

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

**MEDDELELSER OM
RIGSARKIVET OG LANDSARKIVERNE
1956-1960**

MEDDELELSER OM
RIGSARKIVET
OG
LANDSARKIVERNE

for årene 1956-1960

UDGIVET AF
RIGSARKIVET

KØBENHAVN
MUNKSGAARDS FORLAG
1961

FORORD

Efter at rigsarkivet i 1958–60 har udsendt de to publikationer *Meddelelser om Rigsarkivet 1921–55* og *Meddelelser om Landsarkiverne 1921–55*, er tidspunktet nu kommet, hvor man er i stand til at udgive den første i rækken af de planlagte femårige *Meddelelser om Rigsarkivet* og *Landsarkiverne* omfattende årene 1956–60.

Nærværende publikation er tilrettelagt i rigsarkivets sekretariat og følger i det væsentlige den plan og opstilling, som var anvendt i de to ovenfor nævnte bøger. Manuskriptet er udarbejdet af overarkivar, dr. phil. Harald Jørgensen samt arkivarerne Ole Karup Pedersen og Vello Helk. Enkelte mindre afsnit er skrevet af arkivar Sune Dalgård. Tillæg I og III er udarbejdet af arkivar Karup Pedersen, medens fortegningerne over modtagne privatarkiver bygger dels på indførsler i rigsarkivets gavebog, dels på landsarkivernes årsberetninger. Manuskriptet har i korrektur været forelagt overarkivarerne i rigsarkivet samt landsarkivarerne.

Det er rigsarkivets håb, at den foreliggende publikation må bidrage til at give den interesserede offentlighed et indtryk af det varierede og meget omfattende arbejde, som i den pågældende femårsperiode er udført inden for statens arkiver. Samtidig skulle bogen gerne være et nyttigt arbejdsredskab dels for personalet ved arkiverne, dels for de mange besøgende på læsesalene.

Rigsarkivet, i august 1961.

Svend Aakjær.

INDHOLD

Forord	V
Sager af almindelig og principiel karakter	1
Oprettelse af nye afdelinger	1
Åbningstider, weekend-ordning m. m.	2
Arkivaliers tilgængelighed	3
Arkivudvalget af 1933	4
Erhvervsarkivet i Århus	7
Udvandrerarkivet i Ålborg	8
De sognekommunale arkiver	9
Dr. P. Munchs papirer	11
Mikrofilms af udenlandsk arkivmateriale	13
Standardiseringsarbejde for mikrofilm m. v	16
Grønlandske arkiver	17
Personalet	20
Almindeligt	20
Rigsarkivet	26
Landsarkivet for Sjælland m. m.	31
Landsarkivet for Fyn	33
Landsarkivet for Nørrejylland	34
Landsarkivet for de sønderjyske landsdele	35
Bygninger og arkivopstilling	37
Indledning	37
Forsøg på at skaffe nye reservemagasiner	38
Rigsarkivet	42
Landsarkivet for Sjælland m. m.	44
Landsarkivet for Fyn	46
Landsarkivet for Nørrejylland	47
Landsarkivet for de sønderjyske landsdele	53
Sikring af arkiverne under krig	54
Tilvækst	59
Indledning	59
Duplikater af ægteskabsbøger	59
Besættelsestidens arkivalier	60
Konsulatsarkiver	61
Aflevering af kort og tegninger fra statsbanerne og marinen	62
Mormonfotoograferingen	63
Afgang ved kassationer	67
Indledning	67
Kassationer i retsbetjentarkiverne	68

Kassation af tinglyste dokumenter	70
Kassationer i amtsarkiverne	70
Ekspeditioner og benyttelse	73
Ordnings- og registreringsarbejder m. m.	77
Indledning	77
Rigsarkivet	79
Kongehusets arkiv, s. 79; Münchenersamlingen, s. 79; de sønderjyske fyrstearkiver, s. 79; tyske kancellis udenrigske afdeling indtil 1770, s. 79; rentekammeret, s. 80; reviderede regnskaber, s. 80; de militære arkiver, s. 80; Københavns universitetsarkiv, s. 81; kompagniarkiverne, s. 81; registerarbejder, s. 81; registrering af middelalderlige håndskriftfragmenter, s. 81; arkivalier efter 1848, s. 82; kirke- og undervisningsministeriet, s. 82; udenrigsministeriet, s. 82; marinen, s. 83; statsbanerne, s. 83; diverse arbejder, s. 83; privatarkiverne, s. 84.	
Landsarkiverne	85
Amts- og amtstuearkiver samt husfogedarkiver, s. 85; rådstuearkiver, s. 85; retsbetjentarkiver, s. 86; gejstlige arkiver, s. 87; lavsarkiver, s. 88; lægearkiver, s. 88; brandforsikringsarkiver, s. 89; godsarkiver, s. 89; privatarkiver, s. 90; forskellige arkiver, s. 90; udarbejdelse af registre, s. 91; andre arbejder, s. 92.	
Litterær virksomhed	92
Rigsarkivets historiske museum samt udstillinger	98
Det fotografiske atelier	102
Rigsarkivets konserveringsafdeling og bogbinderiet	105
Konserveringsafdelingen	105
Bogbinderiet	107
Nordiske og internationale arkivmøder	108
Rigsarkivets legater	113
Tillæg	
I. Centraladministrationens afleveringer	115
II. Afleveringer af privatarkiver m. m.	152
Rigsarkivet	152
Landsarkivet for Sjælland m. m.	170
Landsarkivet for Fyn	173
Landsarkivet for Nørrejylland	176
Landsarkivet for de sønderjyske landsdele	181
III. Kassationsbestemmelser givet i årene 1956–60	189
Rigsarkivet	189
Landsarkiverne	197
Register	200

SAGER AF ALMINDELIG OG PRINCIPIEL KARAKTER

Oprettelse af nye afdelinger.

Under rigsarkivar Linvalds embedsperiode var rigsarkivets sekretariat lidt efter lidt blevet udbygget, og i 1956 drog man de organisatoriske og lønningsmæssige konsekvenser af denne nyskabelse. Ved kgl. resolution af 23. maj 1956 oprettedes en ny afdeling i rigsarkivet, der fik navnet: Rigsarkivets sekretariat. Til den nye afdeling henlagdes følgende forretninger: sager vedrørende rigsarkivets journalisering, korrespondance og regnskab, alle sager vedrørende personalet og forholdet til landsarkiverne og erhvervsarkivet i Århus, sager vedrørende bygninger og udvidelse af eksisterende arkivlokaler samt vedligeholdelse af inventar o. lign., udlån af arkivalier til fremmede arkiver og biblioteker, forholdet til nordiske og udenlandske arkiver og internationale faglige organisationer, den praktiske tilrettelægning af rigsarkivets publikationsvirksomhed, udarbejdelse af »Meddelelser om rigsarkivet og landsarkiverne« samt udgivelsen af »Nordisk Arkivnyt«. Efter dr. Kornepups død i 1957 henlagdes administrationen af rigsarkivets publikationer under sekretariatet og midlertidigt også administrationen af håndbiblioteket. Fra 1. oktober 1960 besørger sekretariatet ligeledes de administrative forretninger i forbindelse med de ekstraordinære kon-
toristforanstaltninger.

I løbet af årene 1956–60 udbyggedes sekretariatet personalemæssigt, og det er i dag normeret med 1 overarkivar, 2 arkivarer, 2 registratorer, 2 kontormedhjælpere og kustoden. Fra tid til anden har sekretariatet kunnet beskæftige ekstraordinær arbejdskraft. Oprettelsen af rigsarkivets sekretariat har gjort det muligt at lade yngre arkivarer en kortere tid gøre tjeneste i denne afdeling, således at de kan få kendskab til almindelig arkivadministration.

Efter at der ved lønningssloven af 7. juni 1958 var tilvejebragt normering af yderligere et overarkivarembede ved rigsarkivet, oprettedes

i henhold til kgl. resolution af 2. december 1958 rigsarkivets 3. afdeling. Fra sekretariatet henlagdes under denne nye afdeling administrationen af rigsarkivets håndbiblioteker, fra 1. afd. sager vedrørende det fotografiske atelier, konserveringsafdelingen, rigsarkivets historiske museum samt udstillinger i og uden for rigsarkivet. Afdelingen normeredes med en overarkivar og en arkivar.

Åbningstider, weekend-ordning m. m.

Rigsarkivets læsesal har som tidligere været åben for publikum dagligt fra kl. 10–17. Den forsøgsvis indførte aftenåbning uden ekspedition er blevet fortsat; dog gennemførtes fra 1. oktober 1959 den ændring i tiderne, at man holdt læsesalen åben fra kl. 17 til 19.30 og ikke mere fra kl. 19–21. Endvidere er aftenåbningen henlagt til tirsdag og torsdag (tidligere onsdag og fredag). Der synes at være større tilfredshed med denne ordning, idet man ikke behøver at afbryde sit arbejde. Besøget i den forlængede åbningstid er dog stadig ret beskedent.

Med hensyn til ekspeditionen til ministerierne holdtes denne, som tilfældet havde været i den foregående periode, indtil 1958, åben fra kl. 11–16, om lørdagen dog fra kl. 11–14. Fra 1. september 1958 gennemførtes nye åbningstider, idet ekspeditionen nu foregik fra kl. 10–16.30 og om lørdagen fra kl. 10–13.30. Der kan dog også om lørdagen ekspederes til læsesalen indtil kl. 15.30. De nye åbningstider, navnlig timen fra kl. 10–11, er blevet meget anvendt af ministeriernes personale.

Af hensyn til det på læsesalen beskæftigede personale var rigsarkivet længe tilbageholdende med indførelsen af en almindelig weekend-ordning. Efter at spørgsmålet havde været drøftet på et møde i arkivarforeningen, optoges sagen til forhandling med rigsarkivaren, og fra sommeren 1959 er der på de forskellige afdelinger efter nærmere aftale med de respektive afdelingschefer truffet individuelle ordninger om weekend. De tjenestemænd, der ønsker at gå tidligere om lørdagen (kl. 13.30 eller kl. 14), kan få tilladelse hertil, såfremt tjenesten muliggør det. De timer, de går tidligere lørdag eftermiddag, må erstattes med tilsvarende fremrykket mødetid om morgenen.

I det sjællandske landsarkiv var læsesalen fra gammel tid åben fra kl. 11–17, idet dog ekspeditionen standsede kl. 16. I sommeren 1960 foretoges en hovedstandsættelse af læsesalen, og denne holdtes lukket

i perioden 8. august–3. september. Da læsesalen påny blev åbnet for publikum, besluttedes det at åbne allerede fra kl. 10. I det nørrejske landsarkiv, hvor man fra gammel tid har middagslukning af læsesalen fra kl. 12–13, holdtes læsesalen i sommeren 1959 forsøgsvis åben også i middagsstunden. Da det viste sig, at denne time ikke blev særlig benyttet af de besøgende, vendte man tilbage til den gamle middagslukning, og åbningstiden er kl. 9–12 og kl. 13–17. Med hensyn til de to andre landsarkiver er der ikke foretaget ændringer i åbningstiderne. Landsarkivet i Odense holder læsesalen åben fra kl. 10–16 og landsarkivet i Åbenrå fra kl. 9–12 og 13–16.

Arkivaliers tilgængelighed.

Fra 1. juli 1954 gjaldt som almindelig regel i rigsarkivet, at arkivalier, der var ældre end år 1900, var tilgængelige for forskning, medens der skulle søges om tilladelse til at benytte arkivalier, der var yngre end år 1900. Ved siden af denne hovedregel fandtes specielle regler for en række særlige arkivfunds, herunder privatarkiverne (se Meddelelser om rigsarkivet 1921–55, s. 126–28).

19. november 1960 foretog rigsarkivet en henvendelse til udenrigsministeriet om en udvidet adgang til de nyere arkivalier, og efter at udenrigsministeriet 19. december havde tiltrådt rigsarkivarens forslag, indførtes fra 1. januar 1961 en glidende 50-årsgrænse for benyttelse af de arkivfunds, for hvilke der ikke gælder særlige bestemmelser. For udenrigsministeriets arkiv gælder dog fortsat, at adgang til at benytte udenrigsministerielle tjenestemænds personalakter og privatkorrespondance kun kan opnås efter speciel indhentet tilladelse fra udenrigsministeriet. Fra nytår 1961 vil således alle arkivalier, der ligger forud for 31. december 1910, være tilgængelige, forudsat der ikke gælder særlige adgangsregler, og for hvert år, der går, vil tilgængelighedsgrænsen blive skubbet automatisk fremad. Denne regel om den glidende tilgængelighedsgrænse vil ligeledes kunne anvendes overfor det genealogisk meget vigtige materiale, som findes optaget i folketællingslisterne. Statistisk departement har tilladt, at folketællingslisterne for folketællingen fra 1911 vil være tilgængelige fra 1. februar 1961.

Med hensyn til de i rigsarkivet beroende blanketregnskaber og dødsattester er der henholdsvis 11. juli 1957 og 20. februar 1958 truffet

aftale med justitsministeriet og sundhedsstyrelsen, at disse arkivalier er tilgængelige indtil 1880, for dødsattesternes vedkommende således, at rigsarkivet uden forelæggelse for sundhedsstyrelsen kan afgøre, om en forsker kan få adgang til en dødsattest ældre end 1880. De nye regler ophæver naturligvis ikke den almindelige bestemmelse om, at en forsker altid kan henvende sig til den myndighed, hvis sager ligger i arkiverne, med anmodning om at få adgang til arkivalier, der normalt ikke er tilgængelige for forskning.

Med hensyn til kongehusets arkiv kan det oplyses, at man i henhold til de bestemmelser, der blev truffet i 1910, i 1960 har åbnet Christian IX's hidtil forseglede arkiv, og at en registrering er påbegyndt. Den historiske forskning vil herefter kunne få adgang til Christian IX's efterladte papirer, når tilladelse foreligger fra den regerende konge.

Med rigshospitalet er der blevet ført en række forhandlinger om adgang til hospitalets arkiv, herunder de afleverede sygejournaler. Disse forhandlinger var endnu ikke afsluttet ved periodens udgang.

Om adgangen til landsarkivernes materiale gælder den hovedregel, at adgangen er fri. Fra denne hovedregel er dog enkelte undtagelser, som der nærmere er redegjort for i Meddelelser om landsarkiverne 1921–55, s. 31–33. De her opførte bestemmelser gælder stadig. Med hensyn til de i Københavns overpræsidiiums arkiv beroende separations-, skilsmisse-, adoptions- og alimentationssager har justitsministeriet i skriv. af 20. jan. 1958 bestemt, at sager af denne art, der er ældre end 1880, er tilgængelige, medens landsarkivet indtil videre ikke er berettiget til at udlåne eller give oplysninger fra sådanne sager, når de er yngre end 1. jan. 1880.

Arkivudvalget af 1933.

Under de drøftelser, som i periodens begyndelse fandt sted om nødvendigheden af at skaffe rigsarkivet øget magasinplads, kom det ganske naturligt på tale at forelægge sagen for det såkaldte arkivudvalg af 1933. Dette udvalg havde ganske vist ikke holdt møder i adskillige år, men rigsarkivarskiftet åbnede mulighed for at foretage en rekonstruktion. 26. februar 1957 beskikkede undervisningsministeriet rigsarkivar Aakjær som formand for udvalget, og på dennes indstilling af 8. marts s. å. modtog overarkivar, dr. Harald Jørgensen 7. maj 1957

beskikkelse som medlem. Udvalget bestod herefter af følgende medlemmer:

- Rigsarkivar, dr. Svend Aakjær (formand).
- Kontorchef Th. Gimsing, undervisningsministeriet.
- Kontorchef H. E. Holten, boligministeriet.
- Kontorchef K. O. Bredahl, finansministeriet.
- Overarkivar, dr. Harald Jørgensen.
- Fuldmægtig B. Aabo, undervisningsministeriet (sekretær).

Udvalget holdt sit første møde 16. oktober 1957, og det har siden været samlet ialt 10 gange. Udvalget har navnlig beskæftiget sig med rigsarkivets behov for udvidet magasinplads, men har også i et par møder beskæftiget sig med det sjællandske landsarkivs pladsbehov. Under de drøftelser, der har fundet sted om disse spørgsmål, er udvalget efterhånden nået til enighed om, hvilken langtidsløsning der bør arbejdes henimod. For rigsarkivets vedkommende vil man tilstræbe, at Provianthuset efter udflytningen af Geodætisk Institut overdrages rigsarkivet. Hvad det sjællandske landsarkiv angår, må løsningen være et nybyggeri på grunden ved Jagtvejen. Da man må regne med, at der endnu må gå nogle år, inden disse planer kan føres ud i livet, har udvalget været betænkt på at hjælpe rigsarkivet og landsarkivet til et midlertidigt reservemagasin. Der var inden for udvalget ikke almindelig tilslutning til rigsarkivets forslag om at erhverve en del af den planlagte administrationsbygning på Sukkerhusets grund til arkivmagasin, medens udvalget varmt gik ind for en erhvervelse af en tilbudt ejendom i Vangede. Da det ikke lykkedes staten at erhverve denne ejendom, havde udvalget lejlighed til at tage stilling til et forslag om at erhverve en fabriksbygning på Gasværksvej, men udvalget var enig om at forkaste denne løsning. Derefter forhandlede man om erhvervelse af den såkaldte bygning 11 i Brede, og udvalget tiltrådte, med forbehold af kontorchef Gimsing, at denne bygning søgtes erhvervet til midlertidigt arkivdepot. Udvalgets henvendelse til undervisningsministeriet herom var dateret 9. marts 1960. Spørgsmålet afgjordes imidlertid ved undervisningsministeriets skrivelse af 15. juni 1960, hvori meddeltes, at ministeriet opretholdt sit ønske om, at den omtalte bygning skulle forbeholdes nationalmuseet.

Udvalget tog derefter i sommeren 1960 stilling til spørgsmålet om leje af en lagerbygning i Sydhavnen, som allerede gennem nogen tid

havde været tilbudt rigsarkivet. Efter en besigtigelse af bygningen kunne udvalget give tilslutning til, at man arbejdede videre med sagen (s. 41).

Det har været en stor tilfredsstillelse for rigsarkivet at erfare, at der blandt repræsentanterne for de tre ministerier, som har en afgørende indflydelse på de forslag om udvidelse, som rigsarkivet fremsender, eksisterer en så høj grad af forståelse for arkivernes fremtidige pladsbehov.

Også et andet spørgsmål, der har forbindelse med pladsbehovet, har været genstand for overvejelse i flere møder, nemlig kassationsproblemet. På opfordring af de ministerielle medlemmer af udvalget blev der i mødet 22. oktober 1959 givet en udførlig redegørelse for arkivernes synspunkter med hensyn til kassation og en oversigt over de kassationsbemyndigelser, der var udarbejdet siden 1921. Det fremgik af redegørelsen, at hovedbyrden ved udarbejdelsen af de fornødne kassationsbemyndigelser hidtil havde hvilet på arkiverne, og at man havde fået meget ringe støtte fra centraladministrationen. Da omfattende og forsvarlige kassationer måtte støtte sig på de enkelte kontorers journalisering, besluttede udvalget at nedsætte et snævrere arbejdsudvalg, der fik til opgave at undersøge mulighederne for gennemførelsen af en tidssvarende reform af centraladministrationens journaliseringssystemer og de principper, efter hvilke sagernes arkivering foregår. Arbejdsudvalget fik følgende sammensætning:

Dr. Harald Jørgensen (formand).

Overarkivar C. Rise Hansen, rigsarkivet.

Sekretær E. M. Eskesen, statsministeriet.

Konsulent K. S. Blunch, forvaltningsnævnet.

Fuldmægtig B. Aabo, undervisningsministeriet (sekretær).

Arbejdsudvalget mødtes 1. gang 16. marts 1960 og har siden afholdt endnu et møde. Man besluttede her at indhente detaljerede oplysninger fra samtlige ministerialkontorer om de journaliseringsprincipper, som i øjeblikket er i brug. I løbet af sommeren 1960 begyndte materialet at indløbe, og man er indenfor rigsarkivets sekretariat gået igang med at udarbejde en oversigt, der i første omgang vil vise, efter hvilke systemer der idag arbejdes. Dette arbejde var endnu ikke afsluttet ved periodens udløb. Om der på basis heraf vil kunne opstilles

et for alle ministerier brugbart journaliseringssystem vil derefter komme under overvejelse.

Da konsulent Blunch ved udgangen af september måned 1960 forlod forvaltningsnævnets tjeneste, efterfulgtes han af fuldmægtig Olaf Johansen.

Erhvervsarkivet i Århus.

Efter at have overtaget stillingen som rigsarkivar indtrådte rigsarkivar Aakjær i styrelsen for erhvervsarkivet i Århus og har i perioden 1956–60 medvirket i den videre udbygning af dette arkiv. Om erhvervsarkivets virksomhed henvises til de af arkivet udgivne Erhvervshistoriske årbøger, hvori der i hvert bind findes en detaljeret redegørelse for virksomheden inden for de enkelte regnskabsår.

Ved periodens begyndelse var der på rigsarkivets budget optaget en bevilling til aflønning af en honorarlønnet arkivar og en registrator, ialt 21.000 kr. samt et beløb på kr. 6.000 som tilskud til driften. Fra 1. april 1957 omdannedes den honorarlønnede arkivarstilling til en tjenestemandstilling, og udgiften afholdtes herefter over lønningskontoen. Efter at erhvervsarkivet var rykket ind som lejer af den tidligere Hammel banegård, ansøgte man om et forøget driftstilskud til leje og drift af bygningen på 18.200 kr., og dette blev givet med virkning fra 1. april 1958. Til den almindelige drift var på finansloven for finansåret 1960–61 opført 6.000 kr.

Ved slutningen af perioden blev spørgsmålet om erhvervsarkivets overtagelse af den gamle statsbiblioteksbygning rejst over for undervisningsminister Jørgen Jørgensen, og undervisningsministeren svarede, at man ville søge en afgørelse i løbet af de første måneder af 1961. Under forhandlingen med undervisningsministeren præciserede erhvervsarkivets formand, generalkonsul, dr. phil. Troels Fink, at styrelsen ønskede, at erhvervsarkivet fortsat måtte forblive en selvejende institution, hvis drift fuldt ud blev betalt gennem en statsbevilling. Til bestridelse af udgifterne ved særlige forskningsopgaver håbede man at kunne opnå støtte fra erhvervslivet. Med hensyn til personalet ønskede man en normering, der svarede til et landsarkivs personale, nemlig en leder normeret i 25. lønningsklasse, 2 arkivarer, 1 registrator og 1 arkivbetjent. I den skrivelse, hvormed rigsarkivet 17. dec. 1960 fremsendte erhvervsarkivets formelle ansøgning om at måtte overtage stats-

bibliotekets gamle bygning, når denne fraflyttes i sommeren 1962, anbefalede man, at erhvervsarkivet forbliver en selvejende institution og ikke inkorporeres i statens arkiver, og at de fremtidige tilskud til erhvervsarkivet på finansloven udskilles af rigsarkivets budget.

Udvandrerarkivet.

I løbet af perioden 1956–60 er rigsarkivets tidligere forbindelse med udvandrerarkivet ophørt. Gennem mange år havde der på rigsarkivets budget været opført et mindre tilskud til udvandrerarkivets drift, og rigsarkivaren havde haft sæde i udvandrerarkivets bestyrelse, hvis formand var redaktør Roger Nielsen. Efter rigsarkivar Linvalds tilbagetræden indtrådte rigsarkivar Aakjær på hans plads i udvandrerarkivets styrelse.

Udvandrerarkivet havde siden 1945 lokaler i Dansk Samvirkes bygning i Kristianiagade, og da disse lokaler blev opsagt, flyttede arkivet i 1955 til nogle kælderlokaler i en villa på Gl. Vartovvej 6 i Hellerup.

3. januar 1956 kunne arkivet markere 25-årsdagen for dets oprettelse, og samme dag fejrede arkivets daglige leder, arkivar Svend Waendelin sit 25-års jubilæum. I løbet af året 1956 førtes forhandlinger om forøget driftstilskud til arkivet, idet en tidligere eksisterende formue var ved at være opbrugt. Arkivar Waendelins død 14. juni 1956 medførte, at der påbegyndtes en drøftelse af hele arkivets fremtid, og det besluttedes i løbet af året 1956 at henlægge udvandrerarkivet, der mere måtte betragtes som et bibliotek, hvortil der er knyttet visse håndskriftssamlinger, end et egentligt arkiv, under rigsbibliotekarens ledelse. Samtidig besluttedes det at tilbageføre arkivet til Ålborg, hvor det havde sit hjemsted indtil 1945. Det lykkedes at få arkivet installeret i en lejlighed i et moderne beboelseskompleks på Konvalvej 2 i Ålborg, der blev stillet til rådighed af Ålborg kommune. Efter at flytningen til Ålborg havde fundet sted, afholdtes 12. april 1957 et møde på rigsarkivarens kontor, hvor den gamle bestyrelse for sidste gang var til stede. Udvandrerarkivets hidtidige kasserer, fhv. pastor M. F. Blichfeld fik decharge for regnskabet, og rigsarkivaren aflagde beretning om overflytningen og fik bemyndigelse til at lade rigsbibliotekaren overtage den fremtidige ledelse. Det beløb, der hidtil havde været opført på rigsarkivets budget til driften af udvandrerarkivet,

overførtes ligeledes til rigsbibliotekaren. Efter arkivets overflytning til Ålborg er den daglige ledelse af arkivet i 1958 overdraget fhv. chefredaktør af Ålborg Amtstidende Tyge Lassen.

De sognekommunale arkiver.

I begyndelsen af året 1960 modtog rigsarkivet en anmodning fra undervisningsminister Jørgen Jørgensen om en udtalelse om opbevaring af de sognekommunale arkiver.

I henhold til de grundlæggende bestemmelser for afleveringer til landsarkiverne kan en sognekommune aflevere sine sager til landsarkivet, men den har ikke pligt til det. I flere tilfælde har sognekommuner afleveret ældre sager, navnlig sådanne, der går tilbage til tiden før landkommunalloven af 6. juli 1867, og landsarkiverne har også søgt at skaffe plads til sådanne arkiver, der direkte var udsat for at gå til grunde. Den almindelige pladsmangel i landsarkiverne har imidlertid hidtil hindret, at man i større udstrækning har kunnet modtage afleveringer fra sognekommunerne. Ved indenrigsministeriets cirkulære af 28. marts 1945 fastsattes nærmere regler for kassationer i de sognekommunale arkiver, og det blev herunder bestemt, at der ikke måtte foretages kassationer i det materiale, der stammede fra tiden før landkommunalloven af 6. juli 1867. Medens det i ældre tid var ganske almindeligt, at sognerådsarkivet fulgte sognerådsformanden, d. v. s. anbragtes på den gård, hvor sognerådsformanden havde sin bopæl, har opførelsen af særlige kommunekontorer i nyere tid medført, at arkivet nu ligger her og ikke længere vagabonderer. Det betyder naturligvis, at sagerne idag opbevares under bedre forhold end tidligere, hvor man ofte kunne finde dem i en sæk på loftet, og at de ikke mere er så udsat for at blive ødelagt enten ved vanrøgt eller brand. På den anden side medfører det forhold, at de sognekommunale arkiver ikke er underlagt landsarkivernes myndighed, at tilstanden mange steder endnu er ganske utilfredsstillende, og at et betydningsfuldt lokal- og kulturhistorisk stof stadig ikke kan udnyttes af forskningen.

Selv om de offentlige arkiver ikke har haft nogen egentlig myndighed til at gribe ind i den måde, hvorpå de enkelte sognekommuner behandler deres arkiver, har man dog ikke undladt at interessere sig for problemerne. I 1947 udsendtes spørgeskemaer til de enkelte sogneråd med anmodning om at skaffe oplyst, hvad der var bevaret i de enkelte

arkiver, og i nært samarbejde med landsarkiverne har en række kommunearkivarer privat berejst store områder og været de stedlige kommunale myndigheder behjælpelige med ordning, registrering og kassation af deres arkiver. Navnlig på Fyn og i Nørrejylland er dette arbejde ført langt frem, og man har et ganske godt kendskab til forholdene de fleste steder.

Undervisningsministerens henvendelse i januar 1960 gav anledning til, at hele spørgsmålet om de sognekommunale arkivers fremtid blev taget op til drøftelse med de respektive landsarkiver, og i skrivelse af 30. april 1960 kunne rigsarkivaren svare, at samtlige landsarkivarer var enige om og villige til at påtage sig et regelmæssigt tilsyn med de sognekommunale arkiver inden for deres respektive områder. Skulle et sådant tilsyn blive effektivt, måtte man imidlertid tilføje landsarkiverne mere videnskabelig arbejdskraft. Under de nuværende pladsforhold ville man ikke være i stand til at modtage de pågældende arkiver til opbevaring, men ved de planlagte nybygninger i Viborg og København var der beregnet plads til disse arkiver. Rigsarkivaren understregede sognerådsarkivernes historiske værdi, idet mange forhold af afgørende betydning for forståelsen af den sociale og kommunalpolitiske udvikling i 1800-tallet kun kan oplyses gennem dette materiale. Også for skolehistorien og for den almindelige kulturhistorie havde disse arkiver afgørende betydning. En vigtig forudsætning for at udnytte dette værdifulde kildestof var imidlertid at samle og registrere det på så få steder som muligt, og det ville være naturligt at lade landsarkiverne opbevare og ordne sognerådsarkiverne. Ved en senere skrivelse af 27. oktober 1960 havde rigsarkivaren lejlighed til nærmere at præcisere de krav om personaleforøgelse, som et regelmæssigt tilbagevendende tilsyn inden for en 5-års periode med samtlige købstads- og sognekommuners arkiver ville medføre. Samtidig fremsendtes efter ønske udkast til bestemmelser om tilsynsret og -pligt med sogneråds- og købstadsarkiver. Udkastet havde følgende ordlyd:

1.

Landsarkivet har tilsynsret og tilsynspligt med sognerådsarkiver og købstadskommunale arkiver.

Tilsynet udføres af landsarkivaren eller af de arkivarer, han bemyndiger til det.

2.

Der foretages periodisk tilbagevendende inspektioner i løbet af en femårig periode.

3.

Ved inspektionen påses, at arkivalierne opbevares i egnede lokaler og iøvrigt under forhold, der ikke rummer fare for, at arkivalierne ødelægges eller beskadiges af fugt, snavs eller på anden måde, eller under forhold med risiko for brand.

Det iagttages desuden, at arkivalierne holdes i tilstrækkelig ydre orden og navnlig, at løse sager er pakket forsvarligt og forsynet med oplysende skilte.

4.

Iøvrigt står landsarkivet til rådighed med råd og vejledning for de kommunale arkiver, om dette måtte ønskes.

Ved periodens udløb var spørgsmålet om de sognekommunale arkivers fremtidige behandling ikke kommet ud over det rent foreløbige stadium.

Dr. P. Munch's papirer.

Under en retssag, anlagt af det offentlige mod fhv. adjunkt Jon Galster for bagvaskelse, krævede adjunkt Galster at få lejlighed til at gennemse fhv. udenrigsminister, dr. Munchs papirer for perioden fra 1. januar–1. maj 1940, for at han kunne underbygge sin påstand om, at besættelsen af Danmark 9. april 1940 var sket i henhold til en forhåndsftale mellem Tyskland og udenrigsminister Munch. Denne aftale skulle være truffet under et møde i Rostock i marts 1940.

Dr. Munch døde i 1948, og umiddelbart derefter afleveredes hans papirer til rigsarkivet. I dr. Munchs testamente indeholdtes de nærmere bestemmelser om papirernes anbringelse i rigsarkivet, og der var navngivet tre personer, som skulle råde over arkivet, herunder give adgang til benyttelse. Når disse personer var døde, overgik deres rettigheder til rigsarkivaren.

Da adjunkt Galster i 1955 søgte domstolens hjælp til at tiltvinge sig adgang til dr. Munchs papirer, måtte rigsarkivet naturligvis stille sig absolut afvisende. Skal rigsarkivet have nogensomhelst mulighed for fortsat at kunne indsamle historisk betydningsfulde privatarkiver, må

de personer, der overlader rigsarkivet sådanne arkivalier, fuldt ud kunne regne med, at man nøje efterlever de regler for benyttelsen, som efter forhandling med familien er truffet mellem denne og rigsarkivet.

Spørgsmålet om adjunkt Galsters krav om adgang til dr. Munchs papirer behandledes først ved retten i Holstebro, hvor dommeren 22. november 1955 afsagde en kendelse, der var i adjunkt Galsters favør. Det offentlige appellerede denne kendelse til vestre landsret, som 3. januar 1956 afsagde en kendelse, der gik ud på, at den fremsatte begæring ikke kunne tages til følge. Kendelsen havde følgende ordlyd: Selvom der måtte være hjemmel til i anledning af sigtedes forsøg på at føre sandhedsbevis at bestemme, at optegnelser af den her omhandlede karakter – der er henlagt i rigsarkivet i henhold til afdøde udenrigsminister Munchs testamentariske dispositioner – skal fremlægges, måtte sådan bestemmelse i alt fald forudsætte, at der af sigtede var tilvejebragt konkrete holdepunkter for at antage, at der i disse optegnelser indeholdtes oplysninger om, at der var truffet sådanne forhåndsaftaler om Danmarks besættelse, som af sigtede påstået. Da dette ikke er tilfældet, findes der ikke at være fornødent grundlag for den fremsatte begæring, og den vil derfor ikke kunne tages til følge.

Efter at der var opnået tilladelse til at forelægge højesteret sagen, afsagde højesteret 9. april 1956 en kendelse, der gik ud på, at adjunkt Galster ikke kunne få adgang til dr. Munchs optegnelser, da der ikke var tilvejebragt holdepunkter for at antage, at der i disse optegnelser indeholdtes noget til oplysning om de i sagen fremførte påstande om en forhåndsaftale med Tyskland om Danmarks besættelse.

I realiteten var højesterets endelige afgørelse af adjunkt Galsters anmodning tilfredsstillende for rigsarkivet, idet der ikke blev tale om at tilsidesætte testamentets klare bestemmelser om betingelserne for adgang, men hverken landsretten eller højesteret ønskede at tage stilling til det specielle spørgsmål, om en dommerkendelse kan tilsidesætte en testamentarisk bestemmelse som den her omhandlede. Rigsarkivet må stadig fastholde, at det for institutionens fremtidige arbejde er vigtigt, at indgåede aftaler mellem rigsarkivet og givere af privatarkiver overholdes til punkt og prikke.

Som følge af den langvarige offentlige debat om de Munchske papirer og de oplysninger, de muligvis kunne indeholde om den påståede aftale med Tyskland om Danmarks besættelse, besluttede stats- og udenrigsminister H. C. Hansen at nedsætte et udvalg, hvis opgave

skulle være at gennemgå dr. P. Munchs i rigsarkivet beroende papirer og til statsministeren at afgive beretning om, hvorvidt der måtte findes oplysninger om eller holdepunkter for at antage, at der har bestået en forhåndsftale mellem danske og tyske myndigheder om en tysk besættelse af Danmark 9. april 1940. Udvalget fik højesteretsdommer A. Lorenzen til formand og som medlemmer udpegedes biskop H. B. L. Øllgaard og rigsarkivar Aakjær. Underarkivar Viggo Sjøqvist beskikkedes som tilforordnet. Udvalget blev nedsat 25. april 1958 og afgav betænkning 23. april 1959, der siden er trykt. (Beretning til Statsministeren fra Udvalget til Gennemgang af afdøde Udenrigsminister, dr. phil. P. Munchs efterladte, i Rigsarkivet opbevarede Papirer. 1959. 15 sider). Undersøgelsen gav ingen holdepunkter for, at det påståede møde i Rostock havde fundet sted, eller at der var truffet nogen forhåndsftale. Gennemgangen af papirerne fandt sted, efter at dr. Munchs søn og eneste arving, cand. polit. Ebbe Munch havde givet sin tilladelse til, at papirerne stilledes til udvalgets disposition.

Gennem det meste af perioden har man arbejdet med ordning og registrering af de meget omfattende samlinger. Ordningsarbejdet vil blive fortsat i de kommende år.

Mikrofilms af udenlandsk arkivmateriale.

Den moderne fotograferingstekniks rivende udvikling har gjort det overkommeligt for de fleste arkiver at supplere eget arkivmateriale med mikrofilms og arkivalier, der ligger i udenlandske arkiver. Navnlig for de forskere, der arbejder med et lands udenrigspolitik gennem tiderne, har det stor betydning, at man har let adgang til det udenlandske materiale, og således kan undgå altfor kostbare studierejser til fremmede arkiver. Det udenlandske materiale kan også langt bedre udnyttes, når man har direkte anledning til at sammenligne med eget materiale. Når arbejdet med at fremskaffe kopier af udenlandsk arkivmateriale ikke har givet så stort udbytte i årene 1956–60 som i den foregående periode, hænger det først og fremmest sammen med, at løsningen af andre opgaver har lagt så stort beslag på den eksisterende arbejdskraft, at man ikke har kunnet afse de fornødne arkivarer til de nævnte opgaver. Der er dog i de forløbne år gjort et vist forarbejde, og det er rigsarkivets håb, at man i de kommende år skal have mulighed for for alvor at tage fat på løsningen af disse problemer. Det kan i

denne forbindelse nævnes, at arkivar Sune Dalgård allerede i 1954 efter aftale med den daværende rigsarkivar undersøgte mulighederne for en fotografering af Danica i hollandske statsarkiver og opstillede en plan herfor, hvorom der siden indtil 1959 har været korresponderet.

Under de arkivforskninger, som overarkivar, dr. Harald Jørgensen og landsarkivar Hvidtfeldt i årene 1947–48 udførte i Berlin, blev man klar over, at det tyske materiale til belysning af angrebet på Danmark 9. april 1940 og besættelsesmagtens forhold til Danmark i årene 1940–45, som forefandtes i Berlin, måtte kunne suppleres med materiale, der efter krigen var blevet ført henholdsvis til London og Washington. Det drejede sig om krigsmarinens og den tyske hærs arkiv. Under et privat ophold i USA i 1956 indledte landsarkivar Hvidtfeldt forhandlinger med de amerikanske myndigheder om adgang til de i USA opbevarede tyske militære arkiver, og 20. april 1956 meddelte den danske ambassade, at de amerikanske militærmyndigheder havde givet den fornødne tilladelse. I de følgende år forsøgte rigsarkivet på forskellig måde at opnå en bevilling til udsendelse af landsarkivar Hvidtfeldt til Washington og til indkøb af de films, der havde interesse for dansk historieforskning, men det viste sig ikke muligt at opnå de ønskede bevillinger. Landsarkivar Hvidtfeldt foretog derefter en henvendelse til frihedsfonden, som stillede den fornødne bevilling til rådighed. I maj-juli 1960 arbejdede landsarkivar Hvidtfeldt dels i Alexandria, Va. i USA, hvortil de tyske militærarkiver og en række SS-arkiver m. m. er blevet ført, dels i admiralitetet i London. Omfattende arkivfunds blev gennemgået, og et stort materiale af betydning for dansk historieforsknings arbejde med besættelsestiden blev udtaget til fotografering. Efterhånden som filmen ankommer, vil den blive anbragt i rigsarkivet.

På dansk arkivvæsens ønskeseddel står herefter et ønske om at få lejlighed til at gennemgå en række tyske arkiver i DDR. I det såkaldte Zentralarchiv, Abt. Merseburg er anbragt de gamle preussiske centralmyndigheders arkivalier samt det hohenzollerske husarkiv. Disse samlinger lå før krigen i Preussisches Geheimes Staats-Archiv i Berlin-Dahlem, og de indeholder et rigt stof til belysning af forholdet mellem Danmark og Brandenburg-Preussen gennem tiderne. Det skulle ligeledes være muligt at fremdrage adskilligt af interesse til belysning af den preussiske administration af Nordslesvig 1864–1920. I centralarkivet i Dresden findes også betydelige samlinger af danica, der går til-

bage til ca. 1500. Under et besøg i DDR i december 1958 havde dr. Harald Jørgensen lejlighed til at føre rent orienterende drøftelser med de østtyske arkivmyndigheder, herunder med chefen for Staatliche Archivverwaltung hr. Schirdewan, og der skulle være gode muligheder for på gensidig basis at få lejlighed til at erhverve films af de arkivserier, der har dansk forskningsinteresse.

Et andet af rigsarkivets store ønsker er en genoptagelse af arkivfotograferingerne i de russiske statsarkiver. Under forberedelserne til stats- og udenrigsminister H. C. Hansens og undervisningsminister Jul. Bomholts officielle rejse til Sovjetunionen i foråret 1956 foretog rigsarkivet 7. februar 1956 en henvendelse til undervisningsministeren med anmodning om, at han ville fremføre dette ønske i Moskva under de forestående drøftelser. I det fællesprogram, som 12. marts 1956 undertegnedes af den sovjetrussiske undervisningsminister H. Mikhailov og undervisningsminister Bomholt, om forholdsregler til videre udvikling af de kulturelle forbindelser mellem Danmark og USSR hedder det i § 4: Den sovjetiske part vil tilstå danske videnskabsmænd mulighed for at gøre sig bekendt med arkivmateriale, som vedrører spørgsmål om Skandinaviens historie.

Der førtes i sommeren 1956 internt en række drøftelser i rigsarkivet om den nærmere planlægning af eventuelle arkivforskninger i Moskva, bl. a. med professorerne C. O. Bøggild-Andersen og Povl Bagge, der begge havde deltaget i de danske undersøgelser i Moskva i 1930-erne. Man var herunder enige om, at også de store håndskriftsamlinger i bibliotekerne i Leningrad og Moskva burde gennemgås. 3. september 1956 foreslog rigsarkivet i en indstilling til undervisningsministeriet, at man som indledning til en genoptagelse af arbejdet i Sovjetunionen fik tilladelse til at sende en mindre delegation af sted, som skulle have til formål at danne sig et indtryk af arbejdets omfang og at træde i nærmere kontakt med de sovjetrussiske myndigheder. Krisen i Ungarn i efteråret 1956 medførte, at sagen foreløbig gik i stå.

Under en rejse til Polen i december 1958 havde dr. Harald Jørgensen lejlighed til ganske uformelt at drøfte udsendelsen af en dansk arkivdelegation til Moskva med lederen af de russiske statsarkiver G. A. Belov. Den russiske arkivleder udtalte under denne samtale, at man med største beredvillighed ville modtage en dansk arkivdelegation i Moskva. Fra russisk side ville man være interesseret i at få sundtoldregistrene og danske arkivalier, der belyste forholdet mellem Rusland

og Danmark gennem tiderne, fotograferet, ligesom man også gerne ville erhverve alt materiale vedrørende zar Peter den Stores ophold i Danmark.

Også med Polen har der i årene 1956–60 været forhandlinger om gensidig udveksling af mikrofilms. Forhandlingerne er ført direkte mellem de to arkivchefer og er foreløbig resulteret i, at Danmark har modtaget mikrofilm af dokumenter vedrørende den nordiske syvårskrig 1563–70, stammende fra hertug Barnim af Pommerns arkiv, medens Polen har udbedt sig films af 3 pakker vedrørende Danzigs handelsforbindelse med Danmark–Norge. Selvom der naturligvis i polske statsarkiver findes et og andet af interesse for dansk historieforskning, er der dog ingen tvivl om, at statsarkiverne i USSR og DDR har langt større betydning.

Standardiseringsarbejde for mikrofilm m. v.

Gennem de sidste årtier er mikroreproduktionsteknikken blevet anvendt i stærkt stigende omfang i arkiver og biblioteker, ikke mindst med henblik på sikringen af værdifuldt materiale mod tilintetgørelse. Denne udvikling har gjort det stadig mere påkrævet at få fastsat bestemte regler for fremstilling, opbevaring og brug af mikrokopierne.

Efter at lederen af Danmarks tekniske højskoles fotokemisk-fotografiske laboratorium, dr. phil. Max Møller, havde opfordret Dansk standardiseringsråd til at tage spørgsmålet om standardmetoder til prøvning og opbevaring af mikrofilm til arkivbrug op til behandling, nedsatte rådet i 1953 et underudvalg for mikrofilm under det i forvejen bestående standardiseringsudvalg for biblioteks-, bog- og tidskriftvæsen. Forskellige offentlige og private institutioner eller firmaer, deriblandt rigsarkivet, anmodedes om at lade sig repræsentere i dette udvalg. For rigsarkivet udpegedes arkivar Sune Dalgård til at tiltræde udvalget og dermed det særlige underudvalg for mikrofilm, der som formænd har haft professor, dr. Max Møller og fra 1959 rigsbibliotekar P. Birkelund.

Ligesom andre danske standardiseringsbestræbelser sker denne på nationalt grundlag, men i international sammenhæng. Den internationale standardiseringsorganisation ISO behandler gennem et udvalg (Technical committee 46 Sub committee 1: Documentary reproduction) tilsvarende problemer, og det danske udvalg har til stadighed fulgt

dette arbejde for at kunne udnytte resultaterne af det ved udformningen af danske standardregler. I april 1960 deltog arkivar Dalgård således i ISO TC 46/SC 1's 7. møde, der afholdtes i Berlin, og hvor en lang række problemer om anvendelsen af mikrofilm drøftedes og det fremtidige arbejdsprogram fastlagdes.

Det danske udvalgs arbejde har ikke udelukket nogen side af mikrodokumentationens anvendelse i arkiv- og biblioteksvæsen m. v., men er endnu ikke resulteret i fastsættelsen af bestemte standarder. Af årsagerne hertil kan nævnes, at proceduren inden for ISO's rammer er meget tidkrævende, således at det normalt tager en længere årrække at få vedtaget de ISO-rekommendationer, der i flere tilfælde må anses for det ønskelige eller nødvendige grundlag for de tilstræbte danske regler. Desuden skrider den tekniske udvikling på reproduktionsområdet så hurtigt frem, at det på nogle punkter har været naturligt at afvente en vis afklaring.

Af hensyn ikke mindst til de planlagte omfattende sikkerhedsfotograferinger (jfr. s. 56 ff.), der ønskes påbegyndt snarest muligt, vil det dog for rigsarkivet være af betydning, at der hurtigt nås konkrete resultater navnlig angående materialer, formater og teknisk procedure og kontrol med mikrofilmens fremstilling. Det vil selvsagt være urimeligt at ofre store summer på sådanne fotograferinger uden at opnå sikkerhed for, at arbejdet svarer til de krav, der for tiden må stilles til det, og som, når de opfyldes, giver den størst opnåelige garanti for dets holdbarhed.

Grønlandske arkiver.

Ved skrivelse af 3. oktober 1957 anmodede ministeriet for Grønland rigsarkivet om bistand til undersøgelse af det grønlandske arkivvæsens forhold med henblik på en nyordning. Til udførelsen af dette arbejde anså man det for hensigtsmæssigt, om der fra rigsarkivet kunne udsendes en arkivar til Grønland. Det blev derefter overdraget arkivar Sune Dalgård at foretage en undersøgelsesrejse til Grønland i sommeren 1958. Arkivar Dalgård ankom til Godthåb den 27. juni. Efter gennemgangen af det sydgrønlandske landsarkiv og forskellige arkiver ved lands- og lokale embeder fortsatte han den 12. juli til Godhavn, hvor han arbejdede fra 15. til 22. juli. På tilbagemturen til Godthåb foretog arkivar Dalgård undersøgelser ved forskellige embeder i Egedesminde,

Holsteinsborg, Kangamiut og Sukkertoppen. Bortset fra en kort tur 31. juli–1. august til udstederne Kapisigdlit og Qornoq arbejdedes der derpå påny i Godthåb. Den 12. august tiltrådtes tilbageresjen. Efter hjemkomsten udarbejdede arkivar Dalgård en udførlig redegørelse for sine iagttagelser vedrørende de grønlandske arkiver.

Som et resultat af undersøgelserne kunne det fastslås, dels at der, navnlig i forhold til omfanget af det ældre materiale, var meget betydelige mængder arkivalier, dels at deres tilstand og opbevaringsforhold i adskillige tilfælde måtte karakteriseres som utilfredsstillende. Det syntes endvidere klart, at der ved nogle embeder, navnlig under den kgl. grønlandske handel og kirkevæsenet, fandtes adskilligt afleveringsmønt arkivmateriale. Det konstateredes tillige, at den årlige tilvækst af arkivalier er så betydelig, at den på grund af de mange steder ret beskedne lokaleforhold i løbet af få år vil aktualisere spørgsmålet om aflevering til landsarkiv eller kassation af dele af det arkivmateriale, der stammer fra tiden efter administrationsomlægningen i begyndelsen af 1950'erne. Omfanget af det materiale, som var ældre end denne omlægning, og som fandtes ved embederne, ansloges til ca. 200 m, hvoraf hovedparten udgøres af koloniarkiverne. Den samlede tilvækst af arkivmateriale ved samtlige embeder i Grønland ansloges til ca. 100–200 m pr. år.

Dispositionsmæssigt foresloges de grønlandske arkivalier delt i tre grupper:

1. De i landsarkiverne i Godhavn og Godthåb indgåede arkivalier.
2. Arkivalier, der snarest burde indgå i landsarkiverne.
3. Arkivalier, der foreløbig burde forblive ved embederne.

Ved ordning, ompakning og registrering af arkivalier hørende til den første gruppe ansås i overensstemmelse med tidligere aftaler med ministeriet for Grønland en kombination af forskellige fremgangsmåder for den bedste løsning. For hovedparten af det ældre stofs vedkommende, der fordrede indsats af fuldt kvalificeret arbejdskraft gennem ret lange tidsrum, skønnedes det mest formålstjenligt at sende arkivalierne til rigsarkivet, hvor man så kunne foretage de fornødne ordningsarbejder. Derimod ville ordningen og registreringen af visse mere ensartede dele af det nyere materiale trods dets betydelige omfang kunne foretages af udsendt arbejdskraft i løbet af forholdsvis kort tid. Endelig kunne visse dele ompakkes og ordnes efter vejledning fra rigsarkivet af personale ansat ved landshøvedingeembedet.

Med henblik på den anden gruppe foresloges, at alle arkivalier, der var ældre end administrationsreformen o. 1950, for så vidt de ikke var nødvendige for de pågældende embeders arbejde, snarest muligt skulle indgå i det planlagte fælles grønlandske landsarkiv.

I overensstemmelse med disse synspunkter godkendte landshøvding P. H. Lundsteen 11. august 1958 en indstilling fra arkivar Dalgård om, at en række nærmere angivne arkivalier, ialt omkring 250 hyldemeter, snarest gørligt skulle nedsendes til rigsarkivet.

I januar 1959 modtog rigsarkivet to mindre sendinger fra Holsteinsborg og Egedesminde. Størsteparten af de ældre dele af arkivet i Godthåb blev afsendt sidst i januar 1959 med motorskibet »Hans Hedtoft« og gik desværre tabt ved skibsforliset. Derefter så rigsarkivet sig nødsaget til at henstille til den grønlandske handel, at arkivalierne blev sendt på en årstid, hvor sejladsen var mindre farefuld. I løbet af sommeren 1959 nedsendtes størstedelen af arkivet i Godhavn og arkiverne fra Sukkertoppen og Kangamiut. I 1960 fulgte resten fra Godhavn og tre store sendinger fra Ivigtut, Upernavik og Scoresbysund. Disse arkivalier vil nu blive ordnet og for en dels vedkommende gennemgå en højst tiltrængt reparation, hvorefter de kan tilbagesendes til Grønland til anbringelse i et nyt landsarkiv i Godthåb.

PERSONALET

Almindeligt.

Den vigtigste begivenhed for rigsarkivets personale i femåret 1956–60 var gennemførelsen af de to love af 7. juni 1958 om henholdsvis lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd og lov om normering og klassificering af statstjenestemandstillinger. Ved de nævnte love gennemførtes en hårdt tiltrængt forenkling af hele lønningssystemet, samtidig med at adskillige tjenestemænd, navnlig med akademisk uddannelse, opnåede en ikke ringe økonomisk forbedring. For de lavere lønnede tjenestemænd ved statens arkiver var de nye love af 1958 ikke så tilfredsstillende, og der er ingen tvivl om, at dette i en given situation vil vanskeliggøre den rette rekruttering. Stillingerne er ikke attraktive nok. Også en anden vanskelighed må påpeges, nemlig den, at vederlaget til det tariffmæssigt aflønnede personale efterhånden ligger over den lønning, der udbetales de ansvarlige ledere af de værksteder, hvori de tariffmæssigt lønnede er beskæftigede. Denne skævhed i lønudviklingen skærpedes navnlig i slutningen af perioden på grund af den stærke lønglidning på det private arbejdsmarked. Det vil være en vigtig opgave for fremtiden at modvirke de uheldige virkninger af denne udvikling.

Medens lønningslovene af 1958 delvis opfyldte de fremsatte økonomiske ønsker, blev rigsarkivets krav om nynormeringer ikke taget til følge. Rigsarkivet havde på finansloven for finansåret 1957/58 fået oprettet to nye stillinger som arkivar II, men både rigsarkivet og landsarkiverne havde i adskillige år lidt under manglen på faglig og videnskabelig arbejdskraft, og yderligere forslag om nynormeringer standse-des med henvisning til, at spørgsmålet måtte søges løst i forbindelse med den nye lønningslov. Efter at lønningslovene var gennemført med negativt resultat på dette område, var der derfor intet andet at gøre end påny at fremsætte de gamle forslag, og i det væsentlige blev disse gennemført i årene efter 1958.

Ved de nye tjenestemandsløve gennemførtes et system af 30 lønningsklasser, og det tjenestemandsansatte personale ved statens arkivvæsen henførtes til de forskellige lønningsklasser på følgende måde:

2. *lønningsklasse*: Lønning 7.500 kr. årlig, stigende hvert 2. år med 540 kr. indtil 8.580 kr. og derefter hvert 2. år med 600 kr. indtil 12.780 kr.
Til denne klasse henføres kontorassistenter.
3. *lønningsklasse*: Lønning 10.440 kr. årlig, stigende efter 2 år til 10.860 kr. og derefter hvert 2. år med 240 kr. indtil 12.780 kr.
Til denne klasse henføres arkivbetjente og førstebetjente.
7. *lønningsklasse*: Lønning 12.120 kr. årlig, stigende hvert 2. år med 360 kr. indtil 13.920 kr.
Til denne klasse henføres kustoder.
9. *lønningsklasse*: Lønning 10.440 kr. årlig, stigende efter 2 år til 11.040 kr. og derefter hvert 2. år med 660 kr. indtil 15.000 kr.
Til denne klasse henføres fotograf og registratorer.
12. *lønningsklasse*: Lønning 13.680 kr. årlig, stigende hvert 2. år med 600 kr. indtil 16.080 kr.
Til denne klasse henføres bogbinderen.
15. *lønningsklasse*: Lønning 14.940 kr. årlig, stigende hvert 3. år med 1.080 kr. indtil 18.180 kr.
Til denne klasse henføres konservatoren.
19. *lønningsklasse*: Lønning 15.000 kr. årlig, stigende hvert 3. år med 1.500 kr. indtil 21.000 kr.
Til denne klasse henføres arkivarer. Såfremt deres tjenstlige forhold i enhver henseende har været tilfredsstillende, oprykkes arkivarer til 24. lønningsklasse fra det tidspunkt, da de i 3 år har oppebåret slutløn i nærværende lønningsklasse.
24. *lønningsklasse*: Lønning 22.500 kr. årlig, stigende hvert 3. år med 1.500 kr. indtil 27.000 kr.
Til denne klasse henføres arkivarer. Jfr. 19. lønningsklasse.
25. *lønningsklasse*: Lønning 25.800 kr. årlig, stigende hvert 3. år med 2.100 kr. indtil 30.000 kr.
Til denne klasse henføres overarkivarer og landsarkivarer.
28. *lønningsklasse*: Lønning 36.000 kr. årlig, stigende efter 3 år til 39.000 kr.
Til denne klasse henføres rigsarkivaren. Der tillægges desuden rigs-

arkivaren et bestillingstillæg på 1.200 kr. årlig, hvortil kommer sædvanligt honorartillæg (pr. 31.12.1960: 115 pct.).

Fra ovennævnte lønninger fradrages 4 pct. i pensionsbidrag. Af de tidligere mange forskellige tillæg resterer det såkaldte stedtillæg, der er ens for alle lønningsklasser, men gradueret efter tjenestestedets beliggenhed. For tjenestemænd i hovedstadsområdet er stedtillægget 948 kr. årlig. De øvrige satser er 600 kr., 420 kr. og 300 kr. Hertil kommer et dyrtidstillæg eller reguleringstillæg. I perioden 1958–60 er tjenestemandslønningerne forøget med 3 portioner dyrtidstillæg.

I 1960 gennemførtes en vigtig nydannelse inden for aflønningen af det videnskabeligt uddannede personale ved arkiverne, idet finansministeriet 4. maj 1960 afsluttede en overenskomst med Dansk Magisterforening om magistres ansættelsesforhold i statens tjeneste. I henhold til denne overenskomst beregnedes lønningsancienniteten fra kandidatåret og ikke fra ansættelsesdatoen som ved almindelige tjenestemandstillinger. Endvidere forøgedes det årlige vederlag betydeligt. Foruden løn gik finansministeriet ind på at betale 10 pct. af den udbetalte løn til magisterforeningens pensionskasse, medens den enkelte selv måtte yde 5 pct. til sin egen pensionering. Begyndelseslønnen for en magister var pr. 1. oktober 1960 16.245 kr. pr. år (udbetalt løn) og slutlønnen 32.490 kr. Af de ved arkiverne ansatte arkivarer ønskede 6 at opgive deres tjenestemandstilling og overgå til lønning i overensstemmelse med overenskomsten, medens to honorarlønnede arkivarer i rigsarkivet ligeledes overførtes til overenskomstløn, alle fra 1. maj 1960 at regne. En betingelse for aflønning efter overenskomsten er 7 timers dagligt arbejde. For arkivernes vedkommende er ordningen gennemført på den måde, at der kræves 5 timers dagligt arbejde af de overenskomstansatte i institutionen, medens de to resterende timer skal anvendes til videnskabeligt arbejde. Udføres der ikke videnskabeligt arbejde, kræves der 7 timers almindelig tjeneste i institutionen. De overenskomstansatte er pligtige til engang om året skriftligt at indberette til rigsarkivaren, hvilke videnskabelige arbejder de har igang, og hvorledes de skrider fremad, samt hvilke skrifter og afhandlinger de har publiceret i årets løb.

Det er endnu for tidligt at skønne om virkningerne af denne nye aflønningsmetode. Der har i de seneste år kunnet mærkes en voksende mangel på videnskabeligt uddannet arbejdskraft, idet efterspørgslen er meget stor. De friere ansættelsesformer vil muligvis give større bevæge-

lighed på arbejdsmarkedet, således at rigsarkivet ikke mere er så strengt bundet til at ansætte helt unge kandidater. På den anden side er institutionen ikke altfor interesseret i, at dets personale kommer og går efter en kortere tids beskæftigelse, idet arkivernes trivsel og videre udvikling i høj grad er afhængig af et personale, der har et intimt kendskab til de forskellige arkivfonds indhold og udnyttelsesmuligheder, og dette kendskab opnås nu engang kun efter årelang beskæftigelse med arkivalierne. Om den nye overenskomst kan opfylde forventningerne om øget tilgang til de humanistiske fag og heraf følgende større udbud af historikere, kan kun fremtiden vise. Under den i øjeblikket herskende mangel på uddannede historikere har rigsarkivet set sig nødsaget til at besætte ledige arkivarstillinger med kandidater, der ikke har historie som fag. Man kunne naturligvis have ladet stillingerne stå ubesatte, men da der ikke er nogen udsigt til en øjeblikkelig bedring, og rigsarkivet i høj grad har behov for videnskabelig arbejdskraft til udførelse bl. a. af meget presserende ordningsarbejder, har man foretrukket at besætte ledige stillinger med ikke-historikere.

Gennemførelsen af overenskomstens nye høje lønsatser vil medføre, at der med tiden vil opstå et misforhold mellem den løn, som den i en tjenstemandsstilling ansatte vil komme til at oppebære, og den lønning, som den overenskomstansatte modtager. Fra tjenstemandsorganisationens side forhandles der derfor om tildeling af visse løntillæg til de videnskabeligt uddannede tjenstemænd i lighed med de såkaldte »amanuensistillæg«. Rigsarkivet har støttet organisationen i dens bestræbelser for at opnå disse tillæg for dens medlemmer, men spørgsmålet var endnu ikke afklaret inden den her behandlede periodes udløb.

Som omtalt foran (s. 1–2) er antallet af overarkivarer i løbet af fem-året 1956–60 blevet forøget med to til fire, nemlig med hjemmel i normeringsloven for finansåret 1956–57 og i henhold til lov af 7. juni 1958 om normering og klassificering af statstjenestemandstillinger. Ved samme lov normeredes yderligere 1 registrator i rigsarkivet. På normeringsloven for finansåret 1957–58 øgedes antallet af arkivarer af 2. grad med 1 til 14, og denne stilling blev givet til arkivar Finn H. Lauridsen, der siden sin ansættelse som arkivar havde været tjenstgørende ved erhvervsarkivet i Århus. På finansloven for finansåret 1957/58 opnåedes bevilling til to arkivarer af 2. grad ved rigsarkivet

(se s. 27) og på finansloven for finansåret 1959/60 fik man bevilling til yderligere to arkivarer. Endelig bemyndigede undervisningsministeriet 14. august 1959 rigsarkivaren til at ansætte to honorarlønnede arkivarer i rigsarkivet. De fremsatte ønsker om nynormeringer for rigsarkivets vedkommende var hermed sket fyldest.

Med hensyn til landsarkiverne var det rigsarkivarens ønske, at antallet af arkivarer også her skulle forøges. Fra gammel tid havde det sjællandske og det nørrejske landsarkiv to arkivarer foruden landsarkivaren, medens der ved landsarkiverne i Odense og Åbenrå var normeret 1 arkivar foruden landsarkivaren. Rigsarkivarens ønsker gik nu ud på, at der skulle normeres 1 arkivar mere ved samtlige landsarkiver. På finansloven for finansåret 1958/59 opnåedes bevilling til nyansættelse af 1 arkivar ved det fynske landsarkiv, og på finansloven for finansåret 1959/60 blev givet bevilling til ansættelse af en arkivar mere ved henholdsvis det sjællandske landsarkiv og landsarkivet i Åbenrå. Derimod kunne undervisningsministeriet ikke fremme forslaget om normering af yderligere en arkivar ved landsarkivet i Viborg, idet man mente, at denne normering måtte vente, indtil den planlagte nybygning var en kendsgerning. Nye forhandlinger optoges om dette spørgsmål i efteråret 1960, men sagen blev ikke afgjort inden den her behandlede periodes udløb.

Oprettelsen af den særlige konserveringsafdeling (se Medd. om rigsarkivet 1921–55, s. 152 f.) medførte, at der på normeringslovforslaget for finansåret 1956/57 blev opført et forslag om oprettelse af en særlig konservatorstilling, samtidig med at den hidtidige bogbinderstilling nedlagdes. Med hjemmel i loven af 7. juni 1958 genoprettedes en stilling som tjenestemandsansat bogbinder og leder af rigsarkivets bogbinderi.

Adskillige arkivarer har i perioden 1956–60 opnået orlov for i kortere eller længere perioder at kunne samle sig om løsningen af en større videnskabelig opgave eller for at kunne foretage studierejser til udlandet. Rigsarkivet har måttet fastholde, at der under den tilståede orlov skulle stilles vikar. I de fleste tilfælde har undervisningsministeriet tilstået ansøgerne fri vikar. I andre tilfælde har den, der ansøgte om orlov, selv måttet afholde udgifterne ved aflønningen af vikaren. Vikarer er i begge tilfælde blevet godkendt af rigsarkivaren.

Af rigsarkivets tjenestemænd har følgende haft orlov:

Overarkivar, dr. Kornerup: 1 måned i finansåret 1956/57.

Arkivar Sune Dalgård: 5 måneder i finansåret 1956/57 og 6 måneder i finansåret 1958/59.

Overarkivar, dr. Kroman: 3 uger i august 1956.

Overarkivar Rise Hansen: 1. november 1956–30. april 1957.

Dr. Friis Johansen: 6 måneder i finansåret 1957/58 og fra 1. september 1960 til 31. marts 1961.

Arkivar Bro-Jørgensen: 1. september 1958–28. februar 1959.

Overarkivar, dr. Harald Jørgensen: 1. januar–30. juni 1959.

Af landsarkivernes og erhvervsarkivets personale har følgende haft orlov:

Landsarkivar Hvidtfeldt: 24. juni–12. juli 1957 og 1. september 1958–31. marts 1959.

Arkivar Vagn Dybdahl: 6 måneder i finansåret 1957/58.

Arkivar Emilie Andersen: 1. september–30. november 1957.

Landsarkivar P. Kr. Iversen: 4 måneder i finansåret 1959/60.

Som vikarer har følgende fungeret:

I rigsarkivet:

Cand. mag. Th. Hatt Olsen 1. november 1956–30. april 1957; cand. mag. Kr. Hvidt 1. december 1957–31. marts 1958; cand. mag. Vello Helk 2. juni–31. oktober 1958; mag. art. Kirsten Elizabeth Jesen 15. januar–31. maj 1958 og 1. september 1958–28. februar 1959; stud. mag. Ole Stender-Petersen 15. oktober 1958–31. marts 1959; cand. mag. Henrik Elmquist 1. januar–30. juni 1959; cand. mag. Poul Ring fra 1. november 1960; cand. mag. Knud Rasmussen fra 1. december 1960.

I landsarkiverne og erhvervsarkivet:

Cand. mag. Th. Hatt Olsen 1. juni–31. oktober 1956 (Sjælland); cand. mag. Kr. Hvidt 1. september–30. november 1957 (Sjælland); cand. mag. Vello Helk 1. oktober 1957–31. marts 1958 (Århus); cand. mag. Henrik Elmquist 1. september–31. december 1958 (Viborg); forfatteren Poul Rasmussen 1. januar–31. marts 1959 og august 1960 (Viborg); cand. jur. Niels Abery Jacobsen 1. november–15. december 1959 (Åbenrå) og 1. september–31. december 1960 (Viborg); stud. mag. Esben Albrechtsen 16. december 1959–31. januar 1960 (Åbenrå); stud. mag. Kirsten Prange juli 1960 (Viborg); cand. mag. Poul Ring 12. september–31. oktober 1960 (Sjælland).

Rigsarkivet.

I løbet af femåret 1956/60 har rigsarkivet ved dødsfald mistet 3 medarbejdere. 29. juli 1957 døde fhv. arkivar P. B. Grandjean, der i 1950 var gået af med pension (nekrolog i N. A. 1957, s. 38 f.). Nogle måneder senere døde pludseligt og uden forudgående sygdom overarkivar og leder af rigsarkivets 2. afdeling, dr. theol. Bjørn Kornerup. Dødsfaldet indtrådte 5. november 1957. Dr. Kornerup blev 61 år gammel (nekrolog i N. A. 1957, s. 48 f.). 6. oktober 1960 døde uden forudgående sygdom arkivar Th. Hatt Olsen, kun 33 år gammel (nekrolog i N. A. 1960, s. 49).

I samme periode er der sket følgende ændringer med hensyn til rigsarkivets faste personale.

Med udgangen af januar 1956 trådte rigsarkivar, dr. phil. Axel Linvald tilbage og afløstes fra 1. februar 1956 af rigsarkivar, dr. phil. Svend Aakjær. Rigsarkivarskiftet er omtalt i Meddelelser om rigsarkivet 1921–55, s. 17.

Til de nyoprettede embeder som overarkivarer i rigsarkivet udnævntes ved kgl. resolution 23. maj 1956 dr. Harald Jørgensen fra 1. april 1956 at regne, og dr. Henry Bruun ved kgl. resolution 15. august 1958 fra 1. juli 1958 at regne. Som efterfølger efter dr. Kornerup udnævntes ved kgl. resolution 9. januar 1958 arkivar I C. Rise Hansen fra 1. januar 1958 at regne. Med udgangen af april måned 1956 trak overarkivar, dr. phil. Holger Hjelholt sig tilbage (afsked i henhold til kgl. resolution af 13. april 1956), og i hans sted udnævntes ved kgl. resolution 18. juni arkivar I, dr. phil. Erik Kroman til overarkivar og leder af rigsarkivets 1. afdeling fra 1. juni 1956 at regne. Dr. Kromans udnævnelse til overarkivar og dr. Kornerups død medførte, at der udnævntes to nye arkivarer I, nemlig arkivar II C. Rise Hansen fra 1. juni 1956 at regne (kgl. resolution 18. juni) og arkivar II Aage Rasch fra 1. januar 1958 at regne (kgl. resolution 9. januar 1958). Efter lønningsloven af 1958 udnævnes ikke flere arkivarer af 1. grad, men der kan ved kgl. resolution foretages oprykning fra arkivar i 19. lønningsklasse til arkivar i 24. lønningsklasse. Fra 1. november 1958 forflyttedes arkivar I ved det sjællandske landsarkiv Emilie Andersen til tjeneste indtil videre i rigsarkivet.

Indenfor arkivarklassen er der iøvrigt sket følgende ændringer:

Ved skrivelse af 28. april 1956 fik arkivaraspirant Niels Petersen fast ansættelse fra 1. april 1956 at regne.

Til at indtræde i den ved dr. Sigurd Jensens udnævnelse til stadsarkivar i København ledigblevne stilling som arkivar II udpegedes 14. maj 1956 cand. mag. Ole Karup Pedersen fra 1. maj 1956 at regne (fast ansættelse 1. juli 1958). Ved arkivar II Rise Hansens oprykning til arkivar I besattes den således ledigblevne stilling med cand. mag. Troels Dahlerup fra 1. juli 1956 at regne (fast ansættelse 1. juli 1958). Efter at der på normeringsloven for finansåret 1956/57 var optaget forslag om en ny arkivarstilling ved rigsarkivet, udnævntes fra 1. august 1956 arkivaraspirant Holger Friis Johansen til denne stilling (skriv. fra undervisningsministeriet, dat. 1. august). I to nyoprettede arkivar II-stillinger ansattes 1. juni 1957 mag. art. Johan Jørgensen (fast ansættelse 1. oktober 1959) og cand. mag. Thomas Hatt Olsen (fast ansat 1. august 1959). Den ved arkivar Rasch' forfremmelse ledigblevne stilling som arkivar II besattes 1. april 1958 med cand. mag. Kr. Hvidt (fast ansættelse 1. april 1960). I to nyoprettede arkivar II-stillinger ansattes 1. august 1959 arkivaraspirant ved landsarkivet i Odense Vello Helk og cand. mag. Frank Jørgensen fra 1. oktober 1959. De to honorarlønnede arkivarstillinger besattes 1. oktober 1959 med cand. mag. Henrik Elmquist og 15. oktober s. å. med mag. art. Grethe Ilsøe. De to sidstnævnte overgik fra 1. maj 1960 til aflønning i overensstemmelse med finansministeriets overenskomst med Dansk Magisterforening. Ved skrivelser af 19. og 22. september 1960 afskedigedes efter ansøgning arkivarerne Niels Petersen, Ole Karup Pedersen, Troels Dahlerup og Th. Hatt Olsen samt arkivaraspiranterne Vello Helk og Frank Jørgensen, hvorefter de ansattes som arkivarer i rigsarkivet i henhold til overenskomsten med Dansk Magisterforening.

Ved skrivelse af 26. juni 1957 afskedigede undervisningsministeriet efter ansøgning registrator fru Elna Parlier, f. Michelsen, der siden 1. september 1949 havde stået udenfor nummer for at kunne overtage en stilling i UNESCO i Paris.

Den ved loven af 7. juni 1958 normerede nye registratorstilling besattes 1. august 1958 med arkivassistent Bjørn Fabricius. Stillingens indehaver er dog ikke tjenestemand. Bjørn Fabricius havde indtil 1. august 1958 beklædt en regulativlønnet kontoriststilling, som nu nedlagdes.

12. november 1957 fyldte førstebetjent Herman Møller 70 år og fratrådte med månedens udgang sin stilling i rigsarkivet (skriv. fra undervisningsministeriet, dat. 1. november). Som hans efterfølger udpegedes ved skriv. fra undervisningsministeriet, dat. 1. november 1957 arkivbetjent E. Ingemann Nielsen. Den ledige stilling som arkivbetjent besattes derefter med lagerarbejder Mogens Espensen fra 1. april 1958 (skriv. fra undervisningsministeriet, dat. 21. marts). Mogens Espensen blev fast ansat 1. juli 1960. En på finansloven for finansåret 1959/60 nyoprettet stilling som arkivbetjentaspirant besattes 15. oktober 1959 med oversergent i flyvevåbnet Gregers Hvidkjær Hansen (skriv. fra undervisningsministeriet, dat. 1. oktober).

Ved udgangen af 1960 var rigsarkivets faste personale derefter følgende:

Rigsarkivar:	Dr. phil. Svend Aakjær (fra 1. februar 1956).
Overarkivarer:	Dr. phil. Harald Jørgensen (fra 1. april 1956). Dr. phil. Erik Kroman (fra 1. juni 1956). C. Rise Hansen (fra 1. januar 1958). Dr. phil. Henry Bruun (fra 1. juli 1958).
Arkivarer i 24. lønningsklasse:	J. O. Bro-Jørgensen (fra 1. december 1949). Emilie Andersen (fra 1. september 1953). Aage Rasch (fra 1. januar 1958).
Arkivarer i 19. lønningsklasse:	Sune Dalgård (fra 1. september 1950). Vagn Dybdahl, leder af erhvervsarkivet i Århus (fra 1. maj 1952). Edit Rasmussen (fra 1. oktober 1952). Jens Holmgaard (fra 1. juni 1953). Dr. phil. Holger Friis Johansen (fra 1. maj 1954). Finn Lauridsen, arkivar i erhvervsarkivet i Århus (fra 1. april 1957). Johan Jørgensen (fra 1. juni 1957). Kr. Hvidt (fra 1. april 1958).
Overenskomstansatte arkivarer:	Niels Petersen (fra 1. maj 1960). Ole Karup Pedersen (fra 1. maj 1960).

	Troels Dahlerup (fra 1. maj 1960).
	Vello Helk (fra 1. maj 1960).
	Frank Jørgensen (fra 1. maj 1960).
	Henrik Elmquist (fra 1. maj 1960).
	Grethe Ilsøe (fra 1. maj 1960).
Konservator:	Niels Gärtig (fra 1. april 1956).
Registratorer:	Vibeke Nystrøm (fra 1. marts 1943).
	Thorkild Jensen (fra 1. august 1944).
	Ruth Engelhard Jensen (fra 1. februar 1949).
	Magda Dalgård, f. Rasmussen (fra 1. juli 1953)
	Bjørn Fabricius (fra 1. august 1958).
Fotograf:	Sonja Rud-Petersen, f. Olsson (fra 1. april 1946).
Kustode:	Johan Jørgensen (fra 1. februar 1953).
Førstebetjente:	Johannes Gyrstinger (fra 1. april 1946).
	Ewin Ingemann Nielsen (fra 1. december 1957).
Arkivbetjente:	Poul Erik Rasmussen (fra 1. november 1947).
	Arne Bartels Eriksen (fra 1. april 1955).
	Mogens Espensen (fra 1. april 1958).
	Gregers Hvidkjær Hansen (fra 15. oktbr. 1959).

Efter ansøgning trådte kontorist, frk. Jette Schmedes, der ved skrivelse af 13. marts 1956 var blevet fast ansat fra 1. marts 1956 at regne, med udgangen af marts måned 1958 uden for nummer (skriv. fra undervisningsministeriet, dat. 19. februar), og denne tilladelse forlængedes med endnu et år. Da frk. Schmedes ikke ønskede at vende tilbage til rigsarkivet, afskedigedes hun efter ansøgning fra 31. marts 1960 at regne (skriv. fra undervisningsministeriet, dat. 28. marts). Under frk. Schmedes' orlov fungerede frk. Birthe Ellermann som kontorist (skriv. fra undervisningsministeriet, dat. 21. marts 1958), og hun udnævntes til assistent i rigsarkivet fra 1. oktober 1960 at regne (skriv. fra rigsarkivaren, dat. 14. september). Efter at der på finansloven for finansåret 1960/61 var opnået bevilling til ansættelse af yderligere en kontormedhjælper i rigsarkivet, ansatte rigsarkivaren ved skrivelse af 15. april 1960 fru Ebba Løwe i den nyoprettede stilling.

Fra 14. april 1956 var kontorist Emil Molbech beskæftiget i rigsarkivets 2. afdeling på den såkaldte arbejdsforanstaltning R 7618. Da kontorist Molbechs henvisningsperiode var udløbet, ansøgte rigsarkivet 16. september 1957 undervisningsministeriet om bevilling til en fortsat

beskæftigelse af kontorist Molbech, og fra 1. december 1957 blev han udnævnt til kontorist i rigsarkivet (skriv. fra rigsarkivaren, dat. 3. december 1957). 1. september 1959 udnævntes han til assistent. Han døde 25. november 1960. Under 1. september 1959 udnævntes kontorist Floor Jeppesen, der siden 1. april 1955 havde virket som ekstraordinær kontormedhjælper i rigsarkivets 2. afdeling, ligeledes til assistent. Fra juli 1959 har fhv. lektor Rindom Thomsen været beskæftiget i rigsarkivets sekretariat efter aftale med finansministeriet og aflønnet på medhjælpskontoen.

Fra 1. april 1950 har rigsarkivet haft rådighed over en mindre bevilling på 3000 kr. (fra 1. april 1957 forhøjet til 3.500) til timelønnet medhjælp. Denne bevilling har gjort det muligt for rigsarkivet at benytte fru Ellen Meyer til forskellige renskrivnings- og afskrivningsarbejder. Efter sin bosættelse i Århus har fru Meyer alene været beskæftiget med afskrivning af statsrådsprotokollerne til brug for rigsarkivets publikation af disse protokoller. Fra april 1960 har rigsarkivet af samme konto aflønnet stud. mag. Vagn Wählin Andersen, der har været medhjælper i rigsarkivets bibliotek. Fra 1. februar til 31. juli 1959 arbejdede mag. art. Claus Kjølser, der var ansat i udenrigsministeriet, som ulønnet volontør på rigsarkivets 2. afdeling.

Ved siden af det faste personale har rigsarkivet også i perioden 1956–60 haft mulighed for at drage nytte af de sociale foranstaltninger, der er blevet gennemført for at hjælpe arbejdshæmmede og langvarigt arbejdsløse kontorassistenter. Ved hjælp af det henviste kontorpersonale, der har været under dagligt opsyn af henviste magistre, har rigsarkivet bl. a. fået udført en række ompaknings- og lettere ordningsarbejder, som det ellers ikke havde været muligt at få foretaget. En del af det henviste kontorpersonale har endvidere været beskæftiget med maskinskrivning og registerudskrivning. Arbejdsstyrken har svinget i antal og kulminerede i 1959 med 12 personer. Senere er antallet af henviste kontorister blevet indskrænket og udgjorde ved udgangen af 1960 ialt 8 personer. Til at begynde med var det kun rigsarkivets 2. afdeling, der beskæftigede kontorister. Senere har såvel sekretariatet som rigsarkivets 1. afdeling haft mulighed for at få tilknyttet henviste kontorassistenter, dog kun en enkelt ad gangen. Fra 1. oktober 1960 er administrationen af kontoristforanstaltningen overgået fra 2. afdeling til rigsarkivets sekretariat, og samtidig har man nedlagt de midlertidige arbejdslokaler i den Harsdorffske bygnings øverste etage. For fremtiden

vil de henviste kontorassistenters arbejde foregå på de afdelinger, hvor-til de er knyttet.

Som tilsynsførende for de henviste kontorister har i perioden 1956–60 følgende været beskæftiget:

- Cand. mag. Frank Jørgensen 1956.
- Cand. mag. John Jørgensen 1956.
- Mag. art. Johan Jørgensen 1956–57.
- Cand. mag. Karl Overmark 1956–57.
- Cand. mag. Ralph Hansen 1957–58.
- Mag. art. J. H. C. Præm 1957–58.
- Cand. mag. Leif H. Rosenstock 1958–59.
- Cand. mag. Poul Ring 1958–60.
- Cand. mag. Steen Johansen 1959–60.
- Stud. mag. Poul Bendtsen 1960.

Landsarkivet for Sjælland m. m.

Ved det sjællandske landsarkiv er der i perioden 1956–60 sket følgende ændringer i det faste personale:

Arkivar frk. Emilie Andersen er fra 1. november 1958 indtil videre forflyttet til tjeneste på rigsarkivets 1. afdeling. I den nyoprettede stilling som arkivar i 19. lønningsklasse ansattes som arkivaraspirant cand. mag. Andreas Jørgensen fra 1. januar 1960 at regne (skriv. fra undervisningsministeriet, dat. 22. december 1959). I den nyoprettede tjenestemandstilling som bogbinder ansattes værkfører ved rigsarkivets bogbinderi Arne Møller Pedersen som aspirant fra 1. oktober 1958 at regne (skriv. fra undervisningsministeriet, dat. 30. september. Fast ansættelse 1. november 1960, skriv. fra undervisningsministeriet, dat. 3. november).

21. december 1957 fyldte kustode Axel Nørllit 70 år og fratrådte sin stilling med udgangen af december 1959 (skriv. fra undervisningsministeriet, dat. 14. oktober 1959). Som ny kustode udnævnte undervisningsministeriet 15. januar 1960 arkivbetjent Svend Jørgensen fra 1. januar 1960 at regne.

I den ledige arkivbetjentstilling ansattes som aspirant 30. september 1960 maskinarbejder Poul Erik Olling fra 1. oktober 1960 at regne.

Ved udgangen af 1960 var det sjællandske landsarkivs faste personale følgende:

Landsarkivar:	Harald Hatt (fra 1. august 1946).
Arkivarer i 19. lønningsklasse:	Dr. phil. Gunnar Olsen (fra 1. januar 1949). Andreas Jørgensen (fra 1. januar 1960).
Bogbinder:	Arne Møller Pedersen (fra 1. oktober 1958).
Registrator:	Niels Rickelt (medhjælpslønnet fra 1. novbr. 1953).
Kustode:	Svend Jørgensen (fra 1. januar 1960).
Arkivbetjente:	Villy Alf Christiansen (fra 1. oktober 1955). Poul Erik Olling (fra 1. oktober 1960).
Kontorist:	Knud Georg Jensen (medhjælpslønnet fra 1. november 1954).

I rigsarkivets bogbinderi var ved periodens begyndelse beskæftiget to bogbindersvende, nemlig Erik Kragh og Egon Sarnøe, medens konservator Gärtig førte det faglige tilsyn og tilrettelagde arbejdet. 16. oktober 1956 ansattes bogbinder Arne Møller Pedersen i bogbinderiet, efter at den fornødne bevilling var opnået. Da det viste sig nødvendigt at have en daglig leder af værkstedet, udnævntes Møller Pedersen fra 1. januar 1957 til værkfører (skriv. fra rigsarkivaren, dat. 21. december 1956), men konservator Gärtig fortsatte med at føre et vist tilsyn. Om værkførerstillingens omdannelse til en tjenestemandstilling se foran.

I 1958 fratrådte Kragh og Sarnøe deres stillinger i bogbinderiet, og i deres sted antoges Kai Hansen og Ole Lundberg. I 1959 ansattes desuden som medhjælper frk. Ingelise Christensen. Det er således en betydelig udvidelse af medarbejderstaben, der har fundet sted i løbet af den behandlede periode.

Foruden det faste personale har landsarkivet til sin disposition haft de unge arkivarer fra rigsarkivet, der som et led i deres uddannelse en kortere tid gør tjeneste i landsarkivet. De udstationerede arkivarer har først og fremmest været beskæftiget ved læsesalsinspektionen, men de har ligeledes i vid udstrækning deltaget i landsarkivets ordinære ordnings- og registreringsarbejder. Følgende arkivarer fra rigsarkivet har i perioden 1956–60 arbejdet i landsarkivet:

Arkivar II	Sune Dalgård	1/5	1954–31/5	1956
»	Edit Rasmussen	1/11	1956–31/10	1957
»	Jens Holmgaard	1/11	1957–31/10	1958

»	Niels Petersen	1/11 1958–31/10 1959
»	Johan Jørgensen	1/11 1958–31/10 1960
»	dr. Friis Johansen	1/11 1959–31/8 1960
»	Troels Dahlerup	1/11 1960–
»	Kr. Hvidt	1/11 1960–

Landsarkivet for Fyn.

Ved det fynske landsarkiv er der i perioden 1956–60 sket følgende ændringer i det faste personale:

Efter at der på finansloven for finansåret 1958–59 var optaget den fornødne bevilling til ansættelse af yderligere en arkivar ved landsarkivet, udnævntes 7. november 1958 cand. mag. Vello Helk som aspirant til den ledige stilling fra 1. november 1958 at regne. Ved undervisningsministeriets skriv. af 5. august 1959 forflyttedes arkivar Helk til tjeneste i rigsarkivet fra 1. august 1959 at regne. Ved skriv. af 24. august s. å. ansatte undervisningsministeriet derefter adjunkt Paul G. Ørberg i den ledige arkivarstilling i Odense. Efter ansøgning fratrådte adjunkt Ørberg stillingen fra 31. maj 1960 at regne (skriv. fra undervisningsministeriet, dat. 12. april 1960). Som arkivaraspirant er derefter fra 15. november 1960 udnævnt cand. mag. Jørgen Eriksen (skriv. fra undervisningsministeriet, dat. 12. november). Arkivar Eriksen vikarerede i stillingen fra 1. september 1960.

Ved udgangen af 1960 var det faste personale ved landsarkivet heretter følgende:

Landsarkivar:	Carl Lindberg Nielsen (fra 1. april 1951).
Arkivarer i 19. lønningsklasse:	Anne Sofie Riising (fra 1. november 1955). Jørgen Eriksen (fra 15. november 1960).
Førstebetjent:	K. R. Bang Mikkelsen (fra 1. juni 1951).

Efter at landsarkivets faste kontormedhjælper Jørgen Stæhr efter ansøgning var fratrådt sin stilling med udgangen af maj måned 1960, udnævnte rigsarkivaren 14. juli 1960 Axel Windeballe som assistent ved landsarkivet fra 1. august 1960 at regne.

Landsarkivet for Nørrejylland.

Ved landsarkivet for Nørrejylland er der i perioden 1956–60 sket følgende ændringer i det faste personale:

Efter ansøgning afskedigedes ved kgl. resolution 19. juni 1957 arkivar I Hans Kistrup fra 30. september 1957 at regne. Arkivar Kistrup fyldte 26. september 1957 65 år og havde fungeret som arkivar ved landsarkivet siden 1. marts 1920. I den ledige stilling som arkivar ved landsarkivet ansattes derefter 30. september 1957 som aspirant mag. art. Knud Prange fra 1. oktober 1957 at regne (fast ansættelse 1. oktober 1959). Efter ansøgning forflyttedes arkivar Henning Heilesen fra 1. juli 1960 til landsarkivet i Åbenrå (skriv. fra undervisningsministeriet, dat. 28. april 1960), og i den derefter ledigblevne stilling udnævntes 30. dec. 1960 cand. jur. Niels Jacobsen som arkivaraspirant fra 1. januar 1961 at regne. Arkivar Jacobsen vikarierede i stillingen fra 1. september 1960.

Ved udgangen af 1960 var det faste personale ved landsarkivet her efter følgende:

Landsarkivar:	Johan Hvidtfeldt (fra 1. august 1948).
Arkivarer i 19. lønningsklasse:	Knud Prange (fra 1. oktober 1959). Niels Abery Jacobsen (fra 1. januar 1961).
Registratorer:	Georg Christensen (fra 1. oktober 1940). H. C. V. Flintholm (fra 1. oktober 1947).
Arkivbetjent:	Ejvind Rasmussen (fra 1. juli 1955).

Igennem hele perioden har frk. Buhl Christensen arbejdet som fast kontormedhjælper i landsarkivet. Efter at der på finansloven for finansåret 1959–60 var opnået bevilling til beskæftigelse af endnu en fast kontormedhjælper, udnævntes frk. Holm Jensen til den ledige stilling fra 1. sept. 1959 at regne.

Landsarkivets faste arbejdsmand fra 1. marts 1929, Søren Laursen, har også i femåret 1956–60 været fast knyttet til landsarkivet. Han har passet landsarkivets offentlige haveanlæg samt udført forskelligt arbejdsmandsarbejde, såsom gadefejning og snekastning.

Landsarkivet for de sønderjyske landsdele.

Ved landsarkivet i Åbenrå er der i perioden 1956–60 sket følgende ændringer i det faste personale:

Ved kgl. resolution 15. august 1957 udnævntes arkivar II Peter Kr. Iversen til arkivar I fra 1. oktober 1957 at regne.

12. januar 1960 fyldte landsarkivar Frode Gribsvad 70 år og afskedigedes ved kgl. resolution 16. november 1959 fra udgangen af januar 1960 at regne. Landsarkivar Gribsvad havde siden 1923 haft sin gerning i Åbenrå, idet han fra 1. januar 1923 overtog stillingen som leder af det midlertidige arkivdepot i Åbenrå. 1933 udnævntes han til landsarkivar for det nyoprettede landsarkiv. Som hans efterfølger udpegedes ved kgl. resolution 28. januar 1960 arkivar I Peter Kr. Iversen fra 1. februar 1960 at regne.

Fra 1. juli 1960 forflyttedes arkivar Henning Heilesen til tjeneste ved landsarkivet i Åbenrå (skriv. fra undervisningsministeriet, dat. 28. april), og i en på finansloven for finansåret 1960–61 nyoprettet arkivarstilling ansattes 25. maj 1960 cand. mag. Hans Holten Worsøe som arkivaraspirant fra 1. juni 1960 at regne (skriv. fra undervisningsministeriet, dat. 25. maj).

Ved udgangen af 1960 var det faste personale ved landsarkivet følgende:

Landsarkivar: Peter Kr. Iversen (fra 1. februar 1960).
Arkivarer i 19.
lønningsklasse: Henning Heilesen (fra 1. september 1953).
Hans Holten Worsøe (fra 1. juni 1960).
Arkivbetjent: Hans Autzen Jørgensen (fra 1. juli 1951).

Som fast kontormedhjælper har landsarkivet siden 1. august 1955 beskæftiget kontorist Hans A. Jacobsen.

Ligesom rigsarkivet har de fire landsarkiver i hele perioden kunnet beskæftige et større eller mindre antal arbejdsløse eller ved sygdom erhvervshæmmede kontorassistenter, der har været henvist til arbejde i landsarkiverne af de offentlige arbejdsanvisningskontorer. Ved hjælp af denne arbejdskraft er en mængde nyttige ompaknings-, registrerings- og registerarbejder blevet udført. Ved udgangen af 1960 var følgende antal henviste kontorassistenter knyttet til de fire landsarkiver: Sjælland 4, Fyn 4, Nørrejylland 6 og Åbenrå 1.

BYGNINGER OG ARKIVOPSTILLING

Indledning.

Perioden 1956–60 har for samtlige arkiver været karakteriseret ved stigende vanskeligheder med at skaffe plads til nye afleveringer. For det sjællandske og nørrejske landsarkivs vedkommende har situationen i adskillige år været nærmest håbløs. Regelmæssige afleveringer har ikke kunnet modtages. Ved de to mindre landsarkiver har situationen ikke været slet så vanskelig. Der har kunnet skaffes plads til nogle afleveringer, men mulighederne for fortsat at modtage arkivalier i større udstrækning er også her meget små. Med hensyn til rigsarkivet ligger det således, at man ved periodens slutning har måttet meddele en række ministerialkontorer, som fra gammel tid har haft aftaler om årlige arkivafleveringer, at man indtil videre ikke ser sig i stand til at modtage yderligere afleveringer.

Når der i perioden 1956–60 trods den herskende pladsmangel har været nogen mulighed for at modtage arkivalier, skyldes det følgende omstændigheder. Der indvindes i samtlige arkiver stadig nogen plads takket være kassationer. Endvidere er der i de enkelte arkiver foretaget talrige omflytninger og nyopstillinger, der har medført, at man har kunnet indvinde nogle hyldemetre. Endelig er der ved opstilling af nye reoler på steder, hvor sådanne kunne anbringes, og ved at forhøje eksisterende reoler med en enkelt hylde indvundet en del plads. Der vil under de enkelte arkiver nærmere blive redegjort for de bevillinger, der er modtaget til dette formål. Der kan muligvis endnu hist og her klemmes en reel ind, men det er ikke noget, der på afgørende måde afhjælper pladsmanglen. Pladsproblemet kan kun løses ved, at der stilles nye magasiner til rådighed, der helst ikke må være så små, at de i løbet af meget kort tid vil være ligeså overfyldte som de nu eksisterende. Det er en af de glædeligste begivenheder i det forløbne femår,

at der hos de bevilgende myndigheder er en vågnende forståelse for, at der må skaffes statens arkiver nye magasinbygninger.

Af samtlige arkiver har Viborg landsarkiv været det hårdest ramte. Det har et meget stort virkeområde, og det blev fra starten projekteret altfor lille. Man har derfor givet dette arkiv prioritet på rigsarkivets ønskeseddel om udvidelser og holdt andre krav tilbage. Det sjællandske landsarkivs forhold er imidlertid ikke meget bedre, og samtidig med, at man i løbet af femåret 1956–60 energisk har arbejdet på fremme af byggeprojektet i Viborg, har man anset det for nødvendigt også at fremføre ønskerne om en udvidelse af det sjællandske landsarkiv. Indtil en nybygning kan rejses på Jagtvejen – og dette kan formodentlig tidligst finde sted i finansåret 1964–65 – vil det imidlertid være nødvendigt at søge at tilvejebringe midlertidige reservemagasiner enten ved køb eller leje. Da også rigsarkivet behøver et reservemagasin, har man samlet sine bestræbelser om at finde en passende lagerbygning, der for en kortere periode kunne lejes som arkivmagasin for både rigsarkivet og det sjællandske landsarkiv. Lykkes dette, vil de to institutioner kunne aflaste en del hårdt betrængte embeder, og et vist antal forlængst afleveringsmodne arkivalier vil kunne komme under arkivalisk røgt og pleje samt stilles til disposition for den historiske forskning, som længe har savnet disse sager.

Da de forskellige landsarkiver ikke har været i stand til at modtage regelmæssige afleveringer, har arkivalierne hobet sig op ved de stedlige embeder, og hvor disse ikke råder over tilstrækkelige arkivlokaler, medfører det i mange tilfælde stor gene for embedsmændene. Dette kedelige forhold foranledigede justitsministeriet til en henvendelse til rigsarkivet i sommeren 1960 med anmodning om nærmere at undersøge, om man ikke kunne anvende nedlagte arrestlokaler som arkivmagasiner. I ganske enkelte tilfælde havde man tidligere benyttet denne udvej, og justitsministeriets nye henvendelse gav anledning til, at spørgsmålet påny blev taget op til overvejelse mellem rigsarkivet og landsarkiverne. Som resultat heraf fremkom en redegørelse, der tilsendtes justitsministeriet 23. august 1960. I denne understregede rigsarkivet, at den eneste rationelle løsning på de lokale embeders vanskeligheder ville være at bygge nye magasiner til landsarkiverne. Arrester egnede sig sjældent til opbevaring af arkivalier, og indretning til arkivrum ville i de fleste tilfælde blive ret kostbar. Rigsarkivet kunne heller ikke undlade at gøre opmærksom på, at adgangsforholdene til arre-

sterne som regel var meget dårlige, og at disse lokaler ikke kunne siges at opfylde de krav, som man måtte stille til et arkivlokale. Anså justitsministeriet det imidlertid for nødvendigt at indrette nogle af de nedlagte arrester til arkivlokaler, måtte det betragtes som en midlertidig nødløsning, og indretningen måtte i alle tilfælde ske efter nærmere samråd med de respektive landsarkivarer; man frarådede bestemt, at arrestlokaler anvendtes til opbevaring af arkivalier, der stammede fra embeder, der lå udenfor det jurisdiktionsområde, hvortil arresten hørte. Dette ville volde de største vanskeligheder med hensyn til ekspedition og kontrol.

Forsøg på at skaffe nye reservemagasiner.

Arbejdet med at skaffe rigsarkivet magasinplads uden for de allerede eksisterende bygninger har stået på gennem hele perioden og gav længe kun skuffelser.

Da det i efteråret 1956 blev klart, at man agtede at gå i gang med en projektering af en ny stor administrationsfløj for centraladministrationen på det gamle Sukkerhus' grund, foretog rigsarkivet 5. november 1956 en skriftlig henvendelse til boligministeriet. Man gjorde i denne skrivelse opmærksom på, at man ikke længere så sig i stand til at modtage alle de afleveringer, som der fremsattes ønske om. Da man måtte se i øjnene, at der ikke foreløbig var udsigt til, at man kunne få ny plads i Provianthuset, anmodede man om, at det udvalg, som havde til opgave at planlægge det nye kontorbyggeri, havde opmærksomheden henledt på, at der enten i kælderetagen i den nye bygning eller på andet passende sted skaffedes rigsarkivet lokaler til arkivmagasiner. Man understregede endvidere det praktiske i, at der på dette sted oprettedes et fælles arkiv for de styrelser, som fik deres fremtidige virksomhed i nybygningen. Ved skrivelse af 23. november 1956 svarede boligministeriet, at sagen var blevet forelagt det udvalg, der havde med sagen at gøre, og at rigsarkivets ønsker ville blive draget med ind under overvejelserne.

I tilslutning til denne korrespondance havde rigsarkivaren 21. juni 1957 en mundtlig forhandling med kgl. bygningsinspektør Ths. Havning, og kort tid efter drøftedes sagen med ekspeditionssekretær J. H. Smith i boligministeriet. Under disse samtaler meddelte rigsarkivet, at man gerne så, at der kunne blive stillet et areal på ca. 900 m² til rådighed

for rigsarkivet til arkivmagasin samt et enkelt ekspeditionslokale. Med anvendelse af det nye Kompaktusanlæg skønnede man, at der ville kunne skaffes plads til ca. 10.000 hyldemeter arkivalier. Selv om man stillede sig forstående overfor rigsarkivets ønsker, var det dog klart, at man havde betænkeligheder ved at overlade rigsarkivet et så stort areal, da behovet for moderne og velindrettede kontorer på Slotsholmen var meget presserende. Det var naturligt for rigsarkivet at forelægge sagen for arkivudvalget af 1933, da dette trådte sammen til sit første møde i efteråret 1957. Dette skete også, men det viste sig her, at der var afgjort modstand mod at lade rigsarkivet rykke ind i det planlagte kontorhus, og rigsarkivet måtte derfor opgive planen.

I sommeren 1959 fik rigsarkivet underhånden at vide, at der skulle være mulighed for at erhverve en ejendom på Vangedevej i Gentofte kommune tilhørende frøfirmaet J. E. Ohlsens enke. Ejendommen bestod først og fremmest af et stort frømagasin, en mindre ladebygning, nogle gamle stald- og garagebygninger samt en mindre villa. Der hørte ca. 9.000 m² grund til ejendommen, og denne var beliggende midt i et boligkvarter. Efter at rigsarkivet havde haft lejlighed til at bese bygningerne og indhente et skøn fra den kgl. bygningsinspektør, blev sagen forelagt arkivudvalget på dettes møde den 22. august. Mødet resulterede i, at rigsarkivet bemyndigedes til at gå videre med spørgsmålet og forelægge det for de bevilgende myndigheder. En række fornyede undersøgelser og beregninger måtte imidlertid gøres såvel af rigsarkivets sekretariat som af den kgl. bygningsinspektør, ligesom der måtte forhandles med bygningsmyndighederne i Gentofte kommune.

5. september 1959 var disse undersøgelser afsluttet, og rigsarkivet kunne anmode undervisningsministeriet om at søge de bevilgende myndigheders tilslutning til, at man erhvervede ejendommen som reservemagasin for rigsarkivet og det sjællandske landsarkiv. Købesummen var ca. 1,2 mill. kr., og ejendommen kunne overtages ca. 15 måneder efter, at købet var gået i orden, d. v. s. i løbet af forsommeren 1961. Efter foretagne beregninger ville der med anvendelse af Kompaktusreoler i visse etager kunne anbringes ca. 25.000 hyldemeter arkivalier i det store frømagasin og ca. 5000 m arkivalier i den mindre ladebygning. En erhvervelse af bygningen ville således medføre en betydelig lettelse med hensyn til pladsproblemet, idet man i dette magasin kunne anbringe en del sager, som der kun sjældent var efterspørgsel efter. Der

ville imidlertid fortsat være brug for øget arkivplads både i rigsarkivet og det sjællandske landsarkiv, og rigsarkivet måtte derfor fastholde, at pladsbehovet ikke var løst med erhvervelse af Vangede-ejendommen.

Sagen behandledes i de følgende måneder af undervisnings-, bolig- og finansministeriet. Der var til at begynde med givet frist indtil 1. november 1959, men denne måtte forlænges, da undervisningsministeren ønskede nye forhandlinger om prisen. Forhandlingerne førtes på rigsarkivets vegne af kammeradvokaten, og resultatet blev en forbedring af tilbudet på ca. 55.000 kr. Samtidig forlængedes fristen til begyndelsen af december måned. I løbet af december 1959 tiltrådtes forslaget af undervisnings- og finansministeriet, og et bevillingsandragende fremsendtes til finansudvalget. Dette nåede desværre ikke at behandle sagen inden juleferien, og da den endelig blev forelagt finansudvalget i januar 1960, havde firmaet solgt ejendommen til tredje-mand. For rigsarkivet var det en alvorlig skuffelse, at det ikke lykkedes at føre dette projekt igennem.

I de følgende måneder så rigsarkivet på andre muligheder for et midlertidigt reservemagasin for rigsarkivet og det sjællandske landsarkiv. Man fik tilbudt nogle ældre fabriksbygninger på Gasværksvej i Københavns kommune. Lokalerne kunne i og for sig godt indrettes til arkivmagasiner, men arkivudvalget af 1933, som fik lejlighed til at besigtige lokalerne, var enig om at afvise forslaget om at etablere et arkivmagasin i et så udpræget saneringsmodent kvarter. Derefter fik rigsarkivet anmodning om at se på de bygninger i Brede, som af staten var erhvervet delvis til brug for nationalmuseet. Inden for arkivudvalget var der enighed om, at den såkaldte bygning 11 kunne anvendes som midlertidigt arkivmagasin, og det indstilledes til undervisningsministeriet, at denne bygning blev overdraget rigsarkivet. Der var imidlertid den vanskelighed ved forslaget, at den omtalte bygning allerede var lovet nationalmuseet, som her havde planlagt indretning af en moderne konserveringsanstalt, og 15. juni 1960 meddelte undervisningsministeriet, at man måtte fastholde, at denne bygning reserveredes nationalmuseet.

Medens forhandlingerne om bygningerne i Brede stod på, så rigsarkivet på andre bygninger, men der kunne naturligvis kun være tale om rent orienterende undersøgelser, da spørgsmålet Brede først måtte klares.

Da afgørelsen om Brede var faldet – og også denne gang med negativt

udfald for rigsarkivet – begyndte man for alvor at arbejde med et andet projekt, som i nogen tid havde været genstand for rent foreløbige drøftelser. Forslaget blev forelagt arkivudvalget, og efter at dette havde haft lejlighed til at besigtige den ejendom, som der nu var tale om at erhverve til reservemagasin, gik rigsarkivet påny igang med de undersøgelser, som i et sådant tilfælde er nødvendige, for at sagen kan forelægges de bevillende myndigheder. Endnu engang søgte rigsarkivet assistance hos kammeradvokaten og den kgl. bygningsinspektør, og omsider var sagen så vidt fremskreden, at rigsarkivet november 1960 kunne afgive indstilling til undervisningsministeriet.

Den ejendom, som rigsarkivet nu havde fundet frem til, tilhørte firmaet Kraft Foods International (tidligere Peter Jensen, Ost en gros) og lå Scandiagade 8 i Sydhavnen. Bygningen var opført i 1919 som kornmagasin og bestod af kælder, 6 fulde etager samt 3 loftetager. Den var opført i mur og med tegltag. I 1951 fik denne bygning en tilbygning, der i stueetagen rummede en garage. Firmaet var villig til at udleje den store lagerbygning til rigsarkivet til midlertidigt arkivmagasin for en årlig leje af 45 kr. pr. m². I lejemålet indgik desuden 1. salen af garagebygningen, men derimod ikke lagerbygningens kælderetage. I alt drejede lejemålet sig om 3.366 m² etageareal. I lejemålet indgik en indvendig vareelevator samt et antal tidligere benyttede lagerhylder. Efter beregninger foretaget af den kgl. bygningsinspektør skulle det lejede kunne give plads til ca. 13.000 hyldemeter. Lejemålet skulle tage sin begyndelse 1. januar 1961 og være uopsigeligt i 5 år. Rigsarkivet fik imidlertid forlejeret for en ny 5-årig periode, såfremt ejeren påny ønskede at udleje lokalerne.

Selv om rigsarkivet med nogen betænkelighed gjorde indstilling om indretning af et reservemagasin i et så udpræget fabrikskvarter som Sydhavnen, fandt man dog, at bygningen i sig selv var så solid, at der ikke skulle være nogen umiddelbar fare for de arkivalier, der anbragtes her. Endvidere var bygningens placering i forhold til nabobygningerne forsvarlig. For rigsarkivet var det imidlertid en absolut forudsætning for indgåelse af lejemålet, at der kun var tale om en rent midlertidig foranstaltning, og at man benyttede det opnåede pusterum til at fremme den sjællandske byggesag. Forslaget om at leje Scandiagade 8 blev ikke færdigbehandlet inden udgangen af 1960. Først i februar 1961 tiltrådte finansudvalget lejemålet.

Rigsarkivet.

I rigsarkivets *hovedbygning* er der i perioden 1956–60 ikke foretaget ombygninger eller større reparationer. På finansloven for finansåret 1957–58 opførtes en bevilling på 22.000 kr. til opstilling af sidereoler i hovedmagasinet på etagerne 2 A og B og 3 A og B. Der fandtes enkelte sidereoler i forvejen, men man udnyttede nu al forhåndenværende vægplads til opstilling af reoler, og der indvandttes på den måde ca. 450 hyldemeter. Arbejdet påbegyndtes i september 1957. På finansloven for finansåret 1960–61 var optaget en bevilling på 4.000 kr. til opsætning af reoler i vinduesnicherne på arkivetage 2 A, men disse var endnu ikke opsat ved nytår 1961.

Opsætningen af sidereolerne medførte betydelige omflytninger af 1. afdelings sager, og man benyttede lejligheden til at få gennemført en mere systematisk opstilling. Også 2. afdeling har i denne periode foretaget omfattende omflytninger, navnlig på arkivetage 3 B og i tagetagerne. Der blev herved indvundet en del plads.

En forbedring af lysforholdene fandt sted på arkivetage 3 B i januar 1957. Der blev opsat lamper af en forbedret type og med stærkere pærer, og ekspeditionsarbejdet blev herved betydeligt lettet. Lysforholdene på denne etage er meget vanskelige som følge af de meget høje og tæt pakkede reoler.

I forbindelse med rigsarkivarskiftet i februar 1956 fandt der en hovedreparation sted af rigsarkivarens kontor, og kontoret blev nymøbleret. I forbindelse med udnævnelse af 3 nye overarkivarer foretoges ligeledes hovedreparationer og anskaffelse af moderne kontormøbler til disses kontorer. I sommeren 1960 rejstes spørgsmålet om en gennemgribende istandsættelse af læsesalen og anskaffelse af nye arbejdsborde og stole. Christiansborg slotsforvaltnings inventariecentral udarbejdede forslag og overslag hertil samt til en nymøblering af rigsarkivets foredragssal. De fornødne bevillinger var dog ikke opnået inden periodens udløb.

16. januar 1957 kunne rigsarkivet tage et moderne telefonsystem i brug. Hidtil havde man klaret sig med 3 telefoner, hvortil var knyttet omstilling til enkelte andre apparater. I vestibulen blev der nu opstillet et stort omstillingsbord med forbindelse til 17 lokalapparater; antallet er senere udvidet. Fra samme dato overtog de to garderobedamer betjeningen af omstillingsbordet.

I *Gehejmearkivbygningen* og i rigsarkivets del af *Provianthuset* er der foretaget enkelte reparationsarbejder. Provianthusets ydre facade er repareret, og det såkaldte duetårn restaureret. I ekspeditionslokalet for ministerierne (Buret) foretoges i foråret 1959 en hovedreparation, først og fremmest en istandsættelse af hvælvingerne, der havde slået revner. En hovedreparation af arkivlokalerne i Provianthuset, der ikke synes at have været rørt siden indflytningen i 1910, står stadig på ønskesedlen. I forbindelse med embedsskifte gennemførtes i vinteren 1959–60 en hovedistandsættelse af arkivbetjentboligen i bygningens stueetage. Der indrettedes bl. a. badeværelse og nyt toilet, og køkkenet moderniseredes.

I *den Harsdorffske bygnings* stueetage blev der i 1956 opstillet et Compaktusanlæg. En bevilling på 64.400 kr. hertil var optaget på finansloven for finansåret 1956–57. På grund af den svære belastning måtte stueetagens gulv understøttes, og omfattende udgravninger fandt sted i grunden. Ved disse udgravninger viste det sig, at bygningens fundament består af et antal store, uregelmæssige kampesten, der er kastet direkte på undergrunden, som er gammel strandbred. Den sydlige del af grunden ligger under den nuværende grundvandslinie, medens den nordlige forblev tør under udgravningen.

Efter at understøttelsesarbejderne var udført, påbegyndtes monteringen af Compaktusanlægget 3. december 1956 af montører fra firmaet Elektrolux i Sverige. Anlægget, der er halvautomatisk, består af en fast, dobbelt midterreol og 5 flyttelige dobbeltreoler på hver side af midterreolen. Reolerne måler 2,5 m i højden, 5,1 m i længden og 0,8 m i dybden. Reolerne fik 7 hylder i højden. Anlægget rummer 770 hylde-meter. Der er en smal gang langs med vinduerne ud mod Tøjhusgade og Tøjhusgården og en bredere gang på langs i lokalet i forbindelse med indgangen. Opstillingen af Compaktusanlægget betød en værdifuld udvidelse af reolpladsen og gav samtidig rigsarkivet lejlighed til i praksis at prøve det nye reolsystems anvendelighed. De indhøstede erfaringer har absolut været positive; anlægget kunne tages i brug i foråret 1957.

Af andre ændringer i bygningen skal kort omtales en meget nødvendig omlægning og udvidelse af belysningen i museumssalen. Den hidtidige belysning var på mørke dage aldeles utilfredsstillende. Indtil sommeren 1960 anvendtes bygningens 2. etage til arbejdslokale for de henviste kontorister. Efter at deres antal var nedskåret, blev arbejds-

lokalet nedlagt, og de provisoriske belysningsinstallationer fjernet. Forlokalet på 2. sal er i kortere perioder anvendt til kortrestaeringsarbejder.

På finansloven for finansåret 1955–56 var optaget en bevilling på 33.962 kr. til en udvendig og indvendig istandsættelse af det midlertidige arkivmagasin i *Søkvæsthuset*. Arbejdet trak længere ud end først beregnet, og ikke før i maj 1957 var de store arbejder afsluttet, og bygningen fremtrådte nu både indvendig og udvendig på en langt mere tiltalende måde. Trappeforholdene var blevet bragt i orden, og der var blevet indlagt elektrisk lys i magasinerne, således at der bedre kunne ekspederes i den mørke tid. Derimod er lokalerne stadig uopvarmede, hvilket i høj grad besværliggør arbejdet. En del nye reoler er blevet opstillet, og forskellige omflytninger er foretaget, således at opstillingen kunne blive mere systematisk. På finansloven for finansåret 1958–59 og for finansåret 1960–61 var opført bevillinger på henholdsvis 5.120 kr. og 30.500 kr. til opstilling af nye reoler. Når de sidste reoler er opstillet, vil de forhåndenværende rum være fuldt udnyttet, idet bygningen ikke tåler større belastning. Der vil da være opstillet ca. 10.000 hyldemeter arkivalier i *Søkvæsthuset*. Det daglige tilsyn med bygningen og rengøringen udføres som tidligere af portner Dam. Ekspeditioner udføres af kustode Jørgensen.

I arkivdepotet på *Esrum kloster* er der i den her behandlede periode ikke foretaget hverken bygnings- eller reparationsarbejder. Som omtalt i Meddelelser om rigsarkivet 1921–55 s. 50 var depotet i 1954 blevet rømmet, for at det til enhver tid kunne stå rede som evakueringsmagasin under en kritisk situation. I februar 1955 havde man dog ført en del arkivalier tilbage til *Esrum kloster*, og i slutningen af året 1957 besluttedes det – navnlig som følge af den svære pladsmangel – at udnytte de tomme reoler. Man flyttede derfor de deponerede sager fra det fynske og det nørrejyske landsarkiv, som hidtil havde været opbevaret i *Søkvæsthuset*, til *Esrum kloster* sammen med en del adresser fra kongehuset og andet arkivmateriale, som der kun sjældent er efterspørgsel efter.

Landsarkivet for Sjælland m. m.

Ved siden af de almindelige reparationsarbejder udførtes i slutningen af perioden flere ret omfattende bygningsarbejder. Taget på magasinbygningen, der bestod af såkaldt norsk skifer, var i tidens løb blevet

stærkt tæret, hvilket medførte kostbare reparationer. Den kgl. bygningsinspektør foreslog derfor en almindelig fornyelse af taget, idet han indstillede, at man erstattede skifertaget med et kobbertag. Hvis der ikke kunne opnås bevilling hertil, anbefalede han en ny tagbeklædning med Port Madoc. Det sidste forslag blev godkendt, og på finansloven for finansåret 1959–60 optoges en bevilling på 70.000 kr. til gennemførelse af dette arbejde. På samme finanslov var endvidere optaget en bevilling på kr. 10.970 til isoleringsarbejder på magasinbygningens loft. Der anbragtes glasuldmåtter over de murede hvælvinger, og det kan ventes, at denne forbedring i tidens løb vil medføre besparelser på varmeregnskabet.

Et andet stort ønske fra landsarkivets side blev ligeledes opfyldt, nemlig en hovedstandsættelse af læsesalen. Navnlig ønskede man en udskiftning af de upraktiske og gammeldags lamper og en ny gulvbeklægning. Efter at der på finansloven for finansåret 1960–61 var opnået en bevilling på kr. 7.500, blev disse arbejder udført i sommeren 1960. Medens arbejdet stod på, var læsesalen lukket fra 8. august til 3. september 1960.

Af mindre reformer kan nævnes, at der i finansåret 1959–60 blev foretaget en udskiftning af et gammelt ganske udslidt hustelefonanlæg, og at dette blev erstattet af et moderne anlæg med 9 telefoner. Til bestridelse af udgiften hertil var på finansloven for finansåret 1959–60 bevilget 2.280 kr.

De fortvivlede kontorforhold på landsarkivet medførte endvidere, at man på finansloven for finansåret 1960–61 fik en bevilling på 3.900 kr. til indretning af en midlertidig skrivestue i det sydvestre hjørne af arkivbygningens midteretage. En sådan skrivestue ville uden at angribe landsarkivets reolplads betyde en ikke ringe lettelse i det daglige arbejde. Forslaget blev godkendt, men ikke udført, da landsarkivarboligen blev inddraget til kontorbrug (se nedenfor).

I forbindelse med det forestående landsarkivarskifte optoges i sommeren 1960 drøftelser mellem rigsarkivet og landsarkivet om en nedlæggelse af landsarkivarboligen og inddragelse af dennes lokaler til brug for landsarkivet. I boligens værelser ville der kunne sættes midlertidige reoler op, således at man her kunne anbringe den del af håndbiblioteket, som man hidtil havde opbevaret i magasinbygningen, ligesom man hertil kunne overføre bogbinderiets lager af skind m. m. fra magasinet. Der ville på denne måde kunne frigøres ca. 200–250 m

reolplads i magasinet. Samtidig kunne man afhjælpe landsarkivets behov for kontorer. I det nuværende landsarkiv har kun landsarkivaren eget kontor. Ved siden heraf findes et meget lille rum, der hidtil har været anvendt til telefonværelse, frokoststue og skrivestue. Personalet har derfor været henvist til at sidde på læsesalen eller ude i magasinet, når temperaturen har tilladt det. Med det voksende personale har det ofte knebet med plads til de besøgende, og det er desuden vanskeligt at sidde med større ordningsarbejder på læsesalen. Efter at der var indhentet det fornødne overslag fra den kgl. bygningsinspektør, der anslog, at udgifterne ville være ca. 30.000 kr., indstillede rigsarkivet 10. oktober 1960 til undervisningsministeriet, at man benyttede embedsskiftet til at inddrage landsarkivarboligen til brug for landsarkivet.

Efter at rigsarkivet i sommeren 1960 underhånden havde fået at vide, at såvel undervisningsministeriet som finansministeriet ville støtte et forslag fra rigsarkivet om erhvervelse af en projekteringsbevilling til en udvidelse af det sjællandske landsarkiv, anmodede rigsarkivet 3. august 1960 kgl. bygningsinspektør Nils Koppel om at foretage en skitsemæssig beregning af omkostningerne ved opførelsen af en ny administrations- og magasinfløj ved det sjællandske landsarkiv til brug ved fremsættelsen af forslag til projekteringsbevilling. Forinden havde rigsarkivet under drøftelse med landsarkivar H. Hatt og dr. Gunnar Olsen udarbejdet en oversigt over den omtrentlige størrelse, som et nyt arkivmagasin måtte have, og en beregning af det antal lokaler og deres størrelse, som en ny administrationsfløj måtte rumme. I de følgende måneder udarbejdede den kgl. bygningsinspektør i samråd med rigsarkivet den ønskede skitse. Denne afleveredes til rigsarkivet i slutningen af oktober 1960 og indsendtes 3. november 1960 til undervisningsministeriet.

Landsarkivet for Fyn.

Foruden almindelige vedligeholdelsesarbejder er der i perioden 1956–60 foretaget følgende bygningsarbejder ved det fynske landsarkiv.

På finansloven for finansåret 1959–60 optoges en ekstraordinær bevilling på 16.000 kr. til istandsættelse af magasinbygningens rygning, grath og kvistafdækninger.

Det voksende faste personale gjorde det nødvendigt, at der blev indrettet en frokoststue, og forslag herom fremkom fra landsarkivet. Ved

indlæggelsen af fjernvarme havde man fået et kælderrum frigjort, og her indrettedes i finansåret 1957–58 en frokoststue, efter at en bevilling på 4.250 kr. var opnået. I dette beløb indgik dog også udgifter til en omlægning af trappen mellem læsesalen og magasinet.

Fra gammel tid havde landsarkivaren benyttet tjenesteboligens herreværelse, som havde direkte adgang til læsesalen, som kontor. Da landsarkivar Lindberg Nielsen fandt dette upraktisk, ansøgte man om en bevilling til at få værelset delt, således at det nye værelse nærmest læsesalen for fremtiden blev udskilt af tjenesteboligen og stillet til disposition for landsarkivet som officielt kontor for landsarkivaren, medens den anden del henførtes til privatboligen. Til de fornødne byggearbejder bevilgedes 4.850 kr. på finansloven for finansåret 1956–57.

Landsarkivets stigende behov for plads har medført flere anmodninger om bevillinger til anskaffelse af reoler. På finansloven for finansåret 1956–57 bevilgedes 2.700 kr. til opstilling af 12 bogreoler, således at arkivhylder kunne frigives til arkivalier, og på finansloven for finansåret 1959–60 optoges en bevilling på 1.600 kr. til anskaffelse af reoler under vinduerne i magasinbygningens 1. etage.

I efteråret 1959 konstateredes et alvorligt angreb af borebiller i reoler og arkivalier. Der forhandlede med den kgl. bygningsinspektør og med statens skadedyrslaboratorium om sagen, og man tilrådede en gasbehandling med methylbromid. Ved skrivelse af 16. maj 1960 stillede undervisningsministeriet på rigsarkivarens forslag en bevilling til rådighed på 5.775 kr., og gasbehandlingen fandt derefter sted i tilknytning til pinsehelligdagene i juni 1960. Det var i den anledning nødvendigt at holde landsarkivet lukket 7. og 8. juni.

Landsarkivet for Nørrejylland.

I perioden 1956–60 er der udover sædvanlige reparationsarbejder ikke foretaget andre bygningsarbejder. I de nærmest foregående år var to store ønsker blevet opfyldt, idet magasinet var blevet forsynet med elektrisk lys og varme. På finansloven for finansåret 1956–57 optoges en bevilling på 3.500 kr. til en hovedreparation af en nedtagen automatisk telefoncentral, der tidligere havde været anvendt i rigsarkivet, og sammes installation, med nødvendige nyanskaffelser, i landsarkivet. I den daglige arbejdsgang var opsætningen af dette moderne hustelefon-

anlæg et betydeligt fremskridt. På finansloven for finansåret 1958–59 optoges en samlet bevilling på 1.909 kr. til anskaffelse af en ny varmtvandsbeholder og nyt linoleum til den vestlige magasinudgang.

Årene 1956–60 har i første række stået i nybygningens tegn, og planlægningen af denne har i høj grad beslaglagt personalets tanker og arbejdskraft, naturligvis i første række landsarkivarens. Til tider har udsigterne for byggeriet været truende, men efterhånden som projekteringen skred frem, voksede optimismen, og ved udgangen af 1960 fik man sikkerhed for, at arbejdet ville komme i gang kort efter nytår 1960–61.

Da den nye rigsarkivar tiltrådte sit embede i februar 1956, forelå allerede de første skitser til en udvidelse af landsarkivet, og disse havde i nogen tid cirkuleret mellem landsarkivet, rigsarkivet, undervisningsministeriet og boligministeriet. De var udarbejdet af kgl. bygningsinspektør, arkitekt Leopold Teschl, Frederikshavn. En af den nye rigsarkivars første opgaver var at tage stilling til den udarbejdede skitse. Dette skete i skrivelse af 29. februar 1956.

I denne skrivelse gav rigsarkivar Aakjær tilslutning til, at man søgte om den fornødne bevilling til opførelsen af en tilbygning i 7 etager, heraf to kælderetager. Kælderetagerne og stuen foreslog man monteret med Compaktusreoler. På 1. salen ville man anbringe ny læsesal og kontorer, og de tre øverste etager skulle monteres med stationære reoler. Landsarkivet ville på denne måde opnå en pladsudvidelse på ca. 19.000 hyldemeter. Efter foretagne beregninger ville man straks få brug for ca. 11.000 hyldemeter til afleveringspligtige arkivalier, og der ville herefter være ca. 8.000 m i reserve. Denne reserve kunne midlertidigt udnyttes af de andre landsarkiver, som ikke foreløbig kunne regne med udvidelser, og som også var stillet overfor krav om afleveringer. Muligvis kunne man også række betrængte lokale embedsarkiver en hjælpende hånd ved at aflaste dem ved yderligere afleveringer. En gennemførelse af byggeprojektet ville således have stor betydning for mange og ikke mindst for den lokalhistoriske forskning. Som det er i øjeblikket, sluttede rigsarkivaren »er meget omfattende arkivfonds i praksis utilgængelige for forskningen, og adskillige arkiver opbevares under dårlige forhold og udsættes daglig for at gå til grunde. Der er allerede lidt meget smertelige tab. Jeg behøver blot at minde om Ålborg byarkivs ældre sager, der gik til grunde under besættelsen, fordi man ikke havde kunnet skaffe plads til dem i landsarkivet i Viborg. Jeg kan

derfor ikke stærkt nok anbefale, at sagen vedrørende udvidelsen af landsarkivet i Viborg, som har været under forhandling lige siden århundredskiftet, og som jeg under min mangeårige virksomhed som landsarkivar i Viborg tidligere har måttet beskæftige mig med, nu føres frem til en positiv og snarlig afslutning«.

Påny gik sagen til forhandling mellem undervisnings- og boligministeriet. Spørgsmålet om nybygningen skulle have 5 eller 7 etager gav anledning til nogen diskussion, men endte dog med, at bygningen med de 7 etager blev antaget. Ved skrivelse af 19. oktober 1956 godkendte boligministeriet, at der efter de foreliggende skitser søgtes om en bevilling på 72.500 kr. til en totalprojektering. Af denne bevilling var 34.500 arkitekthonorar, 28.000 ingeniørhonorar og 10.000 kr. omkostninger. Bevillingen optoges på finansloven for finansåret 1957/58 på § 27. I, 28, 17.

Første fase af byggesagen var hermed afsluttet, og 9. august 1957 nedsatte undervisningsministeriet et byggeudvalg, der fik til opgave i samarbejde med den kgl. bygningsinspektør at forestå projekteringen af en udvidelse af landsarkivet i Viborg ved opførelsen af et nyt arkivmagasin og siden at forestå projektets gennemførelse inden for rammerne af til sin tid opnået bevilling og godkendte planer, tegninger og udgiftsoverslag. Til byggeudvalgets formand udpegedes kontorchef Th. Gimsing og til sekretær fuldmægtig Aabo, begge undervisningsministeriet. Endvidere indtrådte rigsarkivar Aakjær, landsarkivar Hvidtfeldt og afdelingsarkitekt T. Häuser-Hansen som udpeget af boligministeriet. På rigsarkivarens anmodning deltog dr. Harald Jørgensen i udvalgets forhandlinger.

Byggeudvalget afholdt sit første møde 24. september 1957 på landsarkivet i Viborg. Samtlige medlemmer var tilstede. På dette møde blev det bl. a. vedtaget på den kgl. bygningsinspektørs forslag at anmode det rådgivende ingeniørfirma Studstrup og Østgaard, Ålborg, om at påtage sig projekteringen af de rent ingeniørmæssige opgaver. I samme møde blev det endvidere vedtaget, at udvalget skulle foretage en studierejse til Stockholm for der at se de nye arkivbygninger og et Kompaktusanlæg i funktion. Ingeniørerne Studstrup og Østgaard skulle opfordres til at deltage i denne rejse. Besøget fandt sted i dagene 24.–26. oktober 1957 og omfattede besøg på Krigsarkivet, Banérgatan 64, Stadsarkivet i Stockholm og Stadsarkivet i Västerås. Endvidere havde deltagerne lejlighed til at besøge firmaet Elektrolux, der fremstiller

Compaktusanlæg samt på rigsarkivet i Stockholm at få en orientering om de svenske byggeplaner. Besøget var lagt til rette af førstearkivar Nils F. Holm, der var attachéret udvalget under dets ophold i Stockholm, og såvel ecklesiastikdepartementet som Stockholm og Västerås by viste stor gæstfrihed. Også rigsarkivar Ingvar Andersson og direktør Karl E. Kihlmark stillede sig til disposition for udvalget. I dagene 25.–30. november 1957 foretog landsarkivar Hvidtfeldt, ledsaget af den kgl. bygningsinspektør og ingeniør Østgaard en supplerende studierejse til Holland, Frankrig og Tyskland, hvor man havde lejlighed til at besøge en række nyopførte arkivbygninger. Man besøgte provinsarkivet i Arnhem, stadsarkivet i Rotterdam, departementsarkivet i Mézières i Ardennerne, Archives Nationales i Paris, Bundesarchiv og det nye statsarkiv i Koblenz, samt det nybyggede statsarkiv i Wolfenbüttel.

I løbet af vinteren og forsommeren 1957–58 afholdt byggeudvalget en række møder dels i Viborg, dels i København, medens enkelte møder foregik i Frederikshavn, Ålborg og Århus. Omtrent på årsdagen for det 1. møde i byggeudvalget kunne udvalget 22. september 1958 afslutte projekteringsarbejdet ved at tiltræde det af arkitekten og ingeniørerne udarbejdede skitseforslag med tilhørende overslag og bemyndige arkitekten til at udarbejde de endelige tegninger med tilhørende beskrivelse.

De samlede udgifter ved nybygningen blev i september 1958 anslået til 2.692.000 kr. Hovedposterne på overslaget var følgende:

Bygningsudgifter	kr. 1.373.000
Terrænarbejder m. m.	kr. 61.000
Fast inventar (reoler)	kr. 1.019.000
Omkostninger (honorarer)	kr. 239.000
	<hr/>
	kr. 2.692.000

Under overvejelserne i byggeudvalget var det flere gange kommet på tale, at man måtte benytte lejligheden til i forbindelse med nybyggeriet at få erstattet den brandfarlige etageadskillelse i det gamle magasin med en fast etageadskillelse. Samtidig fremsatte landsarkivaren ønske om, at der i den gamle bygnings nordende måtte blive indrettet dels et udstillingslokale, dels værksted for en bogbinder. Da man ikke havde kunnet få plads til disse lokaliteter i nybygningen, var der ingen anden mulighed end at rydde en del af arkivpladsen i det gamle magasin og indrette lokalene her. Selvom der i udvalget var nogen tvivl, om kommissoriet tillod, at man optog disse forslag i projektet, blev man

dog efter nærmere overvejelse enige om, at det ville være det mest praktiske, om også disse forbedringer og nyindretninger fandt sted i forbindelse med nybyggeriet. På overslaget fra september 1958 opførtes derfor et beløb på 27.000 kr. til indretning af værksted og udstillingslokale i den gamle magasinbygning og et beløb på 160.000 kr. til udskiftning af ristegulvet i samme bygning. Det samlede overslag blev herefter på 2.879.000 kr.

1. oktober 1958 fremsendte byggeudvalget sit materiale til undervisningsministeriet, der videresendte det til boligministeriet. I skrivelse af 8. november 1958 kunne boligministeriet i det væsentlige godkende forslaget, idet man dog tog forbehold med hensyn til beregningen af arkitekthonoraret.

Det havde været udvalgets håb, at det derefter skulle have været muligt at fremme sagen, opnå den fornødne bevilling og få byggeriet i gang. Således skulle det imidlertid ikke gå. Under de forhandlinger, der på regeringsplan blev ført om den nærmeste tids byggeri, blev det i november 1958 bestemt, at byggeriet først kunne finde sted i 1961, og at en udvidelse af landsarkivet på Jagtvejen og rigsarkivet skulle udsættes indtil 1964-65. Samtidig udbad det økonomiske sekretariat sig en redegørelse for principperne for arkiveringen i landsarkiverne, og man udtalte, at først når denne forelå, kunne der tages stilling til byggeriets udformning. Den ønskede redegørelse for det jyske landsarkivs vedkommende udarbejdedes af landsarkivar Hvidtfeldt og indsendtes til byggeudvalgets formand 18. september 1959.

I løbet af kalenderåret 1959 lå byggesagen nærmest stille. Der afholdtes et enkelt byggeudvalgsmøde i Ålborg 1. maj 1959, hvor man drøftede henstående spørgsmål og iøvrigt vedtog, at man ville arbejde henimod, at byggeriet kunne komme i gang i begyndelsen af januar 1961. 22. januar 1960 samledes udvalget påny til møde i Ålborg, hvor formanden kunne oplyse, at undervisningsministeriet 7. november 1959 havde anmodet om, at en bevilling på 200.000 kr. til igangsættelse af nybygningen i Viborg blev opført på bygge- og anlægsprogrammet for finansåret 1960/61. Derefter skulle følge en bevilling på 1,8 mill. kr. i det følgende finansår, og resten af summen i finansåret 1962/63. Der forelagdes iøvrigt i mødet et à jour ført overslag samt en arbejdsplan og et arbejdsdiagram.

Efter at materialet var oversendt til undervisningsministeriet 3. febr. 1960, optoges forhandlinger med de bevilgende myndigheder, og 16. september 1960 kunne ministeriet meddele byggeudvalget, at der på

tillægsbevillingsloven for finansåret 1960–61 under konto § 27.1.28 ville blive stillet en bevilling på kr. 200.000 til rådighed som 2. del af en samlet anslået udgift på 2.802.000 kr. til opførelsen af en ny arkivbygning i Viborg.

Byggeudvalget trådte derefter påny sammen i Viborg 6. oktober 1960 for at tilrettelægge licitationen og behandle påtrængende problemer i forbindelse med arbejdets igangsættelse. Man benyttede endvidere lejligheden til at drøfte forskellige problemer i forbindelse med de kommunale myndigheders krav om indretning af mere parkeringsplads. Om den bygning, der nu er ved at blive opført i Viborg, skal gives følgende oplysninger:

Den planlagte nybygning ved landsarkivet i Viborg anbringes nord for tjenesteboligen og sættes ved en smal og lav mellembygning i forbindelse med det gamle arkivmagasin. Publikumsadgangen til nybygningen vil være ad den nuværende indgang gennem forhaven ud mod Lille Skt. Hansgade og langs med den gamle magasinbygning. Når nybygningen står klar, vil den gamle læsesalsfløj og mellembygning blive nedrevet, således at man kan passere mellem den nuværende magasinbygning og tjenesteboligen frem mod nybygningens indgang, der anbringes på dennes sydside. Personalet vil kunne gå ind nordfra, og på denne side modtages ligeledes forsendelser til landsarkivet, som ankommer med lastbil. Der vil blive lagt en smal sti øst om nybygningen.

Selve nybygningen måler 39×13 m, og der er ca. 16 m fra jordoverflade til tagrygning. Huset opføres i jernbeton og med betonetageadskillelser på ca. 20 cm. Indvendig er huset delt op i 4 gennemgående rum samt særskilt trapperum. De er alle adskilt ved brandmur og selv-lukkende ståldøre. Udvendig beklædes væggene med blåsorte sten, og taget er dækket med kobberplader. For at øge sikkerheden findes der desuden kun ventilationsglugger i de fire magasinetager over jorden. Der er een indvendig trappe og i bygningens østgavl en udvendig brandtrappe i glas. Der findes desuden en vareelevator og en bogeelevator, der går gennem hele huset.

Bygningen har to kælderetager, der er indrettet som magasinetager med både Kompaktus-anlæg og stationære reoler. Til disse etager kan de mest værdifulde arkivalier bringes i tilfælde af overhængende krigsfare. I øverste kælderetage er indrettet brusebad. I forbindelsesbygningens kælderetage findes cyklerum.

Stueetagen er indrettet til kontorer, læsesal m. m. Man kommer ad en lav trappe gennem et vindfang ind i et forrum, hvorfra der er

adgang til læsesal og den midterkorridor, der findes i alle etager. Stueetagen har mod vest læsesalen, der har vinduer både mod syd og mod nord. Den går igennem hele husets bredde. Fra læsesalen fører en gang ind gennem mellembygningen til det gamle magasin. På begge sider af gangen findes forskerrum (2 ialt) og en telefonboks. Umiddelbart op til læsesalen ligger ekspeditionslokalet, der ved en skranke er adskilt fra læsesalen. Bogelevatoren kan benyttes direkte fra dette lokale. I stueetagen findes landsarkivarens kontor ($5 \times 5\frac{1}{2}$ m), 8 andre kontorer for personalet (5×3 m), en frokoststue med tekøkken, toiletter og garderobe samt indleveringsrum med port. Fra dette sidste rum er der direkte adgang til vareelevatoren.

De fire øverste etager er alle indrettet til magasinrum. 1. salen har udelukkende stationære hylder. 2. salen har stationære hylder og Compaktus-anlæg og 3. og 4. sal monteres alene med Compaktus. Alle etager bygges således, at de kan bære udelukkende Compaktus-hylder. I de forskellige etager findes mindre ordningsrum og på 2. salen fotografisk atelier med mørkekammer. Loftshøjden er på magasinetagerne 2,19 m og i stueetagen 2,60 m.

Landsarkivet for de sønderjyske landsdele.

I perioden 1956–60 er der udover sædvanlige reparationsarbejder ikke foretaget større arbejder ved arkivbygningen. Den rådende pladsmangel har medført, at man ved flere lejligheder har måttet anmode om bevillinger til anskaffelse af nye reoler og hylder. Foranlediget af en henvendelse fra dommeren i Åbenrå om mulighed for aflevering af embedets grundbøger og grundakter stilledes forslag om anskaffelse af 7 stk. vinduespillereoler og 7 stk. vinduesbrystningsreoler på magasinets vestvæg i stueetagen. Da dommeren, såfremt aflevering ikke kunne finde sted, måtte søge om en særlig bevilling til indretning af brandsikkert rum, ville det være billigere at give landsarkivet den ønskede bevilling til anskaffelse af reoler, og en bevilling hertil på 4.050 kr. opførtes på finansloven for finansåret 1957/58. I finansåret 1958/59 opnåedes en bevilling på 5.675 kr. til anskaffelse af bogreoler dels til håndbiblioteket dels til landsarkivarens kontor, og i finansåret 1959/60 fik man en bevilling på 1.875 kr. til indkøb af stålhylder, som kunne anbringes ovenpå allerede eksisterende stålreoler i tagetagen. Der blev ved denne anskaffelse skaffet plads til yderligere 40 hylde-meter arkivalier.

SIKRING AF ARKIVERNE UNDER KRIG

Som omtalt i Meddelelser om rigsarkivet 1921–55, s. 46 ff. besluttedes det i årene efter anden verdenskrig at opføre en kulturbunker i Nordsjælland, hvori man under en kritisk situation kunne anbringe de centrale museers, arkivers og bibliotekers kostbarheder. Bygningsarbejdet var afsluttet i 1953, men da det viste sig, at der trængte fugtighed ind i bunkeren, påbegyndtes i vinteren 1955/56 en række tætningsarbejder, der først var afsluttet 22. marts 1958. I den følgende tid foretog nationalmuseet en række målinger af luftfugtigheden i bunkeren, dels når udtørringsapparaterne var igang, dels når de var standset. Resultaterne af disse målinger viste, at udtørringsapparaterne var istand til at holde den fugtighedsgrad, nemlig 55–60 pct., som de sagkyndige havde krævet som nødvendig for opbevaring bl. a. af arkivalier, men at fugtighedsgraden gik rask i vejret, når luftfugtigheden var stor, og når affugtningsskiverne blev standset.

Resultaterne af disse målinger forelagdes medlemmerne af det såkaldte bunkersudvalg*) på en række møder i begyndelsen af 1960, og efter en nærmere drøftelse enedes man 15. marts 1960 om at indstille til undervisningsministeriet, at ministeriet påny overtog administrationen af, tilsynet med og ansvaret for beskyttelsesrummet, selv om luftfugtigheden i bunkeren endnu ikke havde opnået den ønskede ligevægtstilstand på 60 pct. Udvalget ville dog foreslå, at den tekniske sagkyndige, der af undervisningsministeriet skulle udpeges til i fremtiden at føre tilsyn med beskyttelsesrummet, skulle have lejlighed til at besøge bunkeren og udtale sig, inden den endelige overtagelse fandt sted. I løbet af sommeren 1960 udpegede undervisningsministeriet som sagkyndig civilingeniør E. B. Nimskov.

*) Bunkersudvalget (udvalget vedr. administrationen af det nordsjællandske beskyttelsesrum for kulturminde) bestod af professor, dr. phil. Johs. Brøndsted (formand), rigsbibliotekar Palle Birkelund, direktør Jørn Rubow, rigsarkivar, dr. phil. Svend Aakjær, overarkivar, dr. phil. Harald Jørgensen og museumsinspektør, dr. phil. Helge Larsen.

Det har været bunkersudvalgets vigtigste opgave i perioden 1955–60 at følge de nødvendige tætningsarbejder op med de fornødne målinger af luftfugtigheden og i det hele taget at søge at fremskynde dette arbejde mest muligt, således at bunkeren kunne blive gjort klar til sit formål. Ved siden heraf har man beskæftiget sig med udarbejdelse af de fornødne planer for en eventuel evakuerings gennemførelse.

Undervisningsministeriet har tilkendegivet udvalget, at evakuering kun kan finde sted med ministeriets bemyndigelse. I det tilfælde, at regeringen giver besked om evakuering, vil rigsantikvaren blive underrettet, som derefter giver ordren videre til de respektive institutionschefer gennem den af disse udpegede fælles evakueringsleder, p. t. museumsinspektør, dr. Helge Larsen. Visse retningslinier er udarbejdet for evakueringen, der iøvrigt må planlægges og gennemføres af de respektive institutioner. Der er i august 1958 udarbejdet nærmere regler for adgang til og tilsyn med bunkeren, ligesom udvalget har ladet udarbejde et nærmere reglement for administrationen af bunkeren, som er indsendt til godkendelse af undervisningsministeriet 6. januar 1960.

Sideordnet med arbejdet i udvalget har man inden for rigsarkivets egne vægge arbejdet med de fornødne planer for en eventuel evakuering. I tilfælde af evakuering kan rigsarkivet regne med, at der i bunkeren vil kunne skaffes plads til ca. 4.000 hyldemeter arkivalier. På de udarbejdede evakueringslister er opført først og fremmest rigsarkivets historiske museum samt indholdet af egeskabshvælvingen. Endvidere er udpeget en række sager fra såvel 1. som 2. afdeling.

Under 6. september 1960 har rigsarkivaren godkendt de nærmere bestemmelser vedrørende evakuering fra rigsarkivet. I henhold til disse er dr. Harald Jørgensen udpeget til lokal evakueringsleder med arkivar Karup Pedersen som stedfortræder. Endvidere er 2 arkivarer, kustoden samt 3 arkivbetjente udpeget til at deltage i evakueringen. Det udtagne mandskab har under evakueringsperioden ubetinget mødepligt.

Da det under udarbejdelsen af evakueringsplanerne blev klart for rigsarkivet, at en eventuel indstilling om evakuering kunne møde vanskeligheder i regeringen, og at en evakuering i det planlagte omfang, selv om tilladelsen blev givet, ikke ville kunne udføres på mindre end 3–4 uger, måtte man tage op til overvejelse, om man på anden måde kunne sikre rigsarkivets kostbare samlinger under virkelig eller overhængende krigsfare. Det har intert ved flere lejligheder været drøftet, hvorledes man ved omflytninger inden for huset kunne an-

bringe de mest værdifulde arkivalier på et så sikkert sted som muligt, og visse skitseforslag er blevet udarbejdet. Nogen endelig afgørelse om omflytninger er dog ikke truffet. En beslutning herom vil dog i påkommende tilfælde kunne træffes med meget kort varsel.

Man har endvidere besluttet straks at anbringe den såkaldte sikkerhedsfilm i bunkerens. Denne film, der var optaget i de sidste besættelsesår, og som indeholdt en fotografisk gengivelse af vigtige protokolrækker i rigsarkivet (jfr. Meddelelser om rigsarkivet 1921–55, s. 42 ff), havde hidtil været opbevaret i erhvervsarkivet i Århus, men blev nu hjemkaldt og anbragt i bunkerens. Sammen med sikkerhedsfilmen fulgte den del af den ældre mormonfotografering, som ikke var frigivet til brug på arkivernes læsesale, og den nye mormonfotografering, som er under optagelse. Udflytningen påbegyndtes i forsommeren 1960. Det føles beroligende at vide, at denne film nu er anbragt i bunkerens. Rigsarkivet er klar over, at man på indeværende tidspunkt ikke kan være fuldstændig sikker på, at bunkerens er et egnet depot for film over en længere årrække. Under indtryk af den meget labile verdenssituation og vanskeligheden ved at opnå evakueringsstilladelse i rette tid har man dog ment at måtte løbe denne risiko. Sammen med filmen er der i bunkerens anbragt kopier af en del ældre rentemester- og sundtoldregnskaber.

Hvad angår fremtidens sikkerhedsforanstaltninger, påtænker rigsarkivet i forbindelse med nybygningerne ved de forskellige landsarkiver at få indrettet sikkerhedskældre under de nye magasinbygninger. Disse kældre kan naturligvis ikke gøres bombesikre over for fuldtræffere, men de tænkes opført så solide, at loftet kan bære vægten af en eventuelt sammenstyrtet bygning. I disse kældre er det meningen at anbringe de særlig værdifulde arkivalier under truende krigsfare. En sådan kælder i to etager indgår i den nye landsarkivbygning i Viborg (jfr. s. 52), og der er tænkt på en lignende kælder ved nyprojekteringen af det sjællandske landsarkiv (jfr. s. 46).

Rigsarkivet er endvidere gået i gang med overvejelser om en genoptagelse af sikkerhedsfotograferingen. På henvendelse fra bunkerudvalgets formand af 2. september 1958 havde undervisningsministeriet 26. s. m. udtalt, at man kunne tiltræde, at de enkelte institutioner udarbejdede projekter til lokale beskyttelsesforanstaltninger, idet man dog forbeholdt sig sin stilling med hensyn til mulighederne for tilvejebringelsen af de fornødne bevillinger til projekternes gennemførelse.

Under de interne drøftelser, som denne bemyndigelse gav anledning til, standsede man ganske naturligt ved den tanke, at det ville være formålstjenligt at søge sikkerhedsfotograferingen genoptaget. Man stillede for finansåret 1960–61 et forslag om bevilling af 5.000 kr. til dette formål, idet man agtede at påbegynde sikkerhedsfotograferingen inden for rammen af det eksisterende fotografiske atelier. De 5.000 kr. var tænkt til dækning af de fornødne materialeindkøb. Forslaget mødte principiel velvilje i undervisningsministeriet, men man ønskede dog, at der blev foretaget en beregning af den samlede udgift ved en fotografering af arkivalier af kvalificeret historisk værdi (skriv. fra undervisningsministeriet, dat. 16. juni 1959). Det store arbejde med at forberede et svar på denne forespørgsel overdroges dr. Henry Bruun, som i denne forbindelse bl. a. lod foretage en undersøgelse af den sikkerhedsfilm, der var blevet optaget i besættelsestidens sidste år. Skulle det vise sig, hvad man frygtede, at en del af denne film måtte tages om, måtte der tages hensyn hertil ved beregningen af de samlede omkostninger ved en genoptagelse af sikkerhedsfotograferingen. Undersøgelsen viste imidlertid, at det ikke stod slet så dårligt til med den gamle sikkerhedsfilm. Efter et forsigtigt skøn måtte ca. 5 pct. tages om, først og fremmest fordi det forcerede arbejde i besættelsestidens sidste måneder havde medført, at en del optagelser var blevet uskarpe og ulæselige. Dr. Bruun udarbejdede derefter en liste over arkivalier, der efter hans skøn burde fotograferes, og denne liste dannede basis for en række interne drøftelser. Medens disse foregik, afholdtes et møde i undervisningsministeriet om de praktiske konsekvenser af Danmarks tiltrædelse af UNESCO-konventionen af 14. maj 1954 om beskyttelse af kulturel ejendom i tilfælde af væbnet konflikt, og undervisningsministeriet udbad sig i skriv. af 6. november 1959 en udtalelse fra rigsarkivaren om de foranstaltninger, der i den anledning burde udføres for arkivernes vedkommende, idet man understregede, at de foreslåede forholdsregler såvidt muligt burde udføres af arkivernes eget personale og inden for de bestående bevillinger.

I løbet af foråret 1960 afsluttedes overvejelserne angående planerne for en genoptagelse af sikkerhedsfotograferingen, og under 1. juni 1960 indsendtes følgende forslag til undervisningsministeriet:

Der skulle over en femårig periode stilles et årligt beløb af 22.000 kr. til rådighed til ekstraordinær fotografering. Af dette beløb ville 6.660 kr. medgå til arbejdsløn, 15.340 kr. til indkøb af materialer. Ar-

bejdet tænkt udført af arkivets eget personale og delvis som overarbejde. I løbet af perioden regnede man med at kunne få fremstillet ca. 1,35 mill. optagelser. Det ville være nødvendigt at tage en del af den tidligere sikkerhedsfilm om (jfr. ovenfor), nemlig ca. 16.000 optagelser. Resten eller ca. 1.190.000 optagelser ville være nyoptagelser.

Såfremt en nyfotografering kunne finde sted, var man indstillet på at affotografere følgende arkivgrupper:

- 1) De militære kollegiers arkiver før 1848, dog kun de vigtigste protokolrækker. For disses vedkommende ville det dog være ønskeligt også at medtage krigsårene 1848–50 og 1864.
- 2) De vigtigste regnskaber fra det 16. og 17. århundrede, d. v. s. alle regnskaber ældre end 1559 samt rentemesterregnskaber og Øresundstoldregnskaberne indtil 1660.
- 3) Arkivalier fra perioden 1848–1901. Nogle lov- og kommissions-sager samt forestillingsprotokoller fra indenrigsministeriet samt justitsministeriets 1. kontor, finansministeriets sekretariat og udenrigsministeriet 1848–70 samt landvæsenskontorets protokoller fra samme periode.

Ud over disse hovedgrupper ville man gerne fotografere visse dele af den såkaldte »Egeskabssamling«, ældre privatarkiver samt universitets- og kabinetsarkivet. Der kunne dog for disse grupperes vedkommende kun være tale om meget begrænsede kvantiteter.

Med hensyn til landsarkivernes materiale mente man ikke, at der var grund til at foreslå en ny sikkerhedsfotografering, da alle vigtigere arkivaliegrupper ville blive fotograferet til brug for The Genealogical Society i Utah, fra hvilket rigsarkivet modtager en kopifilm af alle fotograferede arkivalier.

TILVÆKST

Indledning.

Af tabellerne på s. 66 kan man følge tilvæksten år for år. Den har været temmelig svingende, og enkelte samlede afleveringer kan let forrykke billedet. Således skyldes den forholdsvis stærke stigning i landsarkivernes tilvækst henimod slutningen af perioden til dels en omfattende aflevering af kirkebøger og andre præstekaldsarkivalier efter 1890. Oversigten omfatter både afleveringer fra offentlige myndigheder og gaver og deposita fra private.

Med hensyn til centraladministrationens afleveringer til rigsarkivet i årene 1956–60 henvises til den udførlige fortegnelse, der er optrykt som Tillæg I, s. 115–51. Afleveringer og deposita af privatarkiver i rigsarkivet og de 4 landsarkiver er registreret i Tillæg II, s. 152–88.

Enkelte private og offentlige afleveringssager vil nedenfor blive gjort til genstand for mere udførlig omtale. Herunder vil også mormonfoto-graferingen blive behandlet, da den har betydet en væsentlig tilvækst til rigsarkivets filmsamling.

Duplikater af ægteskabsbøger.

I efteråret 1959 meddelte landsarkivaren for Fyn, at han havde taget initiativet til en henvendelse til de fynske sognefogeder angående afleveringen af duplikater af ægteskabsbøger og -journaler. Man havde nemlig en formodning om, at reglerne om førelse af disse protokoller og deres aflevering til landsarkivet ikke blev fulgt. Gennem politimestrene indløb der ikke mindre end 234 besvarelser, og der afleveredes samtidig 26 bind duplikat-ægteskabsbøger og 8 ægteskabsjournaler. Undersøgelsen viste endvidere, at en ægteskabsbog, en duplikatægte-

skabsbog og en journal var brændt, medens en anden journal var forsvundet. I enkelte tilfælde havde sognefogeden ikke ført nogen duplikatprotokol, og man har herefter foranlediget, at 6 duplikatprotokoller ville blive rekonstrueret efter hovedbogen. En værdifuld følge af landsarkivets initiativ vil utvivlsomt være, at de forskellige sognefogeder er blevet klare over, at det er deres pligt at føre og bevare disse duplikatægteskabsbøger. Det er naturligvis også af værdi, at flere protokoller nu er blevet ført à jour eller rekonstrueret.

Besættelsestidens arkiver.

Allerede kort efter besættelsens ophør henvendte rigsarkivet sig til forskellige personer og institutioner i den hensigt at redde materiale til belysning af Danmarks historie under den tyske besættelse 1940–45 og herunder modstandsbevægelsen. Rigsarkivet fik også selv en del henvendelser fra personer, der havde været aktive i frihedskampen. På denne måde indkom adskillige arkivalier, f. eks. Christmas Møllers omfattende korrespondance fra årene i udlandet, dokumenter vedrørende den dansk-svenske flygtningetjeneste over Øresund og forskellige regions efterladte papirer.

I efteråret 1947 kom rigsarkivet i forbindelse med adjunkt Jørgen Hæstrup fra Odense. Det viste sig, at denne gennem længere tid havde syleset med den samme opgave. Et samarbejde blev indledet, og det aftales, at Hæstrup under sit indsamlingsarbejde i ind- og udland kunne fremføre, at indsamlingsarbejdet foregik i samråd med rigsarkivet. Man blev desuden enige om, at de indsamlede arkivalier midlertidigt kunne deponeres i landsarkivet i Odense. Ved en særlig bevilling fra undervisningsministeriet blev rigsarkivet i 1948 i stand til yderligere at fremme indsamlingen.

Som resultat af dette arbejde modtog rigsarkivet i perioden 1947–49 30 større eller mindre arkiver, der alle var ordnet af Hæstrup og forsynet med de nødvendige forklaringer. Desuden modtog rigsarkivet ca. 80 beretninger fra enkeltpersoner om deres deltagelse i modstandskampen. Endelig afleverede Hæstrup en af ham udfærdiget fortegnelse over dæknavnene, koder o. l., som var et både vigtigt og nødvendigt hjælpemiddel ved benyttelsen af de forskellige arkiver, da mange af de indsamlede dokumenter ellers er ganske uforståelige for uindviede.

Efter fornyet opfordring påtog Hæstrup, der i 1954 var blevet dr. phil. på en afhandling om modstandskampen, sig i slutningen af 1954 at gå i gang med en ny indsamling af materiale vedrørende besættelsestidens historie. Også denne foregik i forståelse og samarbejde med rigsarkivet. De fornødne midler bragtes til veje ved støtte fra statens almindelige videnskabsfond, den grevelige Hielmstjerne-Rosen-croneske stiftelse og skibsreder Knud Lauritzens fond. I årene 1955–56 indsamlede dr. Hæstrup yderligere 27 arkiver og 55 beretninger. Overdragelsen af dette materiale fandt sted ved en reception i rigsarkivet den 17. oktober 1956, hvortil en kreds af modstandsbevægelses kendte skikkelser, der ved aflevering af deres papirer aktivt havde bidraget til belysning af dens historie, var indbudt. Det oplystes ved samme lejlighed, at det indsamlede materiale som regel vil være utilgængeligt indtil 1970.

Arbejdet blev dog ikke stillet i bero. Ved udarbejdelse af fortsættelsen til sin doktordisputats indsamlede dr. Hæstrup yderligere et mindre antal arkiver og beretninger, som han afleverede efter værkets fuldførelse i 1959. Også i 1960 afleveredes sager vedrørende besættelsestiden, og der vil sandsynligvis stadig dukke nye ting op til supplerung af den grundstamme af besættelsestidens arkiver, som er tilvejebragt ved dr. Hæstrups indsats. Indsamlingsarbejdet fortsættes til dels af andre historikere i samarbejde med dr. Hæstrup. Således har lektor Ole Barfoed siden 1954 været beskæftiget med indsamling af arkivmateriale og beretninger til belysning af de illegale transportforbindelser mellem Danmark og Sverige. Arkivar Knud Prange påtog sig i 1956 at foretage en indsamling af oplysninger vedrørende danske søfolks indsats under 2. verdenskrig, og adjunkt Hans Snitker-Petersen har i årene 1959–60 indsamlet et stort materiale til belysning af »Frit Danmarks« historie. Også andre historikere er i gang med et tilsvarende arbejde, og man tænker sig til sin tid også dette materiale anbragt i rigsarkivet.

Konsulatsarkiver.

Ved skrivelse af 25. november 1955 anmodede rigsarkivet udenrigsministeriet om at lade samtlige konsulater (incl. vicekonsulater) indsende indberetning om, hvilke arkivalier fra årene før 1920 der beroede i

deres konsulater. Denne henvendelse resulterede i, at der i perioden 1956–60 indkom materiale fra ca. 140 konsulater, der ikke tidligere var repræsenteret, hvorved rigsarkivets bestand af konsulatsarkiver blev fordoblet. Blandt de indkomne arkiver bør nævnes konsulatsarkivet fra Bordeaux som det måske bedst bevarede konsulatsarkiv i rigsarkivet, indeholdende sager tilbage til 1742. Også fra Malta kom et fyldigt arkiv, begyndende i 1790'erne. Undersøgelsen bekræftede tilige, at et stort antal konsulatsarkiver er gået tabt. Som årsager angaves som oftest krig, jordskælv og brand, men den ringe interesse for disse arkiver har sikkert også sin del af skylden. Vedrørende arbejdet med indsamling af konsulatsarkiver henvises iøvrigt til en artikel af overarkivar Rise Hansen i *Afhandlinger tilegnede Axel Linvald* 1956, s. 129–42 og en senere redegørelse af samme forfatter i *Nordisk Arkivnyt* 1960, s. 45–47.

Aflevering af kort og tegninger fra statsbanerne og marinen.

I oktober 1959 modtog rigsarkivet godt 2.000 tegninger fra generaldirektoratet for statsbanerne. Disse tegninger stammede først og fremmest fra tidligere banedirektør Rothes og oberst Hedemanns arkiver og omfattede planer og tegninger over stationer og baneanlæg m. m. på Sjælland. I afleveringen indgik desuden en stor samling såkaldte normaltegninger over såvel bygninger som skinner, signaler, kraner, jernbanemateriel m. m. Endvidere afleveredes konkurrenceprojekter fra 1899 i forbindelse med opførelsen af en ny hovedbanegård i København samt mange ældre bygningstegninger fra hele landet.

I april 1960 modtog rigsarkivet ca. 2500 kort og tegninger fra søværnets bygningsdistrikt (tidl. søværnets bygningsvæsen).

De pågældende kort og tegninger, der til dels tidligere er overført til bygningsvæsenet fra orlogsværftet og for en mindre gruppes vedkommende tilsyneladende hører hjemme i marineministeriets arkiv, stammer fra en periode fra ca. 1720–ca. 1950. Ca. 350 stykker er ældre end 1848. Afleveringen omfatter først og fremmest tegninger vedrørende marinens anlæg i København, på Gammelholm og de nye holme, men også det øvrige land, Norge og hertugdømmerne er repræsenteret. Den omfatter endvidere udenlandske kort og tegninger hjemført fra studierejser og for enkeltes vedkommende tilsyneladende ved spionage.

Da pladsen i de tidligere anskaffede stålskabe forlængst var opbrugt, måtte nye skabe indkøbes, og man besluttede at benytte lejligheden til i praksis at afprøve en ny skabstype, hvor kortene ville komme til at hænge.

I første omgang anskaffedes 3 skabe, hvis ydre mål var: højde 140, bredde 110 og dybde 70 cm. Skabene var udført i stål, og hvert skab forsynet med 4 rør, hvorpå kortene ophængtes. Når skabets forside åbnes, går rørene fra hinanden, og det ønskede kort kan let fremtages. Forinden kortene anbringes i skabene, forsynes de med et ophæng i fiberpap, der påklæbes kortets kant. Fiberpappet er udstyret med det fornødne antal huller, hvorigennem ophængningsrørene går. Hullernes antal varierer efter kortenes størrelse. På fiberpappet findes påklæbet kortets registreringsnummer. Meget store og tunge kort kan ikke anbringes på denne måde, da det er umuligt at få kortet fastklæbet til fiberpappet. Man anvender i sådanne tilfælde en særlig klemmeanordning, der i forvejen er påmonteret fiberpappet. De nye skabe har nu været i brug i nogen tid, og de indhøstede erfaringer har været tilfredsstillende. Man påtænker derfor anskaffelse af yderligere et antal skabe af denne type.

Mormonfotograferingen.

I årene 1946–55 blev der på bestilling af mormonkirken i Utah foretaget omfattende fotograferinger såvel af materiale i rigsarkivet som i landsarkiverne (se herom Meddelelser om rigsarkivet 1921–55, s. 50–51). I 1957 modtog rigsarkivet fra mormonkirken en fornyet ansøgning om fotografering af yderligere materiale, og man besluttede at tage hele spørgsmålet op til ny overvejelse. Man lagde vægt på, at mormonkirkens fotografering af danske arkivalier ville betyde, at vigtige arkivfonds for fremtiden kom til at ligge i fotokopi i USA. og således kunne erstattes, såfremt de originale arkivalier ved en ulykkelig hændelse skulle gå til grunde her i landet. Ud fra dette synspunkt anbefalede rigsarkivet over for undervisningsministeriet, at mormonkirken fik lov til at mikrofotografere sådanne arkivalier i rigsarkivet og de fire landsarkiver, som er tilgængelige for danske genealoger, dog at der som vederlag for den ulejlighed, der påførtes arkiverne gennem det øgede ekspeditionsarbejde, af selskabet leveredes rigsarkivet en kopifilm af samtlige affotograferede arkivalier samt 4 læseapparater

til opstilling i landsarkiverne og et kopieringsapparat med såkaldt »light control board« til brug i rigsarkivets fotografiske atelier.

Ved skrivelse af 8. maj 1957 gav ministeriet herefter sin tilladelse til fotograferingen på de nævnte vilkår, som også mormonkirken accepterede. Fotograferingen blev overladt til firmaet Microprint ved direktør A. G. Hassø, der også havde udført det foregående fotograferingsarbejde.

I forbindelse med den ovenævnte tilladelse rejstes over for kirkeministeriet spørgsmålet om fotografering af landets kirkebøger for tiden indtil 1923. Der var tidligere foretaget fotografering af kirkebøgerne indtil 1860, og da kirkebøgerne for tidsrummet 1892–1923 kun i begrænset omfang var afleveret til arkiverne, anmodede rigsarkivet ministeriet om at underrette præsterne om den planlagte fotografering, da det til dennes gennemførelse var nødvendigt, at kirkebøgerne for en kortere tid udlåntes til arkiverne. Efter at det fra rigsarkivets side var blevet oplyst, at de enkelte kopier af kirkebøger ikke ville blive udleveret til mormonkirken, førend der var gået 30 år fra det tidspunkt, da kirkebogen var udskrevet, og at fotografering ville foregå i landsarkiverne under landsarkivarernes tilsyn, gav kirkeministeriet sin tilladelse og henstillede i cirkulære af 6. maj 1958, at det ønskede udlån af de ved embederne beroende kirkebøger fandt sted. Imidlertid gav dette anledning til protester fra kirkelig side, og der blev rettet spørgsmål i folketinget til kirkeministeren. 4. juni 1958 besvarede den fungerende kirkeminister Jørgen Jørgensen forespørgslen, idet han lovede, at intet ville blive fotograferet, før folketinget påny havde haft lejlighed til at drøfte sagen. Kirkeministeriet besluttede herefter at nedsætte et udvalg med repræsentanter for kirke- og undervisningsministeriet, biskopperne og rigsarkivet. Rigsarkivet repræsenteres i dette udvalg af rigsarkivar Svend Aakjær, overarkivar, dr. phil. Harald Jørgensen og landsarkivar H. Hatt. Udvalget fik til opgave at drøfte ikke blot mormonfotograferingen af de nyeste kirkebøger, men også forskellige andre spørgsmål vedrørende afleveringen af kirkebøger til landsarkiverne samt offentlighedens adgang til disse. Udvalget, der har departementschef A. Detlefsen til formand og ekspeditionssekretær A. Truelsen, begge kirkeministeriet, til sekretær, holdt sit første møde 15. januar 1959. Der fandt på dette møde en almindelig drøftelse af problemerne sted, og det besluttedes at indhente en del oplysninger fra embederne angående tallet af sider i fødsels- og vielsesprotokollerne fra og med 1892. Der er siden

ikke sket videre i denne sag, og fotograferingen af kirkebøgerne er indtil videre standset.

Som resultat af den genoptagne mormonfotografering vil rigsarkivet erhverve kopifilm af mange vigtige arkivalier, deriblandt matrikler, jordebøger, skattemandtaller, folketællinger, lens- og amtsregnskaber, lægdsruller, kirkebøger, skøde- og panteprotokoller, tingbøger m. m. Den modtagne kopifilm vil ikke blive stillet til disposition på arkivernes læsesale, men anbringes sammen med de øvrige sikkerhedsfilm i bunkeren i Terkelskov, jfr. s. 56. Indtil udgangen af 1960 var der fra firmaet Microprint modtaget ca. 8.000 filmsruller.

Med hensyn til det udførte arbejde i de enkelte arkiver kan følgende oplysninger gives:

I rigsarkivet har man affotograferet folketællingerne fra 1860–1911. Folketællingen fra 1911 vil dog først blive frigivet 1. februar 1961. Endvidere har man affotograferet lensregnskaberne og har påbegyndt fotografering af den lange række af amtsregnskaber. I det sjællandske landsarkiv er fotograferingen i det væsentlige afsluttet, dog mangler der enkelte småarkiver. Det samme er tilfældet i Odense, hvor man dog endnu ikke har fotograferet de fynske kirkebøger. I landsarkivet for Nørrejylland er man begyndt på fotograferingen af retsbetjentarkiverne; man er færdig med skøde- og panteprotokollerne og er gået igang med tingbøgerne. I landsarkivet i Åbenrå er fotograferingen også begyndt, og man har her taget fat på fotograferingen af retsbetjentarkiverne.

Rigsarkivet.

	bd.	pk.	læg m. v.	bruttotilv. m ca.	kass. m ca.	netotilv. m ca.
1956.....	2330	5502	21	840	149	691
1957.....	2472	4224	42	560	234	326
1958.....	6956	8860	—	1259	73	1186
1959.....	1874	8936	487	1600	60	1540
1960.....	3949	4950	2552	719	45	674
	17581	32472	3102	4978	561	4417

Landsarkivet for Sjælland m. v.

1956.....	1222	2215	115	152	45	107
1957.....	971	1023	112	93	29	64
1958.....	1082	780	44	103	49	54
1959.....	1248	670	80	95	16	79
1960.....	475	316	101	30	36	6
	4998	5004	452	473	175	298

Landsarkivet for Fyn.

1956.....	553	180	16	32	7	25
1957.....	242	82	37	16	3	13
1958.....	255	466	26	41	53	÷ 12
1959.....	1047	560	51	71	46	25
1960.....	131	44	14	7	24	÷ 17
	2228	1332	144	167	133	34

Landsarkivet for Nørrejylland.

1956.....	861	655	20	57	12	45
1957.....	1783	798	49	103	8	95
1958.....	6537	2444	45	335	20	314
1959.....	852	344	10	51	5	46
1960.....	636	161	23	21	11	10
	10669	4402	147	567	56	510

Landsarkivet for de sønderjyske landsdele.

1956.....	375	787	34	99	1	98
1957.....	731	552	43	71	0	71
1958.....	798	832	32	122	1	121
1959.....	524	197	27	36	0	36
1960.....	572	407	45	53	18	35
	3000	2775	181	381	20	361

AFGANG VED KASSATIONER

Indledning.

Som det fremgår af tabellerne s. 66, har der i periodens løb fundet kassationer sted både inden for centrale og lokale arkivfunds. Ved betragtning af kassationstallene bør det dog ikke glemmes, at disse ingenlunde giver et korrekt billede af kassationernes virkelige omfang. Dels foretages omfattende kassationer i forbindelse med landsarkivernes regelmæssige inspektion af en række lokale embedsarkiver, dels har flere embeder vidtgående bemyndigelser til på egen hånd at foretage kassationer efter bestemte retningslinier. Hvad centraladministrationen angår, har adskillige ministerier og andre centrale myndigheder stående bemyndigelser til at foretage meget omfattende kassationer.

Den rådende pladsmangel ved de forskellige arkiver har imidlertid til en vis grad vanskeliggjort kassationsarbejdet, idet en sådan ikke kan foretages på forsvarlig måde, når sagerne ligger sammenstuvet i kælder- og loftsrum. Så snart forholdene på dette område ændres til det bedre, vil mulighederne for en systematisk kassation stige i tilsvarende grad.

Som Tillæg 3 er på s. 189 optrykt de i periodens løb givne kassationsbemyndigelser. Man får herigennem et indtryk af de områder, inden for hvilke det har været muligt at gennemføre kassationer.

Hidtil har udarbejdelsen af kassationsplanerne i væsentlig grad hvilet på arkivernes personale. Med det omfang, som den moderne forvaltning efterhånden får, er det imidlertid tvingende nødvendigt, at administrationens forskellige led drages med ind i arbejdet. Sker dette ikke, vil de arkivaliemasser, som forlanges afleveret, efterhånden ganske overvælde arkivernes personale, og de forsvarlige og nødvendige kassationer vil ikke blive udført.

En af de veje, man kan gå, er at prøve at få journaliseringen lagt således til rette, at sagerne i det øjeblik, de opstår som sådanne, bliver delt i to grupper, nemlig de der skal bevares, og de der før eller senere kan kasseres. Inden for betydningsfulde arkivfunds under landsarkivernes område er der i den behandlede periode blevet udarbejdet nye sammenhængende journaliserings- og kassationsbestemmelser, og det bliver

interessant at se, hvorledes deres praktiske udførelse vil komme til at virke i årene fremover. Hvad centraladministrationen angår, har arkivudvalget af 1933 som omtalt s. 6 nedsat et arbejdsudvalg, som skal beskæftige sig med tilsvarende problemer.

Med hensyn til behandlingen af kassationssager er forretningsgangen stadig den, at såvel kontorer som embeder og arkiver kan rejse spørgsmål om kassation af en arkivaliegruppe. For centraladministrationens vedkommende bliver sagen behandlet af rigsarkivets 2. afdeling, der derefter gør indstilling til rigsarkivaren. For de lokale embeders vedkommende foretages behandlingen af landsarkiverne, hvis indstillinger samarbejdes i rigsarkivet. Medens der i centraladministrationens arkiver kun har været enkelte større samlede kassationssager (statsaktivkontorerne med statsaktivbogholderiet, arkivalier vedr. arbejdsanvisning samt pas- og visumsager), er der inden for landsarkivernes område sket afgørende fremskridt med hensyn til udarbejdelse af større kassationsplaner, der forhåbentlig i væsentlig grad vil begrænse de pågældende embeders fremtidige afleveringer til arkiverne. To af de vigtigste af disse sager skal omtales mere udførligt.

Kassationer i retsbetjentarkiverne.

Som omtalt i Meddelelser om landsarkiverne 1921–55, s. 87 ff., var der frem til 1956 foretaget væsentlige forarbejder til udarbejdelsen af journaliserings- og kassationsbestemmelser for retsbetjentarkiverne.

4. juni 1957 oversendte justitsministeriet til undervisningsministeriet den i januar 1953 afgivne betænkning fra udvalget af 18. april 1942, der er omtalt i ovennævnte bind af meddelelser. Endvidere fremsendtes et udkast til et cirkulære om journalisering og arkivering ved underretterne, idet man i justitsministeriet havde fundet det mest hensigtsmæssigt at give særskilte regler for henholdsvis politimester- og dommerembeder. Hele sagen blev af undervisningsministeriet straks tilstillet rigsarkivet, der indhentede udtalelser fra landsarkiverne, i første omgang med henblik på udkastet til cirkulæret for underretterne. 10. februar 1958 afgav rigsarkivet en betænkning om det fremsendte udkast. Man kunne fuldt ud tilslutte sig det praktiske i at udsende særskilte cirkulærer for henholdsvis politimester- og dommerembeder, ligesom man iøvrigt kun havde meget få bemærkninger at gøre til selve udkastet.

13. december 1960 udsendte justitsministeriet derefter cirkulære om journalisering og arkivering ved underretterne til dommerne ved underretterne uden for København. Cirkulæret omfatter ialt 25 §§, og i henhold til § 25, stk. 1 trådte det i kraft 1. januar 1961. I samme paragrafs stk. 2 hedder det, at rigsarkivaren vil lade udarbejde en vejledning vedrørende arkivaliernes opbevaring og ordning. Det er overladt landsarkivar Johan Hvidtfeldt at udarbejde udkast hertil.

Cirkulæret falder i 3 hovedafsnit: om saglister og journaler (§§ 1–11), om arkivering (§§ 12–21) og almindelige regler (§§ 22–25). Cirkulæret gennemfører den opdeling af journalen i en stamafdeling og en midlertidig afdeling, der var indeholdt allerede i udkastet af januar 1953, jfr. Meddelelser om landsarkiverne 1921–55, s. 92 f., og de iøvrigt deri indeholdte principper med hensyn til udarbejdelse af arkivregistrant o. l.

Af §§ 8, 9, 14 og 15 fremgår selve opdelingen i de to afdelinger. I § 8 og § 14 anføres alle sager, der hører til stamafdelingen, mens de sager i den almindelige journal, der er henlagt under den midlertidige afdeling, er nævnt i § 9. Det drejer sig om sager vedrørende kasse- og regnskabsvæsen, statistiske indberetninger, sager vedrørende lægdommere m. v. og sager vedrørende advokater og auktionsledere m. fl. § 15 bestemmer, at sager, der ikke er nævnt i § 8 og 14 eller ikke ganske kan ligestilles med de i § 14 nævnte sager, henhører til den midlertidige afdeling. Dog bør sager af særlig retlig eller historisk betydning altid anbringes i stamafdelingen. Sager, der fremtidig måtte blive henlagt til dommerembederne samt sager, der er særegne for de enkelte dommerembeder, henføres under stamafdelingen, medmindre anden bestemmelse træffes af justitsministeriet.

Cirkulærets § 14 fastslår, at alle arkivalier fra tiden før cirkulærets ikrafttræden, altså før 1. januar 1961, skal høre til stamafdelingen. I § 19 gives der dog landsarkivarerne tilladelse til at kassere i disse arkivalier efter de retningslinier, der iøvrigt er nedlagt i cirkulæret.

I § 16 fastsættes de regler, hvorefter aflevering til landsarkiverne skal finde sted, og i § 17 fastslås, at sager hørende til den midlertidige afdeling skal kasseres efter henholdsvis 30, 10 og 5 års forløb. Dog kan kassation undlades i det omfang, praktiske hensyn taler for fortsat opbevaring. Kassations- og afleveringsfrister regnes for bøggers vedkommende fra det tidspunkt, da bogen er udskrevet, for sagers vedkommende fra udgangen af det år, de hører til, dog under forudsæt-

ning af, at de bøger, der svarer til sagerne, afleveres samtidig eller allerede er afleveret i forvejen.

Med dette cirkulære har man fulgt de kassationsprincipper, der blev fastlagt allerede i udvalgets betænkning af januar 1953, og som må antages at være de mest rimelige, dersom arkiverne skal undgå at modtage en stadig mere uoverskuelig mængde af arkivalier, hvoraf en del vil være kassabelt. Udskillelsen foretages allerede ved embederne, og arkivernes personale bebyrdes ikke med gennemgang af og bedømmelse af sagerne, inden de går til kassation.

Kassation af tinglyste dokumenter.

1. september 1960 fremsendte justitsministeriet udkast til en ny bekendtgørelse om tinglysning, der også indeholdt regler om tinglysningsdokumenternes arkivering og aflevering til landsarkiverne samt deres kassation. Efter at der var indhentet udtalelser fra landsarkiverne, kunne rigsarkivet 27. oktober s. å. svare justitsministeriet.

Man gjorde fra rigsarkivets side gældende, at det ville være praktisk, om de forskellige dokumenter blev udfærdiget på forskelligt farvet papir, således at man kunne begrænse mulighederne for fejltagelser ved kassationen. Endvidere henstillede man, at samtlige skøder på forsiden blev forsynet med udtagelsesår og -dag, ligesom man ville finde det praktisk, om hovedparcellen altid blev anført først. Der var i udkastet fastsat en generel tilladelse til at kassere dagbøger efter 5 års forløb; man ville fra rigsarkivets side foreslå denne grænse udvidet til 10–20 år. Ligeledes tillod udkastet kassation af samtlige personbogsblade, hvilket man fra arkivernes side måtte nære betænkeligheder ved, da flere af de deri indeholdte oplysninger næppe lod sig fremskaffe ad anden vej. Udkastet, der var udarbejdet af repræsentanter for Den danske dommerforening, Foreningen af dommerfuldmægtige i Danmark og justitsministeriet, var ved udgangen af 1960 fortsat til overvejelse og behandling i ministeriet.

Kassationer i amtsarkiverne.

Som nævnt i Meddelelser om landsarkiverne 1921–55, s. 96 f. havde indenrigsministeriet i 1954 nedsat et udvalg til at behandle amtskon-

torernes nye journaliseringsprincipper på grundlag af en af landsarkivar Johan Hvidtfeldt udarbejdet plan.

31. december 1956 kunne udvalget afgive sin betænkning, der i mange henseender indeholdt helt nye principper for journalisering, arkivering og kassation ved lokale embeder. Som bilag til betænkningen fulgte en aktplan med tilhørende alfabetisk sagregister, idet udvalget anbefalede, at amtskontorerne straks foretog en sådan saglig opdeling af deres sager. Selve arkivet foresloges opdelt i et kontor- og et hovedarkiv, idet det sidste normalt skulle omfatte de sager, der ikke længere brugtes i det daglige arbejde. Hovedarkivet skulle igen inddeles i 3 afdelinger: Det ældre arkiv, stamafdelingen og kassationsafdelingen. Betegnelserne siger i sig selv, hvorledes man skulle forholde sig med de forskellige afdelinger. Der var kun anvendt 2 kassationsfrister – 10 og 30 år – og man foreslog, at de enkelte pakker og bind skulle forsynes med påskrifter, der tydeligt angav, hvornår de skulle kasseres.

1. februar 1957 kom forslaget til behandling i rigsarkivet, der forelagde den vigtige sag for landsarkiverne og iøvrigt selv underkastede problemerne en grundig behandling. Disse overvejelser afsluttedes i løbet af sommeren, og 19. august 1957 afgav man betænkning.

Udvalgets forslag om almene kassationstilladelser kunne man ikke fuldt ud tiltræde, idet man mente, at man endnu ikke havde tilstrækkeligt indblik i, hvilke arter af sager der blev anbragt i de forskellige saggrupper. Man foreslog derfor, at kassationstilladelserne indtil videre ikke blev gjort generelle, men at hvert enkelt tilfælde stadig skulle forelægges indenrigsministeriet og rigsarkivet. Efter et længere eller kortere åremål ville man formodentlig have så stor erfaring med hensyn til det nye journaliseringssystem, at spørgsmålet om almindelige kassationsbestemmelser kunne tages op igen. Man tilsluttede sig princippet om en henlæggelse af arkivalierne i saglige grupper, men var i tvivl om, hvorvidt det foreslåede system, decimalsystemet, ville være velegnet til formålet. Også på enkelte andre punkter kunne man ønske ændringer. Iøvrigt tilsluttede rigsarkivet sig udvalgets betænkning og de deri indeholdte forslag til en nyordning af amternes journal- og arkivforhold.

Efter at sagen påny havde været drøftet i udvalget og atter forelagt rigsarkivet, der i skrivelse af 17. februar 1958 fastholdt sine synspunkter, udsendte indenrigsministeriet 27. november 1958 instruks om amternes journalvæsen og arkivaliernes kassation. Instruksen fulgte

i store træk det af udvalget udarbejdede udkast, der i tidens løb var undergået visse mindre ændringer. Foranlediget af rigsarkivets betænkeligheder udtalte indenrigsministeriet, at man efter nogen tid påny ville overveje de i aktplanen foretagne opdelinger i saggrupper, der danner grundlaget for sagernes henførelse til stamafdeling og kassationsafdeling, såvelsom de fastsatte kassationsfrister. Kassationer i de ældre arkivsager kan foretages efter de retningslinier, der er anlagt i instruksen. Blot skal sådanne kassationer først godkendes af indenrigsministeriet og rigsarkivet. De i instruksen indeholdte retningslinier blev indført ved samtlige amter med virkning fra 1. januar 1960. Hvis det var praktisk muligt, så man gerne ændringerne gennemført fra 1. januar 1959.

10. marts 1960 udsendte indenrigsministeriet dernæst en trykt aktplan og et alfabetisk sagregister til amterne. Samtidig udbad man sig efter udgangen af juni måned s. å. indsendt oplysninger om, hvilke nye saggrupper det på grundlag af de indhøstede erfaringer måtte anses for påkrævet at oprette, samt om der iøvrigt måtte være grund til at ændre ordningen på visse punkter. Det modtagne materiale blev behandlet af udvalget vedr. amtsrådsjournalerne i et møde 19. dec. 1960.

Det er således i den omhandlede periode lykkedes at få afsluttet arbejdet med kassationer i nogle af de mest omfattende lokale embeder, hvilket fra arkivernes side må betragtes som væsentlige fremskridt.

Overvejelserne med hensyn til lignende planer for andre lokale embeder står imidlertid stadig på. Således meddelte indenrigsministeriet 1. juni 1960, at det under samme dato havde anmodet stiftamtmand *J. R. Pinholt*, Haderslev, amtmand *M. J. Clausen*, Holbæk, amtsrådssekretær *K. Glente*, Svendborg, landsarkivar *Johan Hvidtfeldt*, Viborg, og amtsrådssekretær *T. Schiøler*, Viborg (sidstnævnte er dog senere blevet fritaget for hvervet), om at ville overveje og afgive indstilling om betimeligheden af at gennemføre en nyordning af amtskommunernes journalvæsen, herunder arkivaliernes kassation, i lighed med den ordning, der var blevet gennemført for amternes vedkommende. Som sekretær virker fuldmægtig *S. R. Lollesgaard*, indenrigsministeriet. Overvejelserne i dette udvalg var ikke afsluttet ved udgangen af 1960.

EKSPEDITIONER OG BENYTTELSE

Af de anførte tabeller s. 75 f fremgår, i hvor stor udstrækning arkiverne har været benyttet i løbet af femåret 1956–60. Benyttelsen har fundet sted dels ved besøg på arkivernes læsesale, dels ved skriftlige forespørgsler, udlån o. l. For rigsarkivets vedkommende har der desuden været tale om udlån til centraladministrationens kontorer.

Antallet af besøgende viser for arkiverne som helhed en fortsat stigende tendens, men denne er ulige fordelt, og for et enkelt arkivs vedkommende – det sjællandske landsarkiv – er der tale om nedgang i antallet af besøgende. Antallet af besøgende i dette arkiv er faldet fra knap 5000 i 1955 til godt 4000 i 1960. Rigsarkivets læsesal har forøget antallet af besøgende med knap 2000 i løbet af de fem år; landsarkivet for Fyn har haft en mindre stigning, men ligger dog i forhold til tallene for 1955 ca. 300 højere. Kraftigst har stigningen været ved landsarkivet for Nørrejylland, der fra godt 3000 besøgende ved periodens begyndelse er nået op på ca. 4500 ved dens slutning. En forholdsvis endnu kraftigere stigning er sket ved landsarkivet for de sønderjyske landsdele, hvor antallet af besøgende i løbet af perioden er blevet mere end fordoblet. Med den skete udvikling i løbet af perioden har landsarkivet for Nørrejylland overtaget pladsen som det mest benyttede landsarkiv. Den tilkom tidligere landsarkivet for Sjælland m. m.

Når antallet af ekspeditioner ikke viser samme almindelige opadgående tendens, kan dette have forskellige årsager. Stabilt stigende har ekspeditionstallet kun været ved landsarkivet for Nørrejylland. For rigsarkivets vedkommende har benyttelsen af arkivalier på læsesalen efter en vis stigning udvist en nedadgående retning, mens tallene for 2. afdelings ekspeditioner til ministerierne, bortset fra en pludselig stigning i 1957, hele perioden igennem har været dalende. For det første er det indlysende, at et større antal besøgende ikke automatisk giver et større ekspeditionstal, idet det antal ekspeditioner, den enkelte besøgende medfører, er meget forskelligt. Beskæftiger de besøgende sig indgående med et ringe antal arkivalier, giver dette trods voksende besøg et lavere ekspeditionstal. Endvidere må man antage, at en del af de besøgende på læsesalene i stigende omfang benytter mikrofilms, der

ikke giver så stort antal ekspeditioner, idet hver film som regel indeholder flere protokoller. For rigsarkivets 2. afdeling gælder det forhold, at standsningen af afleveringen fra en række af centraladministrationens kontorer også medfører et fald i antallet af ekspeditioner, idet kontorerne erfaringsmæssigt benytter de sidst arkiverede årgange mest. Tallene for 2. afdelings udlån til læsesalen har været svingende i periodens løb, men dog gennemsnitligt ligget på et højere niveau end i den foregående periode. Dette er et naturligt resultat af den udvidede adgang til arkivalier efter 1848 og den stigende interesse for udforskningen af Danmarks nyere og allernyeste historie. En del af sagerne fra 2. afd. ekspederes dog direkte af læsesalens personale.

Antallet af ind- og udlån for arkiverne viser som helhed en stigende tendens, dog med ret store afvigelser. Der er i løbet af perioden sket en afgørende vending i lånevirkksomheden, idet det nu i højere grad er landsarkiverne, der indlåner end udlåner. Dette viser sig tydeligst i tallene for rigsarkivets ud- og indlån, idet antallet af udlånte bind, pakker og læg ligger på næsten det dobbelte af antallet af indlånte. Ikke mindst ved landsarkivet for Nørrejylland er der en betydelig stigning at spore i antallet af indlånte arkivalier, mens det for de øvrige landsarkivers vedkommende ikke endnu er så udtalt. De meget lave tal for indlån til landsarkivet for Sjælland skyldes, at besøgende, der ønsker at benytte arkivalier fra rigsarkivet, vil benytte dem på rigsarkivets læsesal, idet der normalt ikke udlånes arkivalier fra rigsarkivet til andre institutioner i København. Denne udvikling i retning af større udlån til landsarkiverne må tages som udtryk for, at historikere uden for København i stigende omfang er begyndt at udnytte centraladministrationens arkivalier. Afgørende indflydelse på udlånstallene har iøvrigt ekspeditionerne fra rigsarkivet og landsarkiverne til Århus, hvor en lang række historikere, der er knyttet til byens universitet, samt historiestuderende i udstrakt grad indlåner arkivalier.

I de s. 75 f optrykte tabeller er foretaget en forenkling i sammenligning med de i tidligere bind af meddelelser offentliggjorte. Antallet af nytilkomne besøgende er således ikke anført, idet dette ikke har særlig interesse for bedømmelsen af arkivernes benyttelse på baggrund af de store besøgstal. Endvidere har man udeladt tallene for udførte undersøgelser. Dette betyder imidlertid ikke, at der ikke fortsat bliver foretaget et væsentligt antal såkaldte »tjenstlige undersøgelser« ved arkiverne. Da begrebet »undersøgelse« imidlertid er meget uensartet –

nogle tager indtil flere dage, andre kan overstås på et par timer – har man anset det for rimeligt helt at udelade tallene.

Også for afskrifters vedkommende er der sket en forenkling. Tidligere blev denne rubrik betegnet som »Foretagne kirkebogsuddrag«. I tidens løb er det imidlertid andre udskrifter – især fra landsarkivernes materiale til retsligt brug eller lignende – der dominerer. Man har derfor fundet det rimeligt at kalde rubrikken »Afskrifter«. Under denne samles altså også attester efter kirkebøger og personregistre. Som det vil fremgå af tallene, er der sket en væsentlig stigning i antallet af afskrifter i periodens løb. Landsarkiverne modtager i stigende omfang henvendelser fra advokater, embedsmænd og privatfolk, der ønsker bekræftede afskrifter af skøder, pantebreve og andre retslige dokumenter, ligesom der leveres en del kirkebogsattester til tjenstlig brug. Antallet af tilførsler i kirkebøger og personregistre, forårsaget ved navneskifte, udtræden af folkekirken o. l., har været stigende ved landsarkivet i Viborg som følge af afleveringer af kirkebøger, men stagnerende og faldende ved de øvrige landsarkiver, da disse ikke i større udstrækning har kunnet modtage afleveringer af kirkebøger.

For landsarkivernes vedkommende er som sidste kolonne i tabellerne anført antallet af indsætninger. Disse tal omfatter indsætninger, der er forårsaget af såvel ekspeditioner på læsesalen, foretagne undersøgelser, ud- og indlån, afskrifter, tilførsler som tilvækst. Tallene giver et indtryk af landsarkivernes samlede arbejdsbyrde, for så vidt denne kan gøres op i tabelform. Ligesom for antallet af ekspeditioner har det stigende besøgstal ikke automatisk medført en stigning i antallet af indsætninger. Tværtimod er der ved de fleste af arkiverne en faldende tendens i antallet af indsætninger, hvilket formentlig skyldes samme forhold som omtalt under redegørelsen for ekspeditionerne. Kun for landsarkivet for Nørrejylland vedkommende er der tale om stigning i antallet af indsætninger.

Tabeller over besøg og ekspeditioner i rigsarkivet.

	1. afdeling		2. afdeling	
	Besøgende	Antal ekspeditioner	Ekspedition til ministerierne	Udlån til læsesalen
1956.....	11.820	36.137	33.342	885
1957.....	11.870	39.594	42.556	508
1958.....	11.440	37.108	33.153	178
1959.....	13.011	37.790	33.612	363
1960.....	13.375	36.206	31.060	629

Ud- og indlån fra og til rigsarkivet.

	Antal ekspeditioner	Udlån Bind, pakker og læg ialt	Indlån
1956.....	638	1991	840
1957.....	727	1582	740
1958.....	717	879	1004
1959.....	661	1049	927
1960.....	748	1344	700

*Tabeller over landsarkivernes besøg, ekspeditioner og benyttelse.**Sjælland m. v.:*

	Besøgende	Ekspeditioner	Udlån	Indlån	Afskrifter	Tilførsler	Indsætninger
1956....	4712	35.437	386	50	325	441	44.987
1957....	4909	36.920	408	4	493	402	47.621
1958....	4744	35.404	314	13	506	346	43.735
1959....	4302	31.685	421	2	461	292	40.398
1960....	4085	28.269	553	38	479	251	33.424

Fyn:

1956....	2621	19.818	202	78	172	21	20.648
1957....	2608	17.157	266	199	506	30	18.660
1958....	2705	14.678	142	70	192	48	20.622
1959....	2746	14.196	70	163	387	15	21.247
1960....	2622	13.314	92	91	183	17	17.019

Nørrejylland:

1956....	3105	30.773	475	131	789	453	40.832
1957....	3003	29.344	721	181	816	464	37.768
1958....	3877	31.422	350	308	680	533	37.766
1959....	4368	39.232	320	212	922	949	48.206
1960....	4426	37.399	469	171	785	941	48.319

De sønderjyske landsdele:

1956....	730	14.707	500	13	64	257	16.048
1957....	1328	16.923	389	42	47	295	18.422
1958....	1510	18.987	405	10	159	281	20.737
1959....	1367	15.554	269	45	78	316	16.863
1960....	1709	10.692	117	51	100	272	11.504

ORDNINGS- OG REGISTRERINGS- ARBEJDER M. M.

Indledning.

En væsentlig opgave for statens arkiver har altid været og er stadig at tjene den historiske forskning. Selv om der naturligvis findes andre kilder til vor viden om fortiden end de bevarede arkivalier, er det dog således, at de gennem århundreder modtagne og opbevarede skriftlige efterladenskaber efter den til enhver tid virkende offentlige administration er historikernes vigtigste råmateriale, og det arkivmateriale, som den moderne forvaltning i stadig stigende mængde afleverer til arkiverne, vil, når tiden er inde, blive studeret med samme iver, som man idag behandler tidligere århundreders afleveringer.

For at dette materiale kan nyttiggøres for den historiske forskning er det imidlertid nødvendigt, at det ordnes og registreres. Dette er for visse arkivfunds et meget tidrøvende arbejde, idet en udnyttelse af materialet forudsætter en meget detaljeret registrering, der atter kræver adskillige selvstændige undersøgelser, fx. af de pågældende myndigheders forretningsgang. Andet materiale kan behandles mere summarisk, og her behøves blot en simpel optælling af bind og pakker. I forbindelse med ordning og registrering står ofte en fuldstændig ompakning af materialet og dets forsyning med nye skilte. Før disse forskellige arbejder er udført, er det pågældende arkivfond faktisk ikke tilgængeligt for historisk forskning og kan i alle tilfælde ikke udnyttes med fuld sikkerhed.

Desværre har forskellige forhold medført, at disse vigtige registreringsarbejder ikke har kunnet fremmes så meget som ønskeligt, og det er navnlig gået ud over den nyere og nyeste tid. Her har man i mange tilfælde måttet nøjes med at modtage arkivalierne og stille dem op. Det samme er tilfældet med de mange moderne privatarkiver, der er kommet ind i den forløbne femårsperiode. Medens de fleste administrationsarkiver som regel kan benyttes, uden at en detaljregistrering har fundet sted, er de uordnede privatarkiver et langt vanskeligere

problem, og faktisk vil de i praksis forblive utilgængelige, indtil ordning og registrering er foretaget.

Årsagerne til, at registreringsarbejderne har slæbt efter, må først og fremmest søges deri, at der stadig påhviler arkivpersonalet en betydelig daglig ekspeditionsbyrde enten på læsesalene eller uden for disse. Endvidere har arkiverne længe lidt under personalemangel. En af de glædeligste begivenheder i den forløbne femårsperiode er imidlertid, at det er lykkedes at få de fornødne bevillinger til antagelse af mere videnskabelig arbejdskraft. En række nyudnævnelser har fundet sted, og arkiverne har aldrig haft så meget ungt personale som i øjeblikket. Dette personale må imidlertid uddannes, og først når dette er sket, vil det være muligt at sætte det ind på de mere krævende ordningsarbejder. I løbet af de kommende år håber man, at det skal være muligt at øge takten i ordnings- og registreringsarbejderne.

En anden vanskelighed, man har at kæmpe med, er lokaleproblemet. Det er en gammel tradition fra gehejmearkivets dage, at en væsentlig del af arkivpersonalet har deres daglige arbejdsplads på læsesalene, og at de her står til disposition for de besøgende. Dette har medført, at der i alle eksisterende arkivbygninger ikke findes særlige arbejdsværelser for arkivarerne, og at de er henvist til at udføre deres ordningsarbejder på læsesalen. Det er naturligvis en væsentlig hjælp for de besøgende, at de har let og fri adgang til at konsultere erfarne arkivtjenestemænd, og man skal heller ikke undervurdere værdien af, at arkivpersonalet har et personligt kendskab til de personer, der besøger læsesalene, og til deres studieformål. På den anden side må det fremhæves, at vigtige ordnings- og registreringsarbejder sinkes og til en vis grad umuliggøres, så længe den gamle ordening opretholdes. Det er derfor af betydning ved alt nybyggeri at få gennemført, at alle arkivarer for fremtiden får egne, praktiske værelser, der er således indrettet, at ordningsarbejder kan udføres så rationelt som muligt, og at der i hvert arkiv indrettes et eller flere større særlige ordningsrum, hvor større sorteringsarbejder kan finde sted. De eksisterende bygninger sætter meget snævre grænser for en sådan reform, og de fleste steder kan der overhovedet ikke tænkes herpå. Ved nybyggeriet i Viborg er der draget omsorg for, at flertallet af det faste personale får eget arbejdsværelse, og det samme vil ske i det sjællandske landsarkiv.

Inden for de rammer, som de eksisterende personale- og kontorforhold har gjort det muligt, er der i det forløbne femår blevet arbejdet

med ordnings- og registreringsarbejder inden for vidt forskellige arkivfunds, og der skal i det følgende gives en oversigt over det udførte arbejde. Oversigten må dog ikke betragtes som udtømmende.

Rigsarkivet.

Kongehusets arkiv.

Dr. Harald Jørgensen har indordnet visse nyerhvervelser og gennemgået de i kongehushvælvingen fra gammel tid henlagte privatarkiver. En del af disse arkiver er anbragt i den almindelige samling af privatarkiver.

Christian 2.s arkiv.

(Münchenersamlingen.)

Ved arkivoverenskomsten med Sverige 1928–29 (se Meddelelser om rigsarkivet 1921–55, s. 89–94) og som gave fra Norge (ib. s. 98) modtog rigsarkivet henholdsvis 1929 og 1939 store dele af Münchenersamlingen, som i sin tid var blevet delt mellem de tre nordiske lande (se V. A. Secher i Meddelelser fra det danske Rigsarchiv I, 1906–18, s. 335–83 og C. Rise Hansen: Christian 2.s arkiv, 1960). I 1958 påbegyndtes ved arkivar Emilie Andersen en nyordning og registrering af det nu samlede Chr. 2.s arkiv fra udlændighedsårene.

De sønderjyske fyrstearkiver.

Den i Meddelelser om rigsarkivet 1921–55 s. 112 omtalte gennemgribende nyordning og nyregistrering ved dr. Kroman blev afsluttet, og registraturen udkom i 1959 som Vejledende arkivregistraturer X (se s. 95).

Tyske kancellis udenrigske afdeling indtil 1770.

I forbindelse med forberedelserne til opsætning af den i Meddelelser om rigsarkivet 1921–55, s. 111 f., omtalte registratur over tyske kancellis udenrigske afdelings arkiv foretoges supplerende ordningsarbejder af arkivar Kr. Hvidt, der især gennemgik sager vedrørende rigsdagen i Regensburg samt rigskammerretten foruden samlingen af lærde mænds breve (reg. 63). Den sidste indlemmedes i T.K.U.A., idet den samtidig deltes i tre dele:

1) breve fra udenlandske universiteter, 2) breve fra lærde mænd og 3) breve fra udenlandske adelsmænd m. fl.

I tilslutning hertil fandt en fornyet revision af hele registraturen sted med trykning for øje.

Rentekammeret.

Ved dr. Sigurd Jensens udnævnelse til stadsarkivar i København 1. marts 1956 forelå der trykmanuskript til en ny rentekammerregistratur omfattende samtlige fonds inden for kontorordningen. Arbejdet blev videreført af arkivar Holmgård, der foretog visse ændringer og først og fremmest indførte et nyt nummereringssystem. Arbejdet er skredet så vidt frem, at man i begyndelsen af året 1961 kunne påbegynde opsætningen.

Reviderede regnskaber.

Inden for denne gruppe har man fortsat diverse ordningsarbejder. Således har arkivarerne Hatt Olsen og Dahlerup ordnet en del af amtsregnskaberne, medens arkivar Edit Rasmussen har været beskæftiget med ordning af Glückstadts fæstningsregnskaber. Også ompakningen og påsætning af nye skilte er blevet fortsat.

De militære arkiver.

Inden for søetatens arkiver foretoges ordningsarbejder af arkivar Hatt Olsen og senere af arkivar Rasch, der afsluttede ordningen af søkrigskancelliet. Han blev bistået af mag. art. Kirsten Elizabeth Jessen.

Til udarbejdelse af diverse registre til ind- og udgåede breve i landetatens ældre arkiver har rigsarkivet gennem hele perioden kunnet råde over en særlig bevilling på kr. 3000 årlig. Udarbejdelsen af registrene har været overdraget kaptajn Gordon Norrie. Et tidligere påbegyndt register over breve fra og til overkrigssekretæren indtil 1763 er blevet afsluttet. Der udarbejdedes derefter et seddelkatalog over generalkrigskommissærernes udfærdigede håndbreve og ansøgninger til krigskancelliet 1679–83. Da også dette arbejde var afsluttet, påbegyndtes en registrering af krigskancelliets memorialer. Ved periodens afslutning var man nået frem til året 1722.

Københavns universitets arkiv.

Registreringen fortsattes af overarkivar, dr. Kornerup, der ved sin død i 1957 var nået til nr. 1672 i det filosofiske fakultets arkiv, dog med forbigåelse af visse grupper, hvis ordning skulle henstå.

Kompagniarkiverne.

Af de forskellige ordningsarbejder, der har været igang inden for arkivfonds ældre end 1848, bør endvidere nævnes den fortsatte gennemgang af handelskompagniernes arkiver. Arkivar Rasch har omordnet det asiatiske kompagnis arkiv og udarbejdet en ny registratur til det vestindiske handelsselskabs arkiv. Handels- og kanalkompagniets arkiv 1782–1814 er ordnet af arkivar Holmgaard. Arkivar Bro-Jørgensen har fortsat ordningen af det vestindisk-guineiske kompagnis arkiv.

Registerarbejder.

Registrator Fabricius fortsatte arbejdet med udarbejdelsen af et seddelregister over folketællingen for København 1845. Ved periodens udløb var man færdig med den indre by og Christianshavn. Det meget benyttede enkekasregister blev maskinskrevet i 8 store foliobind, som anbragtes på læsesalen. Arbejdet med afskriften, som tog flere år, er udført af skiftende henviste kontorister.

Registrering af middelalderlige håndskriftfragmenter.

Fragmentregistreringsarbejdet, der nærmere er behandlet i Meddelelser om rigsarkivet 1921–55, s. 117–18, blev genoptaget efter cand. mag. Jørgen Råsteds tilbagevenden til København i 1958, og året efter lykkedes det endvidere at få assistance af stud. mag. Esben Albrechtsen og stud. theol. Erik Ostfeld. Arbejdet er baseret på en årlig finanslovbevilling på kr. 1.200, som er suppleret med en bevilling fra statens almindelige videnskabsfond. (Om arbejdets foreløbige resultater se redegørelsen i Scandia XXVI, 1960, s. 145–150).

Da arkivar, dr. phil. Holger Friis Johansen, der i begyndelsen havde deltaget i fragmentregistreringen, i efteråret 1959 fik tjeneste på landsarkivet for Sjælland m. v., tog han efter landsarkivar Hatts tilskyndelse fat på en registrering af de middelalderlige fragmenter, der var anvendt som indbindingsmateriale ved landsarkivets arkivalier. Der registreredes ialt 203 fragmenter, hvoraf flere sjældne og hidtil ukendte, bl. a. af klassisk latinsk litteratur.

*Arkivalier efter 1848.**Kirke- og Undervisningsvæsen.*

Af de større arbejder har ordningen og registreringen af ministeriet for kirke- og undervisningsvæsenets arkiv og de i 1916 oprettede kirke- og undervisningsministeriers arkiver i særlig grad sysselsat personalet.

De årgange af journalsager, der endnu lå på brevnumre, er omlagt på journalnumre, og de efterfølgende årgange frem til o. 1925 er gennemgået og ompakket (arkivbetjentene Poul Rasmussen og Mogens Espensen med hjælp af henvist kontorphonale). Ved ordningen af saggrupper med diverse sager og af de talrige udvalgs- og kommissionsarkiver har overarkivar C. Rise Hansen, arkivarerne Niels Petersen, Troels Dahlerup, Grethe Ilsøe og Frank Jørgensen samt vikarerne mag. art. Kirsten Elizabeth Jessen, cand. mag. Vello Helk og stud. mag. Ole Stender-Petersen medvirket. De udtagne, ikke-bevilgede gejstlige ansøgninger 1853–1915 er efter fornyet gennemgang ompakket og en alfabetisk fortegnelse over ansøgerne udarbejdet (assistent Erhardt Molbeck, stud. mag. Bendtsen m. fl.). En større samling kort og tegninger er foreløbig ordnet af arkivarerne Kr. Hvidt og Troels Dahlerup.

Udenrigsministeriet.

Inden for dette ministeriums arkiv påbegyndte arkivar, dr. phil. H. Friis Johansen en systematisk nyregistrering. Af perioden 1848–56 registreredes protokoller og alm. dossiersager bogstaverne A–S (undt. krigen 1848–50). Ved dr. Friis Johansens turnustjeneste på landsarkivet for Sjælland og derpå følgende universitetsansættelse standsedes registreringsarbejdet.

Gesandtskabsarkivet fra Montevideo og konsulatsarkiverne fra Alger, Bangkok, Beirut, Cadiz, Cowes, Funchal, Ilha do Sal, Las Palmas, London, Mostaganem, Neapel, Newcastle, Nieuwendiep og Papeete (Tahiti) er ordnet og registreret. Herved har arkivarerne Grethe Ilsøe og O. Karup Pedersen, registratorerne Thorkild Jensen og Vibeke Nystrøm samt de henviste cand. mag.'er Ralph O. Hansen og Karl Kr. Overmark medvirket.

De mange hjemsendte gesandtskabs- og konsulatsarkiver er i stor udstrækning foreløbigt pakket af arkivbetjentene Poul Rasmussen og A. Bartels Eriksen.

Marinen.

I forbindelse med aflevering ordnede arkivar Hatt Olsen arkiverne fra søkadetakademiet (1848)–1869, søofficersskolen 1869–1903, kadetskolen 1903–32, søofficersskolen 1932–51 samt registrerede ca. 1150 kort og tegninger afleveret fra søværnets bygningdistrikt.

De fra redningsvæsenet afleverede arkivalier ordnedes af cand. mag.'erne Johan Jørgensen og Frank Jørgensen, fyrskibsarkiverne Anholt knob, Drogden, Gedser, Koppergrund, Lappegrund, Læsø rende, Læsø trindel, Schultz's grund, Skagens rev, Vyl og Østre Flak alle af cand. mag. Karl Kr. Overmark.

Statsbanerne.

I forbindelse med kassationer gennemgik og pakkede cand. mag. John Jørgensen det såkaldte oberst Hedemanns arkiv; arkivar Sune Dalgård registrerede arkivet for det overtagne A/S Øresund. Mod periodens slutning påbegyndtes en almindelig registrering af det såkaldte Rothes arkiv, omfattende tegninger vist alle fra det sjællandske jernbaneselskabs arkiv.

Diverse arbejder.

Arkivar Niels Petersen fortsatte ordningen af diverse udvalgs- og kommissionsakter i socialministeriets arkiv, medens kanal-, havne- og fyrinspektørernes kopibøger, der går tilbage til 1796, ordnedes af arkivar Sune Dalgård. Regnskaber fra det kgl. naturhistoriske museum og zoologisk museum fra 1852/53–1880/81 registreredes af arkivar Hvidt.

Tilsynsførende cand. mag. er har været beskæftiget med ordningsarbejder inden for følgende arkiver: det veterinære sundhedsråd (Johan Jørgensen), regnskaber fra de kgl. kunstsamlinger (Jørgen Praëm) og den kgl. grønlandske handels skibsjournaler m. m. (Jørgen Praëm).

Ved siden af de egentlige ordningsarbejder er der ved hjælp af den henviste arbejdskraft udført omfattende ompakninger, bl. a. af nyere folketællingslister og højesteretssager 1794–1900. Desuden har man påbegyndt udarbejdelsen af et seddelregister over tjenestemænd m. fl. på basis af meddelelserne i Statstidendes rubrik »Afskedigelser og ud nævnelser«.

Privatarkiverne.

Medens tilgangen af privatarkiver for tiden før 1800 næsten er gået i stå, og der kun undtagelsesvis fremkommer supplerende materiale til allerede afleverede arkiver fra før 1800, har rigsarkivet i den forløbne 5-årsperiode modtaget en betydelig tilvækst af helt nye privatarkiver. Da de fleste af disse arkiver er utilgængelige i en årrække, kan man i første omgang nøjes med en foreløbig sortering og ordning. Så godt som alle arkivarer og enkelte registratorer samt vikarer og løsere medarbejdere på 2. afdeling har i kortere eller længere tid været beskæftiget med dette arbejde. På 1. afdeling har arkivar Karup Pedersen indordnet en omfattende aflevering af breve m. m. hidrørende fra Gram godsarkiv, der opbevares i landsarkivet for de sønderjyske landsdele. Denne aflevering hørte for størstepartens vedkommende hjemme i de Schackske privatarkiver. Af særlig karakter er ordningen af P. Munchs arkiv, som er foretaget af sekretariatet under medvirken af samtlige i sekretariatet ansatte arkivarer. På 2. afdeling er af større privatarkiver ordnet lærer Anders Gommensens og sognepræst Chr. Spleis' arkiver (begge af arkivar Troels Dahlerup).

Til privatarkiverne må også regnes besættelsestidens arkiver, selvom de holdes i en særlig gruppe. Af ordningsarbejder kan anføres, at arkivet fra det danske råd i London ordnedes af arkivar, dr. Friis Johansen. Også andre arkivarer under 2. afdeling har haft forskellige ordningsarbejder i denne gruppe. Dr. Harald Jørgensen har registreret fotokopier af tyske dokumenter modtaget fra den parlamentariske kommission.

Også inden for gruppen *private institutioner* er der i periodens løb blevet udført ordningsarbejder. Dele af det københavnske kirkefonds arkiv blev gennemgået af overarkivar C. Rise Hansen og assistent Molbech, mens arkivar Dahlerup ordnede en aflevering fra det lutherske verdensforbund. Arkivar Sune Dalgård har ordnet indkomne arkivalier fra sammensluttede danske skibsofficersforeninger i Newcastle, danske maskinmestres forening i Newcastle og danske skibsofficerers hjælpefond i England og Nordirland samt papirer vedrørende National America Denmark Association og America Denmark Relief Inc. Københavns vognmandslavs arkiv er blevet ordnet af arkivar Niels Petersen, og arkivalier fra studentersamfundets retshjælp af arkivar, dr. phil. Holger Friis Johansen. Endelig har cand. mag. Steen Johansen udført ordningsarbejder i Højskolebladets arkiv.

Landsarkiverne.

De fortsatte afleveringer fra embederne omfattende arkivalier af forskellig alder har medført en del indordningsarbejder, i visse tilfælde har man dog måttet omordne hele arkivgrupper.

Af trykte publikationer vedrørende landsarkivernes materiale udkom i perioden 1956–60 katalog over håndskriftsamlingen i Karen Brahes bibliotek ved landsarkivet for Fyn (se s. 95). I 1957 udgaves et duplikeret tillæg til arkivar Nygårds kirkebogsregistratur omfattende en oversigt over det kirkebogsmateriale, der pr. 1. maj 1957 fandtes i de forskellige landsarkiver.

Landsarkivet for de sønderjyske landsdele har udarbejdet en fortegnelse over arkivets personalhistoriske manuskripter, som er trykt som tillæg til Olav Christensen: Bibliografi over sønderjysk Slægtslitteratur. 2. udg. 1959.

På grundlag af landsarkivernes indberetninger gives i det følgende en oversigt over de vigtigste udførte ordningsarbejder inden for de enkelte arkivaliegrupper:

Amts- og amtstuearkiver samt husfogedarkiver.

Ved *landsarkivet for Sjælland m. m.* har landsarkivar Hatt og arkivar, dr. Gunnar Olsen bistået af arkivbetjentene udført ordningsarbejder i følgende amtsarkiver:

Bornholm, Holbæk, Præstø og Sorø.

Desuden har dr. Gunnar Olsen udført ordningsarbejder i Holbæk amtstuearkiv.

Ved *landsarkivet for Nørrejylland* har registrator Flintholm været beskæftiget med ordningen af Vejle amtstuearkiv.

Ved *landsarkivet for de sønderjyske landsdele* har arkivar P. Kr. Iversen haft ordningsarbejder i Tønder amtsarkiv. Cand. jur. Niels Jacobsen og stud. mag. Esben Albrechtsen beskæftigede sig med Gråsten og Sundeved husfogedarkiver.

Rådstuearkiver.

Ved ordningsarbejder inden for denne gruppe har man i *landsarkivet for Sjælland* fortrinsvis anvendt de arkivarer fra rigsarkivet, der skulle gøre midlertidig tjeneste i landsarkivet. Desuden har dr. Gunnar Olsen været beskæftiget med ordning af rådstuearkiver. Der er blevet arbejdet

med følgende arkiver: Korsør (Gunnar Olsen), Maribo (Jens Holmgaard), Neksø (Johan Jørgensen), Rødby (Kr. Hvidt), Rønne (Gunnar Olsen og Edit Rasmussen), Sakskøbing (Jens Holmgaard) og Svaneke (Niels Petersen).

Som led i en omfattende omordning af arkiver inden for denne gruppe ordnedes ved *landsarkivet for Fyn* arkiver fra følgende købstæder: Assens, Bogense, Fåborg, Kerteminde, Middelfart, Nyborg og Svendborg (alle ved Anne Riising).

Ved *landsarkivet for Nørrejylland* har arkivar Knud Prange og registratorerne Georg Christensen og Flintholm deltaget i ordning af nyafleveringer fra købstæderne. Også fuldmægtig i 4. hovedrevisorat, cand. polit. Ester Heiberg, der for en kort tid gjorde tjeneste i landsarkivet, har beskæftiget sig med ordningen af et enkelt rådstuearkiv. Følgende arkiver har været under ordning: Hjørring, Hobro, Mariager, Skagen, Struer, Sæby og Ålborg.

Retsbetjentarkiver.

Ved *landsarkivet for Sjælland* har man anvendt megen tid på ordning af denne betydelige gruppe, og samtlige arkivarer har i længere eller kortere tid været beskæftiget dermed. Landsarkivar Hatt og arkivar, dr. Gunnar Olsen assisteret af arkivbetjent Willy Christiansen har udført hovedparten af de nævnte ordningsarbejder.

Der er udført ordnings- og registreringsarbejder i følgende arkiver:

Byfogedarkiver.

Frederikssund, Helsingør, Holbæk, Kalundborg, Maribo, Nakskov, Neksø, Nykøbing F., Ringsted, Roskilde, Rønne, Sakskøbing, Slagelse, Sorø, Stege, Store Heddinge, Svaneke, Vordingborg og Åkirkeby.

Herredsfogedarkiver.

Arts-Skipinge, Bornholms søndre og østre herreder, Fuglse, Horns, Lejre, Lollands Nørre-, Vestre og Sønder herreder, Merløse-Tuse, Musse, Møns, Ramsø-Tune, Ringsted, Stevns-Faxe og Øster Flakkebjerg.

Birkedommerarkiver.

Amager, Antvorskov, Christianssæde, Gissfeld-Bregentved, Halsnæs-Frederiksværk, Kronborg vestre birk, Københavns nordre og søndre

birker, Skjoldenæsholm og Svenstrup, Sorø, Sæbyholm-Winthersborg og Vordingborg nordre og søndre birker.

Ved *landsarkivet for Fyn* fortsatte arkivar Anne Riising den påbegyndte omfattende omordning og nyregistrering. I periodens løb færdigbehandlede følgende arkiver:

Byfogedarkiver.

Assens, Bogense, Fåborg, Kerteminde, Middelfart, Rudkøbing og Svendborg.

Herredsfogedarkiver.

Bjerger, Båge, Gudme, Langeland, Salling, Skovby, Sunds, Vends, Vinding og Åsum.

Birkedommerarkiver.

Glorup-Molkenborg, Hesselager, Holckenhavn, Langeland, Lehn, Muckadell m. fl., Ravnholt, Strynø, Schelenborg, Tåsinge, Ulriksholm, Wedellsborg og Østergård.

Frk. Anne Riising har desuden udskilt og ordnet dommer- og politimesterarkiverne efter 1919.

Ved *landsarkivet for Nørrejylland* har registrator Flintholm indordnet nye afleveringer i dommer- og politimesterarkiver, nemlig:

Dommerarkiver.

Fredericia, Grenå, Lemvig, Mariager og Ålborg civildommer.

Politimesterarkiver.

Hjørring, Hobro, Horsens, Randers, Sæby, Varde og Vejle.

Ved *landsarkivet for de sønderjyske landsdele* har arkivar Iversen indordnet sager i retsbetjentarkiverne fra Gram og Nybøl godser, medens kontorist Jacobsen ordnede Gråsten herredsfogedarkiv.

Gejstlige arkiver.

Samtlige landsarkiver har i denne periode haft betydelige indordningsarbejder på grund af omfattende afleveringer af sognekaldsarkiver

efter 1890. Desuden har man fortsat omordning og nyregistrering af bispe- og provstearkiver.

Ved *landsarkivet for Sjælland* har landsarkivar Harald Hatt, arkivarerne Emilie Andersen, dr. Gunnar Olsen og Sune Dalgård beskæftiget sig med gejstlige arkiver. Landsarkivaren har foretaget ordning i Sjællands bispearkiv og Falster Søndre herreds provstearkiv. Også arkivar Emilie Andersen har foruden Roskilde domkirkes arkiv haft ordningsarbejder i Sjællands bispearkiv. Det øvrige arbejde falder på sognekaldsarkiverne.

Ved *landsarkivet for Fyn* har samtlige arkivarer haft del i ordning af gejstlige arkiver. Arkivar Anne Riising har indordnet en del efterafleveringer og iøvrigt registreret nogle kirkeinspektions- og menighedsrådsarkiver. Der blev gennemført en nyregistrering af sognekaldsarkiver ved arkivarerne Vello Helk og P. G. Ørberg. Derefter fortsatte arkivar Jørgen Eriksen med provstearkiver.

Også ved *landsarkivet for Nørrejylland* har samtlige arkivarer i kortere eller længere tid været beskæftiget med ordning af gejstlige arkiver, fortrinsvis bispearkiver. I Ålborg bispearkiv er der således foretaget omordninger af arkivar Kistrup, derefter af landsarkivar Hvidtfeldt og af arkivar Knud Prange. Med Århus bispearkiv har både landsarkivar Hvidtfeldt, arkivarerne Heilesen og Knud Prange og endelig vikar Kirsten Prange beskæftiget sig. I Ribe bispearkiv har landsarkivar Hvidtfeldt foretaget visse omordninger og i Viborg bispearkiv arkivar Knud Prange. De store efterafleveringer fra sognekald er indordnet af registrator Flintholm.

Lavsarkiver.

Ved *landsarkivet for Fyn* fortsatte arkivar Anne Riising gennemgang og omregistrering af lavsarkiverne. Følgende arkiver færdigbehandlede: Assens (bager-, felbereder-, handskemager-, ligbærer-, skomager- og snedkerlav), Bogense (ligbærer- og skomagerlav), Fåborg (ligbærer- og skrædderlav), Middelfart (ligbærer- og marsvinejægerlav), Nyborg (bødker-, købmands-, skomager- og sølglav), og Nyborg og Korsør forenede færgelav.

Lægearkiver.

Ved *landsarkivet for Sjælland* har følgende lægedistrikters arkiver været genstand for ordning (ved arkivar, dr. Gunnar Olsen): Frederiksberg

stadslæge, Københavns nordre lægekreds, Lolland-Falster amtslægekreds, Roskilde, Slagelse, Sydsjælland og Østlolland.

Ved *landsarkivet for Fyn* har arkivar Anne Riising haft mindre ordningsarbejder i arkiverne for Assens-Middelfart kredslæge og Odense amtslæge.

Ved *landsarkivet for Nørrejylland* er en del afleveringer ordnet af registrator Flintholm. Også cand. mag. Henrik Elmquist har været beskæftiget ved dette arbejde. Der er foretaget ordningsarbejder i følgende lægekredsarkiver: Hjørring, Kolding, Marselisborg, Nørresundby, Vejle amtslæge og Århus.

Brandforsikringsarkiver.

Ved *landsarkivet for Sjælland* er der ved arkivar Emilie Andersen udført ordningsarbejder i Nakskov branddirektorats arkiv.

Ved *landsarkivet for Fyn* er der ordnet en del afleveringer fra branddirektoraterne samt forskellige arkivalier vedrørende brandforsikring i magistratsarkiver. Kontorist Jørgen Stæhr var beskæftiget med branddirektoraterne for landbygninger, medens arkivar Anne Riising tog sig af købstædernes brandforsikringsarkivalier.

Ved *landsarkivet for Nørrejylland* har registrator Flintholm haft ordningsarbejder i Frederikshavn, Silkeborg og Viborg branddirektoraters arkiver.

Godsarkiver.

Ved *landsarkivet for Sjælland* har der kun været foretaget få ordningsarbejder inden for denne gruppe. Arbejdet er udført af landsarkivar Harald Hatt og arkivarerne dr. Gunnar Olsen og Emilie Andersen. Følgende godsarkiver har været underkastet ordning:

Bøstrup, Dyrehavegård, Giesegård m. fl., Gjorslev, Højbygård-Lungholm, Rudbjerggård, Sorø akademi og Tårnberg.

Ved *landsarkivet for Fyn* har landsarkivar Carl Lindberg Nielsen fortsat gennemgang og omregistrering af godsarkiver. Inden for perioden er følgende arkiver færdigbehandlet:

Hofmangsgave, Roepstorff, Rugård, Rynkebygård, ryttergods, Rødkilde, Rønnemosegård, Rønningesøgård, Rørbæk, Sanderumgård, Sandholt, Schelenborg, Selleberg, Skjoldemose, Skovgårde, Skovsbo (Bjergeh.), Skovsbo (Langeland), Skovsgård, Steensgård (Langeland), Strib, Søbo, Søbygård, Søholm, Søvertorp, Tåsinge.

Ved *landsarkivet for Nørrejylland* er der udført ordningsarbejder af landsarkivar Hvidtfeldt og arkivar Knud Prange i følgende arkiver: Asmild kloster, Estvedgård, Lerkenfeld og Støvringgård kloster. Registratør Christensen har foretaget en indgående revision af et stort antal godsarkiver.

Ved *landsarkivet for de sønderjyske landsdele* har arkivar P. Kr. Iversen ordnet Gram og Ladegård godsarkiver.

Privatarkiver.

Ved *landsarkivet for Sjælland* registreredes J. R. Bechs, C. J. Møllers og Morten Madsens privatarkiver. Desuden ordnedes slægten Holsts papirer. Ved arbejdet medvirkede arkivarerne Emilie Andersen, dr. Gunnar Olsen og Johan Jørgensen.

Personaliasamlingen ved *landsarkivet for Nørrejylland* blev delvis ordnet og registreret af forfatteren Poul Rasmussen. I periodens løb ordnedes der en række afleveringer, navnlig privatarkiverne for P. Eliassen, Jens Holdgård, landmåler Høst, Rasmus Vind og Chr. Heilskovs samlinger, der alle blev registreret af registratør Flintholm. Arkivar Knud Prange ordnede det Kjeldsenske familiearkiv på Lerkenfeld. Hertil kommer det fra lærer Hans Christiansen, Skallerup, afleverede privatarkiv, der registreredes af cand. jur. Niels Jacobsen.

Det største antal privatarkiver ordnedes ved *landsarkivet for de sønderjyske landsdele*. Dette arbejde udførtes i første række af landsarkivar Gribsvad og af hans efterfølger P. Kr. Iversen. Følgende privatarkiver er ordnet:

Nicolai Andersen, redaktør Bogensee, folketingsmand Chr. Ernst Christensen, Mads Gram, gårdejer Jørgen Iversen i Svejrup, pastor N. A. Jensen, H. D. Kloppenborg, Knud L. Knudsen, Kr. Knudsen, Hans Krog, læge Lauesgård, amtslæge M. Michelsen, driftsinspektør Fr. Møller, Carsten Petersen, Thade Petersen, Niels Skrumsager, J. N. H. Skrumsager, Jonathan Smith, pastor F. V. W. Topsøe og lærer Alfred Torp.

Forskellige arkiver.

I *landsarkivet for Sjælland* er følgende arkiver ordnet og registreret:

A/S Maribo-Torrig, A/S Nakskov-Kragenæs jernbane og Kalvehavebanen (Andreas Jørgensen), Dannebrogsmændenes Forening og Duebrødre kloster (dr. Gunnar Olsen), statsungdomslejrene i Gribskov

og Asserbo (Andreas Jørgensen) og Allerslev-Jungshoved sogneråd (H. Hatt).

Ved *landsarkivet for Fyn* har landsarkivaren ordnet Rasmus Skovsgaards samlinger til Sanderum sogns historie, Odense centralbiblioteks arkiv og det private velgørenhedsselskabs arkiv i Odense. Arkivar Anne Riising har ordnet en række fyrarkiver, nemlig Slipshavn, Kjels-Nor og Fakkebjerg. Arkiver fra Fyns lægeforening, Assens forsikringsforening, Assens sygekasse er ordnet af frk. Riising, medens afholdslogen »Elias« arkiv fra Odense er registreret af landsarkivar Lindberg Nielsen. Frk. Riising har ligeledes ordnet de fynske forligskommissioners arkiver og dele af sognerådsarkiverne fra Dalby-Stubberup, Dreslette, Flemløse, Kærum og Vissenbjerg kommuner. Fattig-, skole- og sogneforstanderarkivalier er udskilt af præstearkiverne ved disses nyregistrering.

Ved *landsarkivet for Nørrejylland* har følgende diverse arkiver været under ordning:

Hørning hospital, Ålborg gejstlige enkekasse, Viborg fængselselskab, Sydvestjyllands spareforening, Struer telegrafstation, bygningsinspektørerne i Frederikshavn og Ålborg, flygtningelejrene i Holstebro og Østerholm og Oksbøllejren, Kompedal-lejren for civile værnepligtige, diverse fyrarkiver, Ålborg broderlige skydeselskab, Alliance Française i Viborg, Horsens skoleinspektør, matrikeldirektoratets aflevering og Horsens-Hammer kommunearkiv. Flere andre kommunalarkiver, der er afleveret gennem kommunearkivar Sønnichsen, er alle ordnet af registrator Flintholm, medens Asmild-Tapdrup sogneråds arkiv og fæstningsarkiver fra Fladstrand og Frederikshavn er registreret af arkivar Prange. Viborg skolekommissions arkiv er ordnet af registrator Georg Christensen, Boller og Randbøl statsskovdistrikters arkiver af cand. jur. Niels Jacobsen.

Ved *landsarkivet for de sønderjyske landsdele* er der foruden hovedgrupperne udført ordningsarbejder i følgende arkiver:

Sønderjysk valutaråd, den sønderjyske fond, vælgerforeningen med underafdelinger (Iversen), Rødning højskole og dens elevforening, dagbladet Hejmdal (Gribsvad). Arkivar Worsøe påbegyndte gennemgang og registrering af de preussiske kommunearkiver.

Udarbejdelse af registre.

Udarbejdelse af registre til forskellige arkivprotokoller, der ofte benyttes, finder stadig sted ved samtlige landsarkiver. Ved *landsarkivet for*

Sjælland er der således fortsat arbejdet med registre til fæste- og skifteprotokoller samt kirkebøger. Endvidere er der lavet registre til hof- og stadsrettens forseglingsprotokoller 1771–97 og samme rets ekstraktprotokoller 1850–63. Registre er fremstillet til vielsesregistrene for Vor Frue kirke, og man har påbegyndt indordning af hidtil skrevne registersedler til skifteprotokollerne i et samlet alfabetisk register. Ved *landsarkivet for Fyn* er der blevet lavet registre over viede og døde i fynske købstæder og registre til fæste- og skifteprotokoller. Ved periodens slutning var man i færd med at udarbejde et register til folketællingen 1845 for Odense. Ved *landsarkivet i Nørrejylland* har Poul Rasmussen påbegyndt udarbejdelse af register til landstingets dombøger, ligesom man er i færd med en gennemgribende omordning og nummerering af alle pakker og bind samt afskrivning i protokoller af seddelregistraturerne.

Landsarkivet for de sønderjyske landsdele har udarbejdet registre bl. a. til personregistre og kontraktprotokoller.

For samtlige landsarkivers regning er der endvidere i statsfængslerne udarbejdet registre til adskillige arkivprotokoller.

Andre arbejder.

Ved *landsarkivet for Fyn* har landsarkivar Carl Lindberg Nielsen udarbejdet en kortfattet arkivfører for Dansk historisk Fællesforening, mens arkivar Anne Riising til brug for samme har lavet en oversigt over Karen Brahes bibliotek. Endvidere har arkivar Anne Riising påbegyndt en registrering af trykte bøger i Karen Brahes bibliotek.

For *landsarkivet for Nørrejylland* har landsarkivar Johan Hvidtfeldt udarbejdet en håndbog over landsarkivet til intern brug.

Gennem hele perioden har der været holdt såvel omvisninger som kurser ved samtlige landsarkiver. Især har landsarkiverne for Nørrejylland og de sønderjyske landsdele været centrum for afholdelsen af sådanne arkivkurser.

LITTERÆR VIRKSOMHED

På rigsarkivets budget var ved periodens begyndelse opført en bevilling på kr. 10.000 til »udgivelse af aktstykker«. Ved hjælp af denne bevilling udsendtes trykte arkivregistraturer samt andre skrifter af interesse for arkivernes publikum. På grund af de stigende trykkeomkostninger blev det mere og mere vanskeligt at få denne bevilling til at slå til, og rigsarkivet indgav derfor 3. maj 1957 en plan for publikationsvirksomheden for femåret 1957/62 med en dertil hørende oversigt over udgifterne ved fremstillingen af disse skrifter. Efter de udarbejdede overslag ville rigsarkivet behøve 30.000 kr. årlig i 5 år. Planen indeholdt følgende skrifter:

- 1) Meddelelser om Rigsarkivet 1921–55.
- 2) Meddelelser om Landsarkiverne 1921–55.
- 3) Meddelelser om Rigsarkivet og Landsarkiverne 1956–60.
- 4) Nordisk Arkivnyt, 5 årgange.
- 5) Kancelliets Brevbøger 1644–45.
- 6) Vejledende arkivregistraturer:
 - a) De sønderjyske Fyrstearkiver.
 - b) Tyske Kancellis udenrigske afdeling.
 - c) Rentekammeret.

Som svar på sit forslag fik rigsarkivet under 21. november 1957 meddelelse om, at der som merudgift for finansåret 1957/58 på til-lægsbevillingsloven ville blive opført et beløb på kr. 9.860 som 1. del af en 5-årig bevilling. Fra 1/4 1957 har rigsarkivet således kunnet råde over 19.860 kr. årlig til trykning. Ved udgangen af året 1960 var de på ovenstående liste under nr. 1–2, 4 og 6a udsendt, nr. 6b under trykning og nr. 3, 5 og 6c under udarbejdelse.

Om de i femåret 1955–60 udsendte skrifter og registraturer skal iøvrigt gives følgende oplysninger.

Før 1922 udarbejdede rigsarkivet femårige trykte beretninger om virksomheden i rigsarkivet og landsarkiverne. Disse publikationer gjorde det muligt at holde en interesseret offentlighed underrettet om den virksomhed, der udførtes inden for statens arkiver, og de indeholdt

samtidig i let tilgængelig form en række praktiske oplysninger af interesse ikke blot for arkivets tjenestemænd, men også for de mange historikere, der mellem år og dag søgte arkivernes læsesale. Den sidste femårige beretning udsendtes 1922 af rigsarkivar Kr. Erslev og omfattede virksomheden i femåret 1916–20. Af økonomiske grunde kunne man ikke fortsætte udgivelsen af denne nyttige skriferække, og efterhånden som årene gik, blev det mere og mere vanskeligt at få genoptaget arbejdet og udfyldt det stadigt voksende hul. I årene efter 1945 arbejdede fhv. rigsarkivar Linvald med opgaven, idet han håbede, at det skulle være muligt at give en samlet fremstilling af 25 års virksomhed, men andre arbejder kom stadig i vejen, og ved hans afgang forelå kun få kapitler færdigskrevet i den personlige form, som han ønskede, at hele værket skulle have.

Efter sin tiltrædelse i 1956 overdrog rigsarkivar Aakjær dr. Harald Jørgensen, der havde bistået rigsarkivar Linvald med indsamling af materiale, at udarbejde manuskript til *Meddelelser om Rigsarkivet i årene 1921–55*, og i 1958 udsendtes en publikation med denne titel. I publikationen optoges de kapitler, som Linvald havde afsluttet, samt en redegørelse for rigsarkivets seglsamling, der var udarbejdet af afd. arkivar P. B. Grandjean. I særlige tillæg tryktes en oversigt over centraladministrationens afleveringer til rigsarkivet 1946–55, udarbejdet af arkivar Karup Pedersen, en oversigt over de vigtigste privatarkiver, der var afleveret i perioden 1921–55, og en fortegnelse over givne kassationsbemyndigelser, ligeledes fra årene 1921–55. Ved udarbejdelsen af sidstnævnte oversigt havde arkivar Sune Dalgård medvirket.

Da arbejdet med denne publikation var fra hånden, gik man i rigsarkivets sekretariat igang med at forberede en tilsvarende oversigt over landsarkivernes virksomhed i årene 1921–55, som udsendtes under titlen *Meddelelser om Landsarkiverne for årene 1921–55* i 1960. Bogen var tilrettelagt af dr. Harald Jørgensen og skrevet dels af denne, dels af arkivarerne Karup Pedersen og Vello Helk. Bogen blev i korrektur forelagt de respektive landsarkivarer, som havde en del forslag og rettelser at gøre. I modsætning til tidligere har man forsynet disse udgaver af *Meddelelser* med et navneregister, hvilket forhåbentlig vil lette bøgernes anvendelse ved hurtige opslag. Det er rigsarkivets tanke for fremtiden at udsende samlede femårige oversigter over rigsarkivets og landsarkivernes virksomhed. Nærværende publikation er den første i den nye række.

Man havde håbet, at det inden for femåret 1956–60 skulle have været muligt at få afsluttet arbejdet med udarbejdelsen af en ny og meget omarbejdet registratur over rentekammerets arkiv. Desværre har arbejdet vist sig at tage længere tid end forudset, og opsætning af det udarbejdede manuskript kunne først begynde i 1961.

I serien *Vejledende Arkivregistraturer* er som nr. X i 1959 udsendt en registratur over *De sønderjyske Fyrstearkiver*. Registraturen er udarbejdet af overarkivar, dr. Erik Kroman og resultatet af en mangeårig beskæftigelse med disse arkivfunds, der med hensyn til ordning og registrering har frembudt mange problemer.

På 220-årsdagen for Karen Brahes død – 27. september 1956 – udsendtes *Katalog over Karen Brahes Bibliotek i Landsarkivet for Fyn. Håndskriftsamlingen*. I modsætning til tidligere kataloger indeholder den nu udsendte en fuldstændig fortegnelse over samtlige håndskrifter, der indgår i biblioteket, også de løse blade. Det er rigsarkivets håb, at denne publikation vil bidrage til at udbrede kendskabet til de rige skatte, der indeholdes i dette bibliotek, og ligeledes være et praktisk hjælpemiddel for den historiske forskning. Katalogen er udarbejdet af arkivar Anne Riising.

Af publikationen *Kancelliets Brevbøger* er i 1957 udkommet et bind omfattende årene 1642–43. Ved arkivar Marquards død i 1950 forelå der et manuskript for året 1642, og en del af dette fandtes i 1. korrektur. Rigsarkivar Linvald overdrog derefter arkivar, dr. Gunnar Olsen at fortsætte arbejdet, og det nu foreliggende bind er udarbejdet af denne.

Dr. Gunnar Olsen mente imidlertid ikke at kunne påtage sig at fortsætte udgivelsen af *Kancelliets Brevbøger*, og udsendelsen af denne vigtige publikation er derfor beklageligvis gået istå. For rigsarkivet er det imidlertid magtpåliggende, at publikationen i hvert fald føres frem til Christian IVs død i februar 1648. Man har derfor pålagt arkivar Karup Pedersen tjenstligt at udarbejdede det fornødne manuskript, idet man håber at kunne opnå de fornødne bevillinger til trykning, når manuskript foreligger til opsætning. Når publikationen er ført frem til 1648 efter de principper, der hidtil har været gældende for denne publikation, må tidspunktet være inde til at overveje, om man kan gå videre, og da på hvilket grundlag, for at publikationen kan blive ført frem til det tidspunkt, som oprindeligt var målet, nemlig 1660.

Af *Statsrådets Forhandlinger 1848–63* er der i perioden udsendt

yderligere to bind, nemlig bd. III omfattende perioden 3. september 1850–28. januar 1852 og bd. IV omfattende tiden fra 28. januar 1852–19. april 1853. De to bind udkom henholdsvis i 1958 og i 1960. Udgifterne ved udsendelsen af denne publikation, der foretages af dr. Harald Jørgensen, afholdes af en særlig bevilling på statsministeriets budget. Ved udgaven er såvel rigsarkivaren som statsrådssekretæren tilsynsførende.

Af serien *Fra Rigsarkivets Samlinger* er der i 1960 udkommet en ny publikation – den fjerde i rækken. Publikationen er udarbejdet af arkivar Sune Dalgård og bærer titlen *Grønland*. Det nu udsendte bind er noget større end de tidligere, idet det indeholder ca. 40 fotografiske gengivelser af aktstykker og breve fra det 16.–20. århundrede vedrørende Grønland med de fornødne transskriptioner. I sin opbygning fremtræder skriftet på samme måde som de tidligere bind i serien, men man har forsøgt at give publikationen en mere moderne typografisk udformning. Selve distribueringen af oplaget fandt sted i løbet af januar 1961.

Som omtalt i Meddelelser om rigsarkivet 1921–55 s. 133 f. har rigsarkivet siden 1951 udsendt et lille internt duplikeret underrettelsesorgan under navnet *Nyt fra Rigsarkivet*. Fra 1954 udvidedes dette blad betydeligt, idet man nu også optog nordisk stof. Fra 1956 besluttedes det at trykke bladet og samtidig at give det et nyt navn, som bedre dækkede indholdet. Titlen blev *Nordisk Arkivnyt*. Bladet, der udkommer med 4 numre om året (15. marts, 15. juni, 15. september og 15. december), udgives af rigsarkivet, men i samarbejde med de øvrige centrale arkiver i Norden. Redaktionen udføres af rigsarkivets sekretariat med bistand af faste bidragydere ved de nordiske rigsarkiver. I Finland har arkivråd John E. Roos påtaget sig dette arbejde, i Norge førstearkivar Jan H. Olstad og i Sverige førstearkivar, dr. Erik Grill. I årene 1956–58 virkede arkivar Bjørn K. Thorolfsson som korrespondent for Island, hvorefter hvervet overtoges af arkivar J. Kristiansson. Også med det færøske landsarkiv har man etableret kontakt, idet arkivar Pall J. Nolsøe fra tid til anden indsender materiale, som skønnes at have nordisk interesse. Fra årgang 1958 har rigsarkivet modtaget et økonomisk bidrag fra rigsarkiverne i Finland, Norge og Sverige til trykning af bladet. Medens det danske rigsarkiv afholder ca. 50 pct. af trykningsomkostningerne, udredes de andre 50 pct. af de tre nævnte nordiske institutioner i fællesskab. Gennem *Nordisk Arkiv-*

nyt har det været muligt at holde tjenestemænd i de nordiske arkiver løbende underrettet om udviklingen på arkivfronten i de enkelte nordiske lande samtidig med, at man har kunnet bringe et stigende antal meddelelser også fra udlandet. Bladet har ligeledes fået et mindre antal betalende abonnenter, navnlig i Sverige. Også for arkivernes placering i offentlighedens bevidsthed har Nordisk Arkivnyt haft betydning. Det er ved flere lejligheder sket, at dagbladene har hentet stof i tidsskriftet, som man har anset for at være af interesse også for avislæsere. I de fem år, hvor Nordisk Arkivnyt er udkommet, er der udsendt gennemsnitligt 56 sider årligt. Bladet trykkes til at begynde med i et oplag på 400 eksemplarer, nu i 500.

RIGSARKIVETS HISTORISKE MUSEUM

SAMT Udstillinger

Rigsarkivets historiske museum i søjlesalen i den Harsdorffske bygning har ikke undergået større forandringer i femåret 1956–60. Det katalog, der udarbejdedes ved udstillingens reorganisation i 1951, gælder stadig. Museet er holdt åbent for publikum to gange om ugen, nemlig onsdag og søndag eftermiddag mellem kl. 14 og 16. Fra midten af februar 1959 ændredes åbningstiden om søndagen til om formiddagen mellem kl. 10 og 12, hvilket viste sig at have en gavnlig indvirkning på besøget. Man går åbenbart hellere på museumsbesøg søndag formiddag end om eftermiddagen. Fra samme tid ophørte man endvidere med at opkræve entré. Museet holdtes lukket fra 11. maj til 15. november 1958 på grund af den store arkivudstilling i Paris (se nedenfor).

I perioden 1/1 1956–11/5 1958 besøgte museet af 712 betalende gæster (voksne og børn). Fra 15/2 1959 og året ud kom ikke mindre end 961 besøgende, og i 1960 har museet været besøgt af 997 personer. Også uden for den normale åbningstid er der mulighed for besøg, navnlig af skoleklasser og foreninger. Det er især elever fra gymnasieskoler og seminarier, der anmelder besøg, men også studenter, elever fra Danmarks biblioteksskole og Hærens officersskole samt forskellige foreninger søger om tilladelse til at gæste museet. Af periodens besøgende foreninger kan nævnes Antikvarboghandlerforeningen, Bogbinderforbundets Torsdagsklub, Foreningen Faglig Ungdom og Verein für Hamburgische Geschichte. Rigsarkivets historiske museum har ligeledes efter aftale med Københavns Journalistforbund været tilgængeligt på rundskuedagen. Der arrangeres normalt to besøg i løbet af dagen, og de besøgende må være forsynet med særligt adgangskort, der i forvejen skal afhentes. Antallet af gruppebesøgende har indtil udgangen af december 1960 været 1679. Museet har således i femåret 1956–60 været gæstet af ca. 4.350 besøgende.

Fra tid til anden har man i forhallen til den permanente udstillings-

sal arrangeret mindre midlertidige udstillinger. Der blev således her arrangeret en udstilling i anledning af 100-året for Øresundstoldens ophævelse i 1957 (tilrettelagt af arkivar Rasch) og en mindeudstilling for Eleonore Kristine.

I tilknytning til museet arrangeredes i dagene 9.–21. jan. 1956 en særudstilling, kaldet Martsdagene 1848. Udstillingen var tilrettelagt af arkivar Holmgaard, og den henvendte sig navnlig til københavnske skoleelever. Udstillingen bestod af 24 numre omfattende tiden januar–maj 1848, idet der var lagt vægt på at illustrere de udviklingslinier, der førte frem til martsdagens begivenheder, ligesom de første faser af 3-årskrigen søgtes belyst. Til brug for lærerne ved forberedelse af besøget på udstillingen var der som ved tidligere skolearrangementer af denne art fremstillet en duplikeret oversigt over de fremlagte dokumenter med redegørelse for deres placering i begivenhedsforløbet. Elleve 4. mellemskoleklasser og tre 3. gymnasieklasser modtog indbydelse til at besøge udstillingen. I samråd med lektor, dr. phil. H. H. Fussing, der havde været meget interesseret i dette og tidligere forsøg med at konfrontere skoleelever med originale kilder til belysning af dansk historie, havde man desuden udarbejdet et sæt enkle spørgsmål, som eleverne fik leveret til skriftlig besvarelse efter besøget. Dette skete som et forsøg på at aktivisere eleverne. 7 af de 11 mellemskoleklasser besvarede de stillede spørgsmål.

I rigsarkivets vestibule har fra tid til anden været arrangeret mindre udstillinger af arkivalier i tilknytning til en eller anden mindedag. Disse udstillinger sorterer under rigsarkivets 1. afdeling. I februar 1958 fremlagde man således en række af de seneste års værdifulde nyerehvervelser. Derefter fulgte i samme år særudstillinger i anledning af 300-året for Roskildefreden, 150-året for søtræfningen ved Sjællands Odde og 300-året for Københavns belejring. I 1959 udstillede man dokumenter, der belyste skånske tilstande før Skånes afståelse til Sverige, og man lavede en mindeudstilling i anledning af 300-året for slaget ved Nyborg. I efteråret 1960 arrangeredes en udstilling, der belyste forhistorien til arvehyldingen i okt. 1660. Samtlige udstillingers åbning er blevet annonceret i dagspressen, og foruden af de besøgende på læsesalen beses disse små udstillinger af en del mennesker, der kommer op fra gaden og iøvrigt ikke har ærinde i rigsarkivet.

To udstillingsarrangementer fra femåret 1956–60 behøver en speciel omtale.

I sommeren 1955 henvendte fhv. stadsskoleinspektør Johs. Høirup sig til nationalmuseet og rigsarkivet med anmodning om, at de to institutioner i fællesskab ville medvirke til arrangement af en historisk udstilling, der kunne markere betydningen af de middelalderlige danehoffer på Nyborg slot. Udstillingen tænkte arrangeret på selve slottet. Rigsarkivet gav tilslutning til forslaget, men henstillede, at man udvidede udstillingen til også at belyse Nyborgs ældste historie, da det originale materiale vedrørende danehofferne var ret begrænset. Endvidere foreslog man, at en del håndskrifter, der opbevaredes dels i det kgl. bibliotek, dels i den arnamagnæanske samling, blev inddraget til erstatning for de tabte originalbreve fra danehofferne. Efter at den fornødne tilslutning var opnået, arrangeredes »Rigsarkivets udstilling på Danehofslottet i Nyborg« omfattende ialt 43 numre fordelt på 3 monter. Montre 1 omhandlede danehofferne, montre 2 og 3 Nyborgs senmiddelalderlige historie. En trykt katalog gav en ret fyldig forklaring af de enkelte numre, og navnlig var der lagt vægt på at udpege visse stikord, f. eks. navnet Nyborg, således at de besøgende kunne finde det omtalte sted i dokumenterne. Også seglene var udførligt omtalt. Udstillingen åbnedes 16. maj 1956 på Nyborg slot. Stadsskoleinspektør Høirup bød velkommen, hvorefter der blev talt af overinspektør, dr. Roussell, rigsarkivar, dr. Aakjær, dr. Henry Bruun og fuldmægtig Aabo. Udstillingen, der for rigsarkivets vedkommende var tilrettelagt af dr. Henry Bruun, der ligeledes havde udarbejdet katalogen, blev besøgt af 5856 gæster, heraf 2894 skoleelever. Udstillingen blev meget omtalt i den lokale presse.

Femårets største udstillingsarrangement var arkivudstillingen i Det danske Hus i Paris. Det var statsministeriet, der havde taget initiativet til denne udstilling, og tanken var allerede ventileret i rigsarkivar Linvalds tid. Udstillingen var først planlagt at skulle åbnes 29. maj 1958, men den politisk spændte situation i Frankrig medførte, at man i sidste øjeblik afblæste det store og komplicerede arrangement. Udstillingen var dog ikke opgivet, og åbningen blev derefter fastsat til 25. september 1958. Selvom man ikke kunne sige, at normale forhold på ny var indtruffet, skønnede man dog, at situationen var så meget stabiliseret, at man turde vove at løbe risikoen med at sende de kostbare arkivalier til Paris. Det viste sig også, at det store arrangement kunne afvikles uden forstyrrende indgreb udefra, og arkivalierne kom sikkert frem og tilbage. Transporten foregik med den ordinære sovevogn fra

København til Paris og tilbage, og arkivalierne medfulgte som almindelig håndbagage for de ledsagende arkivtjenestemænd.

Udstillingen arrangeredes i den store sal på 2. etage i Danmarks-huset på Champs Elysées. Man havde fra København nedsendt sine egne udstillingsmontrer, således at man kunne være sikker på, at de udstillede dokumenter fik en smuk placering, og at de fornødne sikkerhedsforanstaltninger var i orden. Udstillingen omfattede 83 numre fordelt på 12 montrer. De fleste dokumenter stammede fra rigsarkivets samlinger og et enkelt fra det fynske landsarkiv. Endvidere havde det kgl. bibliotek stillet 9 numre til disposition foruden en række gamle stik og tegninger fra billedsamlingen. Udstillingens vigtigste genstande var naturligvis de originale arkivalier og dokumenter. Man havde imidlertid for første gang i større udstrækning ladet samtidige stik og gamle billeder illustrere dokumenterne, og dette gav udstillingen et mere livligt og tiltrækkende udseende end normalt. I en særlig montre havde man fremlagt prøver på seglafstøbninger dels i gips, dels i kunststoffet leguval. Samtlige afstøbninger var fremstillet i rigsarkivets konserveringsafdeling. Vægudsmykningen bestod af fotokopier i stor størrelse af det danske rigsvåben samt billeder af bygninger, der havde huset danske statsarkiver gennem tiderne, eller bygninger opført af franske kunstnere. Der lå ingen tekst ved de udstillede dokumenter, men et nummer henviste til den udarbejdede trykte katalog.

Selve udstillingen faldt i to afdelinger. I den første var samlet en række dokumenter, der belyste Danmarkshistorien fra de ældste tider indtil 1953. Hovednumrene her var kongeloven, grundlovene og et fyldigt udvalg af middelalderlige pergamenter med vedhængende segl. Endvidere var fremlagt originalbreve fra en del verdensberømte danske skribenter og videnskabsmænd, f. eks. Tycho Brahe og H. C. Andersen. Den anden afdeling af udstillingen, der omfattede 7 montrer, havde til formål at belyse den politiske og kulturelle forbindelse mellem Frankrig og Danmark gennem tiderne. I en af monterne havde man fremlagt de to eksisterende udgaver af Valdemar Sejrs gavebrev af 27/1 1230 til munkene i Clairvaux, hvoraf det ene findes i rigsarkivet og det andet i departementsarkivet i Troyes. Teksten er den samme, men seglene forskellige. De følgende montrer belyste dels den officielle forbindelse mellem de to lande, dels danskes besøg og studier i Frankrig. Særlige montrer var helliget den franske revolution og Napoleonstiden set med danske øjne.

Udstillingen åbnedes officielt 25. sept. 1958 af den danske ambassadør i Frankrig Ejnar Wærum. I åbningshøjtideligheden deltog ca. 150 gæster. Forud var gået en pressemodtagelse. Udstillingen blev velvilligt omtalt i fransk presse, og der foretoges udsendelser i radio og fjernsyn. For at øge interessen for udstillingen arrangerede det danske rejsebureau i Danmarkshusets stueetage en særlig vinduesudstilling, der blev stående, så længe udstillingen varede. Til udstillingen var fremstillet en særlig plakat, der i forvejen var uddelt forskellige steder.

Udstillingen blev en betydelig publikumssukces. I de 14 dage, den holdtes åben, blev den besøgt af godt 2400 gæster, hvoraf størsteparten naturligvis var franske. Der blev ikke taget entré, og katalogen blev uddelt gratis. Af de mere prominente gæster skal nævnes Sorbonnes rektor, professor Sarrailh samt den franske arkivchef Charles Braibant. Udstillingen var tilrettelagt af overarkivarerne dr. Harald Jørgensen og dr. Henry Bruun, som sammen med kustode Jørgensen vågede over udstillingen, medens den var åben for publikum, og sørgede for transporten af arkivalierne til og fra Paris.

Efter at udstillingsgenstandene var bragt hjem, besluttede man at opstille dem i udstillingssalen i den Harsdorffske bygning, således at også et dansk publikum kunne få lejlighed til at se dem. Åbningen fandt sted 15. november 1958 i nærværelse af de danske medlemmer af ærespræsidiets samt repræsentanter for stats-, udenrigs- og undervisningsministeriet. Til stede var endvidere den nyudnævnte franske ambassadør Christian Fouchet. Rigsarkivar, dr. Aakjær bød velkommen, og dr. Harald Jørgensen foretog en kort gennemgang af udstillingen og henvendte til sidst nogle specielle velkomstord til den franske ambassadør.

Udstillingen holdtes åben nytår 1959 over. I anledning af denne udstilling havde man fået salens belysning forbedret ved ophængning af en række nye lamper. Medens den franske udstilling vistes, ændredes åbningstiden til søndag kl. 10–12. Udstillingen blev udførligt omtalt i pressen.

DET FOTOGRAFISKE ATELIER

Ved oprettelsen af rigsarkivets 3. afdeling (se side 2) blev det fotografiske atelier, der hidtil havde ligget under rigsarkivets 1. afdeling, henlagt under den nye afdeling. Fra 1. oktober 1959 ansattes arkivar *Henrik Elmquist* ved afdelingen, hvor han navnlig har været beskæftiget med ekspedition af fotoordrer.

I perioden 1956–60 er der iøvrigt ikke sket udvidelser hverken af det fotografiske ateliers lokaler eller personale. Dette har bestået af fotograf fru *Rud-Petersen* og fotografmedhjælper frk. *Karen Hindhede*. Arkivbetjent *A. Bartels Eriksen* har assisteret atelieret, når arbejdspresset har været særlig stort, navnlig i periodens første år.

Antallet af ekspeditioner ved det fotografiske atelier fremgår af nedenstående tabel.

	Optagelser	Forstørrelser
1956.....	147.741	5.705
1957.....	120.294	3.652
1958.....	111.943	3.979
1959.....	52.268	4.941
1960.....	28.738	5.022

Det meget store antal optagelser i periodens første 3 år skyldes nogle store bestillinger på fotografering af meget ensartet materiale, først og fremmest nyere københavnske kirkebøger. Da atelieret havde denne store bestilling under arbejde, var man så heldig ikke at have mange bestillinger fra publikum på læsesalen. I modsat fald ville det have været vanskeligt at imødekomme alle ønsker. I periodens sidste år er de private anmodninger om fotografering af arkivalier taget meget stærkt til. Disse tæller ikke så stærkt i statistikken, men har dog medført, at personalet i atelieret har været fuldt optaget. De private bestillinger i 1956 medførte, at der måtte fremtages 1726 bind, pakker og læg. I 1960 var tallet steget til 2798.

Om de større bestillinger skal yderligere gives følgende oplysninger: For kirkeministeriets regning har atelieret fortsat affotograferingen

af københavnske kirkebøger fra tiden efter 1924, for så vidt angår indførelserne for fødte, viede og døde. Dette arbejde blev afsluttet i løbet af 1958, og siden har man for kirkeministeriets regning kun fortsat fotografering af ældre hovedministerialbøger, der er så medtaget af slid, at det er nødvendigt at sikre dem ad fotografisk vej. Til dette arbejde har der på kirkeministeriets budget været opført en fast bevilling på 1.500 kr. gennem en længere årrække. Ved hjælp af denne bevilling er følgende kirkebøger blevet fotograferet i perioden 1956–60:

Skorup sogns kirkebog 1684–1799, Resen-Humlum sognes kirkebog 1701–54, Frederiksberg kirkebog 1688–1736, brudstykker af kirkebog for Farum sogn 1670–1730, Neksø kirkebog 1757–1815, Holbæk kirkebog 1700–76, Urlev-Stenderup-Dalby sognes kirkebøger 1682–1727, 1731–98, Skibet sogns kirkebog 1707–87.

Af andre store ordrer kan nævnes en affotografering af islandske dokumenter i rigsarkivet, især inden for de islandske handelsarkiver, bestilt af Islands handelskammer. For Handels- og søfartsmuseet på Kronborg har man affotograferet skibstegninger i rigsarkivet, og for de tidligere danske vestindiske øers historiske selskab har man fotograferet vestindiske arkivalier i rigsarkivet. Desuden har der været en lang række større, samlede ordrer fra forskellige institutioner og privatpersoner.

Det fotografiske ateliers indtægter bogføres på en særlig konto i rigsarkivets regnskab. Det har aldrig været tanken, at det fotografiske atelier skulle give overskud, men atelierets benyttelse vil i nogen grad kunne belyses gennem dets indtægtstal i det følgende:

1956.....	28.117 kr.
1957.....	30.503 kr.
1958.....	26.433 kr.
1959.....	22.976 kr.
1960.....	15.503 kr.

Tallene afspejler den udvikling, der allerede er omtalt i forbindelse med tallene for optagelser og forstørrelser på s. 103.

Foruden arbejdet med fotografering for forskere og institutioner uden for rigsarkivet har atelieret også i den omhandlede periode fortsat sin virksomhed med at affotografere ting fra andre arkiver for rigsarkivet eller arkivalier fra rigsarkivet til brug for landsarkiverne. Denne virksomhed har stor betydning for arkiverne.

RIGSARKIVETS KONSERVERINGS- AFDELING OG BOGBINDERIET

Siden oprettelsen af rigsarkivets konserveringsafdeling, se Meddelelser om rigsarkivet 1921–55, s. 152 f., har forbindelsen mellem konserveringen og bogindbindingen ikke været så nær som tidligere, hvor begge arbejder blev udført på landsarkivet for Sjælland. Konservator Gärtig har dog fortsat deltaget i tilsynet med arbejdet på bogbinderiet, ligesom flere af bogbinderne har været beskæftiget i kortere eller længere perioder med arbejder i konserveringsafdelingen.

Ved oprettelsen af rigsarkivets 3. afdeling ved kongelig resolution af 2. december 1958 blev konserveringsafdelingen henlagt under denne afdeling, mens bogbinderiet fortsat sorterer under landsarkivet for Sjælland.

Som omtalt i Meddelelser om rigsarkivet 1921–55, s. 153, kunne man allerede ved den omhandlede periodes begyndelse forudse, at det ville være nødvendigt med personaleudvidelser såvel ved konserveringsafdelingen som bogbinderiet. Ved konserveringsafdelingen ansattes 15. juni 1959 fru *Marie Sandberg* som konservatorassistent, og afdelingens personale har siden da bestået af konservatoren og to medhjælpere. Ved bogbinderiet ansattes pr. 16. oktober 1956 bogbinder *Arne Møller Pedersen*, hvorved antallet af bogbindere forøgedes til 3. Om hans udnævnelse til værkfører og senere til tjenestemand se s. 32. På finansloven for 1959–60 lykkedes det at opnå en forhøjelse af bevilningerne til bogbinderiet, således at man pr. 1. juni 1959 kunne ansætte endnu en bogbinder, frk. *Ingelise Christensen*. Hermed bragtes bogbinderiets samlede personale op på ialt 4.

Konserveringsafdelingen.

Arbejdet på konserveringsafdelingen har i periodens løb bestået dels i seglkonservering, en meget langsommelig, men hårdt tiltrængt opgave, da mange af rigsarkivets værdifuldeste segl med tidens løb er blevet angrebet af strålesvamp, dels har man foretaget konservering af arkivalier, pergamenter såvel som papir. Konserveringsafdelin-

gens kapacitet er dog stadig ikke tilstrækkelig til at overkomme alt det nødvendige konserveringsarbejde, der venter på at blive udført både på rigsarkivet, for landsarkiverne og i andre institutioner. En del embeder ønsker således deres protokoller restaureret. For det kgl. bibliotek har man ligeledes udført en del restaureringsarbejder. Afdelingen har gennem hele perioden modtaget hyppige besøg fra udenlandske gæster, der ønskede at gøre sig bekendt med her anvendte metoder, ligesom konservator Gärtig har foretaget enkelte studierejser til udlandet.

En udvidelse af konserveringsafdelingens arbejdsområde skete i løbet af 1960, idet det viste sig, at flere institutioner, købstæder o. l. var interesseret i at erhverve gibsafstøbninger af deres gamle segl. Konservator Gärtig har i årenes løb udviklet en særdeles fin afstøbningsteknik, der gør afstøbningerne yderst præsentable og anvendelige til en lang række formål, ligesom de farves, således at man får en meget tydelig gengivelse af seglet. Den første store ordre på afstøbninger kom fra Handels- og søfartsmuseet på Kronborg, der ønskede afstøbninger af segl med gengivelser af skibe. En anden omfattende bestilling afgav Roskilde domkirke i anledning af kirkens 800 års jubilæum. Senere har andre tilsvarende institutioner ytret interesse for også at erhverve afstøbninger.

Arbejdet på konserveringsafdelingen fremgår af følgende tal, idet det dog må bemærkes, at man ikke umiddelbart af dem kan fornemme arbejdsbyrden på afdelingen. Konserveringen af visse segl og pergamenter kan tage uger, andre lader sig restaurere på betydelig kortere tid.

	segl	pergamenter	andre arkivalier
1956	358	40	245
1957	290	27	2730
1958	299	22	3245
1959	330	37	3748
1960	316	37	1520

Endvidere er der i 1960 blevet fremstillet og farvet 101 gibsafstøbninger.

Foruden afdelingens eget personale har i kortere eller længere perioder også bogbinderne arbejdet i konserveringsafdelingen med henblik på oplæring i den særlige teknik, der kræves til konserverings- og restaureringsarbejde.

Bogbinderiet.

Bogbinderiets arbejde har fortsat bestået i indbinding af biblioteksbind og arkivalieprotokoller for rigsarkivet og de fire landsarkiver. Desuden har en række lokale embeder og andre institutioner fået udført arbejde. Ved en omlægning og gennemgribende rationalisering af arbejdet i løbet af 1957 opnåede man at forøge bogbinderiets kapacitet væsentligt. Den udvidelse af personalet, der fandt sted i 1959, har ligeledes medført en forøget virksomhed. Man var allerede i den foregående periode begyndt at sende bøgerne til heftning udenfor bogbinderiet, og man foretager nu ikke længere så mange indbindinger i skind. Også forgylderarbejdet er blevet rationaliseret.

Tallene for det udførte arbejde i perioden ser således ud:

	Arkivprotokoller	Biblioteksbind
1956	140	383
1957	440	522
1958	339	907
1959	437	947
1960	422	959

Der er endvidere i hele perioden behandlet en del kort, ligesom der er fremstillet et stort antal kartotekæsker, sedler og blokke til brug for arkiverne.

Bogbinderiets kapacitet er dog stadig ikke så stor, som man kunne ønske sig fra arkivernes side, idet en del bøger og protokoller fortsat trænger til indbinding eller anden behandling. Man arbejder derfor fortsat med planer om en udvidelse af bogbinderiets lokaler og personale, men en virkelig udvidelse kan dog først finde sted i forbindelse med de planlagte nybygninger ved landsarkiverne i Viborg og København.

NORDISKE OG INTERNATIONALE ARKIVMØDER

I perioden 1956–60 er der kun afholdt et større nordisk arkivmøde, nemlig den nordiske arkivdag i Århus 6. august 1957 i forbindelse med det nordiske historikermøde sammesteds. I mødet deltog 9 arkivtjenestemænd fra Finland, 7 fra Norge, 19 fra Sverige og 26 fra Danmark. En del af de delegerede var ledsaget af deres fruer.

Mødets faglige program var samlet omkring en drøftelse af aktuelle nordiske arkivbygningsproblemer. Ved velvilje fra Århus universitet kunne mødet afholdes i et af universitetets auditorier, og forhandlingen lededes af rigsarkivar, dr. Svend Aakjær, der først havde budt deltagerne velkommen til Danmark og til Århus. Rigsarkivar Yrjö Nurmio redegjorde for de finske byggeplaner og erfaringer, rigsarkivar Asgaut Steinnes for de norske, førstearkivar Nils F. Holm og landsarkivar R. Swedlund for de svenske, og overarkivar, dr. Harald Jørgensen for de danske. Landsarkivar Hvidtfeldt gav desuden supplerende meddelelser om det forestående arkivbyggeri i Viborg. I Nordisk Arkivnyt 1957 s. 33–35 er de forskellige indlæg nøjere refereret. I tilslutning til de indledende meddelelser førtes en kort diskussion, hvori navnlig den norske rigsarkivars afvisning af anvendelsen af klippemagasiner gav anledning til ordveksling. I diskussionen deltog foruden flere af indlederne, statsheraldiker C. G. U. Scheffer og arkivråd O. Jägerskiöld, begge Stockholm, hærarkivar J. Nordentoft, København, og landsarkivar R. Swedlund, Göteborg.

Efter en fælles lunch i universitetets vandrehal, hvor der blev holdt korte taler af rigsarkivar, dr. Aakjær, dr. Harald Jørgensen, kontorchef Gimsing, undervisningsministeriet, og rigsarkivar Steinnes, foretoges en busudflugt til landsarkivet i Viborg. Landsarkivar Hvidtfeldt tog imod i haven, og derefter foretoges en rundtur i landsarkivet under ledelse af arkivarerne H. Kistrup og H. Heilesen. 8. august aflagde arkivdagens deltagere besøg i erhvervsarkivets reservemagasin i kultur-bunken, og man samledes siden til en kammeratlig aften i Sjette Frederiks Kro.

Ved siden af den officielle nordiske arkivdag har arkivarforeningen i samarbejde med kolleger ved stadsarkivet i Malmö og landsarkivet i Lund arrangeret to søndagssammenkomster, der af specielle grunde begge har fundet sted i København, medens den sædvanlige fremgangsmåde er den, at der veksles mellem København og Skåne. 10. juni 1956 afholdtes et sådant »sydskandinavisk« arkivarmøde i København. Man besøgte stadsarkivet i København, foretog en udflugt til Nordsjælland og sluttede af i rigsarkivet. Mødet havde samlet 25 deltagere. 25. oktober 1959 gentoges sammenkomsten i København. I formiddagens møde blev der holdt et foredrag af arkivarforeningens formand, dr. Harald Jørgensen, om aktuelle danske arkivproblemer, et foredrag, der tidligere på året var blevet holdt henholdsvis i den finske og den svenske arkivforening. Efter foredraget foretoges demonstrationer i rigsarkivets konserveringsanstalt af konservator Gärtig, og man havde lejlighed til at besøge det fotografiske atelier og rigsarkivets historiske museum. Ved omvisningen her medvirkede overarkivar, dr. Henry Bruun. Om eftermiddagen foretoges en udflugt til Roskilde med besøg i domkirken.

På den internationale front har der været en betydelig virksomhed i den her behandlede periode. Der har været afholdt ikke mindre end to store internationale arkivkongresser og 3 internationale arkivalske rundbordskonferencer. Endvidere har der været dansk repræsentation ved forskellige nationale arkivmøder i Frankrig, Tyskland og Polen. I den nordiske arkivdag i Århus deltog arkivdirektør, professor Hoffmann fra Slesvig. I det internationale samarbejde har rigsarkivet været repræsenteret af dr. Harald Jørgensen. Dog repræsenterede overarkivar, dr. E. Kroman rigsarkivet ved den internationale arkivkongres i Stockholm. Ved siden af rigsarkivets officielle repræsentant har et mindre antal arkivtjenestemænd med støtte fra undervisningsministeriet kunnet deltage i de to internationale kongresser. Endvidere havde andre tjenestemænd på egen bekostning meldt sig som deltagere. Efter arkivkongressen i Stockholm aflagde en række fremtrædende internationale arkivarer besøg i rigsarkivet i København og blev her vist omkring af danske kolleger.

Den internationale arkivkongres i Firenze, der fandt sted i dagene 25.–29. september 1956, havde samlet ca. 560 delegerede fra 35 lande. I mødet deltog 5 danske arkivarer. Mødets faglige forhandlinger

var samlet omkring 3 hovedemner, nemlig nye arkivbygninger, kassationsproblemer og indsamling af privatarkiver. I forvejen var der ved udsendte spørgeskemaer til hovedarkiverne i en række lande indsamlet det fornødne materiale, der derefter blev underkastet behandling af udpegede rapportører, henholdsvis rigsarkivar Ingvar Andersson, Stockholm, arkivar J. H. Collingridge, England, og grev Riccardo Filangieri, Italien. Rapporten blev i trykt tilstand omdelt til mødets deltagere, men så sent, at der var meget kort tid til at sætte sig ind i materialet. Hver rapport kom derefter til drøftelse på et plenarmøde.

Ved den internationale arkivkongres i Stockholm, der fandt sted i dagene 17.–19. august 1960, var deltagerantallet omtrent det samme som i Firenze, medens de repræsenterede landes antal var steget til 39. Navnlig var det karakteristisk for mødet i Stockholm, at der var mødt repræsentanter fra meget fjerne lande, navnlig fra Østasien, Afrika og Sydamerika. Fra Danmark deltog 8 personer. Også ved denne lejlighed havde man samlet forhandlingerne om 3 hovedemner, nemlig organisationen af statsarkiver, nye materialer og fremgangsmåder ved restaurering, konservering og fotografering samt oprettelsen af særlige institutioner for opbevaring af arkivmateriale fra erhvervsvirksomheder. Ligesom sidst var der ved spørgeskemaer indhentet et omfangsrigt materiale, der blev behandlet af de tre rapportører E. Sabbe, Belgien, Johs. Papritz, Vesttyskland, og Robert Marquant, Frankrig. Fra nordamerikaneren Robert H. Bahmer, Washington, og fra arkivdirektør G. A. Belov, Moskva, forelå der supplerende rapporter om restaurering og konservering. I modsætning til i Firenze blev rapporterne denne gang udsendt i god tid, således at deltagerne i diskussionerne kunne forberede sig og tage hensyn til det fremlagte materiale. Fra dansk side havde konservator Gärtig ordet under forhandlingen om restaurering og konservering.

I forbindelse med arkivmødet i Stockholm konstitueredes på fransk initiativ en international kommission for sigillografi. Kommissionen fik professor L. Sandri, Rom, til formand og professor Yves Metman fra Archives Nationales i Paris som sekretær. Det vil være kommissionens første opgave at indsamle oplysninger om eksisterende større seglsamlinger og sigillografiske bibliografier. Desuden vil man udvirke aftaler om udveksling af afstøbninger samt tilvejebringe et internationalt kartotek over middelaldersegl. Overarkivar, dr. Henry Bruun og konservator Gärtig deltog i kommissionens møder i Stockholm, og førstnævnte

har siden videre udbygget kontakten med professor Metman under dennes efterfølgende besøg i København.

De store internationale arkivkongresser giver naturligvis deltagerne mulighed for faglige kontakter med arkivarer fra alle klodens egne. Det meget store deltagerantal hindrer dog, at denne kontakt kan blive meget intim og vanskeliggør de faglige drøftelser på plenarmøderne. Forholdene er for forskellige i de enkelte lande til, at man fuldt ud kan drage nytte af hinandens erfaringer. Langt nærmere hinanden kommer deltagerne i de såkaldte arkivalske rundbordskonferencer, der sammenkaldes i de år, hvor der ikke finder internationale arkivkongresser sted. Deltagerkredsen er her stærkt begrænset, selv om den er blevet noget udvidet på de senere møder. I disse konferencer kommer som regel de samme repræsentanter fra de enkelte indbudte lande år efter år, og de får derved mulighed for at lære hinanden nærmere at kende. I den mindre, sluttede kreds er det endvidere lettere at få en virkelig diskussion igang. Selv om kredsen er udvidet til ca. 30–35 personer, kan man dog endnu sidde omkring et enkelt bord og uden større besvær følge og deltage i debatten. Ligesom det er tilfældet ved kongresserne, forberedes konferencens forhandlinger ved et udsendt spørgeskema, hvis materiale derefter sammenføjes af en rapportør, som er permanent for disse møder, nemlig franskmænden H.-R. Bautier. Samtlige hidtidige rundbordskonferencer har været ledet af arkivdirektør Charles Braibant. Forhandlingsproget har så godt som udelukkende været fransk.

Til de faste riddere omkring det arkivalske runde bord hører foruden Charles Braibant og H.-R. Bautier, italienerne A. Lombardo og professor L. Sandri, spanieren Bordonau, belgieren E. Sabbe, hollænderen Hardenberg, vesttyskerne Georg Winter og professor Wilh. Sante, østtyskeren dr. Höhnel, polakken Henryk Altman samt arkivdirektør G. A. Belov fra Moskva. Fra de nordiske lande møder som regel arkivråd O. Jägerskiöld, Stockholm, og dr. Harald Jørgensen. Ved det sidste møde var Finland repræsenteret for første gang ved arkivråd M. Kerkkonen.

Periodens første rundbordskonference fandt sted i Zagreb i dagene 23.–25. maj 1957. Den havde samlet repræsentanter fra 16 lande. Man diskuterede arkivernes administrative og videnskabelige opgaver, arkivernes anbringelse inden for de enkelte landes administrative system og arkivpersonalets lønmæssige placering. På rundbordskonfe-

rencen i Wiesbaden, der fandt sted i dagene 20.–22. maj 1958, var 19 lande repræsenteret. Hovedtemaet på dette møde var spørgsmålet, om arkiverne burde tage nye opgaver op for bedre at kunne tjene viden-skaben og samfundet som helhed. Specielt diskuteredes, om ikke litte-raturhistorikere og geografer i større udstrækning burde udnytte arkiv-materiale, og om arkiverne kunne bidrage til løsningen af aktuelle øko-nomiske problemer ved at stille egnet materiale til rådighed. Et brænd-punkt i debatten var opbevaringen af statistisk materiale. Periodens sidste rundbordskonference var henlagt til Lissabon i dagene 2.–5. juni 1959. I dette møde deltog 30 delegerede fra 18 europæiske lande. Som sædvanlig afholdtes 3 arbejds møder, og blandt de spørgsmål, der diskuteredes, var arbejdets tilrettelæggelse på læsesalene, herunder de besøgendes muligheder for at benytte originale arkivregistraturer og bøger fra håndbibliotekerne. Man diskuterede desuden, om arkiverne skulle udarbejde lister over de historiske arbejder, der var igang ved hjælp af arkivalsk materiale, og om man skulle arbejde efter langtids-planer (5- eller 7-årsplaner).

Bag arrangementet af såvel de to internationale arkivkongresser som de 3 arkivalske rundbordskonferencer står den internationale arkiv-organisation: Conseil International des Archives, af hvilken såvel rigs-arkivet som arkivarforeningen er medlem. Organisationen åbner også mulighed for personligt medlemskab. Organisationens organ er tids-skriftet »Archivum«, der i perioden 1956–60 er udkommet med 4 bind. Tidsskriftet indeholder dels referater af internationale arkivsammenkomster, dels selvstændige afhandlinger om arkivalske emner. End-videre er der gennem Archivum offentliggjort en meget værdifuld over-sigt over arkiver i hele verden (årgang 1955, 1956), ligesom tidsskriftet indeholder en meget nyttig arkivbibliografi. Dr. Harald Jørgensen har også i perioden 1956–60 virket som fast dansk medarbejder ved »Ar-chivum«.

RIGSARKIVETS LEGATER

Til de to allerede eksisterende legater – Kr. Erslevs legat til rigsarkivet og rigsarkivar L. Laursens legat til rigsarkivet – som rigsarkivaren har dispositionsretten over, er i perioden 1955–60 tilkommet et 3. legat, hvis oprindelse der nedenfor nærmere vil blive redegjort for. Sammenlagt udgør legatformuen nu 30.000 kr.

De disponible beløb af renteindtægterne af Erslevs og Laursens legater er anvendt som tilskud til arkivtjenestemænds rejser til faglige møder og kongresser, hvor udgifterne ikke har kunnet afholdes af den ordinære rejsekonto, til bestridelse af udgifter i forbindelse med besøg af nordiske og udenlandske gæster o. lign. Ved udgangen af kalenderåret 1960 ejede Erslevs legat kr. 19.000 i obligationer, og på den særlige opsparingskonto henstod kr. 441.37. Det Laursenske legat ejede på samme tid en kapital på kr. 4.000 ligeledes i obligationer samt en opsparingskonto med et beløb på kr. 320.52.

For det overskud, der fremkom ved salget af bogen »Afhandlinger tilegnede rigsarkivar Axel Linvald« i forbindelse med de tilskud, der fra forskellig side blev ydet til fremstilling af bogen, besluttede dennes udgivere, landsarkivar Johan Hvidtfeldt og overarkivar, dr. Harald Jørgensen at oprette et legat, der skulle bære rigsarkivar Linvalds navn og på denne måde bevare hans navn for kommende generationer af arkivtjenestemænd. Fundatsen for legatet blev underskrevet 28. januar 1957 på rigsarkivar Linvalds fødselsdag i nærværelse af ham og rigsarkivar Svend Aakjær. Fundatsen fik kgl. konfirmation 28. februar 1957.

Fundatsen for rigsarkivar Linvalds legat for rigsarkivet har følgende ordlyd:

§ 1

Legatets grundkapital er kr. 7.000 – skriver syv tusinde kroner.

§ 2

Til grundkapitalen henlægges det fremtidige provenu ved salget af »Afhandlinger tilegnede rigsarkivar Axel Linvald« og endvidere $\frac{1}{5}$ af den

årlige renteindtægt af legatets grundkapital. Mulig gevinst ved udtrækning af grundkapitalens obligationer tillægges ligeledes denne. Når der af de henlagte salgs- og renteindtægter er opsparet et tilstrækkelig stort beløb, indkøbes nye obligationer.

Legatets kapital vil stedse være at anbringe efter reglerne for anbringelse af umyndiges midler.

Aktiverne skal lyde på legatets navn og såvidt muligt være noteret som tilhørende legatet, hvorhos de skal forsynes med undervisningsministeriets prohibitivpåtegning.

§ 3

Af den renteindtægt, der er tilovers, efter at de fornødne henlæggelser har fundet sted i henhold til § 2, udbetales om muligt hver 4. eller 5. år en hæderspris, der bærer navnet: »Rigsarkivar Axel Linvalds hæderspris«. Denne pris skal være mindst 1.000 kr. og uddeles den 28. januar. Sålænge rigsarkivar Axel Linvald lever, foretager han uddelingen. Efter hans død foretager rigsarkivaren uddelingen. Hædersprisen kan ikke søges. Den uddeles første gang 1961 eller 1962.

§ 4

Hædersprisen tildeles en dansk arkivtjenestemand, der enten har udvist særlig interesse eller initiativ i sin arkivgerning eller har publiceret et arbejde af arkivalisk eller historisk indhold, som må tillægges særlig betydning.

§ 5

Der søges kgl. konfirmation på nærværende fundats. Rigsarkivaren affatter for hvert kalenderår et regnskab over legatets indtægter og udgifter, som forelægges undervisningsministeriet til revision og decision.

Johan Hvidtfeldt.

Harald Jørgensen.

Ved udgangen af kalenderåret 1960 var legatets grundkapital stadig 7.000 kr. På den særlige opsparingskonto indestod et beløb på kr. 512,56 og på dispositionskontoen 1.039,42.

Tillæg I

CENTRALADMINISTRATIONENS AFLEVERINGER 1956–60

Hofstaterne.

	Bd.	Pkr.
<i>Kabinetssekretariatet.</i>		
Reskriptbøger A og B 1906–11	8	»
Journaler A og B (m. registre) 1906–11	24	»
Sager til journalerne 1906–46	»	80
Memorialprotokoller (m. registre) 1906–46	76	»
Sager til memorialprotokollerne 1906–46	»	45
Skrivelsesbøger 1904–11	4	»
Indstillinger 1924, 1929	2	»
Legatregistre 1914–31	6	»
Legatansøgninger u. å.	»	3
Hofstaterne 1900–	1	»
Protokol over kabinetssekretariatets ordensbeholdning 1912–57 (div. år)	2	»
Diverse arkivalier 1849–1956 (div. år)	»	76

Statsministeriet.

Forfatningskommissionen af 1946, 1946–53	»	3
--	---	---

Grønlands styrelse (Grønlandsdepartementet).

Anm.: Afleveret fra Ministeriet for Grønland.

Kopibøger 1872–1951	616	»
Journalsager 1941–49	»	287
Grupesager 1871–1945	»	678
Regnskabskontoret:		
Protokoller 1873–1948	368	»
Regnskaber 1901–52	»	788
Regnskabsbilag 1930–40	»	293
Koloniregnskaber 1940–52	»	557
Lejetkvitteringer 1942–52	»	ca. 300
Skibs- og maskindagbøger 1899–1953	414	»
Regnskaber vedr. »Grønlandsposten« og Grønlands radio 1941–45	»	2
<i>Den kgl. grønlandske handel.</i>		
Diverse protokoller 1901–54	257	»

	Bd.	Pkr.
<i>Statstidende</i>		
Journaler 1904–33	59	»
Avertissementsprotokoller 1904–47	355	»
Kundgørelsesprotokoller 1945–54	55	»
Gratis bekendtgørelser 1934–54	20	»
Hovedbog 1904–53	4	»
Udenrigsministeriet.		
Registratur 1880–1902	19	»
Originale traktater med fremmede lande 1901–20	»	27
Udberetninger 1955–59	5	»
Retsafdelingens kopibøger 1921–22	16	»
Diverse kodebøger og chiffernøgler 1837–1946	20	3
Sager fra Pressebureauet u. å.	»	239
<i>Gesandtskabsarkiver.</i>		
<i>Amerikas forenede stater.</i>		
Diverse korrespondancesager 1939–45	»	14
<i>Argentina.</i>		
Dagbog 1917–30	2	»
Protokol over ind- og udgåede skrivelser 1920–39	16	»
Protokol over korrespondance med ministeriet 1920–39	3	»
Protokol over korrespondance med vicekonsulaterne 1924–34	1	»
Skibsjournal 1911–30	1	»
Protokol over søforklaringer 1909–25	1	»
Regnskabsprotokoller 1905–40	18	»
Korrespondancesager 1921–39	»	52
<i>Island.</i>		
Korrespondancesager ca. 1864–1946	»	105
<i>Japan.</i>		
Korrespondancesager ca. 1930–45	»	20
<i>Jugoslavien.</i>		
Protokol over ind- og udgåede skrivelser 1924–43	23	»
Pas-, visum-, legaliserings- og sygeprotokol 1930–42	1	»
Besøgsprotokol 1938–43	1	»
Regnskabsprotokoller 1932–43	4	»
Arkivsystemet 1924–43	»	1
Korrespondancesager 1924–43	»	77

	Bd.	Pkr.
<i>Kina.</i>		
Journal 1924	1	»
Protokol over ind- og udgåede skrivelser 1875–1907, 1920–35	14	»
Protokol over telegrammer til og fra ministeriet 1921–23	1	»
Hovedbog 1931–33	1	»
Korrespondancesager 1920–35	»	91
<i>Mexico.</i>		
Kassebog 1931–33	1	»
Hovedbog 1933–54	8	»
Riskontro 1950–56	1	»
<i>Norge.</i>		
Journaler 1905–45	15	»
Registre 1905–23	2	»
Korrespondancesager 1905–ca. 1948	»	58
<i>Sverige.</i>		
Flygtningeaktpakker 1940–45	»	57
<i>Tyrkiet.</i>		
Protokol over ind- og udgåede skrivelser 1914–38	5	»
Kopibog 1916, 1921–26	9	»
Pas- og visumprotokol 1914–45	1	»
Gebyrprotokol 1914–20	1	»
Ægteskabsprotokol 1930–32	1	»
Matrikelprotokol 1894–1925	1	»
Protokol over danske i Tyrkiet 1892–1914	1	»
Protokol med sagregister 1914	1	»
Protokol med liste over sager overgivet til det svenske gesandt- skab 1914	1	»
Kassejournal 1945–50	1	»
Kassebog 1926–40	12	»
Korrespondancesager 1918–40	»	12
<i>Uruguay.</i>		
Diverse korrespondancesager 1941–53	»	12
<i>Ægypten.</i>		
Korrespondancesager ca. 1900–38	»	33
<i>Østrig.</i>		
Visumakter 1943–54	»	20

	Bd.	Pkr.
<i>Konsulatsarkiver.</i>		
<i>Amerikas forenede stater.</i>		
<i>Konsulatet i Honolulu.</i>		
Korrespondancesager 1909–19	»	2
<i>Konsulatet i Los Angeles.</i>		
Korrespondanceprotokol 1929–50	8	»
Korrespondancesager 1928–50	»	34
<i>Generalkonsulatet i New York.</i>		
Korrespondancesager ca. 1945–47	»	110
<i>Vicekonsulatet i Omaha.</i>		
Protokoller 1896–1926	2	»
<i>Vicekonsulatet i Portland.</i>		
Diverse sager u. å.	»	1
<i>Konsulatet i San Francisco.</i>		
Diverse sager 1912–40	3	89
<i>Konsulatet i Manila.</i>		
Korrespondanceprotokol ca. 1900–45	2	»
Korrespondance 1899–1945	»	3
<i>Argentina.</i>		
<i>Vicekonsulatet i Bahia Blanca.</i>		
Kopibog 1910–23	1	»
<i>Vicekonsulatet i Mendoza.</i>		
Kopibøger 1922–49	3	»
Korrespondance 1922–49	»	3
<i>Konsulatet i Montevideo.</i>		
Kopibøger –1955	8	»
Pasjournaler –1955	2	»
Brevjournal –1955	4	»
Regnskabsjournal –1955	3	»
Dagbøger –1955	4	»
Refusionsjournal –1955	1	»
Protestprotokol –1955	1	»
Register –1955	1	»
Korrespondancesager 1858–1955	»	17

	Bd.	Pkr.
<i>Vicekonsulatet i Necochea.</i>		
Diverse sager u. å.	»	1
<i>Australien.</i>		
<i>Konsulatet i Adelaide.</i>		
Konsulatsjournal 1912	1	»
Kopibog 1880–1913	3	»
Korrespondancejournal 1882–1939	1	»
Korrespondancesager 1877–1949	»	8
Notarialregister 1909–20	1	»
Register 1924	1	»
<i>Generalkonsulatet i Melbourne.</i>		
Notarialprotokol 1909–18	1	»
Skibsfartsjournal 1917–40	1	»
Arkivprotokol 1922–23	1	»
<i>Generalkonsulatet i Sydney.</i>		
Korrespondanceprotokol 1932–39	4	»
Korrespondancesager 1940	»	49
<i>Vicekonsulatet i Townsville.</i>		
Kopibog 1903–21	1	»
Diverse sager 1950–56	»	1
<i>Belgien.</i>		
<i>Vicekonsulatet i Brügge.</i>		
Korrespondancesager 1929–41	»	2
<i>Konsulatet i Gent.</i>		
Korrespondanceprotokol 1913–45	7	»
Korrespondance 1893–1946	»	14
Skibslistes ca. 1900	4	»
Kvitteringsbøger 1855–1915	1	»
<i>Vicekonsulatet i Liège.</i>		
Diverse sager 1855–1946	»	1
<i>Brasilien.</i>		
<i>Konsulatet i Bahia.</i>		
Konsulatsprotokol 1877–1927	1	»
<i>Konsulatet i Porto Alegre.</i>		
Konsulatsprotokol 1860–1908	1	»
Kopibog 1860–1944	2	»
Diverse sager 1908–34	»	1

	Bd.	Pkr.
<i>Konsulatet i Santos.</i>		
Korrespondance 1896–1919	»	1
<i>Konsulatet i Sao Paulo.</i>		
Diverse sager –1920	»	2
<i>Ceylon.</i>		
<i>Konsulatet i Colombo.</i>		
Kopibøger 1890–1913 (div. år)	3	»
Journal 1919–21	1	»
Korrespondance 1890–1930	»	1
<i>Chile.</i>		
<i>Konsulatet i Concepcion.</i>		
Kopibog 1896–1928	1	»
<i>Vicekonsulatet i Iquique.</i>		
Kopibog 1925–38	1	»
Korrespondance 1929–48	»	1
<i>Konsulatet i Valparaiso.</i>		
Journal 1869–1929	2	»
Kopibog 1859–1912	7	»
Korrespondanceprotokol 1925–48	2	»
Korrespondance 1906–54	»	22
Protokol over danske u. å.	1	»
<i>Colombia.</i>		
<i>Generalkonsulatet i Bogotá.</i>		
Brevprotokol 1948–49	1	»
Korrespondance 1939–57	»	3
<i>Konsulatet i Bucaramanga.</i>		
Korrespondanceprotokol 1898–1919	4	»
<i>Cuba.</i>		
<i>Vicekonsulatet i Cienfuegos.</i>		
Korrespondance 1927–57	»	1
<i>Konsulatet i Havana.</i>		
Kopibog 1910–15	1	»
Korrespondance 1885–1915	»	2

Bd. Pkr.

England og engelske besiddelser.

Generalkonsulatet i London.

Diverse protokoller 1864–1941	65	»
Aktpakker –1938	»	351

Konsulatet i Newcastle.

Diverse sager vedr. danske søfolk 1939–45	6	11
---	---	----

Konsulatet i St. Johns (Antigua).

Journal 1908–35	1	»
Brevbog 1901–35	1	»
Skibslistes 1908–38	1	»
Diverse protokoller 1900–17	4	»

Konsulatet i Hongkong.

Korrespondancejournal 1908–20	1	»
Kopibog 1906–10	1	»
Blanketbog 1903–18	1	»
Diverse sager 1916–18	»	1

Konsulatet i Singapore.

Diverse sager 1854–59	»	1
-----------------------------	---	---

Konsulatet i Accra (Guldkysten).

Korrespondance 1929–54	»	2
------------------------------	---	---

Konsulatet i Calcutta (Indien).

Kopibog 1848–60	1	»
Korrespondance m. v. 1845–1939	»	14
Skibsjournal 1874–1908	1	»
Pasprotokol 1909	1	»

Konsulatet i Nairobi (Kenya).

Korrespondanceprotokol 1924–55	9	»
Register –1944	1	»
Korrespondancesager 1924–51	»	13
Brevkopier 1946–51	»	2
Paskontrol u. å.	1	»
Passager u. å.	»	1
Regnskabsbog 1952–54	1	»
Diverse sager 1950–56	»	1

Konsulatet i Valetta (Malta).

Konsulatsprotokol 1853–69	3	»
Kopibog 1862–1947	8	»
Korrespondance 1797–1921	»	3

	Bd.	Pkr.
Skibsfartsjournal 1827–92	2	»
Skibssager 1791–1937	»	2
Pasprotokol 1854–89	1	»
Den svejtsiske legations bøger over tyske krigsfanger 1918–21	3	»
Diverse protokoller 1848–1938	9	»
Diverse sager 1878–1939	»	1

Finland.

Vicekonsulatet i Björneborg.

Korrespondanceprotokol 1868–1906	1	»
Korrespondance 1859–1934	»	4
Skibsjournal 1861–68	1	»
Skibslister 1868–1905	»	1

Vicekonsulatet i Ekenäs.

Kopibog 1890–1924	1	»
Korrespondance 1864–1924	»	1

Vicekonsulatet i Frederikshamn.

Korrespondance 1912–47	»	1
------------------------------	---	---

Vicekonsulatet i Hangö.

Kopibog 1909–36	1	»
Korrespondance 1909–40	»	2

Vicekonsulatet i Jacobstad.

Korrespondance 1912–19	»	1
------------------------------	---	---

Vicekonsulatet i Kemi.

Korrespondance 1915–42	»	1
------------------------------	---	---

Vicekonsulatet i Mariehamn.

Korrespondance 1880–1903	»	2
--------------------------------	---	---

Frankrig og franske besiddelser.

Generalkonsulatet i Paris.

Sagsprotokol 1897–1940	12	»
Korrespondanceprotokol 1914–47	15	»
Telegramprotokol 1941–44	1	»
Kopibøger 1897–1940	13	»
Korrespondancesager 1897–1940	»	105
Korrespondance med gesandtskabet i Vichy 1941–44	1	»
Besøgsprotokol 1902–26	2	»

	Bd.	Pkr.
Navneprotokol 1921–22	1	»
Erklæringer om dansk indfødsret 1903–7	1	»
Legaliseringer m. m. 1919–46	3	»
Visumprotokol 1921–48	8	»
Gebyrprotokol 1909–45	8	»
Hovedbog 1919–29	2	»
<i>Konsulatet i Bordeaux.</i>		
Konsulatsprotokol 1807–1929	4	»
Kopibog 1787–1914 (div. år)	15	»
Register 1749–1895	2	»
Korrespondance 1742–1895, 1921–24	»	11
Certificatsprotokol 1807	1	»
Skibsjournal 1783–1932	8	»
Mandskabslistes 1862–73	1	»
Pasprotokol 1833–1929	3	»
Indfødsretsprotokol 1902–08	1	»
Gebyrjournal 1894–1917	1	»
Diverse sager 1828–81, 1909–29	»	10
<i>Vicekonsulatet i Cannes.</i>		
Protokol 1883–93	1	»
Kopibog 1883–84	1	»
Register 1869–92	1	»
Korrespondance 1883–1939 (div. år)	»	2
Skibsregister 1887–92	1	»
<i>Konsulatet i Le Havre.</i>		
Diverse sager 1929–41	6	5
<i>Konsulatet i La Rochelle.</i>		
Korrespondance 1910–19	»	1
<i>Konsulatet i Marseille.</i>		
Protokol 1911–23	1	»
Kopibog 1917–23	7	»
Indgåede breve 1913–20	»	1
Pasprotokol 1916–24	1	»
<i>Vicekonsulatet i Menton.</i>		
Journal 1937–41	3	»
Kopibog 1890–1944	3	»
Register 1931–41	2	»
Korrespondance 1870–1940	»	5
Gebyr- og regnskabsprotokol 1905–40	5	»

	Bd.	Pkr.
<i>Vicekonsulatet i Nice.</i>		
Journal 1936–41	1	»
Brevbog 1778–1894	1	»
Kopibog 1805–1935	16	»
Korrespondance 1897–1941	»	8
Pasprotokol 1848–82	1	»
Diverse protokoller 1853–1921	2	»
Diverse sager 1914–41	»	2
<i>Konsulatet i Algier (Algier).</i>		
Korrespondanceprotokol 1933–47	2	»
Korrespondance 1932–33, 1935–51	»	15
Skibsfartsjournal 1898–1911	1	»
Gebyrjournal 1898–1913	1	»
<i>Vicekonsulatet i Bone (Algier).</i>		
Kopibog 1862–1929	1	»
<i>Vicekonsulatet i Oran (Algier).</i>		
Journal 1898–1950	4	»
Kopibog 1898–1940	4	»
Korrespondance 1901–56	»	5
<i>Vicekonsulatet i Philippeville (Algier).</i>		
Korrespondance 1951–56	»	1
<i>Vicekonsulatet i Sfax (Tunis).</i>		
Konsulatsprotokol 1914–37	1	»
Korrespondance 1936–41	»	1
<i>Konsulatet i Tunis (Tunis).</i>		
Konsulatsjournal 1909–36	2	»
Kopibog 1909–19	2	»
Korrespondance 1914–19	»	1
<i>Grækenland.</i>		
<i>Konsulatet i Athen.</i>		
Kopibog 1915–40	6	»
Korrespondance 1878–1952	»	9
Notarialprotokol 1932	1	»
Pas- og visumprotokol 1921–40	1	»
Dossiersager ca. 1883–1921	»	3
<i>Konsulatet i Piræus.</i>		
Kopibog 1916–26	2	»
Korrespondance 1904–53	»	2

	Bd.	Pkr.
<i>Haiti.</i>		
<i>Vicekonsulatet i Gonaïves.</i>		
Korrespondancejournal 1861–1920	1	»
<i>Holland og hollandske besiddelser.</i>		
<i>Generalkonsulatet i Amsterdam.</i>		
Konsulatsprotokol 1876–1920	2	»
Kopibog 1908–19	6	»
Korrespondance 1911–19 (div. år)	»	2
<i>Vicekonsulatet i Nieuwendiep.</i>		
Kopibog 1889–1918	1	»
Diverse sager 1872–1921	»	1
<i>Vicekonsulatet i Vlaardingen.</i>		
Konsulatsprotokol 1885–1957	2	»
Korrespondance 1888–1957	»	3
<i>Konsulatet i Willemstad (Curaçao).</i>		
Journal 1874–1925	3	»
Protestprotokol 1874–1940	3	»
Diverse arkivalier 1874–1924	»	2
<i>Italien.</i>		
<i>Konsulatet i Genua.</i>		
Kopibog 1902–08, 1910–20	10	»
Korrespondancesager 1867–1920	»	7
<i>Konsulatet i Napoli.</i>		
Diverse sager 1838–1920	21	32
<i>Vicekonsulatet i Taranto.</i>		
Korrespondance 1922–57	»	1
<i>Konsulatet i Venezia.</i>		
Korrespondancesager 1911–14, 1919–20	»	1
<i>Jugoslavien.</i>		
<i>Konsulatet i Beograd.</i>		
Korrespondanceprotokol 1925–39	2	»
Register u. å.	1	»
Korrespondance 1923–39	»	5
Visumprotokol 1925–34	1	»

	Bd.	Pkr.
<i>Konsulatet i Skoplje.</i>		
Journal 1933-41	1	»
Diverse sager 1933-41	»	1
<i>Kina.</i>		
<i>Konsulatet i Amoy.</i>		
Konsulatsprotokol 1918-41	1	»
Korrespondance 1947-51	»	1
<i>Konsulatet i Hankow.</i>		
Konsulatsprotokol 1916-44	2	»
Journal 1944-47	1	»
Notarialprotokol 1926-50	1	»
Formularbøger for skibserklæringer u. å.	2	»
Diverse sager 1916-50	»	1
<i>Konsulatet i Harbin.</i>		
Konsulatsprotokol 1928-46	1	»
Korrespondanceprotokol 1937-46	2	»
Korrespondance 1935-46	»	3
Notarialprotokol 1920-46	1	»
Regnskabsbog 1942-46	1	»
Diverse sager 1928-46	»	2
<i>Konsulatet i Tientsin.</i>		
Konsulatsprotokol 1915-48	3	»
Journal 1920-48	1	»
Korrespondanceprotokol 1920-48	5	»
Korrespondancesager 1903-48	»	22
Matrikel 1917-48	1	»
Notarialprotokol 1920-48	1	»
Regnskabsbog 1937-48	1	»
<i>Konsulatet i Tsingtao.</i>		
Journal 1932-51	1	»
Notarialprotokol 1937-51	1	»
<i>Libanon.</i>		
<i>Generalkonsulatet i Beirut.</i>		
Kopibog 1890-96	2	»
Korrespondancesager 1886-1922	»	11

	Bd.	Pkr.
<i>Marokko.</i>		
<i>Konsulatet i Casablanca.</i>		
Dagbog, kopibog og protokol over søprotester 1907–20	19	»
<i>Mexico.</i>		
<i>Generalkonsulatet i Mexico.</i>		
Kopibog 1930–35	3	»
Protokol over danske i Mexico u. å.	1	»
Notarialprotokol 1927–35	1	»
Pasprotokol 1927–35	1	»
<i>Norge.</i>		
<i>Generalkonsulatet i Oslo (Christiania).</i>		
Register 1910–20	2	»
Kopibog 1916–19	1	»
Korrespondanceprotokol 1912–21	4	»
Søfartsprotokol 1915–18	1	»
<i>Konsulatet i Bergen.</i>		
Korrespondancejournal 1894–1939	5	»
Kopibog 1858–1917	8	»
Indkomne breve 1850–1920	»	10
Protokol over rettergangssager 1850–1900	1	»
Skibsfartsjournal 1820–1904	6	»
Skibsanmeldelser 1885–1905	»	2
Passager 1913–20	»	1
Gebyrjournal 1894–1920	1	»
Protokol over udgifter og understøttelser 1908–18	1	»
Diverse sager 1913–40	»	17
<i>Vicekonsulatet i Flekkefjord.</i>		
Kopibog 1894–1933	2	»
Kopi- og regnskabsbog 1863–1903	1	»
<i>Vicekonsulatet i Fredrikstad.</i>		
Kopibog 1905–20	3	»
Korrespondance 1849–1919	»	2
Skibsfartsjournal 1877–1904	1	»
<i>Konsulatet i Grimstad.</i>		
Journal 1832–97	1	»
Konsulatsinstruks 1912	1	»
Cirkulærer 1885–1917	2	»
Journal over skibsafgifter 1865–1934	1	»

	Bd.	Pkr.
<i>Vicekonsulatet i Halden.</i>		
Konsulatsinstruktioner 1860–1912 (div. år)	1	»
Bilag til konsulatsinstruktionerne 1803–1920	»	1
Journal for diverse ekspeditioner 1889–1951	2	»
Kopibog 1842–1924	5	»
Korrespondancejournal 1907–37	1	»
Indkomne breve 1831–1920	»	1
Fortegnelse over vandrende danske 1903–18	1	»
Diverse sager 1831–1921	»	1
Skibsfartsjournal 1831–1904	2	»
 <i>Vicekonsulatet i Kragerø.</i>		
Diverse arkivalier 1832–ca. 80	1	1
 <i>Vicekonsulatet i Kristiansand.</i>		
Journal 1853–86	2	»
Kopibog 1897–1941	7	»
Korrespondance 1886–1939, 1946	»	5
Skibsfartsjournal 1862–1904	2	»
Diverse sager u. å.	»	2
 <i>Vicekonsulatet i Porsgrunn.</i>		
Diverse protokoller u. å.	8	»
 <i>Konsulatet i Sandefjord.</i>		
Journal 1884–1947	1	»
 <i>Vicekonsulatet i Stavanger.</i>		
Journal 1825–57	1	»
Kopibog 1820–1920	8	»
Breve 1853–1919	»	5
Skibsfartsjournal 1856–62	1	»
Folkelister for danske skibe 1862–70	1	»
Diverse protokoller 1825–1919	4	»
Diverse sager 1821–1913	»	1
 <i>Vicekonsulatet i Tønsberg.</i>		
Konsulatsjournal 1897–1920	1	»
Kopibog 1893–1913	2	»
Korrespondance 1866–1918	»	1
Skibsfartsjournal 1822–1901	1	»
Gebyrprotokol 1883–1932	1	»
Diverse sager 1865–1905	»	1

	Bd.	Pkr.
<i>Vicekonsulatet i Alesund.</i>		
Kopibog 1881–1914	1	»
<i>Panama.</i>		
<i>Konsulatet i Panama.</i>		
Skibsliſter 1874–87, fortegnelse over danske ſtatsborgere 1874–1932, 1941	1	»
<i>Paraguay.</i>		
<i>Generalkonsulatet i Asunción.</i>		
Konsulatsprotokol u. a.	1	»
<i>Peru.</i>		
<i>Vicekonsulatet i Callao.</i>		
Kopibog 1899–1939	1	»
<i>Generalkonsulatet i Lima.</i>		
Kopibog 1877–1940	9	»
Brevregister 1910–48	5	»
Journalregister 1946–51	1	»
Indkomne breve 1931–49	»	5
Breve fra udenrigsministeriet 1947–50	»	1
Kopier af udgæede breve 1940–50	»	2
<i>Polen.</i>		
<i>Konsulatet i Lodz.</i>		
Konsulatsprotokol 1926–39	1	»
Korrespondance 1924–39	»	3
<i>Portugal.</i>		
<i>Generalkonsulatet i Lissabon.</i>		
Kopibog 1826–1936	11	»
Indkomne breve 1905–35	»	6
Korrespondancesager 1836–1904	»	6
Skibsfartsjournal 1908–9	1	»
<i>Vicekonsulatet i Faro.</i>		
Diverse korrespondancesager –1955	»	1
<i>Vicekonsulatet i Fayal.</i>		
Kopibog 1901–48	3	»
Indkomne breve 1901–28	1	»
Korrespondance 1901–57	»	2

	Bd.	Pkr.
Søprotester 1885–1939, 1947–48	2	»
Gebyrjournal 1901–48	1	»
Havneafgiftsprotokol 1885–95	1	»
<i>Vicekonsulatet i Ilha do Sal.</i>		
Bog over ankomne skibe samt korrespondance 1868–1910	1	»
Korrespondance 1868–1910	»	1
<i>Vicekonsulatet i Ponta Delgada.</i>		
Diverse arkivalier 1878–1941	7	1
<i>Vicekonsulatet i St. Vincent.</i>		
Diverse sager 1920–41	»	1
<i>Vicekonsulatet i Setúbal.</i>		
Diverse sager 1839–1926	»	1
<i>Siam (Thailand).</i>		
<i>Generalkonsulatet i Bangkok.</i>		
Notarialprotokol 1909–55	2	»
Diverse arkivalier –1920	2	1
<i>Spanien.</i>		
<i>Konsulatet i Alicante.</i>		
Kopibog 1899–1916	1	»
Korrespondance 1858–1915	»	2
Skibsfartsjournal 1853–91	1	»
Pasprotokol 1860–92	1	»
Diverse sager 1863–1916	»	1
<i>Konsulatet i Barcelona.</i>		
Register u. å.	1	»
Diverse arkivalier u. å.	2	1
<i>Konsulatet i Cadiz.</i>		
Journal 1901–24	2	»
Kopibog 1840–1920	11	»
Indkomne breve 1829–1919	»	12
Skibsfartsjournal 1800–1911	7	»
Protokol over certifikater m. m. 1815–1921	3	»
Kopier af certifikater m. m. 1816–37	»	1
<i>Vicekonsulatet i Cartagena.</i>		
Korrespondance 1920–45 (div. år)	»	2

	Bd.	Pkr.
<i>Konsulatet i La Coruña.</i>		
Kopibog 1917–24	1	»
<i>Konsulatet i Las Palmas de Gran Canaria.</i>		
Kopibog 1915–26	1	»
Protestbog 1902–23	1	»
Skibsregister 1902–25	1	»
<i>Vicekonsulatet i Palma de Mallorca.</i>		
Diverse sager 1791–1920	1	»
<i>Vicekonsulatet i Sevilla.</i>		
Diverse sager 1911–20	»	2
<i>Konsulatet i Tarragona.</i>		
Korrespondance 1861–1916	»	2
Skibsfartsjournaler 1879–1913	2	»
<i>Svejts.</i>		
<i>Konsulatet i Zürich.</i>		
Korrespondance 1926–51	»	42
<i>Sverige.</i>		
<i>Generalkonsulatet i Göteborg.</i>		
Journal 1908–35	23	»
Korrespondance 1914–34	»	36
Gebyrprotokol 1910–20	5	»
<i>Generalkonsulatet i Malmö.</i>		
Journal 1879–1920	34	»
Kopibog 1879–1909	2	3
Korrespondance 1865–1920	»	19
Pasprotokol 1916–20	2	»
Viseringsjournal 1918–20	12	»
Skibsfartsjournal 1877–97 (div. år)	6	»
Protokol over af- og påmønstringer 1880–1915	8	»
Hovedbøger 1879–1917	9	»
<i>Vicekonsulatet i Engelholm.</i>		
Protokolbog 1903–7	1	»
Skibsfartsjournal 1874–91	1	»
Diverse sager u. å.	»	1
<i>Vicekonsulatet i Falkenberg.</i>		
Journal over konsulatets forretninger 1882–1924	2	»
Korrespondancejournal 1915–30	2	»

	Bd.	Pkr.
<i>Vicekonsulatet i Farsund.</i>		
Kopibog 1896–1919	1	»
Korrespondance 1918–20	»	1
Protokol over rettergangssager m. v. 1848–95	1	»
Skibsfartsjournal 1845–1914	1	»
<i>Vicekonsulatet i Gävle.</i>		
Kopibog 1873–1942	3	»
Protokol og gebyrjournal 1897–1932	1	»
Diverse sager 1928–41	»	1
<i>Vicekonsulatet i Halmstad.</i>		
Konsulatsprotokol 1886–1915	»	1
Registre 1915–23	2	»
Kopibog 1886–1931	13	»
Konceptbog 1915–25	»	1
Korrespondancejournal 1915–25	4	»
Indkomne breve 1845–1925	»	4
Skibslistes 1887–1905	»	5
Manifester 1902–3, 1915–25	»	1
Diverse sager 1863–1922	»	2
<i>Vicekonsulatet i Hälsingborg.</i>		
Journal 1894–1925	1	»
Kopibog 1894–1927	4	»
Korrespondance 1889–1933	»	3
Breve fra generalkonsulatet i Malmö 1889–1932.....	»	1
Af- og påmønstringsbog 1899–1933	1	»
Diverse sager 1935–45	»	1
<i>Vicekonsulatet i Jönköping.</i>		
Korrespondancejournal 1912–22, 1933–35	1	»
Kopibog 1922–24	1	»
Indkomne breve 1864–1931 (div. år)	»	1
Korrespondance 1922–34	»	1
Indberetninger 1900–5, 1908–32	1	»
<i>Vicekonsulatet i Kalmar.</i>		
Kopibog 1888–1907	1	»
Korrespondance 1917–30	»	2
<i>Vicekonsulatet i Karlshamn.</i>		
Kopibog 1883–1928	2	»
<i>Vicekonsulatet i Kristianstad.</i>		
Kopibog 1914–31	1	»

	Bd.	Pkr.
<i>Vicekonsulatet i Luleå.</i>		
Konsulatsjournal 1894–1932	1	»
Korrespondance 1857–1923	»	2
Skibsjournal 1872–1904	1	»
 <i>Vicekonsulatet i Lysekil.</i>		
Korrespondanceprotokol 1915–20	1	»
Skibsjournal 1896–1903	1	»
 <i>Vicekonsulatet i Norrköping.</i>		
Kopier 1883–1926	6	»
Diverse sager 1911–21	»	2
 <i>Vicekonsulatet i Simrishamn.</i>		
Diverse sager u. å.	»	1
 <i>Vicekonsulatet i Sölvesborg.</i>		
Journal 1909–46	1	»
 <i>Vicekonsulatet i Uddevalla.</i>		
Kopibog 1883–1923	3	»
Indkomne breve 1882–1929	»	2
 <i>Vicekonsulatet i Varberg.</i>		
Korrespondance 1914–49	»	4
 <i>Vicekonsulatet i Visby.</i>		
Protokol 1901–16	1	»
Diverse sager u. å.	»	1
 <i>Vicekonsulatet i Västervik.</i>		
Journal 1915–33	3	»
Korrespondance 1915–49	»	1
Skibsliste 1895–1903	1	»
 <i>Vicekonsulatet i Ystad.</i>		
Journal 1894–1912	1	»
 <i>Vicekonsulatet i Örnsköldsvik.</i>		
Diverse sager 1906–51	»	1

	Bd.	Pkr.
<i>Den sydafrikanske union.</i>		
<i>Konsulatet i Johannesburg.</i>		
Korrespondanceprotokol 1902–36	12	»
Korrespondancesager 1898–1936	»	40
Enkelte civilsager 1921–30	1	»
Register over danske 1914–33	1	»
Kassebog 1921–38	1	»
<i>Tyskland.</i>		
<i>Konsulatet i Breslau.</i>		
Kassebog 1905–45	1	»
Enkelte sager 1944–45	»	1
<i>Konsulatet i Flensborg.</i>		
Visumsager 1925–44	»	104
Alimentationssager 1923–33	»	7
<i>Konsulatet i Lübeck.</i>		
Journal 1912–51	13	»
Korrespondancesager 1917–55	»	30
Pasprotokol 1923–42	2	»
Pasregister 1915–31	1	»
Gamle pas u. å.	»	4
<i>Ægypten.</i>		
<i>Konsulatet i Alexandria.</i>		
Kopibog 1843–91, 1912–17	8	»
Register over ind- og udgåede breve 1899–1910	2	»
Korrespondance 1855–1928	»	9
Dossiersager ca. 1911–23	»	3
Registratur 1879	1	»
Register over ind- og udrejser 1822–91	1	»
Besøgsprotokoller 1817–93	2	»
Protestprotokol 1831–75	1	»
<i>Vicekonsulatet i Port Said.</i>		
Korrespondance 1880–1920	2	1
<i>Vicekonsulatet i Suez.</i>		
Konsulatsprotokol 1891–1912	2	»
Kopibog 1917–36	1	»
Korrespondance 1884–1952	»	1

	Bd.	Pkr.
Finansministeriet.		
<i>Sekretariats- og budgetkontoret.</i>		
Kgl. resolutioner 1950–56	16	»
Journaler 1937–49	34	»
Journaler 1921–56	»	251
 <i>Det vestindiske kontor.</i>		
Resolutioner 1915–31	1	»
Diverse sager 1883–1947	3	1
Den vestindiske rekrutterings sager 1804–88	91	8
 <i>Statsgældskontoret.</i>		
Diverse sager ca. 1920–40	»	4
 <i>Statsaktivafdelingen.</i>		
<i>2. statsaktivkontor.</i>		
H. L.-sager 1899 ff.	»	501
Færø-sager 1–36	»	10
 <i>Finansministeriets kontor for tørvelån, senere 6. statsaktivkontor.</i>		
Sager vedr. akkorderede lån til tørveproduktion i henhold til lov af 26/2 1940	»	63
Sager fra udvalget for rentelettelse m. m. i Sønderjylland	20	6
 <i>Finanshovedbogholderiet.</i>		
Kopibøger (m. registre) 1906–25	84	»
Brevjournaler (m. registre) 1892–1925	29	»
Korrespondance 1848–1925	»	113
Kassebøger 1912–25	102	»
Statens hovedbøger 1921–45	66	»
Hovedbøger A og B 1921–24	51	»
Regnskabsjournaler 1921–25	47	»
Memorialer 1926–45	104	»
Diverse regnskabsprotokoller 1906–44	113	»
 <i>Kontoret for pensions- og invalideforsørgelsessager.</i>		
Invalidebestyrelsens journaler 1873–92	31	»
Invalidebestyrelses- og hædersgavesager ca. 1918–29	»	570
 <i>Det statistiske departement.</i>		
Fødselsanmeldelser 1953–57	»	60
Udskrifter af lærekontrakter 1943–44, 1950–54	»	84
 <i>Departementet for told- og forbrugsafgifter.</i>		
<i>Personalekontoret.</i>		
Sager til journal C 1910–49	»	116

	Bd.	Pkr.
<i>Toldafgiftskontoret.</i>		
Kopibøger 1909–31	100	»
Journaler (m. registre) 1908–31	39	»
Sager vedr. overtrædelse af toldlovens § 48 1936–45	»	98
Diverse afgiftssager 1910–57	»	66
Stempelbåndsager og stempelbånd 1912–57.....	»	41
<i>Forbrugsafgiftskontoret.</i>		
Diverse afgiftssager 1927–58	»	314
<i>Revisionsafdelingen.</i>		
Antegnelser fra forskellige, især københavnske toldkontorer		
1797–1925	87	»
Københavns toldrevisionskontors kopibog 1820–1901.....	7	»
Københavns toldrevisionskontors journal 1818–28	1	»
Københavns toldrevisionskontors hovedtegnebog 1821–70	2	»
Københavns toldrevisionskontors antegnelsesbog 1797–98	1	»
<i>Skattedepartementet.</i>		
<i>2. ekspeditionskontor.</i>		
Visdomsbog 1915–16	1	»
<i>4. ekspeditionskontor.</i>		
Kopibøger 1941–49	73	»
Journalsager 1941–49	»	60
<i>5. ekspeditionskontor.</i>		
Journalsager 1943	»	27
Journalsager 1948 nr. 1–6550	»	42
Henlagte sager 1944–47	»	146
Skd. VII-P-sager 1945–48	»	109
<i>6. ekspeditionskontor.</i>		
Brevbøger 1943–52	93	»
Sager vedr. krigskonjunkturskat og bunden opsparing 1943–77	75	625
<i>Hovedrevisoraterne.</i>		
Regnskaber over arve- og retsafgifter i Tønder, Vejle, Viborg, Åbenrå, Ålborg og Århus amter 1940–50		
	»	128
Arveanmeldelser 1940–50	»	470
Vandbygningsvæsenets regnskaber 1950–54	»	112
Havneregnskaber 1915–50	»	98
Skovkasseregnskaber 1953–54	»	90
Byggeregnskaber for post- og telegrafvæsenet 1952–54	»	3
Regnskabsbilag for kgl. slotte og haver m. m. 1950–53	»	494

	Bd.	Pkr.
<i>Statens ligningsdirektorat.</i>		
Skemaer vedr. 9. alm. vurdering til ejendomsskyld (1945) med senere omvurderinger	»	3223
Skattelister 1931-40	174	229

Justitsministeriet.

1. ekspeditionskontor.

Forestillingsprotokol 1951-58	4	»
Registrarer 1952-56	14	»
Brevbøger 1954-58	60	»
Brevregistre 1944-49	18	»
Journaler 1950-54	34	»
Journalregistre 1950-54	5	»
Journalsager 1953-57	»	472

2. ekspeditionskontor.

Registrarer 1951-53	5	»
Brevbøger 1954-57	47	»
Brevregistre 1952-53	4	»
Journaler 1949	5	»
Journalsager 1953-56	»	281
Kontrolbøger 1942-54	7	»
Visdomsbøger ca. 1903 ff.	4	»
Legatbog 1885-1940	1	»
Sager fra udvalget om sagførervirksomhed 1936-39	»	2
Sager vedr. biografkommissionen af 1947	»	12
Sager vedr. internationalt filmssamarbejde u. å.	»	1

Justitsministeriets brandudvalg.

Anm.: Afleveret gennem 3. ekspeditionskontor.

Brevbøger 1941-46	4	»
Brevregistre 1943-46	1	»
Journal 1941-46	3	»
Journalsager 1941-46	»	25

3. ekspeditionskontor.

Registrarer 1947-56	2	»
Brevbøger 1947-52	65	»
Brevregistre 1947-52	12	»
Journaler 1949-54	18	»
Journalsager 1952-56	»	271
Kontrolbøger 1947-52	3	»

4. ekspeditionskontor.

Brevbøger 1950-54	39	»
Brevregistre 1948-51	5	»
Journalsager 1952-55	»	149

	Bd.	Pkr.
<i>5. ekspeditionskontor.</i>		
Forestillingsprotokol 1950–53	1	»
Registranter 1952–57	9	»
Brevbøger 1954–57	24	»
Brevregistre 1951–55	10	»
Journaler (m. registre) 1949–51	13	»
Journalsager 1954–57	»	174
Kontrolbøger 1945–50	3	»
<i>6. ekspeditionskontor.</i>		
Brevbøger 1952–56	30	»
Brevregistre 1949–52	9	»
Journaler (m. registre) 1949–52	11	»
Journalsager 1953–56	»	108
Psykopatsager u. å.	»	74
<i>Benådningsager:</i>		
Forestillingsprotokoller 1953–55	3	»
Brevbøger 1954–58	30	»
M-journal 1946–51	2	»
S-journal (med registre) 1946–47	8	»
Benådningsjournaler 1946–48	12	»
Journalsager 1954–57	»	117
Sager vedr. ankenævn nedsat i henhold til lov af 9/10 1945 ..	3	10
Sager vedr. mentalkommissionen af 4/12 1951	»	4
<i>Direktoratet for fængselsvæsenet.</i>		
<i>1. ekspeditionskontor.</i>		
Journaler (med registre) 1951–52	6	»
Journalsager 1951–52	»	46
<i>2. ekspeditionskontor.</i>		
Fangechartequer og stamrulleblade 1940–45	»	6
<i>Lenskontrollen.</i>		
Journalsager 1928	»	9
Diverse sager 1740–1940	»	5
Indenrigsministeriet.		
<i>1. ekspeditionskontor (kommunekontoret).</i>		
Forestillingsprotokoller 1947–49	6	»
Brevbøger 1945–49	21	»
Brevregistre 1945–49	5	»
Journaler 1945–49	10	»

	Bd.	Pkr.
Journalregistre 1945-49	5	»
Journalsager 1952-56	»	227
Register over kgl. udnævnelser og bestallinger 1906-44	1	»
Register over forestillinger til kongen 1935-50	1	»
Register over relations- og resolutionsprotokollerne 1900-34 ..	1	»
Underskrivelsesbog 1921-45	1	»

2. ekspeditions kontor.

Anm.: Fælles for flere saggrupper.

Værnepligtssager m. v.:

Journaler 1947	2	»
----------------------	---	---

Sundhedssager:

Anm.: Overgik fra og med 1947 til 4. og 5. ekspeditions kontor, se dette.

Brevbøger 1945-46	19	»
Brevregistre 1945-46	3	»
Journaler (m. registre) 1945-46	11	»

Luftværnssager:

Journaler (m. registre) 1947-48	4	»
---------------------------------------	---	---

Rottesager:

Journal 1947	1	»
--------------------	---	---

Tyskersager:

Journalsager 1945-57	»	107
----------------------------	---	-----

2. ekspeditions kontor (2. kommunekontor).

Anm.: Oprettet 1948.

Kopibøger 1948-56	48	»
Journalsager 1952-56	»	180

3. ekspeditions kontor.

Indfødsretssager:

Lovsager 1952-56	»	194
Alm. journalsager (62-sager) 1952-56	»	100
Rigsdagsjournal 1869-1901	1	»
Rigsdagsjournalsager 1936-53	»	21

4. og 5. ekspeditions kontor.

Anm.: Oprettet 1947.

Sundhedssager:

Kopibøger 1947-50	12	»
Brevregistre 1947-48	2	»
Journaler (m. registre) 1947-48	6	»
Journalsager 1953-57	»	258

	Bd.	Pkr.
<i>6. ekspeditionskontor.</i>		
<i>Anm.: Oprettet 1955.</i>		
Journaler 1955–56	»	13

Boligministeriet.

Statens bygningsdirektorats 1. kontor.

Byggesager:

Brevregistre 1941–42	2	»
Journaler 1941–45	»	6
Journalregistre 1941–42	2	»
Journaler 1949–56	»	127

Sager vedr. kgl. slotte og haver:

Kopibøger 1944–47	12	»
Journaler 1940/41–1941/42	2	»
Journaler 1951/52–1954/55	»	53

Statens bygningsdirektorats 2. kontor.

Boligsager:

Kopibøger (m. registre) 1946–49	71	»
Journaler 1946–49	»	1017

Statsbyggesager:

Journaler 1950–54	»	37
-------------------------	---	----

Statens bygningsråd.

Sager 1931–43	1	27
---------------------	---	----

Civilforsvarsstyrelsen.

Kopibøger 1938–50	205	»
Journaler 1945–50	»	227
Rapporter 1941–43	»	14

Sundhedsstyrelsen.

Kopibøger 1900–34	94	»
Journaler 1900–19	33	»
Journaler (indkomne sager) 1945–55	»	308
Medicinalberetninger 1953–57	»	22
Dødsattester 1954–58	»	275
Dødsattester fra Færøerne 1947–58	»	6
Anmeldelser af abortus provocatus 1932–56	»	93
Journaler over førerbevissager 1942–53	29	»

	Bd.	Pkr.
Socialministeriet.		
<i>1. ekspeditionskontor.</i>		
Kopibøger 1950–54	12	»
Brevregistre 1948–52	7	»
Journaler 1937–40	20	»
Journalregistre 1937–40	4	»
Journalsager 1951–55	»	66
<i>2. ekspeditionskontor (Kontoret for offentlig forsorg).</i>		
Kopibøger 1948–52	19	«
Realregistre 1949–52 ..	4	«
Journaler 1933–34	9	«
Journalregistre 1933–34	3	«
Journalsager 1952–55	«	103
Sekretariatssager 1952–55	«	17
<i>3. ekspeditionskontor.</i>		
<i>a) Børneforsorgskontoret.</i>		
Kopibøger 1950–56	27	«
Brevregistre 1946–50	5	«
Journaler 1946–50	5	«
Journalregistre 1946–50	5	«
Journalsager 1951	«	31
<i>b) Særforsorgskontoret.</i>		
Kopibøger 1950–53	13	«
Brevregistre 1945–48	4	«
Journaler 1945–48	4	«
Journalregistre 1945–48	4	«
<i>4. ekspeditionskontor.</i>		
Kopibøger 1950–53	23	«
Journalsager 1950–55	«	143
R-journaler 1950–53	4	«
R-journalsager 1940–45	«	133
<i>5. ekspeditionskontor.</i>		
Kopibøger 1950–51	2	«
Brevregistre 1950–52	3	«
Journalsager 1951–55	«	38
<i>International afdeling.</i>		
Kopibøger 1948–52	5	«
Journaler 1948–52	5	«
Journalsager 1948–54	«	79

	Bd.	Pkr.
<i>Overværgerådet (fra 1933: Landsnævnet for Børneforsorgen).</i>		
Kopibøger 1919–50	34	16
Brevbøger (registre) 1906–51	44	«
Journaler 1920–44	22	«
Journalsager 1905–12	«	343
Registrantkort	«	60
<i>Forsikringskontoret.</i>		
Journaler (m. registre) 1941	3	«
<i>Arbejdskontoret.</i>		
Journaler (m. registre) 1941	2	«
<i>Beskæftigelsescentralen.</i>		
<i>Planlægnings- og administrationskontoret.</i>		
Diverse sager 1941–44	«	163
<i>Ungdomskontoret.</i>		
Diverse sager 1941–44	«	67
<i>Lønkontroludvalget.</i>		
Diverse sager 1943–45	«	4
Handelsministeriet.		
Kopibøger 1942–45	142	»
Journalregistre 1925–46	22	»
Journalsager 1942–45	»	419
Notater fra departementschefmøderne 1943–45	2	»
<i>Banktilsynet.</i>		
Regnskaber indsendt af bankerne 1919–39	»	79
Sager vedr. likviderede og overtagne banker 1919–39	»	73
<i>Aktieselskabsregisteret.</i>		
Akter vedr. hævede aktieselskaber 1918–39	»	641
<i>Direktoratet for vareforsyning.</i>		
Importattester 1939	»	264
<i>Skibsregistreringskontoret.</i>		
Kopibøger 1920–27	22	»
Journaler 1930–40	22	»

	Bd.	Pkr.
<i>Registrerings- og skibsmålingsbureauet.</i>		
Fortegnelser over skibe på under 20 tons 1892–1927	10	»
Fortegnelser over danske både 1892–1927	3	»
Fortegnelser over lægtene, pramme o. l. 1892–1927	1	»
<i>Direktoratet for statens skibstilsyn.</i>		
Sager vedr. skibe udslettet af det danske skibsregister indtil 1958	»	261
<i>Direktoratet for patent- og varemærkevæsenet.</i>		
Kopibøger 1888–95	15	»
Register for patentsager 1869–92	2	»
Protokol over erklæringsager 1894	1	»
Journaler for betænkningssager 1875–94	3	»
Patentjournal 1885–94	1	»
Eneretsbevillinger og patentsager 1864–94	»	235
Akter til patentansøgninger 1894–1919	»	608
Udtalelser fra patentkommissionen 1894–97	»	1
Registre 1914, 1926	2	»
<i>Navigationsdirektoratet.</i>		
Kopibøger 1889–1929	20	»
Registre over ind- og udgæede skrivelser 1898–1929	6	»
Indkomne skrivelser 1889–1929	»	11
Hovedbøger 1933–54	21	»
Kassejournaler vedr. skoleskibet »Danmark« 1932–48	15	»
Diverse sager 1941–49	»	2
Landbrugsministeriet.		
<i>Landvæsenkontoret.</i>		
Landvæsenjournaler (m. registre) 1924–33	22	»
Landvæsenjournaler 1949–52	»	133
Landbrugsministeriets tilsynsførende med landøkonomiske be- villinger 1916–55	»	75
<i>Domænekontoret.</i>		
Godsdomænekopibøger 1940–42	3	»
Godsdomænebreve 1934–40	1	»
Godsdomænejournaler (m. registre) 1930–34	8	»
Godsdomænesager 1940–42	»	7
Skovdomænekopibøger 1940–42	12	»
Skovdomænebreve 1937–42	2	»
Skovdomænejournaler (m. registre) 1930–34	8	»
Skovdomænesager 1940–42	»	37
Diverse kort u. å.	19	stk.

	Bd.	Pkr.
<i>Erhvervsdirektoratet.</i>		
Udførsels-journalsager 1952-55	»	368
Veterinær-journalsager 1952-56	»	109
Korn-journalsager 1952-56	»	33
 <i>Statens kornkontor.</i>		
Korrespondance med kornnævn 1946-54	»	10
 <i>Statens jordlovsudvalg.</i>		
Sager vedr. indkøbt jord (nr. 18201-18369)	»	63
Jordfordelingssager 1924-52	2	156
 <i>Fiskeridirektoratet.</i>		
Søkort over forskellige danske fjorde 1886-1943	10	stk.
 <i>Direktoratet for statsskovbruget.</i>		
Distriktssager 1914-48	»	34
Udbytteprotokoller m. v. 1883-1911	69	»
Skovsager fra stiftamtmanden i Silkeborg 1943-45	3	8
<i>Skovreguleringen:</i>		
Planrevisioner 1868-1901 og supplementsplaner 1904-05	»	22
Massetaksationer 1904-13	»	14
Målebøger 1904-39	»	44
 <i>Den kgl. veterinær- og landbohøjskole.</i>		
Diverse sager 1773-1877	196	215

Ministeriet for offentlige arbejder.

<i>International buskørsel.</i>		
Journalsager 1951-52	»	20
 <i>Telefonsager.</i>		
Journalsager 1923-44	»	40
 <i>Generaldirektoratet for statsbanerne.</i>		
Kopibøger fra baneafdelingen 1856-1908	503	»
Sager vedr. de sønderjyske baner -1920	»	68
Sager vedr. anlægget af Københavns hovedbanegård	»	140
Diverse kort og tegninger	79	mapper

	Bd.	Pkr.
Det sjællandske jernbaneselskab:		
Resolutionsprotokoller 1848–58	6	»
Forhandlingsprotokol 1877–78	1	»
Journaler 1857–80	28	»
Dampskibsselskabet »Øresund«:		
Diverse sager 1900–46	35	»
Privatbanernes fælleskontor:		
Journaler 1906–33	»	4
<i>Vandbygningsdirektoratet.</i>		
Havneregnskaber 1855–1945	»	87
Diverse protokoller og sager 1796–1952	97	233

Kirkeministeriet.

Forestillinger 1914–16	3	»
Brevbøger 1914–16	21	»
Journaler 1914–16	5	»
Journaler 1914–16	»	116
Ansøgninger 1914–47	»	198
Diverse sager u. å.	14	280
Kort og tegninger	55	stk.

Undervisningsministeriet.

1. departement (Vedr. det alm. skolevæsen).

Brevbøger 1929–36	139	»
Brevregistre 1929–36	8	»
Journaler (m. registre) 1929–36	27	»
Journaler 1929–36	»	294
Ansøgningsprotokoller 1913–30	2	»
Enkeforsørgelseskopibøger 1890–1916	83	»
Diverse sager, bl. a. fra udvalg og kommissioner 1739–1945 ..	178	81

2. departement (Vedr. det højere undervisningsvæsen).

Forestillingsprotokoller 1914–22	12	»
Kopibøger (m. registre) 1914–30	144	»
Journaler (m. registre) 1914–30	42	»
Journaler 1914–36	»	776
Diverse sager fra udvalg og kommissioner 1917–52	30	516
Diverse kort og tegninger 1876–1956	12	mapper

Statskonsulenten for folkeskolen og seminarierne.

Seminarieeksamensprotokoller 1857–1952	29	»
Skoleindberetningskort 1953–54	»	27

	Bd.	Pkr.
<i>Undervisningsinspektøren for mellem- og realskolen.</i>		
Diverse sager 1883–1959	29	31
<i>Det kgl. teater.</i>		
Originalcensurer 1896–97, 1901–02	2	»
<i>Københavns universitet.</i>		
Rektors protokol 1888–1904	2	»
Rektors sager 1900–10	»	22
Sager fra det teologiske fakultet 1848–1910	20	2
Sager fra det rets- og statsvidenskabelige fakultet u. å.	31	6
Sager fra det lægevidenskabelige fakultet u. å.	»	10
Sager fra det filosofiske fakultet 1856–1911	3	4
Sager fra det matematisk-naturvidenskabelige fakultet 1899–1910	1	5
Sager fra regensprovsten 1867–1910	2	4
Diverse sager u. å.	»	3
Universitetskvæsturen:		
Diverse protokoller og kort 1796–1945	74	220stk.
Retsmedicinsk institut:		
Alkoholsager 1934–53	»	209
<i>Det kgl. danske musikkonservatorium.</i>		
Diverse sager 1866–1920	103	11
<i>Rigshospitalet.</i>		
Sager vedr. Den kgl. fødselsstiftelse, opfostringsstiftelsen, Fre- deriks hospital og rigshospitalet, der tidligere har været an- bragt på landsarkivet for Sjælland	943	352
Protokoller vedr. plejestiftelsen 1851–1921	420	»
Journaler fra forskellige afdelinger 1849–1916	745	»
Krigsministeriet.		
<i>I. kontor.</i>		
Forestillinger med resolutioner 1869–99	31	»
Registre til forestillinger 1869–99	35	»
Koncepter til forestillinger 1869–99	»	31
Kopibøger 1869–99	95	»
Registre over ekspederede sager 1848–99	37	»
Registraturer over indkomne sager (journaler) 1869–99	39	»
Indkomne sager 1869–99	»	240
Koncepter til udgåede skrivelser 1869–99	»	114
Koncepter til bestillinger, afsked og rejsepas 1868–99	27	»
Fortrolige sager 1868–99	11	13

	Bd.	Pkr.
<i>2. kontor.</i>		
Kopibøger 1869–99	43	»
Registre over ekspederede sager 1869–99	31	»
Journal over indkomne sager 1869–90	22	»
Registraturer over indkomne sager 1869–99	31	»
Indkomne sager 1869–99	»	64
Koncepter til ekspederede skrivelser 1869–99	»	34
Regnskabsoversigter 1868–99	29	»
Koncepter til regnskabsoversigter 1871–96	»	4
Erstatningskoncepter 1883–99	»	2
Finanslovsforslag 1895–1919	»	1
Kautionsager 1852–67	»	2
<i>3. kontor.</i>		
Artillerisager 1869–99	129	137
Remontesager 1869–99	74	87
Munderingssager 1868–99	80	16
<i>4. kontor.</i>		
Kopibøger 1869–99	44	»
Registratur over ekspederede sager 1869–99	31	»
Journal over indkomne sager 1869–99	31	»
Indkomne sager 1869–99	»	34
Koncepter til udgåede skrivelser 1869–99	»	18
Sagspakker 1869–99	»	54
Konteringsbøger 1868–98 (div. år)	4	»
Budget 1885–1900	»	9
<i>Kasserer- og arkivkontoret.</i>		
Diverse sager 1848–1900	3	29
<i>Krigsministeriets bogholderikontor.</i>		
Diverse sager 1848–1900	157	19
<i>Krigsministeriets regnskabsfører.</i>		
Diverse sager 1865–1900	14	5
<i>Den militære klædefabrik.</i>		
Kopibøger 1869–99	31	»
Registre til kopibøgerne 1870–99	30	»
Journaler 1869–1900	13	»
Journalregistre 1869–1900	15	»
Diverse sager 1869–99	»	39
Memorialer 1868–1900	32	»

	Bd.	Pkr.
Hovedbøger 1868–1900	32	»
Kassebøger 1866–97	6	»
Kalkulationsbøger 1869–1900	31	»
<i>Hærens arkiv.</i>		
Diverse kort og planer 1869–99	51	læg
Marineministeriet.		
Udrustede skibes journaler og korrespondance 1900–14.....	»	422
Diverse sager 1848–1915	162	17
<i>Sekretariatet og kommandokontoret.</i>		
Kopibøger 1875–1913	126	»
Protokoller over kgl. resolutioner 1848–1918	19	»
Kgl. resolutioner 1875–1912	»	19
Journaler 1875–1913	39	»
Registre til ind- og udgåede skrivelser 1875–1913	77	»
Indkomne skrivelser 1875–1913	»	406
Koncepter 1874–1914	»	87
Fyrskibslister 1884–1919	6	»
<i>Admiralitetskontoret.</i>		
Registre til ind- og udgåede skrivelser 1875–1913	165	»
Indkomne skrivelser 1875–1913	»	430
Koncepter 1845–1904	»	52
Diverse protokoller 1852–1913	251	»
Diverse sager vedr. fyr-, lods- og vagervæsenet u. å.	»	210
<i>Kommissariats- og bogholderkontoret.</i>		
Kopibøger 1875–1913	100	»
Decisionsbøger 1875–1913	37	»
Journaler 1874–1914	122	»
Journalregistre 1874–1914	40	»
Registre til ind- og udgåede skrivelser 1875–1913	78	»
Indkomne skrivelser 1875–1913	»	704
Hovedbøger 1874–1914	80	»
Diverse protokoller og sager 1874–1901	28	35
<i>Kassererkontoret.</i>		
Kopibøger 1848–1915	12	»
Referatsprotokoller 1846–1915	15	»
Registre til ind- og udgåede skrivelser 1860–1915	20	»
Indkomne skrivelser 1886–1915	»	30
Hovedbøger 1859–1915	5	»
Hypotekbog 1880–97	1	»

	Bd.	Pkr.
<i>Den kommanderende admiral, flådeinspektøren og viceadmiralen.</i>		
Diverse sager 1855–1932	77	65
<i>Søværnskommandomaskinmesteren.</i>		
Maskinjournaler 1886–1954	302	»
<i>Søværnskommandolægen.</i>		
Diverse sager 1720–1925	728	2
<i>Søværnskommandointendanturen.</i>		
Diverse sager vedr. beklædningsmagasinet 1932–58	175	»
Diverse sager vedr. proviant- og servicemagasinet 1798–1948 .	415	1
Sager vedr. matrielsektionen 1849–1938	1911	»
Sager vedr. flådemagasinet 1817–1938.....	1149	»
<i>Orlogsværftet.</i>		
<i>Anm.: For en del sagers vedkommende afleveret fra Hærens arkiv.</i>		
Diverse sager ca. 1880–1948	3510	1205
<i>Nyboders kommandantskab.</i>		
Protokoller og korrespondance 1858–1923	46	40
<i>Søværnets bygningsdistrikt.</i>		
Diverse sager 1846–1954	776	299
Kort og tegninger 1848–1950	2500	stk.
<i>Søværnets officersskole m. fl. skoler under søværnet.</i>		
Diverse sager 1701–1954	2185	85
<i>Søkortarkivet.</i>		
Registre over ind- og udgåede skrivelser 1851–99	99	»
Observations- og opmålingsprotokoller 1750–1940	1200	»
<i>Redningsvæsenet.</i>		
Skrivelser fra stationerne 1860–1945	»	52
Diverse sager 1851–1919	21	58
<i>Anm.: Afleveret fra admiralitetskontoret.</i>		
<i>Fyr- og vagervæsenet.</i>		
Diverse sager u. å.	39	67
<i>Fyrdirektoratet.</i>		
Fyrskibsarkiver u. å.	68	25

	Bd.	Pkr.
Diverse.		
<i>Folketingets arkiv.</i>		
Protokol for Højres forretningsudvalg 1886–95	1	»
<i>Højesteret.</i>		
Journaler 1891–99	9	»
Dombøger 1891–1900	20	»
Voteringsprotokoller 1891–1900	38	»
Ekstrakter 1891–1900	»	37
Akter 1891–1900	»	181
Skriftlige vota 1877–1900	»	23
Diverse sager 1891–1900	2	20
<i>Voldgiftsretten i »Søjlehussagen«.</i>		
Diverse sager u. å.	4	1
<i>Rigspolitiet.</i>		
Opholds- og skudsmålsbøger 1845–1940	»	1
Diverse sager fra besættelsestiden 1939–57	16	75
Radioreferater 1941–44	»	14
Efterretningstjenestens centralkartotek –1945	»	80 m
<i>Invalideforsikringsretten.</i>		
Journaler 1921 ff.	»	925
<i>Erstatningsrådet.</i>		
Sager vedr. besættelsestidens ofre (B.O.-sager) 1945 ff.	2	71
<i>Skatteråd.</i>		
Ekstraordinær formueopgørelse 1945 fra Frederikssund, Tønder og Århus skattekredse 1945	»	136
<i>Forligsinstitutionen.</i>		
Forligsforhandlinger og overenskomster 1910–45	»	75
<i>Flygtningeadministrationen.</i>		
Diverse sager vedr. tyske flygtninge 1945 ff.	64	381
<i>Skattelovskommissionen af 1937.</i>		
Sager fra kommissionens arbejde	»	1
<i>Hovedstadskommissionen.</i>		
Sager 1939–50	»	26
<i>Kommissionen ang. bymæssige kommuner.</i>		
Sager 1932–50	»	10

Diverse afleveringer 151

	Bd.	Pkr.
<i>Afviklingskommissionen af skødeklausulejendomme.</i>		
Sager u. å.	14	25
 <i>Kirkerådet.</i>		
Dets arkiv 1884–1901	4	1
 <i>Statsradiofonien.</i>		
Korrespondance og regnskaber 1925–38	224	150
Arbejdstilladelser for udenlandske kunstnere 1937–58	»	8
Sager vedr. tvangsindlagte foredrag 1941–45	»	2

Tillæg II

AFLEVERINGER AF PRIVATARKIVER M. M. 1956–60

Oversigten er udarbejdet på basis af indførsler i gavebogen og for landsarkivernes vedk. på grundlag af de indsendte årsberetninger. De angivne bind, pakker og læg er ofte ændret ved ordningen og giver derfor kun en antydning af de enkelte arkivers størrelse.

Arkiverne er opført alfabetisk efter gavernes navne. De arkiver, der er afleveret til rigsarkivet gennem »Kommissionen til undersøgelse af de i dansk privateje bevarede kilder til dansk historie« er markeret med en stjerne. De arkiver, der er afleveret gennem dr. Jørgen Hæstrup og hans medarbejdere, er markeret med °. Vedr. dr. Hæstrups indsamlingsarbejde af materiale til besættelsestidens historie henvises iøvrigt til redegørelsen på s. 60 f.

Rigsarkivet

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
°Andersen, Einar, kriminalassistent, Strandvej 69, Ø. (7/12 1956):			
»Øresundstjenestens« arkiv 1944–46		12	mapper
Andersen, Helge, rådgivende økonom, Smallegade 41 (6/12 1956):			
En forslags- og ankeprotokol for <i>Studentersamfundet</i> 1902	1	»	»
Andersen, Karen Thune, fru, V. Voldgade 9 ³ , V. (20/5 1959):			
Breve og optegnelser vedr. afd. overlæge, dr. med. <i>Troels Thune Andersen</i>	»	1	»
°Anker-Petersen, K. G., direktør, Sussex, England (2/7 1956):			
Dokumenter vedr. arbejdet i modstandsbevægelsen . . .	»	12	»
Appelt, Brøns S., Alphavej 15, Fredensvang (10/7 1956):			
3 breve til biskop <i>G. P. Brammer</i>	»	»	3
Balslev, L. C., pastor, Ellehus, Knarreborg (20/6, 15/8 og 15/10 1960):			
<i>Balslevske</i> familiepapirer. Breve og optegnelser	»	2	»
Balslev, William, sognepræst, Nebsager, Hornsyld (4/11 1960):			
<i>Balslevske papirer</i>	»	1	»

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
°Banke, Niels, direktør, Caroline Amalievej 12, Kgs. Lyngby (11/1 1956): Bibliotekskonsulent <i>Jørgen Bankes</i> papirer vedr. dannelsen af Dansk Studiering	»	1	»
°Samme (4/3 1959): Optegnelser ang. forhandlinger med folketingsmand <i>Alfred Jensen</i> under besættelsen	»	1	»
Banning, Knud, dr. theol., Peder Skramsgade 26, K. (15/1 1959): En lille notesbog med optegnelser fra den sjællandske frimenighed (»Husmand <i>Niels Rasmussens</i> privatarkiv«)	1	»	»
Bennike, Helge, oberst, Fyrregården, Frederiksværk, (14/5 og 4/10 1960): Arkivalier for årene 1940–45	»	»	1
Benzon, Bøje, fabrikant, dr. scient, Stokkerup, Springforbi (14/4 1956): Tre for ham udstedte pas	»	»	3
Bernstorff-Mylius, E., grevinde, Engbakken 24, Virum (18/7 1956): Papirer vedr. medlemmer af slægten <i>Bernstorff</i>	»	»	1
Bjarke, Ragnhild, fru, Ulriksdalsvej 15, (5/7 1960): Fuldmægtig <i>Chr. Lassen Lomborg</i> og hustru <i>Kirsten Marie Larsdatters</i> privatarkiver	»	1	»
Bjørnbak, Hugo, Bangsbovej 4 (1960): Førstelærer <i>Niels Sørensen Allermanns</i> arkiv	»	1	»
Brannow, Irene, fru, Hvidørevej 40, Klampenborg (4/3 1960): <i>C. M. Weis'</i> arkiv	1	»	»
<i>A. P. Weis'</i> arkiv	»	»	1
°Brorly, N. O., Kenya (3/3 1959): Beretning om arbejdet i <i>modstandsbevægelsen</i>	»	»	1
Bruhn, Asger, direktør, cand. jur., Callisensvej 17, Hell. (3/10 1956): En samling breve fra og til major <i>Ernst Poul von Bruhn</i>	»	»	1
Bækhøj, Signe, kommunelærerinde, Duevej 113 ⁴ , F. (23/4 1959): Højskoleforstander <i>Lars Bækhøjs</i> arkiv	»	10	»
Bøggild, Helga Pouline, fru (21/8 1957): Minister <i>Johannes Erhardt Bøggilds</i> arkiv	»	6	»
Baagøe, Grethe, fru, Grønnevej 286, Sorgenfri, Virum (10/8 1959): Missionær, pastor <i>Povl Hedemann Baagøes</i> arkiv	»	2	»

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
Carlsen, Grete, fru, Skanderborg (21/2 1958):			
Dr. <i>Olaf Carlsens</i> privatarkiv	»	2	»
<i>Peder Lodals</i> privatarkiv	»	1	»
Cederfeld de Simonsen, B. C., godsejer, Brahesborg, Assens (26/2 og 8/12 1958):			
Papirer efterladt af politikeren, gehejmeråd <i>W. F. Tre- schow</i> (Efterlevering)	»	2	1
Centralbiblioteket, Holbæk (24/11 1956):			
Oberst <i>C. D. C. Lunn's</i> papirer vedr. deltagelse i grænse- kommissionen i Slesvig 1920	»	1	»
°Christensen, Svend Erik, forstander (14/9 1956):			
Papirer vedr. <i>besættelsestiden</i>	»	1	»
°Christiansen, Axel, kaptajn, Gerritsgade 7, Svendborg (1/5 1959):			
Dokumenter vedr. <i>våbenedkastninger</i> på Fyn 1943. . . .	»	»	1
Collet, Unno, fru, Rønnebæksholm pr. Næstved (19/7 1960):			
Optegnelser af arveprinsesse <i>Caroline</i> vedr. et bal 16/8 1857 m. m.	»	»	1
°Collin, Jonas, landsretssagfører, Gl. Torv 14, K. (21/1 1956):			
Papirer vedr. <i>A/S Nordisk Shipping</i> 1943–45	»	1	»
Samme og Grønseforeningen (1959):			
Professor, dr. med. <i>Jonas Collins</i> arkiv	»	23	»
Samme (26/2 1960):			
Papirer til indlemmelse i overkirurg, dr. med. <i>Jonas Col- lins</i> privatarkiv	»	»	1
Cour, P. E. la, Jyderup (27/8 1957):			
Breve til generalinde Fensmark fra general <i>J. H. Fens- mark</i>	»	»	16
1 brev fra general <i>Blücher</i> til general Fensmark	»	»	1
°Cour, Vilh. la, lektor, dr. phil., Rolighedsvej 11, Birkerød (11/9 1956):			
Papirer til belysning af <i>stemningen i Danmark</i> i foråret 1944, vedlagt et uafsluttet manuskript til en beretning herom	»	1	»
Samme (16/11 1959):			
Brevveksling mellem dr. <i>Lorenz Christensen</i> og <i>Vilh. la Cour</i>	»	1	»
Dahlerup-Petersen, Gudrun, frk., Stormgade 14, A, K. (28/9 1959):			
1 billede fra det gamle kgl. bibliotek, breve til og fra pastor <i>P. N. Petersen</i> , samt div. <i>Dahlerupske</i> familie- papirer	»	2	1

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
Samme (19/4 1960):			
<i>Verner Dahlerups</i> privatarkiv	»	2	»
Danmarks kristelige Studenterbevægelse:			
Arkivalier vedr. bevægelsen 1892–1930	116	12	»
Dansk Kirke i Udlandet:			
Brevmapper og protokoller 1900–52	7	48	»
Dansk Ligbrændingsforening:			
Forhandlingsprotokoller 1881–1936	4	»	»
Diverse sager 1881–1910	»	1	»
Dansk Pathanmission:			
Diverse breve og regnskaber 1919–54	»	17	»
Dansk Styrmandsforening, Havnegade 55, K. (9/11 1956):			
Sammensluttede Danske Skibsofficerers Foreningers (i <i>Newcastle</i>) arkivalier	14	»	»
Det kgl. bibliotek, K. (15/10 1959):			
En samling breve fra professor <i>William Thalbitzers</i> papirer	»	1	»
Samme (10/11 1959):			
En samling papirer vedr. besættelsestiden, hidrørende fra forlagskonsulent <i>Iver Gudme</i>	»	1	»
Det københavnske kirkefond:			
Fondets korrespondance og regnskaber m. v. u. å.	44	146	»
Diedrichsen, Peter, gårdejer, List auf Sylt, Tyskland (11/2 1960):			
Fotokopier af dokumenter	»	»	1
Samme (8/9 1960):			
Fotokopier af dok., efterladt af <i>Hans Peter Poulsen</i>	1	»	»
Dragsdahl, Margrethe Scharling, pastorinde, Caroline Ama- lievej 70, Kgs. Lyngby (8/8 1957):			
<i>Scharlingske</i> familiepapirer	»	22	3
°Døssing, Augusta, fru, Plantagevej, Humlebæk (11/9 1956):			
Papirer vedr. biblioteksdirektør <i>Døssings</i> arbejde for modstandsbevægelsen, især som minister i Moskva	»	1	»
°Samme (3/3 1959):			
En gennem dr. J. Hæstrup modtagen pakke papirer efter- ladt af minister <i>Døssing</i>	»	1	»
Engberg, Kristine, Kastanievej 54, Odense (14/1 1957):			
En »Vandrebog« mrk. nr. 36 – 1948–1956	1	»	»
Engberg, Rigmor Trier, fru, Læssøgade 7, Kolding (10/8 1956):			
Mindebog, skrevet af afd. højskoleforstander <i>Povl Hansen</i>	1	»	»
Ersbak, Jørgen, reservelæge, Sundvej 73, Horsens (1/8 1959):			

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
En samling breve (ca. 1878–89) til civilingeniør <i>Niels Otto Petersen</i> , Kbh., og distriktslæge i Ribe <i>C. A. Petersen</i> og hustruer.			
Anetavle for civilingeniør <i>Robert Ersbak</i> og hustru, samt materiale dertil.			
°Espesgård, Arne, lektor, Statsskolen, Esbjerg (3/3 1959):			
Beretning med bilag om arbejdet i <i>modstandsbevægelsen</i>	»	»	1
Fabricius, Knud, professor dr. phil., Østerbrogade 120, Ø. (1/7 1957):			
Præsten <i>J. W. Marckmans</i> arkiv	»	1	»
Fabritius, A., administrator, dr. phil. (21/3 1957):			
Brev af 18/11 1724 fra grev <i>W. A. Rantzau</i> til grevinde <i>Anna Schack</i> , f. <i>Rantzau</i> .	»	»	1
Samme (28/5 1960):			
Papirer efterladt af medlemmer af familien <i>Eyhardi</i> ...	»	1	»
Falkenberg, Bertha, grevinde, Brokind, Sverige (6/4 1960):			
Generalløjtnant <i>Erik Withs</i> arkiv	»	4	»
°Feddersen, O. J., oberstløjtnant, Holmevej 101, Århus (14/9 1956):			
Arkivalier vedr. arbejdet i <i>modstandsbevægelsen</i>	»	1	»
Fenger, Marie, pastorinde, Risskov (2/12 1958):			
<i>Fengerske</i> familiepapirer (herunder <i>C. F. Groves</i> arkiv)	»	30	»
Samme (maj 1960):			
Bispinde <i>M. M. Balslev</i> , f. Fenger's privatarkiv	»	1	»
Sgpr. <i>Johs. Ferd. Fengers</i> privatarkiv (efterlevering) ...	»	1	»
Fischer, Johan, landsdommer, Rolighedsvej 47, Espergærde (3/12 1958):			
Breve til professor <i>H. O. G. Ellinger</i> og hustru	»	1	»
Fischer-Jørgensen, K., sparekassedirektør, Kongestien 45, Virum (26/8 1957):			
Et læg med tryksager fra <i>besættelsesårene</i>	»	»	1
°Fog, Mogens, professor, dr. med., Søllingsvej 17, Charlottenlund (26/8 og 15/12 1960):			
Professor <i>Mogens Fogs</i> privatarkiv: Dagbogsoptegnelser, breve m. v. vedr. besættelsestiden	»	»	2
Fog-Petersen, Ejvind, dommerfuldmægtig, Teglgårdsvej 32, Charl. (9/4, 3/5 og 23/5 1960):			
Politikeren <i>Gunnar Fog-Petersens</i> privatarkiv	»	2	»
Fog-Petersen, Johs., stiftsprovst, Albanitorv 5 A, Odense (11/3 og 21/5 1959):			
Breve fra Højskolebladets redaktør <i>Helge Skovmand</i> til <i>Johs. Fog-Petersen</i>	»	1	1
Samme (23/4 1959):			
<i>P. N. Petersens</i> privatarkiv, familiebreve (efterlevering)	»	1	»

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
Samme (30/4 1959):			
Stiftsprovst <i>Johs. Fog-Petersens</i> privatarkiv	»	1	»
Foreningen af Ungdoms- og Efterskoler, Egå Efterskole, Hjortshøj (30/4 1958):			
<i>Foreningen af frie ungdomsskoler</i> omfattende tiden 1908–35	»	1	»
Foss, Einar P., civilingeniør, Vilvordevej 28, Charl. (15/2 1958, 10/8 1959 og 8/12 1960):			
Fru <i>Anny Cathinka Foss</i> , f. Kornerups arkiv	»	1	»
<i>Alexander Foss'</i> arkiv	1	40	»
°Foss, Erling, civilingeniør, Thorsgade 59, N. (4/3 1959):			
Arkivmateriale vedr. arbejdet i <i>modstandsbevægelsen</i> ..	2	3	»
Friis, Finn T. B., kontorchef, cand. polit., Banevej 16, Charl. (10/11 1960):			
Efterlevering af professor, dr. phil. <i>Aage Friis'</i> arkiv ..	»	6	»
Friis, Henning, direktør, Annasvej 16, Hellerup (1/6 1959):			
Efterlevering af professor <i>Aage Friis'</i> papirer	3	32	»
Frimodt-Møller, Ragnhild, fru, Rymarksvej 32, Hellerup (16/2 1959):			
<i>Ingeborg Høgsbros</i> arkiv	»	4	»
<i>Vilh. Milthers</i> og hustru <i>V., f. Høgsbros</i> arkiv	»	1	»
Frost-Hansen, Arne, forlagsboghandler, Gl. Torv 16, K. (26/10 1959):			
Afd. viceprovst, dr. theol. <i>O. Thune Jacobsens</i> efterladte papirer	»	2	»
°Funder-Nielsen, J., overtoldassistent, Egersund (24/5 1957):			
Materiale vedr. <i>besættelsestiden</i>	»	1	»
Fussing, Inge, fru, Gjørlingsvej 6, Hell. (15/5 1956):			
Lektor, dr. phil. <i>Hans H. Fussings</i> håndskrevne histori- ske samlinger og arkiv	»	13	1
Geisler, Rantzau, skibsinspektør, Bækkeskovvej 60, København (8/9 1956):			
Papirer vedr. arbejde i <i>England</i> under 2. verdenskrig og senere i <i>Danmark</i>	»	1	»
Geldorf, fru, Generalstok 8, Kastellet (25/2 1960):			
3 stk. scrapbøger med fotografier og avisudklip vedr. afd. folketingsmand, civilingeniør <i>Emun Rager</i>	3	»	»
°Gjessing, E., fru, Niels Ebbesensvej 29, Ålborg (12/3 1959):			
Beretning om hendes mand Poul Gjessings deltagelse i <i>modstandsbevægelsen</i>	»	»	1
Glahn, Henrik, museumsdirektør, dr. phil., Caril Etlars- vej 3, V, (20/5 1959):			

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
Papirer vedr. arbejdet i studenterrådet	»	»	1
Gravesen, Johs., overlæge, dr. med., Tesdorpsvej 41, F. (5/11 1959):			
Professor, dr. theol. <i>L. P. Larsens</i> privatarkiv	»	18	»
Grønlund, Karen, overassistent, Sønderborggade 3, Ø. (19/10 1959):			
Notater samlet af fhv. museumsinspektør <i>Hugo Mathies- sen</i>	»	2	»
°Gyth, V. L. U., oberst, kammerherre, Toldbodgade (27/8 1960):			
Oberst, kmhr. <i>V. L. U. Gyths</i> arkiv: Diverse korrespon- dance m. v.	»	1	»
Gøtzsche, A., landsdommer, Mosehøjvej 34, Charl. (23/4 1959):			
Biskop <i>Johs. Gøtzsches</i> optegnelser til prædikener, taler m. m.	»	17	»
*Hagedorn, Erik, provst, Idestrup, Falster (15/6 1956):			
Frimenighedspræst <i>Nic. Clausen-Bagges</i> privatarkiv	»	13	»
Hammerich, L. L., professor, dr. phil., Studentergården, Tagensvej 15, N. (29/1 1957):			
En del breve og andre papirer vedr. slægten <i>Hammerich</i>		7 mapper	
Hansen, John, 710 River Drive, Bettendorf, Iowa, U. S. A. (juni 1956):			
Papirer vedr. <i>National America Denmark Association</i> og <i>America Denmark Relief, Inc.</i>	»	8	»
Hansen, Katla, organist, frk., Nr. Søgade 23, K. (14/9 1960):			
Docent, dr. phil. <i>Oscar Hansens</i> arkiv	»	1	»
°Hansen, Knud, førstelærer, Håstrup skole pr. Fredericia (14/9 1956):			
Afskrifter af papirer vedr. <i>besættelsestiden</i>	»	1	»
Hatt Olsen, E., fru, Højlundshusene 24, Ll. Værløse (9/12 1960):			
Arkivar, cand. mag. <i>Thomas Hatt Olsens</i> efterladte sam- linger	»	5	»
Hauervig, Jørgen, vurderingsmand, Kronprinsensgade 48, Odense (15/1 1960):			
Papirer vedr. <i>radioens</i> første tid	»	»	1
°Heckscher, Kay, cand. polit., Rahbeks allé 2 c, Kbh. V. (1/10 1956):			
Papirer vedr. danske søfolk m. v.	»	1	»
Heller, N., frk., Peder Skramsgade 16 ^a , K. (2/3 1959):			
En samling nyere laksegl	1	»	»

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
Hendil, Leif B., redaktør (26/8 1958):			
Mindeord over afdøde grosserer <i>Werner Gyberg</i>	»	»	1
Herschend, P., fhv. stiftamtmand, Vejle (24/9 1959):			
Beretning: »Fra min Silkeborgtid«	»	»	1
Hjelmsov, Vibeke, professorinde, Ordruphøjvej 40, Charl. (2/4, 12/5 og 19/5 1959):			
<i>M. Mackeprangs</i> privatarkiv	»	1	2
<i>I. Hertzprungs</i> privatarkiv	»	1	»
Hjorth, Stenild, civilingeniør, Oscar Ellingersvej 20 (15/8 1960):			
<i>Det Hjorthske familiearkiv</i>	5	31	»
Hoffmann, E. A., generalmajor, Viborg (12/7 1960):			
Anekdoter samling	»	1	»
Holm, Rigmor, frk., Godthåbsvej 119, F. (18/3 1960):			
<i>Harald Holms og hustrus arkiv</i> (efterlevering)	»	»	1
Holstein-Holsteinborg, Erik, greve, Holsteinborg pr. Rude (2/1 1957):			
Regnskaber for <i>Holsteinborg</i> 1851–1880	»	7	»
Holten, Gerda, fru, Norasvej 34, Charl. (5/4 1956):			
Breve og andre papirer vedr. slægten <i>Holten</i> (derunder 3 bd. afskrift af J. J. Holtens memoirer)	6	28	»
Hude, Elisabeth v. d., viceefor, cand. mag., Kvinderegen- sen (27/10 1958):			
Fru <i>Anna Hudes</i> »Indledning til Historiens Studium. Ef- ter Prof. Steenstrups Forelæsninger«	1	»	»
Hulegaard, Axel, overretssagfører, Gl. Torv 14, K. (som eksekutor) (9/2 og 17/2 1960):			
Professor, dr. theol. <i>J. Oskar Andersens</i> efterladte arkiv	»	97	»
Sagfører, justitsråd <i>Ole Andersens</i> arkiv	»	40	»
Frk. <i>Olga Andersens</i> arkiv	»	1	»
Statsgældsdir. <i>P. O. A. Andersens</i> og hustru <i>Sigrid A.</i> , f. <i>Johansens</i> arkiv	»	4	»
°Hurwitz, Stephan, prof., dr. jur., Dalsvinget 7, Hell. (15/12 1960):			
Div. papirer vedr. forarbejder til <i>straffelovstillægget</i> 1944–45	»	1	»
Hyding, G., fru, Forchhammervej 28, V. (23/4 1959):			
General <i>Fr. Ohlrogges</i> privatarkiv. Breve fra general- major <i>Fr. Chr. Ernst</i>	»	1	»
Generalmajor <i>Fr. Chr. Ernst</i> og hustru <i>Sophie Bollette</i> , deres privatarkiv	»	1	»
General <i>Jacob Fr. Marius Ernst</i> og hustru <i>Louise</i> , f. <i>Abercron</i> , deres arkiv	»	1	»

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
Hæstrup, Jørgen, lektor, dr. phil., Skt. Klemens (11/9 1956, 12/2 og 17/3 1959):			
<i>Beretninger</i>	»	2	»
Supplement til Nøgle til <i>modstandsbevægelsens dæknavne</i>	»	1	»
Høegh-Guldberg, B., generalsekretær, Sundvænget 44, Hel- lerup (23/4 1959):			
Statsminister <i>Ove Høegh-Guldbergs</i> papirer	»	»	2
Høegh-Guldberg, F. E., minister, Rom (19/8 1959):			
Slægtpapirer	»	2	»
Høgsbro, Erik, landsretssagfører, Langelinie 177, Odense (10/5 1957):			
Dele af justitsminister <i>Svend Høgsbros</i> arkiv	»	3	»
Institut for Dansk Kirkehistorie (19/12 1959):			
Papirer, efterladt af biskop, dr. theol. <i>V. Ammundsen</i> ..	»	1	»
Jakobsen, Frode, fhv. minister, Ravsnæsvej 107, Birke- rød (1/11 1956 og 4/3 1959):			
Arkivmateriale vedr. arbejdet i <i>modstandsbevægelsen</i> ..	1	4	»
°Jelgren, Poul J., radiotelegrafist, S. A. S. (12/3 1959):			
Beretning om deltagelse i <i>modstandsbevægelsen</i>	»	»	1
Jensen, Arne Møller, Victor Bendixgade 5, Ø. (2/2 1957):			
Arkivalier vedr. kobberstikkeren <i>Meno</i> og <i>Jean Meno Hass</i>	»	»	1
Jensen, H. C., Sct. Jørgensvej 14, Viborg (22/12 1959):			
Papirer til belysning af en <i>radioamatørs</i> arbejde i beg. af 1920'erne	»	»	1
Jensen, Henning, Asavænget 10, Lyngby (23/7 1958):			
Afskrift af breve fra general <i>Bülow</i> 6/7-1849	»	»	1
Jensen, Jørgen, retspræsident, Kristiansgade 22, Ø. (3/9 1960):			
Et italiensk dokument fra <i>Trento</i>	»	»	1
Jensen, Viggo, Østrigsgade 47, S. (22/9 1960):			
Radiotelegrafist <i>Viggo Jensens</i> arkiv vedr. <i>besættelses- tiden</i>	»	1	»
Jernbo, Xenia, pens. stationsforstander, Toftegården B6, Vejle (21/4 1959):			
<i>Xenia Jernbos</i> erindringer med tilhørende bilagsmateriale	»	1	»
Jerndorff-Prior, Jutta, musiklærerinde, Vendersgade 24 ^a , K. (13/4 1959):			
Arkitekt <i>Alexis Priors</i> efterladte papirer	»	4	»
°Johansen, Kaj, presseattaché, New York (14/9 1956):			
Papirer vedr. besættelsetiden	»	1	»

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
Juel-Christensen, O., grosserer, Ryesgade 106, Ø. (14/5 1959):			
Optegnelser om slægten v. <i>Osten</i>	»	1	»
°Jørgensen, A. J., oberstløjtnant, regionsleder i hjemmeværnet, Strynøgade 5, Ålborg (3/3 1959):			
Beretning om arbejdet i <i>modstandsbevægelsen</i>	»	»	1
Jørgensen, H., betjentformand, Justitsmin. (21/2 1958):			
2 signeter: Søjndrulleringen og overretten i <i>Bergens Stift</i>	»	»	2
Jørgensen, K. E. Jordt, præst, dr. theol., Hersegade 9, Roskilde (23/10 1956 og 13/2 1957):			
Dr. theol. <i>Alfred Th. Jørgensens</i> privatarkiv (efterlevering)	»	8	»
°Jørgensen, Robert, National Travel Association of London (18/5 1957): Papirer vedr. arbejde i den danske afdeling af BBC i London	»	1	»
°Samme (18/5 1957) som eksekutor:			
Papirer efterladt af dir. <i>K. G. Anker-Petersen</i>	»	1	»
Keltrup, Gudmund, sognepræst, Malt pr. Vejen (25/11 1959):			
Forarbejder til en oversigt over <i>Sofus Høgsbros</i> efter-slægt 1931–33	»	1	»
KFUM og KFUK:			
Forhandlingsprotokoller m. m. 1887–1937	5	15	»
Centralforeningens (Kbh.) forhandlingsprotokoller, hovedbøger m. v. 1889–1950	213	1	»
Kierulf, Hans From, operasanger, Cort Adelersgade 3, K. (14/8 1958):			
Et bind med avisudklip, især nekrologer, jubilæumsartikler o. l. vedr. personer med navnet <i>Bing</i> og <i>Henriques</i> ..	1	»	»
Kirkens Korshær:			
Institutionens arkiv 1912–55	236	85	»
Kiær, H. F., kommandørkaptajn, Marinens Bibliotek (22/2 1957):			
»Oplysninger vedkommende Officerernes Udkommando ca. 1848«	»	1	»
Kjølser, F. H., kontreadmiral, Krokodillegade 22, K. (21/6 1958 og 9/1 1959):			
Kontreadmiral <i>F. H. Kjølser</i> s papirer	»	18	»
Klein, Robert, Roskildevej 351, Valby (2/4 1957):			
Brev til strandtoldinspektør <i>Johan Heinrich Darre</i> i Smidstrup fra Vestindisk-Guineiske Rente- og General-toldkammer	»	»	1
*Klitgaard, Carl, fhv. postmester, Hjørring, hans bo (14/8 1958):			
Afd. postmester <i>Carl Klitgaards</i> arkiv	»	15	»

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
°Knuh, Eigil, greve, Carl Johansgade 10, Ø. (3/3 1959):			
En beretning: »Speaker under besættelsen«	»	»	1
Koefoed, Preben, politibetjent, Vodstrupvej 7 ³ , Bagsværd (11/12 1957):			
Optegnelser fra 1. verdenskrig, efterladt af kaptajn <i>M. W. Koefoed</i>	»	1	»
Kornerup, Else, fru, Rahbeks alle 23, V.:			
Overarkivar, dr. theol. <i>Bjørn Kornerups</i> efterladte papi- rer, korrespondance og samlinger	»	39	»
Breve til forskellige, bl. a. <i>Jul. Claudi, J. J. Driefer, G. P. Brammer, Fr. Krarup</i>	»	»	127
Krabbe, Jon, kommitteret, Rosenvængets Alle 39 (1/12 1956):			
Tilføjelser og kommentarer til manuskript med bidrag til <i>Islands</i> historie i 1. halvdel af det 20. årh.	»	»	1
Krabbe, Knud, overlæge, dr. med., Dr. Tværgade 6, K. (21/3 1959):			
<i>Knud Krabbes</i> privatarkiv	»	3	»
Københavns kommunes folkeekkkener:			
Lagerbøger fra <i>Marinenverplegungsamt Kopenhagen</i> 1942-45	2	1	»
Københavns universitets fysisk-kemiske institut 1959:			
Professor <i>J. N. Brøndstedts</i> videnskabelige korrespondance	»	2	»
Københavns vognmandslav (10/2 1960):			
Arkiv for administrationen af kørsel for tysk regning ..	43	211	»
Larsen, Ellen, fru, Strandvejen 647, Tårnbæk (13/10 1959):			
Åstedsforretning i <i>Assenbøl</i> , 1787 9/8	»	»	1
Larsen, Emilie, læge, Klosterparkvej 19, Kalundborg (1/11 1957):			
<i>Henrik Larsens</i> efterladte papirer	»	52	»
Distriktslæge <i>Herm. Aug. Larsens</i> arkiv	»	2	»
°Larsen, Ib, kriminaloverbetjent, Etonvej 20, S. (3/3 1959):			
Beretning om arbejdet i <i>modstandsbevægelsen</i>	»	»	1
Lauridsen, Olaf, lektor, cand. mag., Lundtoftevej 271, Hjortekær (23/12 1958):			
Diverse arkivalier fra 1791-1899	»	»	1
Lauritzen, Hans, overretssagfører, Rådhusstræde 1, K. (9/6 1960) som eksekutor:			
Stiftsprovst <i>Vilh. Helweg-Larsens</i> erindringer, breve m. v.	»	1	»
Provst <i>Povl Helweg-Larsens</i> arkiv	»	8	»
Lehmann, Inge, statsgeodæt, frk., Kastelsvej 27, Ø. (26/4 1957):			

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
<i>C. N. Davids</i> beretning om en audiens hos pave Pius IX 1867 m. m.	»	»	1
Lerche, Fritz, sognepræst, Islands Brygge 15, S. (14/2 1959):			
Kammerherre <i>Christian Lerches</i> erindringer og andre optegnelser	»	1	»
Levinson, Margrethe, musikpædagog, Firkløvervej 16A, NV. (25/6 og 12/9 1959):			
Slægten <i>Levinsons</i> brevsamling	»	21	»
Linvald, Axel, fhv. rigsarkivar (10/3 1959):			
Fotokopier af breve i det norske rigsarkiv (<i>Finn Magnusen</i> til Jakob Aall, <i>Laurids Engelstoft</i> til samme m.fl. af A. Fayes saml.)	»	»	1
Samme (23/11 1959):			
Varemægler <i>Just Cohen</i> og hustru <i>Fanny, f. Hannovers</i> privatarkiv: Regnskabsbøger for husholdning 1887–1933 samt diverse regnskaber	»	6	»
Rigsarkivar <i>Axel Linvald</i> og hustru <i>Adda, f. Cohens</i> privatarkiv: Regnskabsbøger 1915–57	»	10	»
Lomholt, A., arkivar, Det kgl. danske Videnskabernes Selskab (5/10 1956):			
Afskr. af to breve fra <i>G. Koës</i> (1808) og <i>C. Molbech</i> (1820)	»	»	2
Lunn, Sven, bibliotekar, Olesvej 4, Virum (25/2 1958):			
<i>Lunnske</i> privatarkiver	»	17	»
Løventhal, Laura, fru, Fuglebo 11, F. (April 1958):			
Direktør <i>Julius Løventhals</i> privatarkiv	»	1	»
Fru <i>Andrea Løventhals</i> privatarkiv	»	1	»
°Madsen, Erik Rørbæk, ingeniør, Struer (14/9 1956):			
Dokumenter vedr. arbejdet i <i>modstandsbevægelsen</i>	»	1	»
Madsen, Rebekka la Cour, Baunegaard, Vejen (6/5 1957):			
Breve og afskrifter af breve, især vedr. slægten <i>la Cour</i>	»	4	4
Manniche, E. L., fru, Den internationale Højskole, Helsingør (23/5 1957):			
Brev fra biskop <i>P. C. Kierkegaard</i> til biskop <i>D. G. Monrad</i>	»	»	1
Marinens bibliotek:			
Sager fra <i>Dagvagtens Ligkasse</i> 1817–1941	21	1	»
Markmann, G. A., Hallingsgade 7, Ø. (19/6 1957):			
Duplikeret oversigt over slægten <i>Qvistorff</i>	»	»	1
Maskinmestrenes Forening, St. Annæ plads, K. (12/9 1956):			
» <i>Danish Merchant Navy Officers Association's</i> « korrespondance 1942–45	»	1	»

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
» <i>Danske Skibsofficerers Hjælpefonds</i> « forhandlingsprotokol 1941–45	1	»	»
Matrikelsarkivet (18/5 1960):			
Papirer, som har tilhørt agrarhistorikeren <i>Henrik Larsen Mourier</i> , H. H., cand. pharm., Frederikssundsvej 92 A, NV. (26/10 1956):		5	»
Familien <i>Mouriers</i> arkiv	»	10	»
°Munck, Ebbe, ambassaderåd, Helsingfors (8/10 1956):			
Arkivalier fra <i>besættelsestiden</i> (efterlevering)	»	1	»
Møller, Henrik, øjenlæge, Munkegården, Svendborg (22/2 1960):			
Sognepræst <i>Rasmus Prips</i> privatarkiv	»	19	»
Møller, Vagn, højskoleforstander, Rødkilde, Stege (10/11 1959 og 3/2 1960):			
Politikeren, højskoleforstander <i>Frede Bojsens</i> privatarkiv	»	30	»
Nebelong, Bent, højesteretssagfører, Østergade 24, K. (12/5 1959) som eksekutor:			
Fhv. konsulent <i>Gert Terpager Holms</i> scrapbog »Grønland som Mineland«	1	»	»
Nissen, Hedvig, fru, Engelsborgvej 5, Kgs. Lyngby (6/10 1960):			
Fru <i>Ida Larsen</i> , f. <i>Storms</i> arkiv. Breve fra søsteren <i>Mine Møller</i>	»	1	»
Nordentoft, Elsebeth S., sygeplejerske, Militærhospitalet (11/2 1959):			
Oberstløjtnant, hærarkivar <i>Johan Nordentofts</i> arkiv	»	1	»
Artillerikaptajn <i>Joh. Chr. Nordentofts</i> arkiv	»	1	»
Apoteker <i>Jens Nordentofts</i> arkiv	»	1	»
Købmand <i>Peder Chr. Nordentofts</i> arkiv	»	1	»
Professor <i>Gerh. Alexis Cappelen Sands</i> arkiv	»	1	»
Normann, Elna Otti, fru, Strandgade 21, K. (17/1 1959):			
Censor <i>J. C. Normanns</i> efterladte papirer	»	4	»
°Nyholm, Erik Halfdan, direktør, Grønningen 15, Kbh. K. (14/9 1956):			
Arkivalier vedr. hans arbejde i <i>Kina</i> under 2. verdenskrig	»	1	»
Nørregaard, Margrete, frk., Vinkelager 66 ² (4/7 1956):			
Breve til og fra professor, dr. theol. <i>Jens Nørregaard</i> ..	»	1	»
Olsen, Agnete, professorinde, Overgaden o. v. 90, K. (4/3 1960):			
8 ruller film fra <i>hollandske arkiver</i>	»	»	8
Olsen, Eugen, landsretssagfører, Rådhuspladsen 77, V. (28/5 1959):			
<i>Ferdinand Prior</i> : Livserindringer	1	»	»

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
Ostenfeld, Ib, overlæge, dr. med., Søbakken 4, Birkerød (15/8 1960):			
<i>Morten Pontoppidans</i> arkiv: breve	»	9	»
<i>Dines Pontoppidans</i> arkiv: prædikener	»	1	»
°Pedersen, Ingvar, Bolbrovænget 8, Rungsted Kyst (12/3 1959):			
Beretning om deltagelse i <i>modstandsbevægelsen</i>	»	»	1
Pedersen, Peder, arkitekt, Toldbodgade 11, K. (19/7 1958):			
Breve til biskop <i>Christian Thorning Engelstoft</i>	»	»	1
Diverse ældre breve vedr. <i>Odense</i> historie	»	»	1
Breve til søofficer <i>Gerhard Fr. W. Wrisberg</i>	»	»	1
°Petersen, Thorvald Søndergaard (8/9 1960):			
Thorv. Søndergaard Petersens arkiv vedr. <i>besættelses-</i> <i>tiden</i>	»	1	»
Philipson, Ernst, grosserer, St. Kongensgade 77, K. (22/1 1959):			
Grosserer <i>Paritz Franck Philipsons</i> officielle papirer ..	»	1	»
Plum, Inger Marie, frk., H. C. Andersens Boulevard 51 V.:			
<i>Christian IV's</i> skrivekalender 1621	»	»	1
Dronning <i>Anna Sofie</i> (Reventlows) dagbog 1721	»	»	1
Pontoppidan, Axel, kaptajn (12/3 1956):			
Manuskript til »Kongen under Besættelsen« med kong <i>Christian X's</i> egenhændige rettelser	»	»	1
Porto Novo missionen:			
Missionær <i>Anna Marie Petersens</i> breve m. v.	»	1	»
Poulsen, Martin, pastor emer., Clarasvej 11, Charl. (23/11 1956):			
Slægten <i>Gudes</i> privatarkivalier m. m.	»	7	»
Povlsen, Gudrun, kontorchef, frk., Jagtvej 216, 2, Ø. (29/11 1960):			
Husmand i Elsted <i>Peter Spørensens</i> arkiv	»	»	1
Prange, Knud, arkivar, Viborg (11/5 1957):			
<i>Danske søfolks beretninger</i> o. 1940–45	»	1	»
Prip, Asta, fru, Mynstersvej 2, V. (9/2 1960):			
Missionær <i>Einar Prips</i> papirer	»	2	»
Privatbanken i København (1/2 1957):			
4 kopibøger fra <i>C. F. Tietgen</i>	4	»	»
°Prom, Poul, aut. translatør, Nørrevold 94–96, K. (13/12 1960):			
Translatør <i>Poul Proms</i> arkiv	»	1	»
*Prytz, R., frk., Ordrupvej 30, Charl. (10/10 1958):			
Arkivalier vedr. slægterne <i>Steenstrup</i> og <i>Prytz</i> .			
Randers, Aage Kristensen, landsretssagfører, Svendborg (12/3 56):			

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
Dokumenter vedr. frk. <i>Nanna Berg</i>	»	»	3
Samme (15/10 1960):			
Dele af cirkulære af 6/4 1887 fra <i>C. Berg</i> til hans redaktører	»	»	1
Rasmussen, A. H., underdirektør, civilingeniør, Onsgaardsvej 27, Hellerup (2/8 1960):			
En af <i>A. P. Bernstorff</i> til det grevelige Schimmelmanske Fideikommis' arvinger udstedt veksel	»	»	1
Rasmussen, Poul, forfatter, Stationsgade 24, Risskov (14/12 1959):			
Ufuldendt manuskript til »Beskrivelse af landskifterne 1683 i <i>Århusbygdens</i> byer«	»	»	1
Rechnitzer, Eigil, kaptajn, Vedbæk Strandvej 392, Vedbæk (7/12 1960):			
Viceadmiral <i>Hjalmar Rechnitzers</i> privatarkiv	»	1	»
Reinstrup, E., politimester, Hillerød (27/5 1959):			
Redegørelse fra <i>Studenterrådets</i> første funktionstid	»	»	1
Reitzel, Poul, kontorchef, Bredgade 14–16, K. (14/11 1958):			
Genealogen <i>G. Lunaus</i> manuskript: Dansk våbenbog I–II	2	»	»
Rigsbibliotekarembedet (18/12 1956):			
»Betænkning afgiven 24. Sept. 1883« og brev fra <i>A. D. Jørgensen</i> til <i>T. A. J. Regensburg</i>	»	»	2
Rode, Jørgen, redaktør, civilingeniør, Grøndalsvej 63, F. (10/2 og 29/11 1958):			
Supplement til <i>Ove Rodes</i> arkiv	»	5	»
°Rohde, Ina, fru, Bergreensgade 56, Ø. (3/3 1959):			
Beretninger m. m. vedr. hendes arbejde i <i>modstandsbevægelsen</i>	»	»	1
Sabroe, L., oberstløjtnant, Rigensgades kaserne (2/12 1959):			
Afskrifter af arkivalier vedr. <i>Rigensgades kaserne</i>	»	»	1
°Scavenius, C. C., godsejer, Klintholm, Møen (12/3 1959):			
To beretninger om deltagelse i <i>modstandsbevægelsen</i> ..	»	»	1
Schacke, Gunild, fru, Springbanen 93, Gentofte:			
Breve til og fra guvernør <i>P. Hansen</i> i Trankebar, 1827 ff.	»	»	1
°Seehusen, Svann, red., Vejlemosevej 52, Holte (14/9 1956):			
Arkivalier vedr. <i>besættelsestiden</i>	»	1	»
Seidel, Wilhelm, kunstmaler, Brobergsgade 13, K. (28/4 1958):			
<i>Th. E. Ludvigsens</i> livserindringer (Erindringer om mine Søreiser og Livs- Begivenheder 1882)	1	»	»

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
Skov, Peter, minister, Nødebo, Fredensborg (6/4 1959):			
Beretning »Imødegåelse af Ingeniør <i>Erling Foss'</i> artikel i Berlingske Tidende 1/11 1958«	»	»	1
Samme (3/3 1959):			
En beretning »Kontakt med <i>Sovjetunionen</i> «	»	»	1
Samme (16/12 1959):			
Minister <i>Peter Skovs</i> privatarkiv	»	1	»
Skovmand, Roar, statskonsulent, dr. phil. (27/7 1959):			
<i>Højskolebladets arkiv</i> (ny aflevering)	»	20	»
Samme (18/4 1960):			
Redaktør <i>Karl Jørgensens</i> privatarkiv: materiale til højskolehistorie	»	2	»
Samme og fru <i>Inger Dahl</i> (19/4 1960):			
Sognepræst <i>Jens Hanssøn Dahls</i> privatarkiv:			
Prædikenopskrifter 1848–93	»	1	»
Sognepræst <i>Chr. Jørgensens</i> privatarkiv:			
Prædikenopskrifter 1864–65 og u. å.	»	1	»
Smith, Jonathan, amtsassessor (1/11 1960):			
Samlinger vedr. <i>slesvigske</i> amtsforvaltere og herredsfogeder, uddrag af ligprædikener	»	3	»
Steenstrup, Poul, boghandler, Ringe (8/11 1957):			
Arkivalier hidrørende fra kancelliråd <i>Jens Michelsen Beck</i> og landstingsmand <i>Johan Vilhelm August Beck</i> samt stamtavler og familieoptegnelser ang. familierne <i>Hagen, Steenstrup, Beck, Malling</i> m. fl.	»	1	»
Sthyr, C. H., dommer, Holsteinsgade 64, Ø. (11/1 og 16/3 1959):			
Officielle papirer og breve efterladt af kultusminister, biskop, dr. theol. <i>H. V. Sthyr</i> og hustru	»	1	»
Stibolt, Thyra, frk., Gl. Kongevej 91 A, V. (1/5 1959):			
Breve fra <i>William W. Stockfleth</i> 1849 og 1864	»	»	18
Breve til <i>W. W. Stockfleth</i> fra hans moder og søster	»	»	1
Samme (8/3 1960):			
2 breve fra prins <i>Wilhelm af Glücksborg</i>	»	»	2
Samme (27/4 1960):			
Breve fra <i>William Walcher Stockfleth</i> 1850	»	»	1
°Stilling, Jørgen, orlogskaptajn, Randkløve allé 106, Kastrup (5/11 1960):			
Breve og notater vedr. illegale våbentransporter fra Sverige under <i>besættelsen</i>	»	1	»
Studenterrådet ved Københavns universitet:			
Journaler, korrespondance m. v. 1931–50	10	23	»
Studentersamfundets Retshjælp:			
Ældre arkiv u. å.	557	143	»

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
Suenson, Bent, direktør, Maglemosevej 16, Charl. (1/12 1959):			
Protokoller vedr. <i>den danske nordsøeskadres</i> indsats og bevægelse 1864	»	3	»
Suenson, Ebbe, højesteretssagfører, Dantes plads 3, V. (21/5 1960):			
En samling dokumenter vedr. <i>Farumgaard</i>	»	»	1
Suhr, Edv., afdelingsingeniør, cand. polyt., Martinsvej 5, V. (12/3 1959):			
Papirer efterladt af krigsmin. <i>P. Fr. Steinmann</i>	»	1	»
Papirer efterladt af general <i>P. Fr. Steinmann</i>	»	8	»
Swane, Ellen, fru, Vejle (21/3 1959):			
Det <i>Swaneske</i> familiearkiv	1	37	»
Swane, Leo, museumsdirektør (17/11 1959):			
Afskrift af <i>Julie Anette Clausen Swanes</i> dagbog 1836–1863	1	»	»
Sveinbjörnsson, E., sparekasseinspektør:			
Brev m. bilag til <i>krigsministeriet</i> 1848	»	»	1
Sølling, P. N., overretssagfører, Gråbrødretorv 16, K. (18/1 1957):			
Håndskreven familiestamtavle i bogform over slægten <i>Løvgreen</i> m. fl.	1	»	»
°Søndergaard, N. F., fhv. kommunelærer, Rådmandsgade 46 A, N. (29/6 1959):			
<i>Tom Søndergårds</i> beretning om arbejdet i <i>modstandsgruppen »Holger Danske«</i>	»	»	1
Saabye, Karen, fru, Juliusvej 5, Gentofte (9/10 1957):			
Retspræsident <i>Svenning Rytters</i> efterladte papirer	»	6	»
Tesdorpf, Elsebeth, fru, kammerherreinde, Gjorslev pr. Store Heddinge (jan. 1958):			
Direktør, dr. med. <i>Thorvald Madsens</i> privatarkiv	3	14	»
Supplement til general <i>W. H. O. Madsens</i> arkiv	»	4	»
Thalbitzer, V., amtsforvalter, Jacobys allé 12, V. (12/11 1958) som eksekutor:			
Professor, dr. <i>Will. Thalbitzers</i> efterladte papirer	»	21	»
Thaulow, Th., oberstløjtnant, kammerjunker, Strandparksvej 7, Hell. (20/2 1957):			
En samling breve til Th. Thaulow fra afd. godsejer, cand. theol. <i>Jacob Estrup</i>	»	»	2
Thomsen, Johanne, frk., Englandsvej 34 D, S. (12/12 1960):			
Kunsthistorikeren <i>Ernst Goldschmidts</i> arkiv	1	»	27
Toft, Aage, journalist, Oldermandsvej 45 ³ , N.V. (11/9 1956):			

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
Dagbogsoptegnelser vedr. arbejdet som <i>radiotelegrafist under sidste verdenskrig</i>	»	1	»
°Toldstrup, A., direktør, Egebæksvej, Århus (3/3 1959):			
2 pladsbøger og 1 kartotekkasse	2	1	kasse
Torm, A., sognepræst, Vangedevej 35, Gentofte (10/3 1960):			
Tillæg til prof., dr. <i>Fr. Torms</i> privatarkiv	»	1	
Treschowske Pengefideikommis, det:			
Arkivalier 1870–1945	1	65	»
°Truelsen, Svend, landsretssagfører, major, Nørresøgade 18, Kbh. K. (14/9 1956):			
Papirer vedr. arbejde for <i>modstandsbevægelsen</i>	»	1	»
Undervisningsministeriet (24/6 1959):			
Fotokopi af indsamlingstilladelse af 8/11 1707 til den lutheranske menighed i <i>Mannheim</i>	»	»	1
Samme:			
Diverse sager efterladt af undervisningsminister, professor, dr. teol. <i>Flemming Hvidberg</i> 1936–50	»	8	»
Universitetsbiblioteket, Uppsala (5/4 1957):			
Fotokopi af brev, dat. 8. dec. 1880 fra <i>Caspar Paludan-Müller</i>	»	»	1
Wamberg, Sascha, fru, Niels Brocksgade 4, V. (21/11 1959):			
Minister <i>Helge Wamberg</i> s papirer	»	12	»
Sognepræst <i>Harald Wamberg</i> s papirer	»	1	»
Wandel, antikvarboghandler (24/3 1959):			
Sognepræst <i>Chr. Graaes</i> arkiv	»	»	1
Weber, Berthel, købmand, Ålekistevej 204, Vanløse (24/6 1960):			
<i>H. P. Webers</i> dagbog	1	»	»
Weihe, Alexandra, fru, Hanevadsvej 115, Skovlunde (5/8 1959):			
En samling breve og autografer	»	»	1
Wildau, Ingeborg, frk., Kruså (30/10 1958):			
<i>Emil Wildaus</i> arkiv	»	»	1
°Winkelhorn, Kai, 20 Broad Street, New York, U. S. A. (4/3 1959):			
Et læg vedr. arbejdet i <i>Special Forces Headquarter</i> under krigen	»	»	1
With, Ragna, frk., Malmøgade 4, Ø. (1/5 1959):			
Generalløjtnant <i>Erik With</i> s efterladte papirer	»	10	1
Vaaben, Ejnar, cand. mag., Glumsø (6/6 1960):			
<i>Ejnar Vaabens</i> privatarkiv	»	«	1
Zahle, Erik, museumsdirektør, Bredgade 66, K. (29/10 1958):			

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
Fhv. statsminister <i>C. Th. Zahles</i> korrespondance med generalkonsul <i>Yde</i> , Hamborg	»	»	1
<i>Zahle</i> , Otto, rektor, Amagertorv 24, K. (14/9 1959, 7/1 1960 og 20/5 1960):			
Dagbogsoptegnelser af kammerherre <i>H. A. Bernhoft</i> ..	3	»	»
Kammerherre <i>Bernhofts</i> efterladte papirer	»	8	»
<i>Zeuthen</i> , Vilhelm, civilingeniør, Strandvænget 8 (29/2 1960):			
13 breve fra prof. <i>F. C. Sibbern</i> til <i>Fr. Ludv. B. Zeuthen</i> , 2 breve fra <i>Martin Hammerich</i> til <i>Zeuthen</i> , 10 breve fra <i>Henrik Steffens</i> til <i>H. Bastholm</i>	»	1	»
Samme (4/10 1960):			
Sognepræst, dr. <i>Ludvig Zeuthens</i> efterladte papirer	»	1	»
Ørstedeske Prismedaillelegat, det:			
Bestyrelsens forhandlingsprotokoller 1853–1931	2	»	»

Landsarkivet for Sjælland m. m.

d'Auchamp, M. L., frk. Det kgl. Bibliotek (1958):			
Dokumenter vedrørende <i>Grønhøjgård i Sorø amt 1775–1851</i>	»	»	10
Bang, S., læge, Virum (1956):			
Diverse protokoller, lægejournaler, korrespondancesager, fotografier m. v.	55	49	»
Bech, Jørgen, kasserer, Slagelse (1956):			
Diverse dokumenter vedrørende <i>Tårnborghovedgårds</i> gods og dets ejere 1784–1877	»	1	»
Samme (1957):			
Korrespondanceprotokol samt diverse dokumenter vedrørende <i>Tårnborghovedgårds</i> gods og dets ejere 1799–1889	1	1	»
Privatarkivalier vedrørende slægten <i>Bech</i> 1799–1846 ..	»	2	»
Grosserer <i>Bechs</i> (død 1846) arkiv 1800, 1833–43	1	»	2
<i>Bernhoft</i> , E. R. A. H. (1960):			
Interessentskabet <i>Bøstrup</i> gods 1682–1925. Diverse godsarkivalier	39	4	»
<i>Børresen</i> , antikvarboghandler, Kbhvn. (1957):			
<i>Hasle</i> rådstue: regnskaber 1812–46, div. år	»	1	»
<i>Hasle</i> rådstue: sager vedrørende fattigkommissionen 1784–1870	»	1	»
<i>Allinge-Sandvig</i> rådstue: regnskaber 1801–26, div. år ..	»	1	»
<i>Hasle</i> kirkeinspektion: Indkomne breve 1777–1855, div. år	»	1	»
Værgerådssager fra <i>Præstø</i> ca. 1900–ca. 1945	»	1	»

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
Det kongelige bibliotek (1959):			
<i>Roskilde adelige Jomfruklosters</i> Hoverforening 1791 ..	»	»	1
Hansen, Axel, tømremester, Kbhvn. (1958):			
Pergamentsbreve ang. <i>Harrestedgård</i> gods, 1576, 1637, 1669	»	»	3
Holbæk musæum (1958):			
<i>Holbæk</i> købstads brandforsikringsprotokoller 1801–76 ..	8	»	»
<i>Holbæk</i> købstads brandtaksationsprotokoller 1801–74 ..	8	»	»
<i>Holbæk</i> købstads brandregnskabsprotokoller 1762–1874	2	»	»
Opmålingsbog over <i>Hørby</i> bys marker 1773	1	»	»
Afskrift af matriklen for <i>Udby</i> bys marker 1765	1	»	»
Afskrift af matriklen for <i>Markeslev</i> bys marker 1751 ..	1	»	»
Afskrift af matriklen for <i>Kastrup</i> bys marker 1790	1	»	»
Jensen, Leif H., fængselsbetjent, Kbhvn (1957):			
Afskrivningsbog, regnskabsbøger, notesbøger, breve og diverse arkivalier, der har tilhørt afdøde gårdmand <i>Mor-</i> <i>ten Madsen</i> , Nordby, Samsø	»	2	»
Kalvehavebanen (1959):			
Diverse protokoller og pakker 1899–1958	23	100	»
Kornerup, Bjørn, overarkivar (1957):			
Dokumenter henhørende til <i>Ramsø herreds</i> provstearkiv 1753–78	»	»	11
Optegnelser om kirkegangen i <i>Rorup-Glim</i> 1848–52 ...	1	»	»
Optegnelser om kirkegangen i <i>Ejby-Nørre Dalby</i> 1871– 73	1	»	»
Købstædernes almindelige brandforsikring (1960):			
Brandtaksationsprotokol for <i>Hørsholm</i> købstad 1801–37 (38)	1	»	»
Køge byhistoriske arkiv (1957):			
Tillysningsbog for <i>Køge</i> kirke 1856–69	1	»	»
Tiendebog for <i>Køge-Ølsemagle</i> sognekald 1893–1902 ..	1	»	»
Diverse korrespondancesager vedrørende <i>Køge</i> kirke- inspektion 1829–1917, div. år	»	1	»
Samme (1958):			
Bog over opmålte og udmålte kornvarer 1765	1	»	»
<i>Bjevskov</i> skoles inventariebog 1723, 1819–1900	1	»	»
Samme (1960):			
Cirkulærekopibog for <i>Ringsted</i> byfoged 1807–12	1	»	»
Landsarkivet, Odense (1959):			
Af <i>Farumgårds</i> arkiv:			
Hovedbøger 1845–46, 1888	2	»	»
Kassebøger 1891–1907	2	»	»
Arbejds- og daglejerjournal 1888–89	1	»	»
Kornbøger 1861–64, 1890–92	2	»	»

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
Mejeribøger 1867–85, 1891–92	3	»	»
Mejeriregnskab 1890–91	1	»	»
Regnskab for Farumgårds have 1899.....	1	»	»
Regnskabsbog for Farum sø 1892–95	1	»	»
Kontrabog med købmand F. Digeman	1	»	»
Indbofortegnelse 1899	1	»	»
Inventarieliste, regnskabsbilag m. m.	»	1	»
Landsarkivet, Viborg (1959):			
Fotokopi af pergament i Mariager musæum, Tingsvidne fra <i>Nakskov</i> byting, dat. 1642 2/5	»	»	1
Samme (1960):			
Tegninger og beskrivelser af <i>Compeniusorglet</i> på <i>Frede- deriksborg</i>	»	»	41
Private dåbsprotokoller for <i>Helligåndskirken</i> 1846–56..	2	»	»
Privat vielsesprotokol for <i>Helligåndskirken</i> 1846–51 ..	1	»	»
Privat konfirmationsprotokol for <i>Helligåndskirken</i> 1846–55	1	»	»
<i>Kalundborg</i> købstads arkivregistratur 1808	1	»	»
Forhandlingsprotokol for <i>Skellebjerg</i> sogns sundheds- kommission 1861–65	1	»	»
Regnskabsbog for Indre Missionsforening i <i>Uggerløse</i> ..	1	»	»
Kort over mat. nr. 17, 30, 31 <i>Lundby</i> by og sogn Ham- mer herred	»	»	1
Nakskov Branddirektorat (1956):			
Brandforsikringsprotokoller for <i>Nakskov</i> 1867–1950 ..	10	»	»
Fortegnelse over forsikrede bygninger i <i>Nakskov</i> c. 1870	1	»	»
Nationalmuseets 3. afdeling (1960):			
Kvitteringsbog for <i>Jørgen Larsen</i> , Svinninge, 1829–46..	1	»	»
Kvitteringsbog for <i>Ole Larsen</i> , Føllenslev, 1868–1903 ..	1	»	»
Nielsen, Carl, Kbhvn. (1958):			
Kvittering for betalt fattigskat af Nørre kvarter nr. 118, <i>Kbhvn.</i> 1792	»	»	1
Kopi af skrivelse af 28/4 1767 ang. ringning med <i>Petri</i> og <i>Frederiks</i> kirkers klokker i anledning af <i>Chr. VII's</i> kroning 1767	»	»	1
Næstved musæum (1958):			
Arkivalier vedrørende <i>St. Peder</i> og <i>St. Mortens</i> kirker i <i>Næstved</i>	»	1	»
Pedersen, Peder, arkitekt, Kbhvn. (1958):			
Protokol i kommissarieskiftet efter etatsråd og rentekam- merkommitteret <i>Johan Wolfhagen</i> 1841–47	1	»	»
Rigsarkivet (1957):			
Skrivelser til Landmilice-Sessionen for <i>Fyn</i> og <i>Lange- land</i> 1793–94	»	»	21

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
Samme (1959):			
<i>Måløv</i> skoles vidnesbog 1823–1915	1	»	»
Samme (1960):			
Skøder m. v. vedr. <i>Farumgård</i>	»	»	1
Rosendahl, Ph., kontorchef, Kbhvn. (1957):			
<i>Christianssæde</i> grevskab: Hoved- og kassebøger (østre godsdistrikt) 1838–48	2	»	»
Seidel, W., kunstmaler (1958):			
Privatpapirer vedrørende slægten <i>Holst</i> 1745–1895	»	»	4
Weber, Kirsten, bibliotekar, Kbhvn. (1957):			
Brudstykke af liber daticus vedrørende <i>Esbønderup-Nød- debo</i> sognekald	»	»	1
Welding, Olaf, Hamborg (1957):			
Papirer vedr. stiftsprovst <i>F. O. Weldings</i> og hustrus døds- bo 1894	»	1	»
Zeuthen, Vilhelm, civilingeniør, Kbhvn. (1957):			
Skiftebrev med originalt testamente efter provst i Store- Heddinge <i>Daniel Seidelin Birch</i> 1855	1	»	»

Landsarkivet for Fyn

Andersen, Laur., Odense (1957):			
Optegnelser m. m. vedrørende gårdmænd i <i>Gestelev</i>	2	»	»
Samme (1959):			
<i>Schougårdsslægterne</i> fra Ryslinge Hestehave (manuskript) samt kirkebogsudskrift vedr. slægten <i>Hans Sørensen Mu- schou</i>	»	»	2
Birkerød Statsskole (1957):			
Arkivalier vedrørende <i>Østergård</i> gods	»	1	»
Bjerregaard, N., ejendomsrådgiver, Kbhvn. (1958):			
Skomager <i>N. H. Bjerregaards</i> almanak 1836–37	1	»	»
Brahesborg gods (1959):			
Godsarkivalier 1677–1923	92	236	21
Bramstrup gods (1959):			
Godsarkivalier 1817–1921,	4	»	3
Eibye, Knud, kunstsmedemester, Odense (1958):			
<i>Odense Smedelaugs</i> 500 Aars Jubilæum	1	»	»
»Elias«-Logen, Odense (1957):			
Logens arkivalier 1892–1942	21	»	»
Samme (1959):			
Protokoller 1930–31, 1942–59	2	»	»
Engelstad, Sig., Oslo (1957):			
Manuskript om familien <i>Albech</i>	»	»	1

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
Erholm-Søndergaarde gods (1958):			
Dokumenter vedr. el. installation på <i>Erholm 1905</i> samt tegninger af hestestald på <i>Tårupgården 1916</i> og kort angående statsbanen over Fyn c. 1860	»	2	6
Samme (1959):			
Godsarkivalier hovedsagelig vedr. <i>Tårupgaard 1827–1959</i>	3	»	»
Fyns Stifts Lægeforening (1956):			
Fyns Stifts Lægeforenings arkiv 1882–1953	12	29	»
Samme (1959):			
Det kommunale udvalgs sager 1914–56	»	9	»
Fåborg byhistoriske arkiv (1956):			
Dokumenter vedr. <i>Fåborg</i> havn, skolevæsen m. m. 1749–1933 og sager vedr. <i>Fåborg</i> kirkeinspektion og menighedsråd c. 1861–1953	140	13	»
Samme (1956):			
Breve fra <i>Søren Jensen</i> , f. 25/7 1828 i V. Åby, 1862–79	»	»	1
Samme (1957):			
<i>Fåborg</i> Skib Broes Protocol 1797–1882	1	»	»
Samme (1958):			
Erindringer af <i>Lovise N. Aagaard</i> 1843. <i>C. P. Bagger Christensen: En Pindsereise og Møensreise</i> . Div. dok. vedr. lærer <i>N. P. Walberg</i> og hans slægt samt <i>Chr. Hemmingen: 2. Regiments Forlægning til Fåborg</i> fra 15/11 1942,	1	»	3
Samme (1960):			
<i>Fåborg</i> havne-, fattig- og brandforsikrings-sager 1799–1929	17	1	»
Hansen, Cathrine, Odense (1956):			
2 beviser for, at <i>August Hansen</i> 1904 har besøgt <i>S. Pietro</i> og <i>S. Paolo</i> i Rom	»	»	1
Hansen, E. Sylvest, førstelærer, Ollerup (1959):			
Forhandlingsprotokol for <i>Sydfyns Læseforening</i> 1862–1946	1	»	»
Hauervig, Jens, vurderingsmand, Odense (1960):			
Manuskript om <i>Jens Lassen</i> m. m.	»	»	1
Hofmannsgave gods (1959):			
Regnskabssager 1834–84	49	»	»
Holstenshuus gods (1958):			
<i>Lyø</i> birks tingbog 1661–85	1	»	»
Samme (1958):			
<i>Holstenshuus, Langesø</i> og <i>Nakkebølle</i> godsarkiver	78	188	»
Høbye, Emil, farvehandler, Glamsbjerg (1958):			
Jordemoder <i>Klara Høbyes</i> lommebøger for jordemødre 1924–52	28	»	»

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
Hårslev sogns bibliotek (1956):			
Udskrift af Landvæsenkommissionsprot. vedr. <i>Gamby</i> bys udskiftning 1790	1	»	»
Landsarkivet for de sønderjyske landsdele (1957):			
Målings- og taxationsforretninger over kirker, præste- gårde og degneboligers jorder på <i>Ærø</i> 1734 samt <i>Rise</i> kirkeregnskabsbog 1691–1741	2	»	»
Samme (1958):			
Div. dokumenter fra <i>Hvedholm</i> 1682–1740	»	»	6
Larsen, Ellen, Tårbæk (1959):			
Forligsforretning, 9/8 1781	»	»	1
Lumby-Tårup bylav (1958):			
Div. dokumenter 1825–81	»	»	1
Lütken, A., bygningsinspektør, Skern (1957):			
Breve til Vilh. Lütken fra registrator <i>Fr. Krarup</i> og bi- skop <i>C. Wegener</i> 1901–02	»	»	3
Munk, Holger, forpagter, Frederikssund (1959):			
Div. slægtsoptegnelser fra <i>Longelse Skovgård</i>	»	»	1
Nielsen, Laurits, redaktør, Frederiksberg (1959):			
» <i>Arte</i> «, årgang 1951–58	»	7	»
Nyborg museum (1956):			
Brandforsikringsarkivalier	49	»	»
Odense bys museer (1958):			
Dokumenter vedr. <i>Toftegård</i> i Asperup sogn 1640–1871	»	»	1
Samme (1959):			
Dagbøger m. m. for <i>Mesinge</i> skole 1832–1912	9	»	»
Odense Centralbibliotek (1960):			
Bibliotekets arkiv 1889–1925	9	»	»
Pilegaard, Kirsten, Sallinge (1958):			
J. Pilegaard: <i>Hillerslev</i> sogns historie (håndskr.)	»	1	»
Poulsen, Chr., Læssøegade 6, Odense (1960):			
Rasmus Skovsgaards samlinger til <i>Sanderum</i> sogns historie	17	2	»
Poulsens Eftf., Chr., sagfører, Svendborg (1959):			
Regnskabsbøger m. bilag 1845–1954 fra boet efter <i>Helga</i> Sehested vedr. driften af <i>Bjergeskovgård</i> m. fl.	267	20	»
Rigsarkivet (1956):			
Akter vedr. »De deputerede f. Land Milice Sessionen i Fyn og <i>Langeland</i> « 1781–86 og arkivalier vedr. <i>Fakke-</i> <i>bjerg</i> og <i>Slipshavn</i> fyr 1846–1913	21	7	1
Samme (1958):			
Besigtigelse af <i>Åstrup</i> kirke 17/7 1683	»	»	1
Samme (1960):			
Blad af regnskabsbog for tienden i <i>Rolfsted</i> sogn 1675..	»	»	1

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
Godsarkiv for slægten <i>Kaas, Nedergaard</i> 1670–1835 ..	»	1	»
Sandager, Ruth, Kbhvn. (1957):			
Dok. vedr. gården » <i>Enigheden</i> «, <i>Fodslette</i> sogn 1840–1938	»	»	1
Velgørenhedsselskab, det private, Odense (1960):			
Selskabets arkiv 1856–1956	13	1	»
Woll, V., politimester, Kerteminde (1958):			
3 blade med skitser af gravmonumenter på <i>Kerteminde</i> v. kirkegård samt stamtavler over slægterne <i>Gommesen</i> og <i>Delcomyn</i>	»	»	3
Zahrtmann, fru, København (1959):			
Brev til rådmand Urban Hansen, Odense fra <i>J. Jensen</i> , Aberdeen 1859	»	»	1

Landsarkivet for Nørrejylland

Als museum (1957):			
Kvitteringsbog for <i>Ole Larsen</i> 1766–1828	1	»	»
Samme (1960):			
Skattekvitteringsbøger	80	»	»
Brinch-Fischer, K., Esbjerg (1957):			
Arkivalier fra <i>Sønderho</i>	5	1	2
Bruun, A., forpagter, Råstrup (1959):			
Fæsteprotokoller fra <i>Høstemark</i>	5	»	»
Bøgh, Ove, bogbinder (1960):			
Uddrag af <i>Baumgartens</i> samlinger vedrørende navnet <i>Bøgh</i>	»	1	»
Christensen, Jørgen, kredsbestyrer, Ulbjerg (1957):			
Div. dokumenter vedr. <i>Ulbjerg</i>	»	»	11
Christensen, lærer, Hjørring (1956):			
Arkivalier vedr. <i>Åstrup</i> gods	1	1	»
Christiansen, Ellen, lærerinde, Fjenneslev (1959):			
Slægtsoptegnelser af lærer <i>H. Christiansen</i> , Skallerup ..	109	1	»
Clausen, David, rentier, Vejle (1957):			
Skøde fra 1820	»	»	1
Dansk Pressemuseum (1956):			
Skøder fra <i>Hads herred</i>	»	»	12
Det broderlige Skydeselskab, Ålborg (1957):			
Protokoller	6	»	»
Det danske Hedeselskab (1956):			
Forskellige adkomstdokumenter	»	1	»
Det mosaiske Troessamfunds bibliotek (1957):			
Ministerialbog for <i>Randers</i>	1	»	»

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
Egå efterskole (1958):			
Forhandlingsprotokol for <i>Vejle branddirektorat</i> 1860 ..	1	»	»
Eliassen, P., fru redaktør, Kolding (1958):			
Red. P. Eliassens efterladte papirer	41	2	»
Eriksen, P., landsretssagfører, Hammel (1959):			
Arkivalier vedr. <i>Hammel-banen</i>	3	16	»
Esbjerg centralbibliotek (1959):			
N. M. Kromanns papirer	1	1	»
Fredericia museum (1956):			
Karakter- og forsømmelsesprotokol for en skole i <i>Fredericia</i> 1867-79	1	»	»
Samme (1957):			
Kæmnerarkivalier	4	»	»
Forretningsbøger	375	»	»
Friis, H., grosserer, Århus (1957):			
Dimittender fra <i>Vesterborg seminarium</i>	1	»	»
Dimittender fra <i>Brahertrolleborg seminarium</i>	1	»	»
Samme (1958):			
Kartotek over seminarister	»	4	»
Hansgaard, H. C., oberstløjtnant (1960):			
Stamtavle over slægten <i>Hansgaard</i>	1	»	»
Haribo Lakrids A/S (1957):			
Skudsmålsbog	1	»	»
Himmer, bankdirektør, Viborg (1958):			
Brandforsikringsprotokoller	8	»	»
Hobro museum (1957):			
Forskellige arkivalier	23	11	14
Hvidtfeldt, Johan, landsarkivar (1960):			
Familienbuch der Familie <i>Clausen</i> 1555-1838	1	»	»
Jacobsen, red., Sæby (1959):			
Taksationsforretning for <i>Vår</i>	1	»	»
Jensen, Elle F., fhv. højskoleforstander, Skals (1959):			
»Natbog« for <i>Skals private vagtværn</i> 1944-45	1	»	»
Jensen, E. Ørum, landsretssagfører (1960):			
Forhandlingsprotokol for <i>Engelsborg forsamlingshus</i> ..	1	»	»
Jensen, J. Jeppesen, landbrugskonsulent, Ålborg (1957):			
Ekstraktafskrifter af <i>Skivehus</i> lensregnskaber	»	2	1
Samme (1958):			
Afskrift vedr. <i>Jacob Brochmanns</i> auktion 1695	1	»	»
Samme (1960):			
Afskrift af jordebog for <i>Skivehus</i> len, ca. 1525	»	»	1
Jensen, J. M., Væt (1956):			
Fattigprotokol fra <i>Vorup</i> 1759-1802	1	»	»

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
Jensen, P. hestehandler, Viborg (1959):			
Kvitteringer for hestehandler	»	1	»
Jensen, Viggo (1960):			
Arkivalier vedrørende <i>Grynderup søs</i> pumpelag	2	1	»
Jensen, skoleinsp., Mariager (1957):			
Breve til overlærer <i>Melchior</i>	1	1	»
Johansen, M., lærer, Vrå pr. Arden (1959):			
To dokumenter med <i>J. B. S. Estrups</i> håndskrift	»	»	2
Kjeldsen, godsejer, Lerkenfeld (1957–58):			
Diverse arkivalier	»	11	»
Samme (1959):			
Kopibog m. v.	2	1	»
Klitgaard, A. M., Hjørring (1957):			
C. Klitgaards håndeksemplarer af egne værker	6	»	»
Klitgaard, C., postmester (1956):			
Diverse optegnelser	1	2	»
Kofoed-Hansen, K., oberstløjtnant, Dragør (1957):			
2 dokumenter fra <i>Viborg</i>	»	»	2
Kristensen, Johs. E. Tang, overbibliotekar (1959):			
Diverse papirer af <i>Evald Tang Kristensens</i> samlinger ..	»	1	»
Larsen, Emil, landpostbud, Sindal (1956):			
Regnskabsbog for <i>Baggesvogn gods</i> 1829–32	1	»	»
Larsen, M., sognepræst, Als, Østjylland (1956):			
Manuskript om <i>Als sogn</i>	1	»	»
Lebech, Mogens, forf. (1960):			
Regnskabsbog for <i>Tirsbæk gods mølle</i>	1	»	»
Lyngå forsamlingshus (1958):			
Diverse arkivalier	3	1	»
Løye, apoteker, Viborg (1958):			
Diverse dokumenter	»	»	6
Madsen, Anna, Struer (1957):			
Kort over <i>Kvolbæk mark</i>	»	»	1
Mariager museum (1959):			
Inventarliste for <i>Mariager havn</i> 1870–1932	1	»	»
Mogensen, J., overlærer, Viborg (1958):			
Diverse papirer	»	1	»
Nevald, C. E., oberstløjtnant, Kbhvn. (1958):			
Diverse papirer fra <i>Læsø</i>	»	1	»
Nykøbing M. museum (1958):			
Topografica, privatarkiver	4	8	10
Odder byhistoriske arkiv (1958):			
<i>Ørting-Falling</i> sogneforstanderskabs protokoller	2	»	»

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
Pape, C. J., Fannerup (1956):			
Dokumenter og kort vedrørende matr. nr. 2 af <i>Sveistrup</i> , Råsted sogn	»	1	»
Pedersen, Helga, Vonge (1957):			
Skøder m. v.,	»	1	»
Pedersen, Lindgård, landsretssagfører (1956):			
Oversættelse af et brev fra pastor <i>Georg Mager</i> i Tysk- land vedr. slægten <i>Bitsch</i>	»	»	1
Poulsen, J. J., gårdejer (1960):			
Udpantnings- og tyendeprotokol for <i>Oddense</i>	2	»	»
Poulsen, K. G., fru, Horsens (1959):			
Diverse	»	1	»
Poulsen, Søren, gårdejer, Fjeldsø (1958):			
Optegnelsesbog af pastor <i>J. Junge</i>	1	»	»
Randers amtshistoriske arkiv (1959):			
Kassebog for <i>Gessinggård</i>	1	»	»
Randers byhistoriske Arkiv (1960):			
Fodringsprotokoller ført af <i>L. A. Laursen</i>	2	»	»
Rasmussen, Munk, Nielsine, fru, Kavslunde (1959):			
Diverse skøder etc.	»	1	»
Ringkøbing Museum (1960):			
Diverse arkivalier	17	»	18
Roelsgaard, læge, Vejle (1959):			
Diverse	»	1	»
Rugholm, T., provst, Mårslet (1958):			
Arkivalier fra <i>Mårslet børnehjem</i>	5	1	»
Læge <i>Agnes Clausens</i> optegnelser om <i>Anholt</i>	»	1	»
Raaschou, Carl, Als, Østjylland (1956):			
Dokument vedrørende <i>Overgård</i> af 1732	1	»	»
Samme (1957):			
Adkomstdokumenter m. v.	»	1	»
Samme (1960):			
Fremmedbog for <i>Als kro</i>	1	»	»
Schøller, C.-G. G., oberst, Randers (1958):			
»Træk fra <i>modstandskampen</i> «	1	»	»
Silkeborg centralbibliotek (1956):			
<i>Heilskovs samlinger</i>	»	24	»
Samme (1958):			
Papirer af <i>Jens Holdgaards</i> privatarkiv	1	»	»
Sparekassen for Nykøbing Mors og Omegn (1956):			
Forhandlingsprotokol for <i>selskabet »Jylland«</i> 1880–1913	1	»	»
Spreckelsen, O. v., revisor, Viborg (1957):			
Personalhistoriske arbejder af <i>J. C. Sixhøi</i>	5	»	»

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
Spreckelsen, P. v., kontorchef, Randers (1960):			
Testamente vedrørende <i>Niels Stenild</i>	»	»	1
Svanholm, dommerfuldm., Viborg (1958):			
Arkivalier fra <i>Sebbekloster</i>	40	35	»
Sørensen, Constantin, Nykøbing M. (1959):			
Beretning om <i>frihedskampen på Mors</i>	»	1	»
Tisted centralbibliotek (1958):			
Liber daticus for <i>Rær-Hansted-Vigsø</i>	1	»	»
Tisted museum (1959):			
Diverse sager	11	»	»
Ussing-Jepsen, A., lektor, Viborg (1959):			
Diverse	»	1	»
Varde byhistoriske arkiv (1959):			
Forhandlingsprotokol for <i>Varde</i> byråd 1854–77	1	»	»
Vejle museum (1956):			
Skøde vedr. <i>Vejle mølle</i> , udstedt af Chr. V i 1699	»	»	1
Vejle-Vandel-Grindsted jernbane (1958):			
Diverse arkivalier	187	217	»
Viborg byhistoriske arkiv (1956):			
<i>Viborg fængselselskabs</i> arkiv	76	3	»
Arkivalier vedr. <i>arbejdernes fællesorganisation</i> (deposi- tum)	71	4	»
Viborg Stiftsmuseum (1958):			
<i>Chr. Gullevs</i> manuskript	1	»	»
Wind, Jørgen, Lystrup (1959):			
Optegnelser om slægten <i>Welling</i>	»	1	»
Østergaard, K. H., sognepræst, Åstrup (1957):			
<i>Sydvestjysk Præstekonvents</i> forhandlingsprotokoller	2	»	»
Østvendssyssel Museum (1960):			
2 kort over <i>Boller</i> bakker	»	»	2
Ågård frimenighed (1958):			
Diverse arkivalier	3	2	»
Ålborg Diskontobank (1957):			
Dokumenter fra <i>Rødslet</i> gods	»	»	2
Ålborg historiske museum (1956):			
Ægtprotokol for <i>Farstrup</i> sogn	1	»	»
Samme (1958):			
<i>Støvring</i> afholdsforenings arkiv	6	»	»
Samme (1959):			
Lavssager, skøder m. m.	12	3	8
Års museum (1957):			
Arkivalier fra præsteembeder m. v.	11	»	5

		Læg
Bd.	Pkr.	el. stkr.

Landsarkivet for de sønderjyske landsdele

Achelis, Th. A., dr., Kiel (1957):		
En del arkivalier fra <i>Haderslev</i> skole-, provste- og præste-arkiv m. m.	8	7 »
Andersen, E., landsretssagfører, Haderslev (1956):		
Arkivalier fra <i>Kreditanstalt Vogelgesang og Höfeverwaltungsgesellschaft</i>	ca. 14	meter
Andersen, Hans, Kongsbjerg (1957):		
Dele af <i>Dansk Samfunds</i> arkiv	»	3 »
Andersen, Niko, Røllum skole (1956):		
Sager vedr. <i>Røllum kro</i> 1818–96 m. m.	»	1 »
Asmussen, A., produkthandler, Gråsten (1957):		
Kirkebøger fra <i>Broager</i>	4	» »
Asmussen, M., sognefoged, Felsted (1960):		
Brandkataster fra <i>Ensted</i> m. m.	»	» 2
Bertelsen, H., førstelærer, Røbbøl (1956):		
Regnskabsbog for <i>Gåskær-Todsbøl</i> skole 1825–95	1	» »
Beuck, Th., seminarieelev, København (1960):		
Efterladte sager efter pastor <i>Broder Friederichsen, Ø. Løgum</i>	»	2 »
Bogens Højskole, Toftlund (1958):		
Læge <i>Aage Lauesgaards</i> , Toftlund (d. 1958) og hans slægts privatarkiv	»	11 1
Bossen, N. L., skovejer, Bov (1960):		
Publicandum vedrørende højtidsoffer fra <i>Løgumkloster</i> præstearkiv	»	» 1
Bøgh-Andersen, N., højskoleforstander, Jaruplund (1960):		
Breve til pastor <i>H. Roll</i> , Lintrup 1867–68 m. m.	»	1 »
Christensen, Fr., fhv. skolekonsulent, Åbenrå (1956):		
Skolesager fra <i>Åbenrå</i> byarkiv 1704–1845	»	1 »
Christensen, Jørgen, gårdejer, Ø.-Sottrup (1959):		
Brev 1823 fra <i>Chr. Ditlev Fr. Reventlow</i> til bønderne på <i>Sandbjerg, Ballegård</i> og <i>Bøjskov</i> godser m. m.	»	» 6
Christensen, J., kommunaldirektør, Åbenrå (1956):		
Ejendoms-papirer 1843–78 på en ejendom i <i>Slotsgade</i> ..	»	» 14
Christensen, Lor., dr., Åbenrå (1957):		
Breve og andre privatpapirer samt sager vedr. jødiske slægtsskabsforbindelser	»	6 »
Samme (1958):		
Private breve (dep.), personalhist. optegnelser m. m.	»	4 »
Cleeman, C. F., kaptajn, Åbenrå (1959):		
Sager fra <i>Åbenrå</i> sømandskasse og fra afstemningen 1920	1	1 »

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
Danmarks geologiske undersøgelse (1957):			
Fotokopi af kort over <i>Draved</i> skov 1770	»	»	1
Direktoratet for statsskovbruget (1957):			
Aktstykker vedr. parceller ved <i>Løgumkloster</i>	»	»	2
Duus, Chr., grd., Asserballe (1959):			
Ejendoms papirer	»	1	»
Fabricius, Knud, professor (1959):			
<i>H. F. Rørdams</i> brevbog 1860–66 og en sønderjysk sø- mands erindringer 1848–49 og 1854–68	2	»	»
Filskov, L., Møgeltønder, hans arvinger (1959):			
Købmand <i>Lorens Filskovs</i> privatarkiv	»	7	»
Fink, Troels, generalkonsul, Flensborg (1960):			
Sager fra 3. Zones kontor i <i>Århus</i> og <i>Sønderjysk Kreds</i> <i>af 1918</i>	«	1	»
Fisker, Dorothea Ane, Åbenrå (1957):			
Poesibog 1784–87, synes at have tilhørt pastor <i>Andr.</i> <i>Bojsen</i> , Aventoft	1	»	»
Frahm, Chr., adjunkt (1956):			
Breve til <i>Ditlev Damm</i> , Åbenrå 1827–88 m. m.	»	1	»
Frandsen, Holger, landmand, Ensted (1960):			
Brandkassekvitteringsbog for <i>Nis Tammesen</i> , Åstorp ..	1	»	»
Frees, Peter, Felsbækgård (1957):			
Kommunalsager fra <i>Sdr. Hostrup</i> kommune samt ejen- doms papirer m. m.	»	3	»
Friis, Jørgen, sognefoged, Fjelstrup (1960):			
Efterladte papirer efter rentier <i>Hans Krog</i> , Christiansfeld	3	8	1
Friis, J., grd., Vesterlindet (1956):			
Sager vedr. foredragsforeningen for <i>Røde kro</i> og omegn samt familiepapirer	1	»	2
Glendal, læge, Vamdrup (1957):			
Efterladte papirer efter kreditforeningsdirektør <i>H. Han-</i> <i>sen</i> , Åbenrå	»	1	»
Grau, P. O., lærer, Hellevad (1957):			
Forskelligt vedr. familien <i>Grau</i> , Sebbelev, og vandre- bog for <i>Haderslev</i> statsseminariums afgangshold 1925	1	1	»
Samme (1960):			
Vandre- bog for <i>Haderslev</i> -dimitterende 1925, 1953–58 ..	1	»	»
Gregersen, V., kommunesekretær, Møgeltønder (1956):			
Sager fra <i>Lø-Møgeltønder</i> herredskasse, fra <i>Kærherreds-</i> <i>kogens</i> og <i>Gudskogens</i> arkiv m. m.	»	4	»
Samme (1960):			
Stamtavle over <i>Hans Andersen Schmidt</i> og <i>Botilla Boel</i> (gift 1691) i Poppenbøls børn og børnebørn	»	»	1

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
Gribsvad, Frode, landsarkivar (1960):			
<i>Jørgen Winds</i> manuskripter vedr. slægterne Wind (Wendt) o. a. slægter	»	12	»
Hansen, Chr., grd., Lauesgård (1958):			
Kort over en engregulering 1868	»	»	1
Hansen, Frede, seminarielektor, Tønder (1960):			
Sager vedr. stridighederne indenfor <i>Sønderjysk Idræts-</i> <i>forening</i> m. m.	»	1	»
Hansen, Jørgen, grd. Holbøl (1959):			
Jordebog over <i>Holbøl</i> 1790 og arvefæstebreve 1759–1855	1	»	3
Hansen, J., pastor emer., Sønderborg (1959):			
Optegnelser vedr. pastor <i>J. Eichel</i> og skoleforholdene i <i>Hostrup</i> sogn	»	1	»
Hansen, Martin, pastor emer., Sønderborg (1959):			
Forhandlingsprotokol for <i>Kirkelig forening for indre mis-</i> <i>sion</i> i Nordslesvig 1902–20	1	»	»
Hansen, P., lærer, Hellevad (1957):			
Ejendoms-papirer fra <i>Øbening</i> og <i>Svejlundstok</i>	»	2	»
Hansen, Peter, Skovbøl (1957):			
Købekontrakt 1800 på <i>Skovbølgårds</i> 4. parcel,	»	»	1
Hansen, Th., branddirektør, Visby (1956):			
Protokol for de sønderjyske bygningsforsikringsers gen- forsikringsfond	1	»	»
Hartmann, Boye P. H., landsretssagfører, Løjt kirkeby (1959):			
<i>Sønderjysk teaterforenings arkiv</i> 1930–59	1	30	»
A/S »Hejmdal« (1956):			
Diverse arkivalier 1920–56 samt forhandlingsprotokol 1920 for » <i>Den nordslesvigske Gruppe</i> « indenfor <i>Vælger-</i> <i>foreningen</i>	1	9	»
Historisk Samfund for Sønderjylland (1957):			
<i>Cl. H. Friis'</i> erindringer (manuskript og maskinskreven afskrift), overlærer <i>Jørgen Ravns</i> erindringer og danse- melodibøger (dep.)	9	»	»
Samme (1958):			
P. Severinsen: <i>L. D. Hass</i> (mskr.), <i>C. Rasmussen</i> : Af en sønderjydes erindringer (mskr.), <i>M. C. Tiedemann</i> : Erin- dringer indtil 1896 (mskr.) Dep.	»	3	»
Samme (1960):			
Dele af samfundets arkiv	10	32	1
Holdt, J., provst, Brede (1958):			
Pastor <i>N. C. Nielsens</i> dagbøger 1916–21	2	»	»
Holdt, J., lærer, Rugbjerg (1956):			
Sager vedr. <i>Kjærsgård</i> i Genner 1887–88	»	»	2

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
Samme (1957):			
Kort over <i>Løjt-Kirkeby</i> bymark 1879	»	1	»
Hvidtfeldt, Johan, landsarkivar (1959):			
Forskellige personalhistoriske og topografiske arbejder vedr. <i>Sønderjylland</i> , uddrag af borgerskabsprotokoller og kirkebøger ang. guldsmede	»	»	11
Høgsbro, Erik, landsretssagfører (1960):			
Arkivalier fra <i>Hans Appels</i> dødsbo vedr. Rødding høj- skole	»	3	»
Hønborg, Peter Jørgensen, Mommark (1959):			
Ejendoms-papirer	»	1	»
Itzke, C., snedkermester, Åbenrå (1956):			
Skøde på <i>Emkendorf</i> 1774 19/2. Pergament	»	»	1
Samme (1960):			
Diverse sydslesvigske arkivalier samt et skøde fra <i>Jels</i> ..	»	»	1
Iversen, J., rektor, Gr. Flottbeck (1960):			
<i>Hans Chr. Iversens</i> mindebog fra seminarietiden i Tøn- der 1870–72	1	»	»
Jacobsen, Theodora, Svendborg (1958):			
Lærer i Burkal og Åbenrå <i>D. C. J. Arent Riis'</i> (d. 1908) private papirer	»	»	4
Samme (1960):			
Papirer angående samme	»	»	5
Jacobsen, Thoma, Åbenrå (1956):			
Nogle sager henhørende til <i>Sprogforeningens</i> arkiv	»	1	»
Jark, Jørgen, lærer, Ågård (1957):			
Håndværkersvendepas 1817 for <i>Peter Hansen Jarck</i>	»	»	1
Jebsen, M., A/S, Åbenrå (1960):			
Diverse arkivalier	160	45	»
Jensen, Dominicus, kasserer, Rugløkke (1960):			
Ejendoms-papirer 1797–1804 for <i>Nordborg</i> landsogn ..	»	»	1
Jensen, Johs., statskonsulent, Åbenrå (1959):			
Foreningen » <i>Sct. Jørgens</i> « arkiv og <i>Martinsens</i> informa- tionsbreve 1941–42	5	2	»
Jensen, N. A., fru, Åbenrå (1956):			
Efterladte sager efter pastor <i>N. A. Jensen</i>	5	16	1
Samme (1957):			
Beretning af lotterne om bespisningen ved grænsen 1945	»	1	»
Jessen, Iver, Damgård mølle pr. Hovslund (1958):			
Ejendoms-papirer m. m. 1875–97	»	»	1
Johansen, Ophillie, Jejsing (1956):			
Ejendoms- og familie-papirer vedr. en ejendom i <i>Jejsing</i> 1666–1856. Dep.	»	1	»

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
Juhler, E., pastor emer., Løjt (1959):			
Pastor <i>Joh. Chr. Lauterups</i> selvbiografi	1	»	»
Jørgensen, Marie, Rødekro (1960):			
Ejendoms- og familiepapirer fra <i>Nr. Hostrup</i> m. m.	1	»	2
Kamphövener, Morten, redaktør, Åbenrå (1959):			
Forskelligt	»	1	»
Karberg, D., Næstved (1959):			
Efterladte sager efter købmand <i>Lor. Karberg</i> , Sønderborg	1	2	»
Kaufmann, Th., Bovrup (1956):			
Sager vedr. <i>Fællesrepræsentationen for sønderjysk hånd-</i> <i>værk og industri 1919–22</i> m. m.	»	2	»
Klindt, rektor, Åbenrå (1956):			
Ejendoms-papirer fra <i>Porsbøl</i> , Uge sogn 1791–1880	1	»	»
Kliplev sogneråd (1957):			
Brandforsikringsprotokol 1857–79 for <i>Søgård og Årtoft</i> m. m. brandgilde	1	»	»
Knarhøj, Chr., konsul, Sønderborg (1957 og 1959):			
Sager fra <i>Sønderborg Amtskomite under Sønderjydsk</i> <i>Fond</i>	5	23	»
Kock, Hans Chr., toldkontrollør, Kruså (1958):			
Fotografi af <i>Nordslesvigs</i> hjulriderlag.	»	»	1
Korse, A., bibliotekar, Broager (1957):			
Sager fra <i>Broager</i> herredsfogderi	»	1	»
Kaad, A., sognefoged, Mindebjerg (1960):			
3 breve fra <i>H. P. Hanssen</i> til P. og A. Kaad	»	»	3
Lausten-Thomsen, H., amtslæge, Åbenrå (1956):			
Breve fra forskellige	»	1	»
Samme (1957):			
Breve mellem ham og hans hustru under 1. verdenskrig	»	5	»
Sammes arvinger (1959):			
Efterladte sager efter dr. <i>Lausten-Thomsen</i>	6	11	»
Lorenzen, A. J., sognerådsformand, Rabsted (1956):			
Fattigprotokoller fra <i>Rabsted</i> sogn	4	»	»
Lyck, Kr., rentier, Lundtoft (1960):			
Forskellige papirer, især vedr. afstemningen 1920	»	»	1
Madsen, Jeppe, gårdejer, Roost (1960):			
<i>Roost</i> Mergelselskabs arkiv 1930–45	2	»	2
Madsen, Margr., Roost (1959–60):			
Sager fra <i>Den Nordslesvigske Kvindeforenings</i> arkiv.	1	2	»
Michelsen, Ella, Åbenrå (1957):			
Sager vedr. » <i>Männer-Turnverein</i> « i <i>Åbenrå</i> og forskelligt	3	3	2
Michelsen, M., amtslæge, hans arvinger (1958):			
En del private papirer	ca. 4	hyldemeter	

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
Moos, H., lektor, Åbenrå (1959): Afskrift af <i>H. A. Brammers</i> erindringer om <i>Ditlev Rose</i> og af <i>P. H. Moos'</i> erindringer	1	»	»
Moos, P. H., pastor (1959): Pastor <i>P. H. Moos'</i> optegnelser vedr. <i>Klipleve</i> sogn	15	»	»
Neumann, H., museumsinspektør, Haderslev (1956): Papirer vedr. <i>Hundevad</i> i Vonsbæk sogn 1712–1893 ..	»	1	1
Nielsen, Holger, Nørre-Hjarup (1957): Kommunearkivalier fra <i>Nørre-Hjarup</i> kommune fra tysk tid	4	2	»
Nielsen, Käthe, Kollund (1959): Afdøde musiker <i>Andreas Petersens</i> erindringer, optegnelser, breve m. m.	»	1	»
Noach, Ellen og C. W., p. t. Ringe (1959): Håndskrevne noter vedr. slægterne <i>Noach, Wulff</i> m. fl., udarbejdede af afdøde skolebestyrer <i>Axel Noach</i>	»	1	»
Nørgård, W., kommuneassistent, Åbenrå (1956): Sager fra <i>modstandsbevægelsen</i> i Åbenrå, kontoret for særlige anliggender	1	5	»
Olesen, Kold, lærer, Åbenrå (1956): Arkivalier fra foreningen » <i>Norden</i> «'s Åbenrå-afd. og regnskabsbog for juleuddelingen i <i>St. Jørgens menighed</i> i Åbenrå 1923–40	2	2	»
Paulson, Peter, rentier, V. Lindet (1960): Erindringer samt modtagne breve	1	1	»
Petersen, Andreas, købmand, Rangstrup (1960): Efterladte papirer efter pastor <i>Carsten Petersen</i> og regn- skabsbøger fra <i>Gallehus</i> kommune 1896–1902	1	15	»
Rosendahl, A., papirhandler, Søborg (1960): 3 visebøger, som har tilhørt degn <i>Niendal</i> i Hellevad ..	3	»	»
Raben, J., museumsinspektør, Sønderborg (1956): Forskellige familie- og ejendoms-papirer fra <i>Als</i>	»	»	9
Rasch, M., dr., Åbenrå (1957): Forskelligt ang. møller og brændevinsbrænder <i>Ivar Erichsen</i> og hans slægt i <i>Løgumkloster</i> samt ang. <i>Søllingvrå mølle</i> m. m.	1	2	»
Ravn, Jens, landsretssagfører (1958): Elevfortegnelser m. m. fra <i>Hejls efterskole</i>	1	3	»
Schmidt, Cornelius, grd., Døstrup (1956): Sager fra » <i>Det blandede distrikts landboforening</i> « 1854 –1954, fra <i>Døstrup sogns læseforening</i> 1838–51 og fra <i>Brede sogns elektricitetsværk</i> 1919–51	8	2	»
Samme (1957): Forskelligt fra <i>Det blandede distrikts landboforenings</i> arkiv	1	»	1

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
Schmidt, Hans Jepsen, smedemester, Rugbjerg (1958):			
Sager vedr. »Tyske kro« i Løjt-Kirkeby 1747–1852	»	»	1
Schmidt, Jep Jepsen, grd., Rise-Hjarup (1956):			
Udskeftningssager fra <i>Rise-Hjarup</i> 1786–1802	1	»	»
Schoubye, S., seminarielærer, Tønder (1957):			
4 bind af <i>de Nannsen'ske samlinger</i>	4	»	»
Smith, J., amtsforvalter, Kbhvn. (1957):			
1 kasse breve, manuskripter m. m. (ikke ordnet).			
Samme (1958):			
Diverse papirer.			
Smidt, Peder H., Spandet Gårde (1957):			
Beretning om kirken, kirkeskikke og kirkelige forhold i <i>Spandet</i> m. m.	»	2	»
Sorensen, A., Lexington, U. S. A. (1960):			
Papirer vedr. to sønner af amtsforvalter i Husum <i>H. A. Malling</i>	»	1	»
Spandet, N. C., lærer, Jyndeved (1957):			
Forhandlingsprotokol 1935–45 for <i>Dansk forening for Jyndeved og omegn</i>	1	»	»
Stegmann, H. H., fhv. dommer, Tønder (1959):			
Dommer i Tønder <i>H. Gjessings</i> erindringer, nedskrevet 1938–39, og breve fra advokat <i>G. Gjessing</i> til fysikus <i>F. F. Ulrich</i>	3	1	»
Sveistrup, Emmy, fhv. lærerinde, Slagelse (1960):			
Gamle vise- og sangbøger	»	1	»
Svensson, Bjørn, redaktør, Haderslev (1956):			
Sager fra <i>Den nordslesvigske brandforsikringsforening for bygninger</i> 1878–1935	1	1	»
Sønderborg museum (1957):			
Familie- og ejendoms-papirer fra <i>Egen</i> og <i>Kegnæs</i> sogne	»	3	»
Sønderjydsk Fond (1957):			
Hiort-Lorenzen'ske indsamlings og Sønderjydsk Fonds arkiver	80	400	»
Samme (1959):			
Diverse arkivalier	»	15	»
Samme (1960):			
Resten af <i>Fondens</i> arkiv, <i>Krigsinvalideskolens</i> arkiv, <i>Foreningen Dybbøl Skansers</i> arkiv m. m.	49	54	»
Sønderjyllands revisionskontor, Sønderborg (1959):			
Forhandlingsprotokol 1922–49 for <i>Sønderborg dampskibsselskab</i> og forhandlingsprotokol 1921–46 for drifts-selskabet »Forenede Flensborg-Egernsund og Sønderborg Dampskibsselskab«	2	»	»

	Bd.	Pkr.	Læg el. stkr.
Sønderjysk Skoleforening og H. Jepsen Christensens arvin- ger (1959):			
<i>Skoleforeningens</i> og <i>H. Jepsen Christensens</i> private arki- valier	ca.	10	m
Tauson, Chr., revisor, Haderslev (1957):			
Sager fra <i>Kreditanstalt Vogelgesang</i> og <i>Höfeverwaltungsgesellschaft</i>	10	1	10
Thordsen, T. H., frisør, Vester-Sottrup (1956):			
Mindeblade for faldne i verdenskrigen 1914–18	»	»	5
Tofft, L., landsretssagfører, Åbenrå (1956):			
Forskellige konkurs-, dødsbo- og foreningssager	21	23	»
Toftkær, A., grd., Stolliggård (1957):			
<i>Stollig</i> mejeris forhandlingsprotokoller 1894–1947	4	»	»
Tråsbøl skole, skolenævnet (1957):			
Skolekrønike, embedsbog m. m. fra <i>Tråsbøl</i> skole	6	3	»
Ulkebøl kommune (1957):			
Udsiftningsprotokoller for <i>Ulkebøl</i> , <i>Sundsmark</i> og <i>Kær</i>	»	»	3
Weber, Jes, mekaniker, Åbenrå (1958):			
Ejendomspapirer vedr. en ejendom i Sønderport i Åbenrå 183–95	»	1	»
Vyff, Kr., proprietær, Vonsild (1959):			
Ejendomspapirer	»	1	»
X (1960):			
Dokumenter vedr. 3/4 bol i <i>St. Emmerske</i> 1832–74 ..	»	1	»
Ørum, E. B. B., kriminalassistent, Åbenrå (1957):			
Fotokopi af N. S. D. A. P. N. Parteibefehl nr. 1 1941 (1/4)	»	»	1
Åbenrå byhistoriske samling (1960):			
Udvisningsregister for skovene under <i>Gråsten</i> 1806	1	»	»
Åbenrå magistrat (1959):			
Breve fra <i>Jomfru Fanny</i> til ingeniør <i>J. Maybøll</i> , Spanien	»	»	10
Åbenrå museum (1958):			
Protokoller og sager vedr. skibsfarten, laugsvæsenet m. m.	22	27	13
Samme (1960):			
Pergamentsbreve af 1539 20/11, 1574 27/10 og 1595 21/8 vedrørende engen <i>Torns</i> i Kollund	»	»	3
Aalling, J. Jensen, arkivar, Vojens (1958):			
Sager fra <i>Skodborg</i> sogneråds arkiv (dep.)	»	»	1

Tillæg III

KASSATIONSBESTEMMELSER 1956–1960

Rigsarkivet

Statsministeriet.

Grønlands styrelse og den kgl. grønlandske handel.

1. Rigsarkivet udvider 25. september 1956 en den 27. marts 1937 given bemyndigelse til kassation af genparter af kassebilag til og med år-gang 1939.
2. Rigsarkivet bemyndiger 10. november 1956 og 15. dec. 1959 den kgl. grønlandske handel at kassere lejetkvitteringer til og med 1952.
3. Rigsarkivet udvider 22. december 1959 en den 25. september 1956 given bemyndigelse til kassation af genparter af kassebilag til og med år-gang 1947.

Statstidende.

1. Rigsarkivet bemyndiger 31. januar 1959 Statstidende at kassere:
a) Kassebøger 1904–42; b) Kassejournaler 1942–51; c) Fortegnelser over afsendte ukvitterede regninger 1928–33; d) Udestående fordringer – kund-gørelser 1926–42; e) Fortegnelse over frieksemplarer 1912–30; f) Fejlberegningsjournal 1934–40; g) Memorial 1929–41.

Udenrigsministeriet m. m.

Udenrigsministeriet.

1. Rigsarkivet bemyndiger 30. januar 1957 udenrigsministeriet at kassere korrespondance, der kun vedrører pengeoverførsler, og som er mere end 6½ år gamle, inden for følgende grupper:
a) 22. R., b) 22. S., c) 22. T., d) 30. Dan. 30., e) 102. O., f) 102. R.
2. Rigsarkivet bemyndiger 15. juli 1959 udenrigsministeriet at kassere 10.000 protestskrivelser til stats- og udenrigsminister H. C. Hansen mod Vesttysklands forsyning med atomvåben m. v. fra april–maj 1958.

Ambassader og gesandtskaber.

1. Udenrigsministeriet tiltræder 13. april 1959 forslag fra rigsarkivet om, at repræsentationernes visumsager (36.y.) med undtagelse af protokol-lerne kan kasseres.

2. Rigsarkivet bemyndiger 2. juli 1956 gesandtskabet i Buenos Aires at kassere visse nærmere bestemte sager inden hjemsendelsen.
3. Rigsarkivet anerkender 16. marts 1959 en fra ambassaden i Oslo foretagen indstilling med hensyn til kassation af visse sager efter gennemgang på rigsarkivet.
4. Rigsarkivet bemyndiger 28. maj 1959 ambassaden i Stockholm at kassere visumspørgeskemaer 1942–50.
5. Rigsarkivet bemyndiger 23. maj 1960 ambassaden i London at kassere kopier af politiske beretninger fra andre repræsentationer og andet trykt eller stencileret materiale, der er udsendt til orientering, men ikke har givet anledning til egentlig korrespondance, samt visumsager, forsåvidt visumprotokollerne er i behold.
6. Rigsarkivet tiltræder 14. oktober 1960 forslag fra ambassaden i Stockholm om kassation af kartotekskort til visumspørgeskemaer 1947 ff.

Konsulater.

1. Rigsarkivet bemyndiger 9. januar 1956 konsulatet i Sydney at kassere visse nærmere bestemte sager inden hjemsendelsen.

Marineministeriet.

Chefen for flådestationen.

1. Chefen for flådestationen bemyndiger 26. januar 1956 rigsarkivet at kassere rapportbøger for Nyholms vagt 1887–1930 og vagtprotokoller for Værftsbrovagten 1888–93 (enkelte prøver dog undtaget).

Søværnskommandoens maskinmester.

1. Søværnskommandoens maskinmester bemyndiger 28. april 1959 rigsarkivet efter skøn at kassere maskinjournaler 1886–1954.

Søværnskommandoens indendantur.

1. Søværnskommandoens indendantur bemyndiger 3. aug. 1959 rigsarkivet efter skøn at kassere regnskabsmateriale 1849–1943.

Søværnets officersskole.

1. Chefen for Søværnets officersskole bemyndiger 26. oktober 1959 rigsarkivet at kassere kadetskibsjournaler 1851–1913.
2. Chefen for Søværnets officersskole bemyndiger 6. april 1960 rigsarkivet at kassere arbejdsbøger- og hefter for kadetter ca. 1910–30.

Finansministeriet.*1. statsaktivkontor.*

1. Rigsarkivet bemyndiger 21. januar 1958 kontoret at kassere alle endeligt afsluttede sager vedrørende lån ydet af statskassen i henhold til lov nr. 29 af 4. februar 1933 om driftslån til mindre erhvervsdrivende inden for håndværk og handel, dog undtaget sager af principiel eller almindelig karakter.
2. Rigsarkivet bemyndiger 13. april 1959 kontoret at kassere afsluttede sager vedrørende lån til tørkeramte landmænd i henhold til lov nr. 214 af 23. maj 1942 (R.L.-sager).
3. Rigsarkivet bemyndiger 13. april 1959 statsaktivafdelingen at foretage kassationer i serielånssager o. lign. efter nærmere aftalte regler.

4. statsaktivkontor.

1. Rigsarkivet bemyndiger 20. maj 1957 kontoret at kassere sager vedrørende indfrie statslån i henhold til lov nr. 121 af 9. april 1936 om foranstaltninger vedrørende landbrugets gæld (gældssaneringsloven) med senere ændringer og tilføjelser (S.L.J.-sager), normgivende sager dog undtaget.

6. statsaktivkontor.

1. Rigsarkivet bemyndiger 26. juli 1957 kontoret at kassere alle journalsager vedrørende indfrie statslån ydede af Marshall-midler i henhold til afsnit II i lov nr. 238 af 27. maj 1950 med tillæg om udlån til modernisering og rationalisering af erhvervsvirksomheder inden for landbrug, gartneri og frugtavl, sager af principiel karakter dog undtaget.
2. Rigsarkivet bemyndiger 26. juli 1957 kontoret at kassere alle finansministerielle journalsager vedrørende indfrie statslån ydede til tørveproduktion og anskaffelse af tørvedriftsmateriel i henhold til lov nr. 60 af 26. februar 1940 med tillæg, sager af principiel karakter dog undtaget.

Finanshovedbogholderiet.

1. Rigsarkivet bemyndiger 10. december 1958 bogholderiet at kassere
 - a) breve fra ministerier og institutionschefer vedrørende postgiroudbetalinger,
 - b) rekvisitioner fra politimestre og dommere om tilskud, c) manuskripter til statsregnskaberne.

Det statistiske departement.

1. Rigsarkivet bemyndiger 17. juli 1957 departementet at kassere
 - a) skemaer vedrørende arbejdsløshedsundersøgelsen 1946; b) sparekasseindberetninger 1944 og 1948-55 og fremover.
2. Rigsarkivet bemyndiger 18. april 1958 departementet at kassere
 - a) spørgeskemaer vedrørende huslejestatistik indkaldt 1952, 1953 og 1954 i november måned; b) spørgeskemaer vedrørende tælling af indregistrerede motorkøretøjer pr. 31/12 1951 og 1952.

3. Rigsarkivet bemyndiger 23. maj 1958 departementet at kassere spørgekemaer vedrørende færdselsuheld 1944–53.
4. Rigsarkivet bemyndiger 9. juni 1958 departementet at kassere arveafgiftskort for årene 1943/44–1952/53.
5. Rigsarkivet bemyndiger 20. august 1958 departementet at kassere følgende sager indsendt fra arbejdsanvisningskontorerne:
 - a) månedsskemaer over antallet af arbejdsløse;
 - b) månedsopgørelser over arbejde på nedsat tid;
 - c) halvårsskemaer over arbejdsløshedskassernes medlemstal i byerne.
6. Rigsarkivet bemyndiger 20. september 1960 departementet at kassere anmeldelser om levendefødte børns fødsel, når disse er 5 år gamle, undtagen anmeldelser fra Storkøbenhavn samt Århus, Odense og Ålborg-Nørresundby med forstæder.

Skattedepartementet.

1. Rigsarkivet bemyndiger 28. februar 1956 departementet at kassere journalsager til Skd. II A 1949 og VI L 1950–51 og fremover, når sagerne er over 4 år gamle, principielle sager dog undtaget.
2. Rigsarkivet bemyndiger 18. juni 1957 departementet at kassere efterbetalingssager 1941–49 undtagen for Københavns, Frederiksberg, Århus og Ålborg kommuner.
3. Skattedepartementet bemyndiger 2. oktober 1957 rigsarkivet at kassere de fra 3. kontor afleverede stempelsager 1921–30.
4. Skattedepartementet bemyndiger 19. febr. 1960 rigsarkivet at kassere de fra 3. kontor afleverede stempelsager 1931–40.
5. Rigsarkivet bemyndiger 25. februar 1960 skattedepartementet at kassere 3. kontors sager 1941–50 og fremtidig med passende mellemrum, visdomsbogssager og andre sager af alm. interesse dog undtaget.

Statens ligningsdirektorat.

1. Direktoratet bemyndiger 5. februar 1957 rigsarkivet at kassere skemaerne fra 7. ejendomsskyldvurdering 1932.
2. Rigsarkivet bemyndiger 23. februar 1957 direktoratet at kassere
 - a) vurderingsskemaer udfyldt i medfør af lov nr. 279 af 30. juni 1941 om midlertidig begrænsning af adgangen til at tinglyse gæld på fast ejendom;
 - b) vurderingsskemaer udfyldt i medfør af lov nr. 109 af 7. april 1936 om kreditforeninger.

Departementet for told- og forbrugsafgifter.

1. Departementet bemyndiger 18. januar 1956 rigsarkivet at kassere følgende sager:

Chokolade- og sukkervarebeskatningen: a) bortfaldne kreditter 1923–49; b) berigtigelse af afgifter 1936–49; c) overtrædelser (og mulksager) 1922–49; d) kredit ved køb af stempelmærker 1922–36; e) ombyning eller godtgø-

relse af stempelmærker 1922–29. *Omsætningsafgift af cigarer og cigarillos*: f) bortfaldne kreditter 1918–39; g) overtrædelser 1933–49; h) berigtigelse af afgiften 1922–49; i) ombytning eller godtgørelse af stempelmærker 1912–46; k) faktura og fakturamærker 1917–24. *Stempelafgift af cigaretter og røg- tobak*: l) bortfaldne kreditter 1913, 1920–49; m) kredit ved indkøb af stempelbånd 1919–36; n) fraskrivning i lagerbog 1921–36; o) udlevering og beholdning af stempelbånd og stempelmærker 1920–39; p) rekvisition af stempelbånd 1912–25; q) ombytning eller godtgørelse af stempelbånd 1920–41; r) overtrædelser 1912–49. *Tobaksdyrkningsafgift*: s) overtrædelser 1913–39, 1941–48. *Tobaksbeskatningen*: t) bortfaldne kreditter 1931–33; u) kredit ved indkøb af stempelmærker 1920–36. *Afgift af konsumis*: v) overtrædelser 1947–49. *Omsætningsafgift af motorkøretøjer*: x) kredit ved indkøb af stempelmærker 1925–36; y) bortfaldne kreditter 1926–36; z) mulksager 1924–26; æ) ulovlig personbefordring – lastauto 1927–29, 1936–43, 1946–47; ø) ulovlig personbefordring – ruteauto 1927–32, 1936–43; å) andre overtrædelser 1927–32, 1936–41, 1943; aa) lov nr. 333 af 3. juli 1943: overtrædelser – ulovlig personbefordring 1943–46; bb) lov nr. 333 af 3. juli 1943: andre overtrædelser 1943–52; cc) lov nr. 25 af 31. januar 1946: andre overtrædelser 1946–49. *Afgift af parfumer*: dd) overtrædelser 1947–49.

2. Departementet bemyndiger 13. marts 1956 rigsarkivet at kassere følgende sager:

Afgifter på omsætningen af stærke drikke: a) sager vedrørende konkurs, likvidations- og dødsboer 1931–40; b) sager vedrørende salg ved auktion 1931–45; c) lempelser i afgiften 1930–33; d) lempelser i afgiften, afslag 1930–39; e) mund og klovsyge 1938–39; f) smugkro 1930–49; g) overtrædelser 1941–50; h) § 13-overtrædelser 1930–40; i) andre overtrædelser 1930–50. *Spiritusbeskatningen*: k) godtgørelse af afgift, specielle sager, brækage, lækage o. lign. 1923–42; l) fraskrivning på kreditkonto for tillægsafgift på spiritus, der er gået til spilde 1920–40; m) kontant godtgørelse for brækage m. v. 1931–44; n) fritagelse for tillægsafgift af sprit til syge dyr 1944–51; o) overtrædelser 1940–45; p) overtrædelser (hjemmebrænding) 1946–50; q) hospitalssprit, tildeling til de enkelte hjemmesygeplejersker 1943–49; r) sygespiritus 1920–37; s) godtgørelse af afgift på sprit, der tilbageføres spritfabrikkerne 1920–40. *Banderolering af spiritus og vin*: t) indførsel af vin til private – tilladelser 1928–45; u) indførsel af vin til private – afslag 1928–47; v) månedlig indberetning fra toldkamrene om indførsel til private 1932–50. *Frugtvin*: x) fraskrivning i salgsbogen 1922–26. *Benzinafgift*: y) overtrædelser af benzinafgiftsloven 1927–50; z) for sent krævet godtgørelse 1928–46. *Lov nr. 100 af 27. marts 1940 om afgift på manufakturvarer m. m.*: æ) bortfaldne bevillinger vedrørende afsnit II i lov nr. 100 af 27. marts 1940 (afgiftsfritagelse for dele til høstbindegarn og fiskenet) ø) købekort 1940–46; å) A- og E-genparter vedrørende omsætningsafgift på manufakturvarer 1940–48; aa) overtrædelser af afsnit II i lov nr. 100 af 27. marts 1940 1941–45; bb) § 11 systuers lempelse i afgiften på manufakturvarer.

3. Rigsarkivet meddeler 31. okt. 1959 departementet at kunne modtage følgende sager til kassation:

a) § 3 f: andet 1933–47; b) § 3 h: fremmede vareprøver, der genudføres: andet 1936–47; c) § 3 i: toldfri genindførsel af metervarer fra farvning i udlandet: andre sager 1937–41; d) § 35: varer ikke bestillingssvarende: alm. sag 1937–47; e) § 37: tilbagebetaling af toldgodtgørelse for skibe, både, fartøjer, nybygning og ombygning 1937–48; f) manglende ankomst- og udførselsattester 1933–47; g) overligget og andet pakhusgods: henliggefristens forlængelse 1936–45; h) rapportkopier for overtoldinspektorerne 1937–40; i) maskiner og maskindele fra tilpasning m. v. her 1934–38; k) tak og rykkere 1942–54; l) diverse sager 1942–54.

Landsskatteretten.

1. Rigsarkivet bemyndiger 18. april 1956 landsskatteretten at kassere kassebøger vedrørende kontorhold for landsoverskatterådet 1927/28–31/5 1938 og for landsskatteretten fra 1. juni 1938 og fremover efter 7 års forløb.

Justitsministeriet.*Statens filmscentral.*

1. Rigsarkivet bemyndiger 7. januar 1959 filmscentralen at kassere a) 5 år gamle følgesedler, b) ekstrakopier af udgåede skrivelser.

Indenrigsministeriet.*Kommunekontoret.*

1. Kommunekontoret bemyndiger 21. november 1958 rigsarkivet at kassere udbetalingsordrer m. v. vedrørende »Den midlertidige kommunale Laanekasse af 1914«.

5. ekspeditionskontor.

1. Rigsarkivet bemyndiger 27. juni 1957 indenrigsministeriet at kassere samtlige i 5. kontor på fast nr. 41 journaliserede sager vedrørende kommunernes afregning med indenrigsministeriet af invaliderente, aldersrente m. v. tilkommende personer under indlæggelse på statsanerkendte tuberkuloseinstitutioner.

Apotekerfonden.

1. Rigsarkivet bemyndiger 21. februar 1956 fonden at kassere bilagene til fondens årlige regnskaber efter 5 års forløb.

Socialministeriet.*4. ekspeditionskontor.*

1. Rigsarkivet bemyndiger 8. maj 1957 socialministeriet at kassere alle på fast nr. 69 journaliserede sager angående personer under særforborg, der enten er afgået ved døden mindst 5 år forinden, eller som inden dette tidspunkt var udskrevet uden senere på ny at være inddraget under særforborgen.

Invalideforsikringsretten.

1. Rigsarkivet bemyndiger 19. december 1958 retten at kassere a) bilag af social art med visse begrænsninger; b) billeder og films; c) begæringssafdelingens akter; d) § 61-kontorets akter.

Landsnævnet for børneforsorg.

1. Rigsarkivet bemyndiger 20. august 1956 nævnet at kassere revisions-sager samt dubletter af revisionsafdelingens registrantkort.

Flygtningeadministrationen.

1. Boligministeriet bemyndiger 3. maj 1960 rigsarkivet at kassere dubletter af kort, tegninger og planer vedrørende flygtningelejre, baraktegninger m. v. hidrørende fra flygtningeadministrationen og barakrealisationsudvalget.

Arbejdsministeriet.

1. Rigsarkivet bemyndiger 24. februar 1958 ministeriet at kassere visse nærmere bestemte saggrupper i ministeriets journalsager (1. kontor: j.nr. 1⁸⁸, 3, 103; 2. kontor: 7, 34, 35, 53, 55, 88).
2. Rigsarkivet bemyndiger 20. august 1958 ministeriet at kassere følgende sager fra arbejdsanvisningskontorerne:
 - a) ugentlige indberetninger om antallet af beskæftigede ved beskæftigelsesarbejde;
 - b) månedsopgørelser over arbejdsløse, der kan henvises til ungdomsskoler eller beskæftigelsesforanstaltning;
 - c) oplysningsskemaer vedrørende henvisning til beskæftigelsesforanstaltning;
 - d) blanketter vedrørende udskrivning af beskæftigede ved beskæftigelsesforanstaltning.

Ministeriet for handel, industri og søfart.

1. Rigsarkivet bemyndiger 21. nov. 1956 ministeriet at kassere alle i journalen for 1920 på hovednumre 5001–5009 (berigtigelse af sønæringsbevis for skippere, styrmænd og maskinmestre i de sønderjyske landsdele) journaliserede skrivelser, telegrammer og bevillinger fra ministeriet, forudsat at de er indført i kopibøgerne.

Skibsregistreringskontoret i København.

1. Rigsarkivet forkorter 5. aug. 1957 kassationsfristen for korrespondance-sager vedr. forliste, ophuggede og solgte skibe fra 20 til 5 år.

Direktoratet for patent- og varemærkevæsenet.

1. Rigsarkivet bemyndiger 20. november 1958 direktoratet at kassere akterne til udenlandske patentansøgninger for årene 1920–29 med samme begrænsninger som i bemyndigelsen af 30. november 1951.

Navigationdirektoratet.

1. Rigsarkivet bemyndiger 17. marts 1959 direktoratet at kassere mere end 5 år gamle sager inden for forskellige, nærmere bestemte grupper.

Ministeriet for offentlige arbejder m. m.

1. Ministeriet bemyndiger 26. juli 1956 rigsarkivet at kassere regnskabsbilag til en række jernbanesager 1921–27.

Generaldirektoratet for statsbanerne.

1. Rigsarkivet bemyndiger 23. april 1959 direktoratet at kassere visse nærmere bestemte indkøbssager, der er over 5 år gamle.

Vandbygningsvæsenet.

1. Rigsarkivet bemyndiger 26. juni og 21. august 1956 vandbygningsvæsenet at kassere kassebilag og andre bogholderisager inden for nærmere bestemte grupper og for nærmere angivne år.

Landbrugsministeriet.*Statens kornkontor.*

1. Rigsarkivet bemyndiger 20. august 1958 kontoret at kassere
a) rapporter over omsætning af brødkorn hos autoriserede handlende 1952/53; b) kvitteringer for modtagelse af indkøbstilladelser for såsæd 1952/53; c) modtagelsesbeviser for afleveringspligtigt korn 1952/53; d) korrespondance med de kommunale kornnævn 1946– ca. 50 (dog at materialet fra 15–20 kommuner bevares som prøve).
2. Rigsarkivet bemyndiger 20. september 1958 kontoret at kassere skemaer vedrørende landbrugets kornaflevering i høstårene 1944–49 og 1951–53.

Ejendoms- og udlånskontoret.

1. Rigsarkivet bemyndiger 31. maj 1957 kontoret at kassere sager vedrørende lån og tilskud til enkelte jordbrugere til afvanding, vanding, mergling og kalkning ydet i henhold til lov nr. 106 af 31. marts 1933, lov nr. 345 af 22. december 1934 og lov nr. 344 af 21. december 1935 journalnumre G K og G K A).

Kirkeministeriet.

1. Kirkeministeriet bemyndiger 5. november 1960 rigsarkivet at kassere bilag til ministeriets kasse- og kontorholdsregnskaber ca. 1930–34.

Undervisningsministeriet.*Undervisningsinspektøren for mellem- og realskoler.*

1. Rigsarkivet bemyndiger 30. august 1957 inspektøren at kassere adskillige nærmere bestemte grupper af udfyldte skemaer og blanketter.

Dansk studieoplysningskontor.

1. Rigsarkivet bemyndiger 11. november 1960 kontoret at kassere kartotek over forespørgere, værelsessøgende m. fl.

Statsradiofonien.

1. Danmarks Radio bemyndiger 3. november 1959 rigsarkivet at kassere
 - a) ansøgninger om fritagelse for licensafgift; b) oplag af radiomærker 1928–31 (bortset fra prøver); c) hovedbog og kassejournal for radioens marketteri 1929–38; d) telefonregningsbog 1933–38; e) kassebøger 1931–38.

Diverse.*Revisionsudvalget for tyske betalinger.*

1. Rigsarkivet bemyndiger 7. februar 1957 udvalget at kassere
 - a) alle bevisbilag (»køresedler«) i kørselsager med undtagelse af enkelte, vigtige sager; b) arbejdssager afleveret af indenrigsministeriets kommitterede i industrisager med undtagelse af enkelte prøver.

Forvaltningsnævnet for krigsforsikring af privat indbo.

1. Rigsarkivet bemyndiger 1. marts 1956 nævnet at kassere visse nærmere bestemte grupper af arkivalier.

Studentersamfundets retshjælp for ubemidlede.

1. Formanden for retshjælpen bemyndiger 1. okt. 1956 rigsarkivet at kassere hovedparten af de afleverede journaler og sager vedr. enkelttilfælde, kassebøger m. m. 1885–ca. 1935.

Landsarkiverne*Dommerembeder.*

1. Justitsministeriet bemyndiger 13. december 1960 efter aftale med rigsarkivet underretterne til med virkning fra 1. januar 1961 at kassere den fra denne dato indrettede midlertidige afdeling af deres arkiver. Jfr. s. 68 ff.

Politimesterembeder.

1. Justitsministeriet bemyndiger efter aftale med rigsarkivet 29. maj 1958 politimesteren i Kolding at kassere visse dele af embedets arkivalier i samarbejdet med landsarkivet for Nørrejylland, selvom opbevaringsfristen endnu ikke er udløbet.

Forligskommissioner.

1. Justitsministeriet bemyndiger ved cirkulære af 5. november 1956 dommere uden for København og amtmænd at kassere de tidligere forligskommissioners dokumenter fra tiden efter ikrafttrædelsen af lov af 4. marts 1857 om forandringer i forligsvæsenet, forudsat disse er 5 år gamle. Tiltråd af rigsarkivet med skrivelse af 16. februar s. å.

Amtsligningsinspektorer.

1. Finansministeriet bemyndiger 9. januar 1956 efter forhandling med rigsarkivet amtsligningsinspektørerne at kassere amtsligningsinspektoraternes journalsager vedrørende skattelempler, der er ældre end 4 år, dog med undtagelse af sager af principiel karakter.

Amter.

1. Indenrigsministeriet udsender med skrivelse af 27. november 1958 instruks om amternes journalvæsen og arkivaliernes kassation til samtlige amtmænd, jfr. s. 70 f.
2. Rigsarkivet bemyndiger 23. maj 1960 landsarkivet for Fyn at lade kassere journalsager inden for brændselsudvalget 1940–49 og inden for prisudvalget og kornnævnet 1939–52 i Odense og Assens amtsråds kredse.

Diverse.*Landsarkivet for Sjælland m. m.*

Undervisningsministeriet bemyndiger 26. september 1960 efter forhandling med rigsarkivet kirkeministeriet til at lade kassere genparter af dødsattester og legitimationsgenparter ved tilbagemelding fra København og Frederiksbergs begravelsesvæsen ved ligbrænding efter 5 år.

Landsarkivet for de sønderjyske landsdele.

1. Rigsarkivet bemyndiger 9. november 1960 landsarkivet at kassere følgende sager i Landshospitalet i Sønderborgs arkiv:
 - 1) *Efter 10 års forløb*: a) patientpapirer fra 1920; b) papirer vedr. ambulante behandlinger fra 1950; c) udskrivningssedler og patientopgørelser fra afdelingerne; d) bøger over registrering af indlæggelsesbegæringer; e) indberetninger til kontoret over indlagte patienter på gynækologisk-obstetriske afdeling. – 2) *Efter 5 års forløb*: f) check- og girohæfter, bank- og giroafreg-

- ninger; g) bøger over forbrug af el, gas, vand og brændsel; h) kontrolbøger over returneret emballage; i) arbejdsbøger over timelønnet personale; k) portobøger og postkwitteringsbøger; e) telefonregnskabsbøger over indbetalte privatsamtaler; m) fakturabøger og fakturakopier; n) kassekladder.– 3) *Efter 3 års forløb*: o) refusionsedler over forbrugsartikler, spiselister; p) tilbud på vareleveringer og husholdningsvarer; q) kopier af dødsattester.
2. Rigsarkivet bemyndiger 17. november 1960 landsarkivet at kassere følgende sager i Sønderborg og Åbenrå amtsbaners arkiver:
- a) journaler; b) kladdebøger af forskellig art; c) indtægts- og udgiftsjournaler eller -bøger; d) bikassebøger samt porto-, billet- og godskvitteringsbøger; e) regnskabsbilag, med undtagelse af bilag til anlægsregnskaber og hvert 5. års bilag; f) løse faktura; g) statistisk råmateriale vedrørende driften; h) personaleturlister; i) enkeltsager, der skønnes uden værdi.

NAVNEREGISTER

(Udarbejdet af Vello Helk).

Givernes navne i tillæg II er ikke medtaget. Det samme gælder som regel stednavne, der er knyttet til de enkelte arkiver, som kan findes lettere i indholdsfortegnelsen.

- Accra (Guldkysten), 121.
Adelaide, 119.
Afrika, 110.
Albech, familien, 173.
Albrechtsen, Esben, stud. mag., 25, 81, 85.
Alexandria Va, (USA), 14.
Alexandria (Ægypten), 134.
Algier, 82, 124.
Alicante, 130.
Allermann, Niels Sørensen, første-lærer, 153.
Allerslev, 91.
Allinge-Sandvig, 170.
Als, 186.
Als (Ålborg a.), 178 f.
Altman, Henryk, arkivdirektør, 111.
Amager, 86.
Ammundsen, V., biskop, 160.
Amoy (Kina), 126.
Amsterdam, 125.
Andersen, Emilie, arkivar, 25 f., 28, 31, 79, 88 ff.
Andersen, H. C., digter, 101.
Andersen, J. Oskar, professor, 159.
Andersen, Nicolai, litterat, 90.
Andersen, Ole, sagfører, 159.
Andersen, Olga, frk., 159.
Andersen, P. O. A., statsgælds-direktør, 159.
Andersen, Sigrid A., f. Johansen, 159.
Andersen, Troels Thune, overlæge, dr. med., 152.
Andersen, Vagn Wählin, stud. mag., 30.
Andersson, Ingvar, rigsarkivar, 50, 110.
Anholt, 83, 179.
Anker-Petersen, K. G., direktør, 161.
Antvorskov, 86.
Appel, Hans, højskoleforstander, 184.
Argentina, 116, 118.
Arnhem, 50.
Arts herred, 86.
Asmild, 90 f.
Asperup, 175.
Assenbøl, 162.
Assens, 86 ff., 89, 91.
Asserbo, 91.
Asunción, 129.
Athen, 124.
Australien, 119.
Bagge, Povl, professor, dr. phil., 15.
Baggesvogn, 178.
Bahia (Brasilien), 119.
Bahia Blanca (Argentina), 118.
Bahmer, Robert H., vice-arkivdirektør, 110.
Ballegård, 181.
Balslev, familien, 152.
Balslev, M. M., f. Fenger, 156.
Bangkok, 82, 130.
Banke, Jørgen, bibliotekskonsulent, 153.
Barcelona, 130.
Barfoed, Ole, lektor, 61.
Barnim af Pommern, hertug, 16.
Bastholm, H., præst, 170.
Baumgarten, 176.
Bautier, H.-R., fransk arkivar, 111.
Bech, slægten, 170.
Bech, J. R., grosserer, 90.
Beck, familien, 167.
Beck, Jens Michelsen, kancelliråd, 167.
Beck, Johan Vilhelm August, landstingsmand, 167.
Beirut, 82, 126.

- Belgien, 110, 119.
Belov, G. A., arkivdirektør, 15, 110 f.
Bendtsen, Poul, stud. mag., 31, 82.
Beograd, 125.
Berg, C., politiker, 166.
Berg, Nanna, frk., 166.
Bergen, 127, 161.
Berlin, 14.
Bernhoft, H. A., direktør for udenministeriet, 170.
Bernstorff, slægten, 153.
Bernstorff, A. P., statsmand, 166.
Bing, 161.
Birch, Daniel Seidelin, provst, 173.
Birkelund, Palle, rigsbibliotekar, 16, 54.
Bitsch, slægten, 179.
Bjerge herred, 87.
Bjergeskovgård, 175.
Bjerregaard, N. H., skomager, 173.
Bjeverskov, 171.
Bjørneborg, 122.
Blichfeld, M. F., fhv. præst, 8.
Blunch, K. S., konsulent, 6 f.
Blücher, general, 154.
Boel, Botilla, Poppenbøl, 182.
Bogense, 86 ff.
Bogensee, J., redaktør, 90.
Bogotá, 120.
Bojsen, Andr., præst, Aventoft, 182.
Bojsen, Frede, politiker, 164.
Boller, 91, 180.
Bomholt, Julius, undervisningsminister, 15.
Bone (Algier), 124.
Bordeaux, 62, 123.
Bordonau y Mas, Miguel, arkivdirektør, 111.
Bornholm, 85 f.
Brahe, Karen, bogsamler, 85, 92, 95.
Brahe, Tycho, astronom, 101.
Brahetrolleborg, 177.
Braibant, Charles, fransk arkivdirektør, 102, 111.
Brammer, G. P., biskop, 152, 162.
Brammer, H. A., 186.
Brandenburg-Preussen, 14.
Brasilien, 119.
Bredahl, K. O., kontorchef, 5.
Brede (Lyngby), 5.
Brede (Tønder a.), 186.
Bregentved, 86.
Breslau, 134.
Bro-Jørgensen, J. O., arkivar, 25, 28, 81.
Broager, 181, 185.
Brochmann, Jacob, 177.
v. Bruhn, Ernst Poul, major, 153.
Bruun, Henry, overarkivar, dr. phil., 26, 28, 57, 100, 102, 109 f.
Brügge, 119.
Brøndsted, J. N., professor, 162.
Brøndsted, Johannes, rigsantikvar, 54.
Bucaramanga (Colombia), 120.
Buenos Aires, 190.
Bülow, general, 160.
Bækhøj, Lars, højskoleforstander, 153.
Bøggild, Johannes Erhardt, minister, 153.
Bøggild-Andersen, C. O., professor, dr. phil., 15.
Bøgh, 176.
Bøjskov, 181.
Bøstrup, 89, 170.
Båg herred, 87.
Baagøe, Povl Hedemann, præst, 153.
Cadiz, 82, 130.
Calcutta (Indien), 121.
Callao (Peru), 129.
Cannes, 123.
Carlsen, Olaf, dr., 154.
Caroline, arveprinsesse, 154.
Cartagena, 130.
Casablanca, 127.
Ceylon, 120.
Chile, 120.
Christensen, C. P. Bagger, 174.
Christensen, Chr. Ernst, folketingsmand, 90.
Christensen, Georg, registrator, 34, 86, 90 f.
Christensen, H. Jepsen, politiker, 188.
Christensen, Ingelise, bogbinder, 32.
Christensen, L. Buhl, frk., assistent, 34.
Christensen, Lorenz, dr., 154.
Christensen, Olav, fuldmægtig 85.
Christian II, konge, 79.
Christian IV, konge, 95, 165.
Christian V, konge, 180.
Christian VII, konge, 172.
Christian IX, konge, 4.
Christian X, konge, 165.
Christiansen, Hans, lærer, Skallerup, 90, 176.
Christiansen, Villy Alf, arkivbetjent, 32, 86.
Christianshavn, 81.
Christianssæde, 86, 173.
Cienfuegos (Cuba), 120.
Clairvaux, 101.
Claudi, Jul., præst, 162.
Clausen, familien, 177.
Clausen, Agnes, læge, 179.

- Clausen, M. J., amtmand, 72.
 Clausen-Bagge, Nic., frimenighedspræst, 158.
 Cohen, Fanny, f. Hannover, 163.
 Cohen, Just, varemægler, 163.
 Collin, Jonas, overkirurg, 154.
 Collingridge, J. H., arkivar, 110.
 Colombia, 120.
 Colombo, 120.
 Concepcion (Chile), 120.
 Cowes (Wight), 82.
 Cuba, 120.
 Dahl, Jens Hanssøn, sognepræst, 167.
 Dahlerup, familien, 154.
 Dahlerup, Troels, arkivar, 27, 29, 33, 80, 82, 84.
 Dahlerup, Verner, professor, 155.
 Dalby (Odense amt), 91.
 Dalby (Vejle amt), 104.
 Dalgård, Magda, fru, registrator, 29.
 Dalgård, Sune, arkivar, 14, 17 ff., 25, 28, 32, 83 f., 88, 94, 96.
 Dam, M. V., portner, 44.
 Damm, Ditlev, Åbenrå, 182.
 Danmark, 11 ff., 14 ff., 57, 60 f., 74, 98, 101, 108, 110, 154, 157 f., 197.
 Danzig, 16.
 Darre, Johan Heinrich, strandtoldinspektør, 161.
 David, C. N., politiker, 163.
 DDR se Tyskland.
 Delcomyn, slægten, 176.
 Detlefsen, Andreas, departementschef, 64.
 Digeman, F., købmand, 172.
 Draved, 182.
 Dresden, 14.
 Dreslette, 91.
 Driefer, J. J., rådmand, 162.
 Drogden, 83.
 Dybbøl, 187.
 Dybdahl, Vagn, arkivar, 25, 28.
 Dyrehavegård, 89.
 Døssing, Th., minister, 155.
 Døstrup, 186.
 Egedesminde, 17, 19.
 Egen, 187.
 Egernsund, 187.
 Eichel, J., præst, 183.
 Ejby, 171.
 Ekenäs, 122.
 Eleonore Kristine, 99.
 Eliassen, P., redaktør, 90, 177.
 Ellermann, Birthe, frk., assistent, 29.
 Ellinger, H. O. G., professor, 156.
 Elmquist, Henrik, arkivar, 25, 27, 29, 89, 103.
 Elsted, 165.
 Emkendorf, 184.
 Engelholm, 131.
 Engelsborg, 177.
 Engelstoft, C. T., biskop 165.
 Engelstoft, Laurids, historiker, 163.
 England, 84, 110, 121, 157.
 Ensted, 181.
 Erholm, 174.
 Erichsen, Ivar, brændevinsbrænder, 186.
 Eriksen, Arne Bartels, arkivbetjent, 29, 82, 103.
 Eriksen, Jørgen, arkivar, 33, 88.
 Ernst, Fr. Chr., generalmajor, 159.
 Ernst, Jacob Fr. Marius, general, 159.
 Ernst, Louise, f. Abercron, 159.
 Ernst, Sophie Bollette, 159.
 Ersbak, Robert, civilingeniør, 156.
 Erslev, Kr., rigsarkivar, 94, 113.
 Esbønderup, 173.
 Eskesen, E. M. sekretær, 6.
 Espensen, Mogens, arkivbetjent, 28 f., 82.
 Esrum, 44.
 Estrup, J. B. S., politiker, 178.
 Estrup, Jacob, godsejer, cand. theol., 168.
 Estvedgård, 90.
 Eyhardi, familien, 156.
 Fabricius, Bjørn, registrator, 27, 29, 81.
 Fakkeberg, 91, 175.
 Falkenberg 131.
 Falling, 178.
 Falster, 88 f.
 Fanny, jomfru, 188.
 Faro (Portugal), 129.
 Farstrup, 180.
 Farsund, 132.
 Farum, 104, 172.
 Farumgård, 168, 171 ff.
 Faxe herred, 86.
 Fayal (Azorerne), 129.
 Faye, A., historiker, 163.
 Fenger, familien, 156.
 Fenger, Johs. Ferd., sognepræst, 156.
 Fensmark, J. H., general, 154.
 Fensmark, Thalia Dorthea Lovise, f. Holck, 154.
 Filangeri, Riccardo, greve, arkivdirektør, 110.
 Filskov, Lorens, købmand, 182.
 Fink, Troels, generalkonsul, professor, dr. phil., 7.
 Finland, 96, 108, 111, 122.
 Firenze, 109 f.

- Fladstrand, 91.
Flekkefjord, 127.
Flemløse, 91.
Flensborg, 134, 187.
Flintholm, H. C. V., registrator, 34,
85 ff., 88 ff., 91.
Fodslette, 176.
Fog, Mogens, professor, dr. med., 156.
Fog-Petersen, Gunnar, politiker, 156.
Fog-Petersen, Johs., stiftsprovst, 156 f.
Foss, Alexander, ingeniør, 157.
Foss, Anny Cathinka, f. Kornerup,
157.
Foss, Erling, ingeniør, 167.
Fouchet, Christian, fr. ambassadør,
102.
Frankrig, 50, 100 ff., 109 f., 122.
Fredericia, 87, 177.
Frederiksberg, 88, 104, 192, 198.
Frederiksborg, 172.
Frederikshavn, 122.
Frederikshavn, 48, 50, 89, 91.
Frederikssund, 86, 150.
Frederikstad, 127.
Frederiksværk, 86.
Friederichsen, Broder, præst,
Ø. Løgum, 181.
Friis, Cl. H., 183.
Friis, Aage, professor, dr. phil., 157.
Fuglse herred, 86.
Funchal (Madeira), 82.
Fussing, H. H., lektor, dr. phil., 99,
157.
Fyn, 154, 172, 174 f.
Færøerne, 96, 135, 140.
Fåborg, 86 ff., 174.
Gallehus, 186.
Galster, Jon, fhv. adjunt, 11 f.
Gamby, 175.
Gedser, 83.
Gent, 119.
Gentofte, 39.
Genua, 125.
Gessinggård, 179.
Gestelev, 173.
Giesegård, 89.
Gimsing, Th., kontorchef, 5, 49, 108.
Gisselfeld, 86.
Gjessing, G., advokat, 187.
Gjessing, H., dommer, Tønder, 187.
Gjessing, Poul, 157.
Gjorslev, 89.
Glente K., amtsrådssekretær, 72.
Glim, 171.
Glorup, 87.
Glückstadt, 80.
Godhavn, 17 ff.
Godthåb, 17 ff.
Goldschmidt, Ernst, kunsthistoriker,
168.
Gommesen, slægten, 176.
Gommesen, Anders, lærer, 84.
Gonaives (Haïti), 125.
Gram, 87, 90.
Gram, Mads, Københoved, 90.
Grandjean, Poul Bredo, arkivar, 26,
94.
Grau, familien, Sebbelev, 182.
Grenå, 87.
Gribskov, 90.
Gribsvad, Frode, landsarkivar, 35,
90 f.
Grill, Erik, førstearkivar, fil. dr., 96.
Grimstad, 127.
Grove, C. F., højskoleforstander, 156.
Grynderup, 178.
Grækenland, 124.
Grønhøjgård (Sorø a.), 170.
Grønland, 17 ff., 96, 115, 164.
Graae, Chr., sognepræst, 169.
Gråsten, 85, 87, 188.
Gude, slægten, 165.
Gudme herred, 87.
Gudme, Iver, forlagskonsulent, 155.
Gudskog, 182.
Gullev, Chr., 180.
Gyberg, Werner, grosserer, 159.
Gyrstinger, Johannes, førstebetjent,
29.
Gyth, V. L. U., oberst, 158.
Gärtig, Niels, konservator, 29, 32,
105 f., 109 f.
Gävle, 132.
Göteborg, 108, 131.
Gøtzsche, Johs., biskop, 158.
Gåskær, 181.
Haderslev, 72, 181 f.
Hads herred, 176.
Hagen, familien, 167.
Haïti, 125.
Halden, 128.
Halmstad, 132.
Halsnæs, 86.
Hamborg, 98, 170.
Hammel 177.
Hammer herred, 172.
Hammer (Horsens-H.) kommune, 91.
Hammerich, slægten, 158.
Hammerich, Martin, skolemand, 170.
Hangö, 122.
Hankow, 126.
Hansen, August, 174.
Hansen, C. Rise, overarkivar, 6, 25 ff.
28, 62, 79, 82, 84.

- Hansen, Gregers Hvidkjær, arkivbetjent, 28 f.
 Hansen, H., kreditforeningsdirektør, Åbenrå, 182.
 Hansen, H. C., stats- og udenrigsminister, 12, 15, 189.
 Hansen, Kai, bogbinder, 32.
 Hansen, Oscar, docent, dr. phil., 158.
 Hansen, P., guvernør, 166.
 Hansen, Povl, højskoleforstander, 155.
 Hansen, Ralph O., cand. mag., 31, 82.
 Hansen, Urban, rådmand, Odense, 176.
 Hansgaard, slægten, 177.
 Hanssen, H. P., politiker, 185.
 Hansted, 180.
 Harbin, 126.
 Hardenberg, H., hollandsk arkivdirektør, 111.
 Harstedgård, 171.
 Hasle (Bornholm), 170.
 Hass, Jean Meno, 160.
 Hass, L. D., 183.
 Hassø, A. G., direktør, cand. mag., 64.
 Hatt, Harald, landsarkivar, 32, 46, 64, 81, 85 f., 88 f., 91.
 Havana, 120.
 Havnning, Thomas, arkitekt, kgl. bygningsinspektør, 38.
 Hedemann, J., oberst, 62, 83.
 Heiberg, Ester, fuldmægtig, cand. polit., 86.
 Heilesen, Henning, arkivar, 34 f., 88, 108.
 Heilskov, Chr., forfatter, 90, 179.
 Hejls, 186.
 Helk, Vello, arkivar, 25, 27, 29, 33, 82, 88, 94.
 Hellerup 8.
 Helsingør, 86.
 Helweg-Larsen, Povl, provst, 162.
 Helweg-Larsen, Vilh., stiftsprovst, 162.
 Hemmingsen, Chr., 174.
 Henriques, 161.
 Hertzprung, I., museumsassistent, 159.
 Hesselager, 87.
 Hillerslev, 175.
 Hindhede, Karen, fotografmedhjælper, 103.
 Hiort-Lorenzen, 187.
 Hjelholt, Holger, overarkivar, dr. phil. 26.
 Hjorth, familien, 159.
 Hjørring, 86 f., 89.
 Hobro, 86 f.
 Hoffmann, E., tysk arkivdirektør, 109.
 Hofmansgave, 89.
 Hohenzollern, fyrsteslægt, 14.
 Holbæk, 72, 85 f., 104, 171.
 Holbøl, 183.
 Holckenhavn, 87.
 Holdgård, Jens, politiker, 90, 179.
 Holland, 14, 50, 125, 164.
 Holm, Gert Terpager, konsulent, 164.
 Holm, Harald, folketingsmand, 159.
 Holm, Nils F., førstearkivar, 50, 108.
 Holmgaard, Jens, arkivar, 28, 32, 80 f., 86, 99.
 Holst, slægten, 90, 173.
 Holstebro, 12, 91.
 Holsteinborg hovedgård, 159.
 Holsteinsborg (Grønland), 18 f.
 Holstenshuus, 174.
 Holten, slægten, 159.
 Holten, H. E., kontorchef, 5.
 Holten, J. J., birkedommer, 159.
 Hongkong, 121.
 Honolulu, 118.
 Horns herred, 86.
 Horsens, 87, 91.
 Hostrup, 183.
 Hude, Anna, historiker, 159.
 Humlum, 104.
 Hundevad (Vonsbæk sogn), 186.
 Hvedholm, 175.
 Hvidberg, Flemming, prof., undervisningsminister, 169.
 Hvidt, Kristian, arkivar, 25, 27 f., 33, 79, 82 f., 86.
 Hvidtfeldt, Johan, landsarkivar, 14, 25, 34, 49 ff., 69, 71 f., 88, 90, 92, 108, 113 f.
 Hälsingborg, 132.
 Hæstrup, Jørgen, lektor, dr. phil., 60 f., 152, 155.
 Häuser-Hansen, T., afdelingsarkitekt, 49.
 Høbye, Klara, jordemoder, 174.
 Høegh-Guldberg, Ove, statsminister, 160.
 Høgsbro, Ingeborg, 157.
 Høgsbro, Sofus, højskoleforstander, 161.
 Høgsbro, Svend, politiker, 160.
 Höhnel, dr., østtysk arkivmand, 111.
 Høirup, Johannes, stadsskoleinspektør, 100.
 Højbygård, 89.
 Hørby, 171.
 Hørning, 91.
 Hørsholm, 171.
 Høst, landmåler, 90.
 Høstemark, 176.

- Ilha do Sal (Portugal), 82, 130.
Ilsøe, Grethe, fru, arkivar, 27, 29, 82.
Iquique (Chile), 120.
Island, 96, 116, 162.
Italien, 110, 125.
Iversen, Hans Chr., 184.
Iversen, Jørgen, gårdejer, Svejrup, 90.
Iversen, Peter Kr., landsarkivar, 25, 35, 85, 87, 90 f.
Ivigtut, 19.
Jacobsen, Hans A., kontorassistent, 35, 87.
Jacobsen, Niels, arkivar, 25, 34, 85, 90 f.
Jacobsen, O. Thune, viceprovst, 157.
Jacobstad, 122.
Japan, 116.
Jarck, Peter Hansen, håndværkersvend, 184.
Jejsing, 184.
Jels, 184.
Jensen, Alfred, folketingsmand, 153.
Jensen, Inger Marie Holm, frk., kontorassistent, 34.
Jensen, J., Aberdeen, 176.
Jensen, Knud Georg, kontorassistent, 32.
Jensen, N. A., præst, 90, 184.
Jensen, Ruth Engelhard, frk., registrator, 29.
Jensen, Sigurd, stadsarkivar, dr. phil., 27, 80.
Jensen, Søren, V. Åby, 174.
Jensen, Thorkild, registrator, 29, 82.
Jensen, Viggo, radiotelegrafist, 160.
Jeppesen, Zeitz Floor, assistent, 30.
Jernbo, Xenia, fhv. stationsforstander, 160.
Jessen, Kirsten Elizabeth, fru, mag. art., 25, 80, 82.
Johannesburg, 134.
Johansen, Holger Friis, arkivar, dr. phil., 25, 27 f., 33, 81 f., 84.
Johansen, Olaf, fuldmægtig, 7.
Johansen, Steen, cand. mag., 31, 84.
Jugoslavien, 116, 125.
Junge, J., præst, 179.
Junghoved, 91.
Jyndevad, 187.
Jägerskiöld, O., arkivråd, fil. dr., 108, 111.
Jönköping, 132.
Jørgensen, A. D., rigsarkivar, 166.
Jørgensen, Alfred Th., dr. theol. 161.
Jørgensen, Andreas, arkivar, 31 f., 90 f.
Jørgensen, Chr., sognepræst, 167.
Jørgensen, Frank, arkivar, 27, 29, 31, 82 f.
Jørgensen, Hans Autzen, arkivbetjent, 35.
Jørgensen, Harald, overarkivar, dr. phil., 4 ff., 14 f., 25 f., 28, 49, 54 f., 64, 79, 84, 94, 96, 102, 108 f., 111 f., 113 f.
Jørgensen, Johan, arkivar, 27 f., 31, 33, 83, 86.
Jørgensen, Johan, kustode, 29, 44.
Jørgensen, John, cand. mag., 31, 83.
Jørgensen, Jørgen, undervisningsminister, 7, 9, 64.
Jørgensen, Karl, redaktør, 167.
Jørgensen, Svend, kustode, 31 f. Kalmar, 132.
Kalundborg, 86.
Kalvehave, 90.
Kangamiut, 18 f.
Kapisigdlit, 18.
Karberg, Lor., købmand, Sønderborg, 185.
Karlshamn, 132.
Kastrup, 171.
Kegnæs, 187.
Kemi, 122.
Kerkkonen, M., arkivråd, 111.
Kerteminde, 86 f., 176.
Kierkegaard, P. C., biskop, 163.
Kihlmark, Karl E., direktør, 50.
Kina, 117, 126, 164.
Kistrup, Hans, arkivar, 34, 88, 108.
Kjeldsen, familien, 90.
Kjels-Nor, 91.
Kjærsgård (Genner), 183.
Kjølsten, Claus, mag. art., 30.
Kjølsten, F. H., kontreadmiral, 161.
Kliplev, 186.
Klitgaard, C., postmester, 161, 178.
Kloppenborg, H. D., politiker, 90.
Knudsen, Knud L., gårdejer, Trøjborg, 90.
Knudsen, Kr., godsejer, 90.
Kobbergrund, 83.
Koblenz, 50.
Koefoed, M. W., kaptajn, 162.
Koës, G., filolog, 163.
Kolding, 89, 198.
Kompedal, 91.
Koppel, Niels, kgl. bygningsinspektør, 46.
Kornerup, Bjørn, overarkivar, dr. theol., 1, 24, 26, 81, 162.
Korsør, 86, 88.

- Krabbe, Knud, overlæge, dr. med., 162.
 Kragenæs, 90.
 Kragerø, 128.
 Kragh, Erik, bogbinder, 32.
 Krarup, Fr., registrator, 162, 175.
 Kristensen, Evald Tang, forfatter, 178.
 Kristiansand, 128.
 Kristiansson, J., islandsk arkivar, 96.
 Kristianstad, 132.
 Krog, Hans, rentier, Christiansfeld, 90, 182.
 Kroman, Erik, overarkivar, dr. phil., 25 f., 28, 79, 95, 109.
 Kromann, N. M., forfatter, 177.
 Kronborg, 86, 104, 106.
 Kvolbæk, 178.
 Kær, 188.
 Kærherredskog, 182.
 Kærum, 91.
 København, 10, 50, 62, 69, 74, 80 f., 86, 89, 98 f., 101, 107 ff., 111, 136, 144, 146, 162, 172, 192, 195, 198.
 Køge, 171.
 Kaad, A., gårdejer, 185.
 Kaad, P., gårdejer, 185.
 Kaas, slægten, 176.
 La Coruña (Spanien), 131.
 La Cour, slægten, 163.
 La Cour, Vilh., dr. phil., 154.
 La Rochelle, 123.
 Ladegård, 90.
 Langeland, 87, 172, 175.
 Langesø, 174.
 Lappegrund, 83.
 Larsdatter, Kirsten Marie, 153.
 Larsen, Helge, museumsinspektør, dr. phil., 54 f.
 Larsen, Henrik, topograf, 162, 164.
 Larsen, Herm. Aug., distriktslæge, 162.
 Larsen, Ida, f. Storm, fru, 164.
 Larsen, Jørgen, Svinninge, 172.
 Larsen, L. P., professor, 158.
 Larsen, Ole, Als, 176.
 Larsen, Ole, Føllenslev, 172.
 Las Palmas, 82, 131.
 Lassen, Jens, 174.
 Lassen, Tyge, fhv. chefredaktør, 9.
 Lauesgård, A., læge, 90.
 Lauridsen, Finn H., arkivar, 23, 28.
 Laursen, L., rigsarkivar, 113.
 Laursen, L. A., 179.
 Laursen, Søren, arbejdsmand, 34.
 Lausten-Thomsen, H., amtslæge, 185.
 Lauterup, Joh. Chr., præst, 185.
 Le Havre, 123.
 Lehn, 87.
 Løjre herred, 86.
 Lemvig, 87.
 Leningrad, 15.
 Lerche, Christian, kgl. kommissarius, 163.
 Lerkenfeld, 90.
 Levinsen, slægten, 163.
 Libanon, 126.
 Liège, 119.
 Lima, 129.
 Linvald, Adda, f. Cohen, 163.
 Linvald, Axel, rigsarkivar, dr. phil., 1, 8, 26, 62, 94 f., 113 f., 163.
 Lissabon, 112, 129.
 Lodal, Peder, højskolelærer, 154.
 Lodz, 129.
 Lolland, 89.
 Lollesgaard, S. R., fuldmægtig, 72.
 Lombardo, A., arkivdirektør, Rom, 111.
 Lomborg, Chr. Lassen, fuldmægtig, 153.
 London, 14, 82, 84, 121, 161, 190.
 Longelse Skovgård, 175.
 Lorenzen, Aage, højesteretsdommer, 13.
 Los Angeles, 118.
 Ludvigsen, Th. E., 166.
 Luleå, 133.
 Lunau, G., genealog, 166.
 Lund, 109.
 Lundberg, Ole, bogbinder, 32.
 Lundby (Hammer h.), 172.
 Lundsteen, P. H., landshøvding, 19.
 Lungholm, 89.
 Lunn, familien, 163.
 Lunn, C. D. C., oberst, 154.
 Lübeck, 134.
 Lysekil, 133.
 Lütken, Vilh., 175.
 Lyø, 174.
 Læsø, 83, 178.
 Lø, 182.
 Løgumkloster, 181 f., 186.
 Løjt-Kirkeby, 184, 187.
 Løwe, Ebba, fru, kontorassistent, 29.
 Løventhal, Andrea, 163.
 Løventhal, Julius, direktør, 163.
 Løvgreen, slægten, 168.
 Mackeprang, M., museumsdirektør, dr. phil., 159.
 Madsen, Morten, gårdmand, Nordby, Samsø, 90, 171.
 Madsen, Thorvald, direktør, dr. med., 168.

- Madsen, W. H. O., general, 168.
 Mager, Georg, præst, 179.
 Magnussen, Finn, gehejmearkivar, 163.
 Malling, familien, 167.
 Malling, H. A., amtsforvalter, Husum, 187.
 Malmø, 109, 131.
 Malta, 62.
 Manila, 118.
 Mannheim, 169.
 Marckman, J. W., præst, 156.
 Mariager, 86 f., 172, 178.
 Maribo, 86, 90.
 Mariehamn, 122.
 Markeslev, 171.
 Marokko, 127.
 Marquant, Robert, fransk arkivar, 110.
 Marquard, E., arkivar, 95.
 Marseille, 123.
 Marselisborg, 89.
 Martinsen, Harald R., redaktør, 184.
 Matthiessen, Hugo, museumsinspektør, 158.
 Maybøll, J., ingeniør, Spanien, 188.
 Melbourne, 119.
 Melchior, overlærer, 178.
 Mendoza (Argentina), 118.
 Meno, kobberstikker, 160.
 Menton, 123.
 Merløse herred, 86.
 Merseburg, 14.
 Mesinge, 175.
 Metman, Yves, fransk arkivmand, 110 f.
 Mexico, 117, 127.
 Meyer, Ellen, fru, 30.
 Mézières (Ardennerne), 50.
 Michelsen, M., amtslæge, 90.
 Middelfart, 86 f., 88 f.
 Mikhailov, H., sovjetisk undervisningsminister, 15.
 Mikkelsen, K. R. Bang, førstebetjent, 33.
 Milthers, V., f. Høgsbro, 157.
 Milthers, Vilh., geolog, 157.
 Molbech, C., historiker, 163.
 Molbech, Emil, assistent, 29 f., 82, 84.
 Molkenborg, 87.
 Monrad, D. G., biskop, 163.
 Montevideo, 82, 118.
 Moos, P. H., præst, 186.
 Mors, 180.
 Moskva, 15, 110 f., 115.
 Mostaganem (Algier), 82.
 Mourier, familien, 164.
 Muckadell, 87.
 Munch, Ebbe, cand. polit., 13.
 Munch, P., udenrigsminister, dr. phil., 11 ff., 84.
 Muschou, Hans Sørensen, 173.
 Musse herred, 86.
 Møgeltønder, 182.
 Møller, C. J., godsforvalter, 90.
 Møller, Fr., driftsinspektør, 90.
 Møller, Herman, førstebetjent, 28.
 Møller, J. Christmas, politiker, 60.
 Møller, Max, professor, dr. phil., 16.
 Møller, Mine, 164.
 Møn, 174.
 Møns herred, 86.
 Måløv, 173.
 Mårslet, 179.
 Nairobi (Kenya), 121.
 Nakkebølle, 174.
 Naskov, 86, 89 f., 172.
 Nannsen, W., lærer, Tønder, 187.
 Neapel, 82, 125.
 Necochea (Argentina), 119.
 Nedergaard, 176.
 Neksø, 86, 104.
 New York, 118.
 Newcastle, 82, 84, 121, 155.
 Nice, 124.
 Nielsen, Carl Lindberg, landsarkivar, 33, 47, 89, 91 f.
 Nielsen, Ewin Ingemann, førstebetjent, 28 f.
 Nielsen, N. C., præst, 183.
 Nielsen, Roger, redaktør, 8.
 Niendal, H. P., degn, Hellevad, 186.
 Nieuwendiep, 82, 125.
 Nimskov, E. B., civilingeniør, 54.
 Noach, slægten, 186.
 Noach, Axel, skolebestyrer, 186.
 Nolsøe, Pall J., arkivar, Thorshavn, 96.
 Nordborg, 184.
 Nordentoft, J., hærarkivar, 108, 164.
 Nordentoft, Jens, apoteker, 164.
 Nordentoft, Joh. Chr., artillerikaptajn, 164.
 Nordentoft, Peder Chr., købmand, 164.
 Nordirland, 84.
 Nordslesvig, se Sønderjylland.
 Norge, 62, 79, 96, 108, 117, 127.
 Normann, J. C., censor, 164.
 Norrie, Gordon, kaptajn, 80.
 Norrköping, 133.
 Nurmio, Yrjö, rigsarkivar, 108.
 Nyborg, 86, 88, 99 f.
 Nybøl, 87.
 Nygård, S., arkivar, 85.

- Nykøbing F., 86.
 Nystrøm, Vibeke, frk., registrator, 29, 82.
 Næstved, 172.
 Nøddebo, 173.
 Nørlit, Axel, kustode, 31.
 Nørre Dalby, 171.
 Nørregaard, Jens, professor, dr. theol., 164.
 Nørre Hjarup, 186.
 Nørre Hostrup, 185.
 Nørresundby, 85, 192.
 Oddense, 179.
 Odense, 3, 24, 60, 89, 91 f., 165, 173, 192.
 Ohlrogge, Fr., general, 159.
 Ohlsens enke, J. E., frøfirma, 39.
 Oksbøl, 91.
 Olling, Poul Erik, arkivbetjent, 31 f.
 Olsen, Gunnar, arkivar, dr. phil., 32, 46, 85 f., 88 ff., 95.
 Olsen, Thomas Hatt, arkivar, 25 ff., 80, 83, 158.
 Olstad, Jan H., førstearkivar, 96.
 Omaha, 118.
 Oran (Algier), 124.
 Oslo, 127, 190.
 v. Osten, slægten, 161.
 Ostenfeld, Erik, stud. theol., 81.
 Overgård, 179.
 Overmark, Karl Kr., cand. mag., 31, 82 f.
 Palma de Mallorca, 131.
 Paludan-Müller, Caspar, historiker, 169.
 Panama, 129.
 Papeete (Tahiti), 82.
 Papritz, Joh., tysk arkivdirektør, 110.
 Paraguay, 129.
 Paris, 50, 98, 100 ff., 110, 122.
 Parlier, Elna, f. Michelsen, fru, registrator, 27.
 Pedersen, Arne Møller, bogbinder, 31 f., 105.
 Pedersen, Ole Karup, arkivar, 27 f., 55, 82, 84, 94 f.
 Peru, 129.
 Peter den Store, zar, 16.
 Petersen, Andreas, musiker, 186.
 Petersen, Anna Marie, missionær, 165.
 Petersen, C. A., distriktslæge, 156.
 Petersen, Carsten, præst, 90, 186.
 Petersen, Niels, arkivar, 27 f., 33, 82 ff., 86.
 Petersen, Niels Otto, civilingeniør, 156.
 Petersen, P. N., præst, 154, 156.
 Petersen, Thade, frimenighedspræst, 90.
 Petersen, Thorvald Søndergaard, 165.
 Philippeville (Algier), 124.
 Philipson, Paritz Franck, grosserer, 165.
 Pilegaard, J., lokalhistoriker, 175.
 Pinholt, J. R., stiftamtmand, 72.
 Piræus, 124.
 Pius IX, pave, 163.
 Polen, 15 f., 109, 129.
 Ponta Delgada (Portugal), 130.
 Pontoppidan, Dines, præst, 165.
 Pontoppidan, Morten, præst, 165.
 Porsbøl (Uge s.), 185.
 Porsgrunn, 128.
 Port Said, 134.
 Portland, 118.
 Porto Alegre (Brasilien), 119.
 Portugal, 129.
 Poulsen, Hans Peter, 155.
 Praëm, Jørgen, mag. art., 31, 83.
 Prange, Kirsten, fru, stud. mag., 25, 88.
 Prange, Knud, arkivar, 34, 61, 86, 88, 90 f.
 Prior, Alexis, arkitekt, 160.
 Prior, Ferdinand, bankdirektør, 164.
 Prip, Einar, missionær, 165.
 Prip, Rasmus, sognepræst, 164.
 Prom, Poul, translatør, 165.
 Prytz, slægten, 165.
 Præstø, 85, 170.
 Qornoq, 18.
 Qvistorff, slægten, 163.
 Rabsted, 185.
 Rager, Emun, civilingeniør, M. F., 157.
 Ramsø herred, 86, 171.
 Randbøl, 91.
 Randers, 87, 176.
 Rantzau, W. A., greve, 156.
 Rasch, Aage, arkivar, 26 ff., 80 f., 99.
 Rasmussen, C., 183.
 Rasmussen, Edit, frk., arkivar, 28, 32, 80, 86.
 Rasmussen, Ejvind, arkivbetjent, 34.
 Rasmussen, Knud, cand. mag., 25.
 Rasmussen, Niels, husmand, 153.
 Rasmussen, Poul, arkivbetjent, 29, 82.
 Rasmussen, Poul, forfatter, 25, 90, 92.
 Ravn, Jørgen, overlærer, 183.
 Ravnholt, 87.

- Rechnitzer, Hjalmar, viceadmiral, 166.
Regenburg, T. A. J., stiftamtmand, 166.
Regensburg, 79.
Resen, 104.
Reventlow, Anna Sofie, dronning, 165.
Reventlow, Chr. Ditlev Fr., statsmand, 181.
Ribe, 88.
Rickelt, Niels, registrator, 32.
Riis, D. Chr. J. A., lærer, Burkal, 184.
Riising, Anne, arkivar, 33, 86 ff., 89, 91 f., 95.
Ring, Poul, cand. mag., 25, 31.
Ringsted, 86, 171.
Rise, 174.
Rise-Hjarup, 187.
Rode, Ove, journalist, politiker, 166.
Roepstorff, 89.
Rolfsted, 175.
Roll, H., præst, Lintrup, 181.
Rom, 110, 174.
Roos, John E., arkivråd, 96.
Roost, 185.
Rorup, 171.
Rose, Ditlev, 186.
Rosenstock, Leif H., cand. mag., 31.
Roskilde, 86, 88 f., 99, 106, 109, 171.
Rostock, 11, 13.
Rothe, J., banedirektør, 62, 83.
Rotterdam, 50.
Roussel, Aage, overinspektør, dr. phil., 100.
Rubow, Jørn, museumsdirektør, 54.
Rud-Petersen, Sonja, fru, fotograf, 29, 103.
Rudbjerggård, 89.
Rudkøbing, 87.
Rugård, 89.
Rusland se Sovjetunionen.
Rynkebygård, 89.
Ryslinge, 173.
Rytter, Svenning, retspræsident, 168.
Rær, 180.
Rødby, 86.
Rødding, 91, 184.
Rødekro, 182.
Rødkilde, 89.
Rødslet, 180.
Røllum, 181.
Rønne, 86.
Rønnemosegård, 89.
Rønningesøgård, 89.
Rørbæk, 89.
Rørdom, H. F., historiker, 182.
Råsted, Jørgen, amanuensis, cand. mag., 81.
Sabbe, E., belgisk arkivdirektør, 110 f.
Sakskøbing, 86.
Salling, 87.
San Francisco, 118.
Sand, Gerh. Alexis Cappelen, professor, 164.
Sandberg, Marie, fru, konservator-assistent, 105.
Sandbjerg, 181.
Sandefjord, 128.
Sanderum, 91, 175.
Sanderumgård, 89.
Sandholt, 89.
Sandri, L., italiensk arkivdirektør, professor, 110 f.
Sante, Wilh., tysk arkivdirektør, professor, 111.
Santos, 120.
Sao Paulo, 120.
Sarnøe, Egon, bogbinder, 32.
Sarrailh, professor, rektor ved Sorbonne, 102.
Schack, familien, 84.
Schack, Anna, f. Rantzau, grevinde, 156.
Scharling, familien, 155.
Scheffer, C. G. U., statsheraldiker, 108.
Schelenborg, 87, 89.
Schirdevan, Karl, leder af det østtyske arkivvæsen, 15.
Schiøler, Tyge, amtsrådssekretær, 72.
Schmedes, Jette, kontorassistent, 29.
Schmidt, Hans Andersen, Poppenbøl, 182.
Schougård, slægten, 173.
Schultz's grund, 83.
Scoresbysund, 19.
Sebbekloster, 180.
Secher, V. A., rigsarkivar, dr. jur., 79.
Sehested, Helga, landbrugskandidat, 175.
Selleberg, 89.
Setúbal (Portugal), 130.
Severinsen, P., forfatter, 183.
Sevilla, 131.
Sfax (Tunis), 124.
Siam, 130.
Sibbern, F. C., professor, 170.
Silkeborg, 89, 144, 159.
Simrishamn, 133.
Singapore, 121.
Sixhøi, J. C., lektor, 179.
Sjøqvist, Viggo, arkivar, 13.

- Sjælland, 62, 88 f., 109.
 Sjællands Odde, 99.
 Skagen, 83, 86.
 Skals, 177.
 Skibet, 104.
 Skippinge herred, 86.
 Skivehus len, 177.
 Skjellebjerg, 172.
 Skjoldemose, 89.
 Skjoldenæsholm, 87.
 Skodborg, 188.
 Skoplje (Jugoslavien), 126.
 Skorup, 104.
 Skov, Peter, minister, 167.
 Skovby, 87.
 Skovbølgård, 183.
 Skovgårde, 89.
 Skovmand, Helge, redaktør, 156.
 Skovsbo (Bjerge h.), 89.
 Skovsbo (Langeland), 89.
 Skovsgård, 89.
 Skovsgaard, Rasmus, lokalhistoriker, 91, 175.
 Skrumsager, J. N. H., sønderjysk politiker, 90.
 Skrumsager, Niels, gårdejer, 90.
 Skåne, 99, 109.
 Slagelse, 89.
 Slesvig, 109, 154, 167.
 Slipshavn, 91, 175.
 Smidstrup, 161.
 Smith, J. H., ekspeditionssekretær, 38.
 Smith, Jonathan, amtsforvalter, 90.
 Snitker-Petersen, Hans, adjunkt, 61.
 Sorø, 85 ff., 89, 170.
 Sovjetunionen, 15, 167.
 Spandet, 187.
 Spanien, 130.
 Spleis, Chr., sognepræst, 84.
 St. Emmerske, 188.
 St. Johns (Antigua), 121.
 St. Vincent (Portugal), 130.
 Stavanger, 128.
 Steensgård (Langeland), 89.
 Steenstrup, slægten, 165, 167.
 Steenstrup, Johs., professor, dr. phil., 159.
 Steffens, Henrik, naturforsker, 170.
 Stege, 86.
 Steinmann, P. Fr., general, 168.
 Steinnes, Asgaut, rigsarkivar, 108.
 Stender-Petersen, Ole, stud. mag., 25, 82.
 Stenderup, 104.
 Stenild, Niels, 180.
 Stevns herred, 86.
 Sthyr, H. V., biskop, 167.
 Stockfleth, W. W., amtmand, 167.
 Stockholm, 49 f., 108 ff., 111, 190.
 Stollig, 188.
 Store Heddinge, 86, 173.
 Strib, 89.
 Struer, 86, 91.
 Strynø, 87.
 Stubberup, 91.
 Studstrup, ingeniør, 49.
 Stæhr, Jørgen, kontorassistent, 33, 89.
 Støvring, 180.
 Støvringgård kloster, 90.
 Suez, 134.
 Sukkertoppen, 18 f.
 Sundeved, 87.
 Sunds herred, 87.
 Sundsmark, 188.
 Swane, familien, 168.
 Swane, Julie Anette Clausen, 168.
 Svaneke, 86.
 Swedlund, R., arkivråd, 108.
 Sveistrup (Råsted s.), 179.
 Svejlstok (Hellevad sogn), 183.
 Svejts, 131.
 Svendborg, 72, 86 f.
 Svenstrup, 87.
 Sverige, 43, 61, 79, 96 f., 99, 108, 117, 131, 167.
 Sydafrika, 134.
 Sydamerika, 110.
 Sydney, 119, 190.
 Sæby, 86.
 Sæbyholm, 87.
 Søbo, 89.
 Søbygård, 89.
 Søgård, 185.
 Søholm, 89.
 Søllingvrå, 186.
 Sølvesborg, 133.
 Sønder Hostrup, 182.
 Sønderborg, 185, 187, 198 f.
 Søndergård, Tom, direktør, 168.
 Sønderho, 176.
 Sønderjylland, 135, 144, 183 ff.
 Sønnichsen, kommunearkivar, 91.
 Sørensen, Peter, husmand, 165.
 Søvertorp, 89.
 Tammesen, Nis, Åstorp, 182.
 Tapdrup, 91.
 Taranto, 125.
 Tarragona, 131.
 Terkelskov, 65.
 Teschl, Leopold, kgl. bygningsinspektør, 48.
 Thailand, 130.
 Thalbitzer, William, professor, 155, 168.

- Thaulow, Th., oberstløjtnant, 168.
Thomsen, A. Rindom, lektor, 30.
Thorolfsson, Bjørn K., arkivar, 96.
Tiedemann, M. C., 183.
Tientsin, 126.
Tietgen, C. F., bankdirektør, 165.
Tirsbæk, 178.
Todsbøl, 181.
Toftegård (Asperup), 175.
Topsøe, F. V. W., præst, 90.
Torm, Fr., professor, 169.
Torns (Kollund), 188.
Torp, Alfred, lærer, 90.
Torrig, 90.
Townsville (Australien), 119.
Trankebar, 166.
Trento, 160.
Treschow, W. F., gehejmeråd, 154.
Troyes, 101.
Truelsen, A., fuldmægtig, 64.
Tråsbøl, 188.
Tsingtao (Kina), 126.
Tune herred, 86.
Tunis, 124.
Tuse herred, 86.
Tyrkiet, 117.
Tyskland, 11 ff., 14 ff., 50, 109 f.,
134, 179, 189.
Tønder, 85, 136, 150, 184.
Tønsberg, 128.
Tårnborg, 89, 170.
Tårupgård, 174.
Tåsinge, 87, 89.
Udby (Sjælland), 171.
Uddevalla, 133.
Uggerløse, 172.
Ulbjerg, 176.
Ulkebøl, 188.
Ulrich, F. F., fysikus, 187.
Ulriksholm, 87.
Ungarn, 15.
Upernavik, 19.
Urlev, 104.
Uruguay, 117.
USA, 14, 63, 116, 118, 158.
USSR se Sovjetunionen.
Utah, 58.
Waendelin, Svend, arkivar, 8.
Walberg, N. P., lærer, 174.
Valdemar Sejr, konge, 101
Valetta (Malta), 121.
Valparaiso, 120.
Wamberg, Harald, sognepræst, 169.
Wamberg, Helge, minister, 169.
Vangede, 5.
Varberg, 133.
Varde, 180.
Washington, 14, 110.
Weber, H. P., 169.
Wedellsborg, 87.
Wegener, C., biskop, 175.
Vejde, 85, 89, 136, 177, 180.
Weis, A. P., departementschef, 153.
Weis, C. M., departementschef, 153.
Welding, F. O., stiftsprovst, 173.
Welling, slægten, 180.
Vends herred, 87.
Venezia, 125.
Vesterborg, 177.
Vestindien, 135, 161.
Viborg, 10, 24, 37, 49 ff., 52, 56, 72,
78, 88 f., 91, 107 f., 136, 178, 180.
Vichy, 122.
Wiesbaden, 112.
Vigsø, 180.
Wildau, Emil, 169.
Wilhelm, prins af Glücksborg, 167.
Willemstad (Curaçao), 125.
Wind, slægten, 183.
Wind, Jørgen, 183.
Vind, Rasmus, højskoleforstander, 90.
Windeballe, Axel, assistent, 33.
Vinding herred, 87.
Winter, Georg, tysk arkivdirektør, 111.
Winthersborg, 87.
Visby, 133.
Vissenbjerg, 91.
With, Erik, general, 156, 169.
Vlaardingen, 125.
Vogelgesang, kreditforeningsleder,
181, 188.
Wolfenbüttel, 50.
Wolfhagen, Johan, etatsråd, 172.
Vordingborg, 86 f.
Worsøe, Hans Holten, arkivar, 35, 91.
Vorup, 177.
Wrisberg, Gerhard Fr. W., søofficer,
165.
Wulff, slægten, 186.
Vyl fyrskib, 83.
Wærum, Ejnar, ambassadør, 102.
Västervik, 133.
Västerås, 49 f.
Vaaben, Ejnar, cand. mag., 169.
Vår, 177.
Zagreb, 111.
Zahle, C. Th., statsminister, 170.
Zeuthen, Ludvig, sognepræst, 170.
Zürich, 131.
Yde, Marinus L., generalkonsul, 170.
Ystad, 133.
Ægypten, 117, 134.
Ærø, 175.
Øbenig (Egvad sogn), 183.

- Øllgaard, H. B. L., biskop, 13.
Ølsemagle, 171.
Ørberg, P. G., arkivar, 33, 88.
Øresund, 60.
Ørnsköldsvik, 133.
Ørting, 178.
Østasien, 110.
Øster Flakkebjerg, 86.
Østergård, 87, 173.
Østerholm, 91.
Østgaard, ingeniør, 49 f.
Østre Flak, 83.
Østrig, 117.
Åbenrå, 3, 24, 53, 136, 181, 184 ff.,
188, 199.
- Aabo, B., fuldmægtig, 5 f., 49, 100.
Aagaard, Lovise N., 174.
Åkirkeby, 86.
Aakjær, Svend, rigsarkivar, dr. phil.,
4 f., 8, 13, 26, 28, 48 f., 54, 64, 94,
100, 102, 108, 113.
Ålborg, 8 f., 48 ff., 51, 86 f., 88, 91,
136, 192.
Ålesund, 129.
Aall, Jakob, politiker, 163.
Århus, 30, 50, 56, 74, 88 f., 108 f.,
136, 150, 166, 182, 192.
Årstofte, 185.
Åstrup, 175 f.
Åsum herred, 87.

UDGIVET AF RIGSARKIVET

- Udsigt over de danske rigsarkivers historie.* Af A. D. Jørgensen 1884. 4 kr.
- Meddelelser fra det kongelige Gehejmearkiv og det dermed forenede Kongerigets Arkiv for 1883–85.* (Heri: *Vejledende Arkivregistraturer. I. Danske Kancelli 1513–1848.* 1. udg.) 1886. 4 kr. (udsolgt).
- *for 1886–88.* (Heri: *Den civile Centraladministrations Embedsetat 1660–1848.*) 1889. 5 kr. (udsolgt).
- Meddelelser om Rigsarkivet for 1889–91.* 1892. 1 kr. (udsolgt). – *1892–94.* 1895. 0.50 kr. (udsolgt). – *1895–97.* 1898. 0.35 kr. – *1898–1900.* 1901. 0.50 kr.
- Meddelelser fra det danske Rigsarkiv.* 1. bd. 1906–18. 3.50 kr. (udsolgt).
- Meddelelser om Rigsarkivet med Landsarkiverne for 1906–15.* 1920. 1.50 kr. – *1916–20.* 1922. 1 kr.
- Meddelelser om Rigsarkivet 1921–55.* 1958. 25 kr.
- Meddelelser om Landsarkiverne 1921–55.* 1960. 15 kr.
- Meddelelser om Rigsarkivet og Landsarkiverne 1956–60.* 1961. 15 kr.
- Centraladministrationens afleveringer til rigsarkivet 1921–45.* Ved C. Rise Hansen. 3 kr.
- De danske Provinsarkivers Bygninger.* 1893. 1 kr. (udsolgt).
- Rigsarkivets Tjenestemænd 1889–1953.* Ved Harald Jørgensen. 1954. 3 kr.
- Rigsarkivet og Hjælpebidlerne til dets Benyttelse.* En Oversigt. Af Kr. Erslev. 1923. 1 kr. (udsolgt).
- Vejledende Arkivregistraturer.*
- *I. Danske Kancelli og de dermed beslægtede Institutioner.* (1. udg. se *Meddelelser fra det kgl. Gehejmearkiv 1883–85.*) 2. udg. Ved Bjørn Kornerup. 1943. 7 kr.
- *II. Rentekammeret, Generaltoldkammeret og Kommercekollegiet. 1660–1848.* Ved J. Bloch. 1892. 5 kr. (udsolgt).
- *III. Finansarkiverne 1660–1848. Generalpostdirektionens Arkiv 1711–1848.* Ved J. Bloch. 1900. 3,25 kr. (udsolgt).
- *IV. Privatarkiver fra det 19. Aarh. i Rigsarkivet.* Ved Kr. Erslev. 1923. 1 kr.
- *V. Danmarks Kirkebøger.* En Oversigt over deres væsentligste Indhold indtil 1891. Ved S. Nygård. 1933. 3 kr.
- *VI. Landsarkivet for de sønderjydske Landsdele.* Ved Frode Gribsvad og Johan Hvidtfeldt. 1944. 5 kr.

- *VII. Tyske Kancelli I og de dermed beslægtede Institutioner.* Ved Johanne Skovgaard. 1946. 7 kr.
 - *VIII. Privatarbiver før 1660 i Rigsarkivet.* Ved Erik Kroman. 1948. 7 kr.
 - *IX. Privatarbiver 1660–1800 i Rigsarkivet.* Ved Henny Glarbo. 1952. 10 kr.
 - *X. De sønderjyske fyrstearkiver.* Ved Erik Kroman. 1959. 20 kr.
- Katalog over Karen Brahes Bibliotek i Landsarkivet for Fyn. Håndskriftsamlingen.* Ved Anne Riising. 1956. 15 kr.

Den civile Centraladministration 1660–1848. 1889. (Se også Meddelelser fra det kgl. Gehejmearkiv 1886–88) (udsolgt).

– *1848–1893.* Af G. N. Kringelbach. 1894. 3.50 kr.

– *1894–1913.* Af L. Laursen. 1921. 2 kr. (udsolgt).

– *1914–1935.* Af Harald Jørgensen. 1936. 4 kr.

Civile Direktioner og Kommissioner samt andre overordnede Myndigheder under Enevælden. Af G. N. Kringelbach. 1899. 2 kr. (udsolgt).

Stiftamtmand og Amtmand i Kongeriget Danmark og Island. Af J. Bloch. 1895. 2.25 kr. (udsolgt).

Appelinstansernes Embedsetat. 1660–1919. 1928. 2 kr.

Danske Gesandter og Gesandtskabspersonale indtil 1914. Ved Emil Marquard. 1952. 20 kr.

Sønderjyske Skatte- og Jordebøger fra Reformationstiden. Ved F. Falkensjerne og Anna Hude. 1895–99. 5 kr.

Kronens Skøder paa afhændet og erhvervet Jordegods i Danmark. I Uddrag. 1. bind. *1535–1648.* Ved L. Laursen. 1892. 6 kr. (udsolgt). – 2. bind *1648–1688.* Ved F. J. West. 1908. 7.50 kr. (udsolgt). – 3. bind. *1689–1719.* Ved S. Nygård. 1941. 15 kr. (udsolgt). – 4. bind. *1720–1730.* Ved S. Nygård. 1950. 20 kr. – 5. bind. *1731–65.* Ved S. Nygård. 1955. 20 kr.

Kancelliets Brevbøger vedrørende Danmarks indre Forhold. I Uddrag. Ved C. F. Bricka. *1551–1555.* 1885–86. 5 kr. (udsolgt). – *1556–1560.* 1887–88. 5 kr. (udsolgt). – Ved L. Laursen. *1561–1565.* 1893–95. 7 kr. – *1566–1570.* 1896. 7 kr. – *1571–1575.* 1898. 7 kr. – *1576–1579.* 1900. 8 kr. – *1580–1583.* 1903. 8 kr. – *1584–1588.* 1906. 9 kr. – *1589–1592.* 1908. 9 kr. – *1593–1596.* 1910. 8 kr. – *1596–1602.* 1913. 8 kr. – *1603–1608.* 1915. 8 kr. – *1609–1615.* 1916. 8 kr. – *1616–1620.* 1919. 10 kr. – *1621–1623.* 1922. 10 kr. – *1624–1626.* 1925. 10 kr. – Ved E. Marquard. *1627–1629.* 1929. 10 kr. – *1630–1632.* 1932. 10 kr. – *1633–1634.* 1936. 10 kr. – *1635–1636.* 1940. 15 kr. – *1637–1639.* 1944. 18 kr. – *1640–1641.* 1950. 20 kr. (udsolgt). – Ved Gunnar Olsen. *1642–43.* 1957. 24 kr.

Indberetninger fra Charles de Dançay til det franske Hof om Forholdene i Norden 1567–73. Ved C. F. Bricka. 1901. 3.50 kr.

Kongeloven og dens Forhistorie. Aktstykker. 1886. 1 kr. (udsolgt).

- Kabinetstyrelsen i Danmark 1768–72.* Aktstykker og Oplysninger. Ved Holger Hansen. 1. bind. 1916. 5 kr. (udsolgt). – 2. bind. 1919. 5 kr. – 3. bind. 1923. 5 kr.
- Regeringsskiftet 1784.* Fremstillinger og Aktstykker udg. til Minde om den Regering, som løste Bondens Stavnsbaand. 1888. 4 kr.
- Fonden ad usus publicos.* Aktmæssige Bidrag til Belysning af dens Virksomhed. 1. bind. 1765–1800. 1897. 4 kr. – 2. bind. 1801–26. 1902. 6 kr. – 3. bind. 1827–1842. Ved Henny Glarbo. 1947. 18 kr.
- Statsrådets Forhandlinger.* Ved Harald Jørgensen. I. 24. jan.–15. Novbr. 1848. 1954. 25 kr. – II. 16. Novbr. 1848–30. Aug. 1850. 1956. 30 kr. – III. 3. Sept. 1850–28. Jan. 1852. 1958. 35 kr. – IV. 28. Jan. 1852–19. Apr. 1853. 1960. 35 kr.

Kong Valdemars Jordebog. Et Haandskrifts Historie. Af Erik Kroman. 1936. 3 kr.

Fra Rigsarkivets Samlinger. Gengivelse af Aktstykker og Breve. I. Reformationen i Danmark. Ved Bjørn Kornerup. 1936. 6 kr. – II. Gehejmearkivet. Ved Holger Hjelholt. 1939. 6 kr. (udsolgt). – III. Danske Adelsbreve fra Tiden indtil 1660. Ved Erik Kroman. 1953. 12 kr. – IV. Grønland. Gengivelser af Aktstykker og Breve fra det 16. til det 20. århundrede. Ved Sune Dalgård. 1960. 24 kr.

UDGIVET AF ERHVERVSARKIVET

- Erhvervshistorisk Årbog.* Meddelelser fra Erhvervsarkivet. I. 1949. 7.50 kr. – II. 1950. 7.50 kr. – III. 1951. 10 kr. – IV. 1952. 9.75 kr. – V. 1953. 9.75 kr. – VI. 1954. 11.75 kr. – VII. 1955. 16.25 kr. – VIII. 1956. 16.25 kr. – IX. 1957. 14.00 kr. – X. 1958. 16.25 kr. – XI. 1959. 16.25 kr. – XII. 1960 (1961). 18.25 kr.
- Minder fra håndværk og industri.* Af Rasmus Berg. Udg. af Erhvervsarkivet. 1954. 11.75 kr. (Udsolgt).
- Dansk toldpolitik 1760–1797.* Af Aage Rasch. Udg. af Erhvervsarkivet. 1955. 19 kr.
- Sagførere i Århus.* Tilegnet Carl Holst-Knudsen. 1956. 12.00 kr.

Dr. Jørgen Hæstrup viser rigsarkivar Aakjær en af de mange pakker med arkivalier fra besættelsestiden. (Fot. Per Willmann. 17/10 1956).

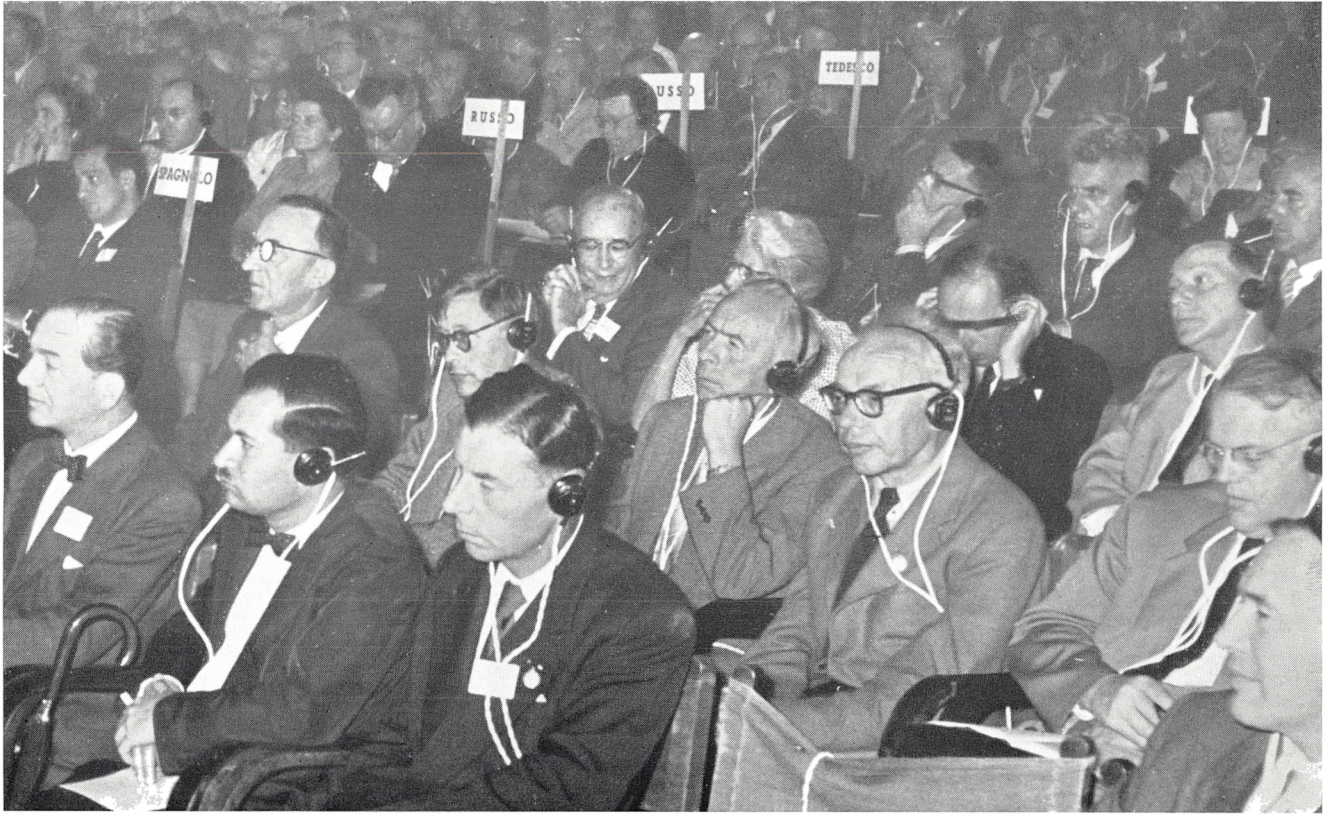
Rigsarkivarens kontor efter indflytningen i 1910. Siddende i sofaen rigsarkivar V. A. Secher, stående i baggrunden dav. arkivbud Chr. Østergaard. (Fot. 1912).

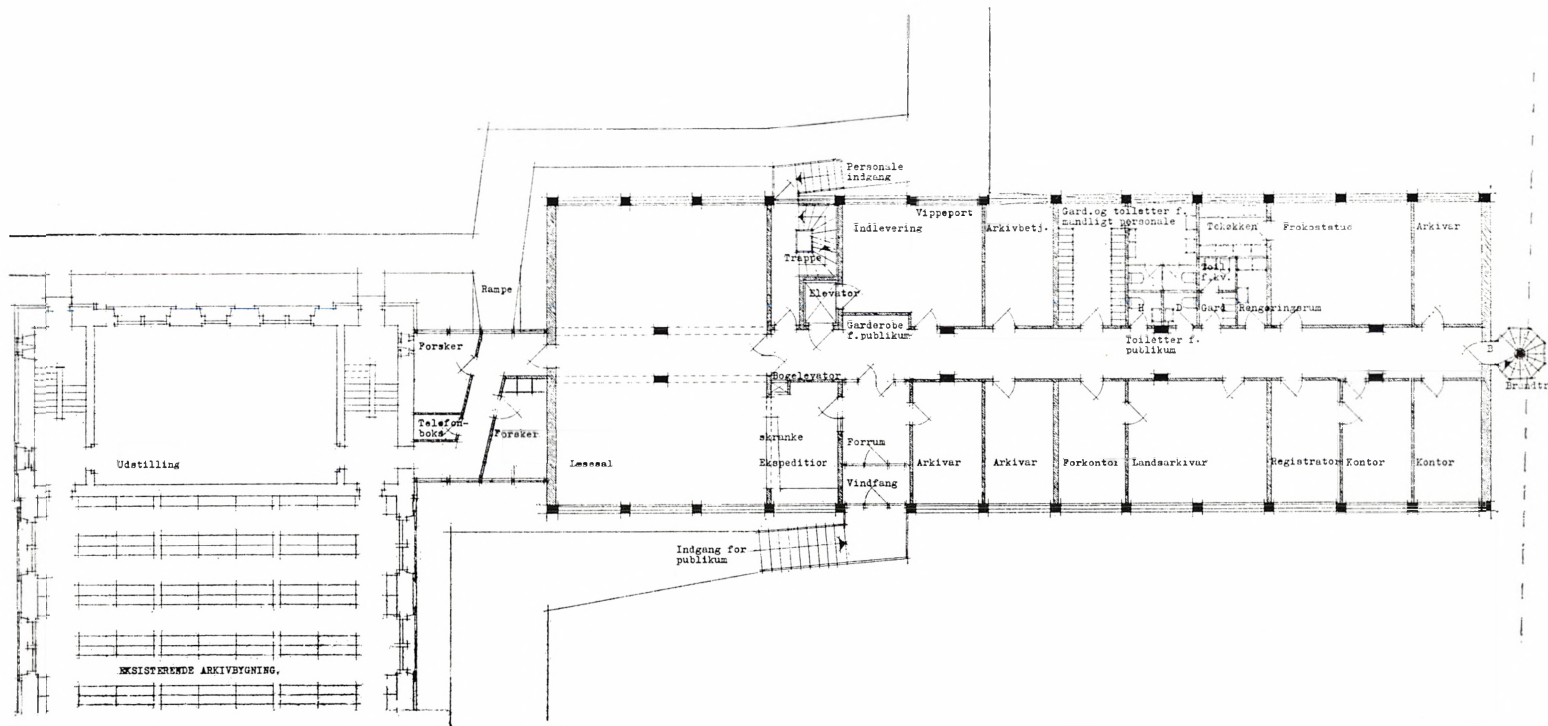
Rigsarkivarens kontor efter istandsættelse og nymøblering i forbindelse med rigsarkivarskiftet i 1956. Rummet er det samme, men af det gamle inventar er intet tilbage. (Fot. Elfelt 1961).

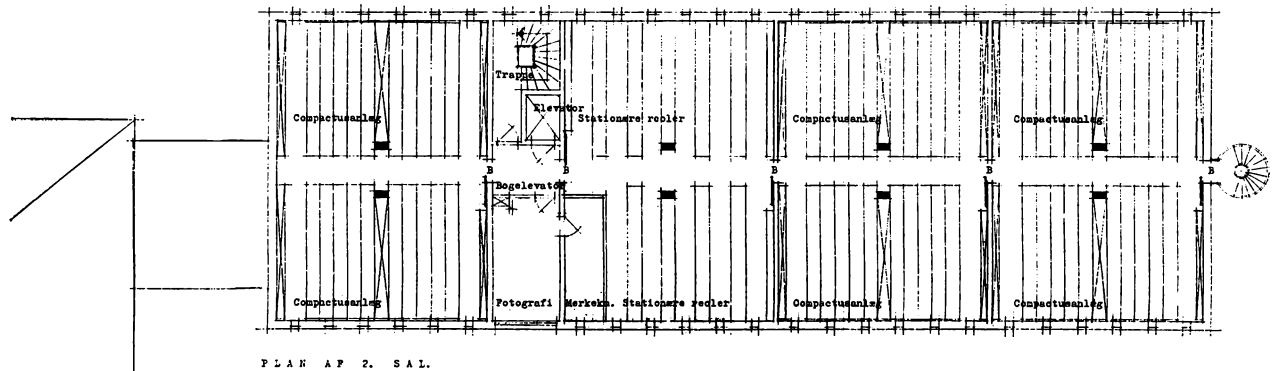
Rigsarkivets personale samlet i foredragssalen i foråret 1956 i anledning af overarkivar, dr. H. Hjelholts tilbagetræden. Dr. Hjelholt sidder mellem rigsarkivaren og overarkivar, dr. Kornerup.

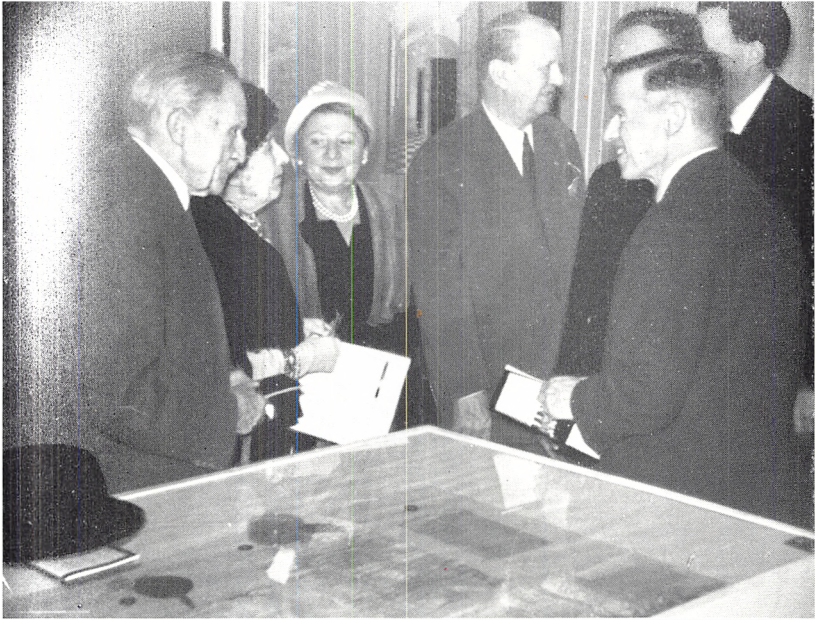
Fra åbningen af den 3. internationale arkivkongres i Firenze, sept. 1956. Yderst til højre i billedet skimtes rigsarkivar Yrjö Nurmio. Midt i billedet landsarkivar H. Hatt, overarkivar, dr. Kroman og arkivar, dr. Friis Johansen.

Udkast til kontor- og læsesalsetagen i det nye landsarkiv i Viborg. (Kgl. bygningsinspektør R.Teschl).

Udkast til en magasinetape med compactusreoler og stationære reoler i det nye landsarkiv i Viborg.

Arkivudstillingen i det danske hus i Paris i september 1958. På øverste billede ses overarkivar, dr. Henry Bruun sammen med ambassadør Hermite og frue og minister Helge Wamberg og frue. På nederste billede står minister Wamberg og presseattaché M. Hermannsen mellem franske udstillingsgæster.

